Theodor Storm

Dårekisten

og andre fortællinger

Theodor Storm

Dårekisten

og andre fortællinger

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and*

I Slottet

Fra landsbyen

Fra landsbyens kirkegård, et kvarters gang gennem granskoven, så lå det foran en: først haven, der lignede en park, omgivet af gamle vældige lindealleer, og på hvis ene side vejen fra landsbyen førte forbi; dér bagved det store herresæde, en stenbygning, der med sine fløjbygninger fortil omsluttede et rummeligt gårdsrum. Det havde tidligere været en rigsgrevelig slægts jagtslot; familiebilleder i legemsstørrelse dækkede endnu riddersalens vægge i øverste etage, hvor de, da godset blev solgt for et halvt århundrede siden, foreløbig fik lov til at blive hængende med den nye ejers samtykke, og senere, som det syntes, var glemte. – For omtrent tyve år siden var godset, hvis lidet omfangsrige jorder ikke stod i noget forhold til bygningerne, kommet i en gammel hvidhåret excellences, en tidligere gesandts besiddelse. Han bragte to børn med, en bleg lille pige på omtrent ti år med blå øjne og glinsende sort hår og en endnu såre ung sygelig dreng, der begge blev overladt til en ældre slægtnings varetægt. Senere indfandt der sig tillige en gammel baron, en fætter til gesandten, den eneste på slottet, der undertiden lod sig se nede i landsbyen og sommetider endog indlod sig i en kort passiar med folkene på marken; for i den varme sommer eller på de lyse forårsdage plejede han at gå lange ture for at samle allehånde insekter, som han så tog med hjem i æsker og glas. En sjælden gang fulgte den unge frøken med ham; hun gik så i reglen med et eller andet lettere

fangeredskab ved siden af sin onkel og talte ivrigt med ham; men dem, hun mødte, tog hun ikke videre notits af. Den lille magre excellence lod sig ikke se undtagen ved gudstjenesten om søndagen i den herskabelige kirkestol; ellers så folk kun et glimt af ham fra vejen, når han spadserede op og ned i havens brede lindeallé eller blev stående for med sin spanskrørsstok at pirre mosset bort fra stien. De forbigående bønders frygtsomme hilsen plejede han at besvare med en let håndbevægelse; hvad han ellers havde at gøre med dem, blev afgjort af forvalteren, som bestyrelsen af det lille gods påhvilede.

Efter nogle års forløb forøgedes husets beboere med en lærer til den lille baron. Folk i landsbyen kunne endnu meget godt huske ham; han var fra omegnen og nedstammede også fra bønder. Han var tit blevet set sammen med den gamle baron, og frøkenen, som den gang allerede var en ung dame, havde engang imellem også været i deres selskab. De kunne endnu fortælle om, hvorledes han sammen med den gamle herre havde lagt snarer for fuglene i grantræerne, men frøkenen kom i reglen derhen, før de, og lod atter hemmeligt droslerne flyve, der levende havde ladet sig fange i snarerne. En gang havde den venlige herre båret den lille krøbling på sine arme gennem krattet; for de kunne ikke komme frem på den smalle sti med rullestolen, og barnet kunne så selv tage de fangne fugle ud af snarerne.

Men det blev snart atter mere ensomt; den stakkels dreng var død, og huslæreren var taget bort. Også før havde landsbyens folk kun set enkelte godsejere fra nabolaget eller gæster fra købstaden køre op til slottet, for at aflægge besøg; nu kom der

næsten slet ingen; den gamle excellence sås stedse sjældnere på sin spadseretur i havens brede allé.

Kun en gang senere, det påfølgende efterår, herskede der atter liv deroppe i nogle dage – da den unge frøkens bryllup blev fejret. Vielsen fandt sted nede i landsbykirken. Det var længe siden, man havde set så mange fornemme folk dér: men den magre brudgom med det tynde hår og de mange ordener faldt ikke rigtig i folks smag, og bruden, der af den gamle excellence blev ført op ad de med tæpper dækkede altertrin, så aldeles dødningeagtig ud i det lange, hvide slør med de tæt sammentrukne sorte øjenbryn, men hvad der var det værste: hun havde ikke grædt, hvad der jo sømmer sig en brud. Den gamle baron, der sad sammensunken i den herskabelige stol og med et sørgmodigt blik stirrede på bruden, havde straks efter at ceremonien var fuldbyrdet begivet sig alene og hemmeligt bort over markerne. – –

Den følgende dags eftermiddag holdt vognen med de nygifte en kort tid inde i landsbykroens gennemkørsel, og folk stimlede sammen og tog våbnet på karetdøren, et vildsvinehoved i blåt felt, i øjesyn. Den magre, fornemme mand var stået ud og bragte egenhændig et glas vand hen til vognen til den unge kone; hun selv kunne næsten ikke ses; hun sad tavs tilbagelænet i vognen, indsvøbt i sine sjaler.

Vognen kørte bort, og siden den tid hengik der år, uden at folk hørte noget om frøkenen. Den gamle baron havde kun engang fortalt præsten, at en dreng, hun havde født i deres ægteskabs andet år, var blevet revet bort under en epidemi blandt børn; og senere, da den gamle excellence døde og om aftenen blev stedet til hvile på kirkegården bagved grantræerne,

skulle hun om natten have været på slottet, men ingen af landsbyens folk havde set hende. – kort efter forlod den gamle baron også slottet med sine samlinger og bøger, det hed sig, at han ville fortsætte sine uskyldige studier hos en anden fætter.

Den hele sommer boede ingen i stenbygningen, og græsset voksede uforstyrret på havens brede gange.

En eftermiddag – der var vel nu hengået omtrent et år – holdt vognen med vildsvinehovedet atter i landsbykroen. Den unge kone, den tidligere frøken fra slottet, sad i den; hun talte venligt til folkene, fortalte dem, at hun nu selv ville bestyre sit gods og bo på det, og bad om godt naboskab. Men hun så ikke glad ud, heller ikke længere ganske ung, skønt hun næppe kunne være mere end fem og tyve år.

Folk kunne ikke tænke sig, hvorledes det hang sammen, men rygtet udbredte sig snart over by og land og trængte også ind i landsbykroens gæstestue. Det fornemme ægteskab, der var blevet sluttet ovre i kirken, havde ikke været lykkeligt. I hovedstaden, hvor hendes gemal beklædte et embede ved hoffet, havde den unge kone stået i et kærlighedsforhold til en ung professor. Nogle havde endog hørt, at det var den afdøde lille junkers huslærer, der var så godt kendt af dem. Det hed sig, at fruen så omtrent var lyst i ban og ikke mere turde vende tilbage til hovedstaden. Så desuden noget andet, der nødvendigvis måtte give stof til sladder: det barn, der var blevet begravet for ikke længe siden, skulle ved sin tvivlsomme oprindelse nærmest have givet anledning til ægteparrets skilsmisse. Rygtet var underrettet om alt, hvad der var sket, og endnu mere om, hvad der ikke var sket.

Under alt dette levede baronessen i stor ensomhed oppe på det gamle slot. Man så aldrig nogen vogn køre op ad alléen, hverken fra købstaden eller fra adelsfamilierne i nabolaget. Efter hvad skolelæreren fortalte, havde hun ladet bøger komme fra købstaden, i hvilke hun studerede landvæsenet; hun holdt desuden meget af at tale om sligt med landsbyens folk, når hun mødte dem på sine daglige spadsereture. Det gik endog så vidt, at folk en varm junieftermiddag så hende sanke sten fra en ager i sit silkeforklæde og bære dem bort, ledsaget af en stor St. Bernhards hund, der aldrig veg fra hendes side.

Imidlertid følte hun sig dog vist ikke ganske den opgave voksen, som hun havde påtaget sig; thi for omtrent et fjerdingår siden var der kommet en forvalter, men det var en ung fornem herre, hvis fader allerede længe havde holdt et mere end dobbelt så stort gods i beredskab til ham. Bønderne kunne ikke indse, hvad nytte han kunne høste af at være på det lille gods, tilmed da de snart var på det rene med, at han forstod sig på tingene fra grunden af; skolemesteren mente forresten, at det var en fjern slægtning til baronessen; men skovrideren ville ikke tro på, at det var af familiehensyn, at den unge herre ydede sin assistance. Han kneb øjnene sammen og sagde hemmelighedsfuldt: "Hvad der én gang er foregået i købstaden – – nå, fatter, I er jo skolemester, I kan selv fuldføre sætningen!"

I slottet

Ved siden af det stumpe hjørnetårn fandtes der på forhusets venstre side en tung dør, der førte ind i huset. Lige overfor den brede trappe, ad hvilken man nåede op i øverste etage, var der til højre en lang korridor med nøgne hvide vægge. Lige overfor

de høje vinduer, der vendte ud mod det rummelige gårdsrum, lå der en række værelser, hvis døre nu var lukkede. Kun det sidste blev endnu beboet. Det var et temmelig stort, skummelt værelse; det eneste vindue, der vendte ud mod haven, var halvvejs skjult af mørkegrønne gardiner af et tungt uldent stof. I den dybe vinduesniche stod der en slank kvinde i en sort silkekjole. Mens hun med den ene hånd trykkede skildpaddeskammen fastere ned i sit sorte hårs tunge fletninger, lænede hun sin pande mod en glasrude og stirrede drømmende ud i septembereftermiddagen. Udenfor vinduet fandtes der et omtrent tyve skridt bredt gårdsrum, der adskilte haven fra huset. Hendes mørkeblå øjne, over hvilke der hvælvede sig et par sorte, tæt sammenvoksede bryn, hvilede en stund på de kolossale sandstensvaser, der stod lige overfor hende på haveportens søjler. Fjer og halmstrå ragede frem mellem roseguirlanderne af sten, der snoede sig omkring dem. En spurv, der vist havde bygget sin rede dér, kom hoppende og satte sig på en af gitterlågens jerntremmer, men straks efter udbredte den sine vinger og fløj nedad den skyggefulde gang, der mellem høje avnbøgetræer førte ned i haven. Omtrent hundrede skridt fra porten blev denne løvgang afbrudt af en stor solbeskinnet plet, i hvis midte resterne af et solur skimtedes på et lille fodstykke midt imellem frodige asters og resedaer. Damens øjne fulgte fuglen; hun så, hvorledes den en stund hvilede sig på metalviseren; derpå så hun den flyve op og forsvinde i den bagved liggende løvgangs skygge.

Hun trådte tilbage i værelset med lette fjed, så at hendes kjoles silke endog næppe raslede. Efter at hun havde ordnet nogle beskrevne blade på et skrivebord og lukket i lås for dem,

tog hun en stråhat, der lå på flygelet, og vendte sig mod døren. Fra et tæppe ved siden af kaminen rejste der sig en sort St. Bernhardshund og smuttede samtidig med hende ud i korridoren. Mens hun ligesom i tavs forståelse lod sin hånd hvile på dyrets skønne hoved, nåede de begge en dør, der nedenfor den store hovedtrappe førte ud i det smalle gårdsrum. De gik over de med græs bevoksede stene, gennem gitterlågen, der lå lige overfor dagligstuens vindue, og ned ad havens brede sti.

Luften var opfyldt af den stærke efterårsduft fra resedaerne, der fra den solbeskinnede plet bredte sig over hele haven. På dennes højre side dannede bøgegangens fortsættelse en efterligning af herresædet: hele fronten med alle dertil hørende dør- og vinduesåbninger, stueetagen og øverste etage, ja endog det stumpe tårn ved siden af hovedindgangen, alt det var skåret ud i den grønne hæk, og skønt den var blevet forsømt i mange år, kunne man dog godt se, hvad det skulle være; foran bredte der sig en frugthave med lutter dværgtræer, på hvilke der endnu hist og her hang et æble eller en pære. Kun ét træ syntes at være vanslægtet fra stammen; for det strakte sine mange grene som arme langt ud over det grønne løvslots toppe. Damen blev stående ved dette og så sig flygtigt omkring; så satte hun sin smidige fod i træets nederste gaffel og klatrede let fra gren til gren, indtil de høje løvvægge ikke længere berøvede hende udsigten.

Til siden, umiddelbart ved haven, var der en granskov, som skjulte den i en lavning liggende landsby; men hendes udsigt ud i landskabet foran hende var ubegrænset. Nedenfor det højland, hvorpå slottet lå, bredte der sig til begge sider en mørk

hedestrækning; den lå foran hende i en brunviolet tone; kun på et sted i baggrunden skimtedes utydeligt en købstads tårne. Den slanke kvindeskikkelse lænede sig sorgløst til en spæd gren, mens hendes skarpe blik trængte ud i det fjerne. – Et skrig fra luften fik hende til at se i vejret. Da hun fik øje på falken, der kredsede omkring i den varme luft, løftede hun hånden og viftede som hilsende med sit lommetørklæde hen mod den vilde fugl. En gammel folkevise randt hende i hu; hun sang den halvhøjt ud i den klare septemberluft. – Men nedenfor stod hunden ved siden af den på jorden liggende stråhat, pressede snuden mod træet og stirrede op til sin herskerinde med sine brune øjne. Nu kradsede den med poten på stammen. "Nu kommer jeg, Tyrk, nu kommer jeg!" råbte hun ned; og straks efter var hun nede og gik med sin stumme ledsager ned ad bøgegangen, der fra den runde plet førte ud til den brede lindeallé.

Da hun trådte ind i denne, kom en ung mand, der næppe kunne være mere end tyve år, hende i møde; i hans brune ansigt med den fremstående næse var der umiskendelig familielighed med hende. "Jeg søgte dig, Anna," sagde han, idet han kyssede den skønne kvindes hånd.

Hendes øjne hvilede på ham med et udtryk af næsten moderlig overlegenhed, da hun spurgte ham: "Hvad er der i vejen, fætter Rudolf?"

"Jeg må holde foredrag for dig!" svarede han, mens han høfligt førte hende hen til en i nærheden stående havebænk. Så stillede han sig foran hende og begyndte et alvorligt foredrag om dræningen af nogle enge, om måden, hvorpå det bedst kunne iværksættes, og om de omkostninger, som det ville

kunne medføre. – Han havde allerede talt en tidlang. Hun lænede sig tilbage og gabte i smug, mens hun holdt hånden for munden. Omsider sprang hun op. "Men, Rudolf," udbrød hun, "jeg forstår mig jo ikke det allermindste på alt dette, det har du jo selv sagt mig!"

Han rynkede panden. "Nådige frue!" sagde han bedende.

Hun lo. "Så tal da; jeg skal nok have tålmodighed."

Så blev han omsider færdig. – Hun rakte ham hånden og sagde hjerteligt: "Du er en samvittighedsfuld forvalter, Rudolf; men jeg nødes til at se mig om efter en anden; jeg kan ikke længere fordre dette offer af dig."

Han så på hende med et lidenskabeligt blik. "Det er ikke noget offer," sagde han. "Det ved du godt."

"Nå ja, det ved jeg," svarede hun roligt. "Du var jo endog som dreng på ti år min trofaste ridder. – Lad blot min hest blive sadlet; vi kan straks ride ud på engen sammen."

Han gik; hun så tankefuldt efter ham og rystede på hovedet.

De var snart begge til hest. Den unge rytter søgte at blive ved hendes side; men hun var bestandig en halv snes skridt foran ham. Hun lod hesten hale ud, fråden fløj fra bidslets kæder, mens hunden, for at kunne følge med, tog store spring. Hendes øjne svævede ud i det fjerne, over den brune hede, hvorpå aftenens skygger alt begyndte at lejre sig. – – –

Nogle timer senere sad hun atter alene på sit værelse ved skrivebordet, med bladene, som hun om eftermiddagen havde lukket inde, foran sig. Tyrk hvilede ved hendes side på sit tæppe. – Ved lampens belysning fik hendes ikke synderlig høje pande en, i forhold til det sorte, glat tilbagestrøgne hår, næsten gennemsigtig bleghed. Hun skrev kun langsomt; en gang

imellem lod hun pennen hvile fuldstændig og stirrede hen foran sig, som om hun søgte at fastholde de fjerne begivenheders skikkelser.

– – Hun mindedes en novembernat, da hun sidste gang forinden sit nuværende ophold havde betrådt slottet: poststemplet på konvolutten om onkelens brev, hvori hun i hovedstaden fik efterretning om sin faders dødelige sygdom, var flere dage gammelt. Hun var øjeblikkelig rejst; nu faldt tusmørket allerede på den anden aften, og skovene og markerne ved siden af vejen blev efterhånden mere bekendte for hende. Gennem mørket skimtede hun alt den sidste landsby; hun hørte hundene gø og sporede lugten fra en hedebrand. Vognen holdt udenfor et lille hus i landsbyen. Hendes jomfru stod af; hun havde givet hende lov til at blive hos sine dér boende forældre til den næste morgen. Så gik turen videre; hun lænede sig tilbage i vognens hjørne og trak skælvende sin kåbe tæt sammen omkring sine skuldre. Hendes faders skikkelse stod for hendes indre øje; hun så ham vandre op og ned i tusmørket i den øde riddersal med sin spanskrørsstok, som han plejede at gøre i den sidste tid af deres samliv, med det hvide hoved bøjet, mens han kun en gang imellem blev stående foran et af de gamle billeder eller stirrede på hende med et blik fra sine sorte øjne. – – Det var blevet helt mørkt; hestene gik langsomt, men hun vovede ikke at opmuntre postillonen til at køre hurtigere. En ubevidst ængstelse lukkede munden på hende; det var hende næsten kært, at hendes ankomst trak i langdrag. Men hver gang hun lukkede sine øjne, så hun den lille, magre skikkelse vandre forbi sig, og under stormens tuden var hun til mode, som om hun

hørte de bekendte afmålte skridt og spanskrørsstokkens stød mod gulvet.

– – Da hun nåede elmealleen, der over broen førte til slotsgården, hørte hun tårnurets slag; den gamle excellence havde altid selv sørget for, at det var reguleret. Hun trak vejret dybt og lænede sig ud af vognen. En usædvanlig klarhed blændede hendes øjne, da de kørte ind i gården. Hele bygningens øverste front syntes at være oplyst. Vognen rullede hen over stenbroen og holdt udenfor indgangsdøren ved siden af tårnet. Postillonen smældede med pisken, så at det gav genlyd fra den gamle riddersals mure, men der kom ingen. – efter forgæves at have ventet en stund lod den skælvende kvinde vogndøren åbne og opgav sin kusk et rum, hvor han kunne anbringe sine heste natten over. Så steg hun ud og trådte ind i stueetagens korridor, efter at have åbnet den tunge dør. Hun blev stående et øjeblik og så sig tvivlrådig omkring. På søjlerne på den brede trappes rækværk, ad hvilken man kom op til øverste etage, brændte spermacetlys i tunge armstager af sølv. – Hun bøjede sig frem og lyttede; men alt var stille. Hun begyndte at gå op ad trinnene; hun gik sagte og vovede næppe at sætte foden til jorden. Det forekom hende, at hun oppe i korridoren hørte døren til riddersalen knirke; og straks efter kom det hende i møde ned ad trappen. Nu så hun også, at det var hendes faders hund; hun nævnede den ved navn; men dyret hørte det ikke; den fløj forbi hende ned ad korridoren og flygtede gennem den åbne dør ud i det fri. – – Nu lagde hun først mærke til en stærk lugt – ligesom brandlugt. Hun gik langsomt op ad den oplyste trappes sidste trin og var omsider helt oppe. Døren til riddersalen stod åben; midt i det store rum

så hun to rækker brændende lys på høje stativer; derimellem lå der et sort tæppe som en skygge. Men der var ingen derinde, kun billederne af de hedengangne mennesker hang som altid tavse på væggene. Døren til onklens værelse lige overfor stod åben på vid gab, også derinde lod det til, at der brændte lys; for hun kunne tydeligt se de forgyldte englehoveder under kamingesimsen. – Tøvende trådte hun over dørtærsklen ind i salen, men betaget af angst blev hun stående tæt ved døren i en vinduesniche. Det forekom hende, at hun hørte koralsang i det fjerne, og da hun gennem ruderne kastede et blik ud i natten, så hun et rødt lysskær på himlen, hinsides grantræerne histovre, hvor kirkegården lå. – – Hun vidste nu, at hun var kommet for silde; uvilkårligt vendte hendes blik sig atter tilbage til den tomme sal. Lysene knitrede svagt, mens de vedblev at brænde; kun en gang imellem hørtes der en svag støj på gulvet, hvor kisten havde stået; hun havde en følelse af, at det ligesom kom til kræfter efter den uhyggelige byrde, det havde måttet bære. – Med gysen trak hun sig tilbage til vindueskrogen; det var ikke sorg, det var kun rædsel, hun følte.

Men hendes tanker var langt borte fra pennen og dvælede ved de forbigangne begivenheder.

De beskrevne blade

Jeg vil nedskrive det, til underholdning for mig selv; for der er ensomt her, endnu mere ensomt, end det allerede var den gang. De er alle sammen borte; det er kun sansebedrag, når jeg en gang imellem bilder mig ind at høre tante Ursulas hoste eller

den lille Kunos krykke ude i korridoren. Det var en klar efterårsmorgen, da vi begrov barnet. Folk fra landsbyen stod alle sammen omkring med hin uhyggelige nysgerrighed, der for enhver pris vil se den sidste flig af ligklædet forsvinde i graven. – Så, da jeg var borte, døde tante, og så min fader. Hvor tit har jeg ikke i smug søgt at læse i hans øje, hvad der monne hvile på bunden af hans sjæl, men jeg fik det ikke at vide; jeg havde en følelse af, at hans fine ansigts udprægede muskler med magt holdt kærlighedens ord tilbage, det, der higede mod mig, men aldrig kom til mig. – Billederne hænger endnu oppe i riddersalen; det tavse selskab af hedengangne mænd og kvinder skuer endnu som før med et fremmed ansigtsudtryk fra deres rammer ud i den tomme sal; men fra værelset ved siden af høres nu hverken dompappens piben eller Don Pedros, den halte stærs, skrigen; den gode onkel med sin hårde tale og sit bløde hjerte, med sine døde og levende dyr har allerede længst forladt det. Men han lever endnu; han vil måske vende tilbage, når det bliver vår, og jeg vil atter, som den gang, søge min tilflugt i det afsides liggende værelse.

Den gang! – – Jeg har stedse været et ensomt barn; siden den lille Kunos fødsel tiltog min moders sygelighed, så at hendes børn kun sjældent fik lov til at være omkring hende. Efter hendes død flyttede vi herover. I købstaden beboede vi, som skik og brug er, kun én etage i et stort hus; nu havde jeg et helt slot, en stor, mærkværdig have og umiddelbart bagved en granskov. Jeg havde også frihed nok. Fader så mig for det meste kun ved bordet, hvor vi børn tavse måtte nyde vort måltid. Tante Ursula var en skikkelig, formel dame, der nødig forlod sin plads i vinduesnichen, hvor hun forfærdigede sine kønne

strikkede og filerede arbejder til nære og fjerne venner; når jeg havde syet, hvad jeg skulle, og sagt min lafontaineske fabel frem for hende, kastede hun i det højeste et blik gennem vinduet, når jeg løb ned langs havens hække med min faders grå mynde.

Jeg havde ingen legekammerater; min broder var næsten otte år yngre end jeg, og de adelige familiers godser lå meget langt borte. I begyndelsen fik vi vel besøg fra købstaden af enkelte af de borgerlige embedsmænd tilligemed deres børn, men da vi kun sjældent og flygtigt besvarede deres besøg, så ophørte vort samkvem med dem lige efter at det begyndte. Men jeg var ikke alene – hverken i slottets rummelige værelser eller ude mellem havens hække eller granskovens opadstræbende stammer; den "kære Gud", ham, børnene holder så meget af, var hos mig overalt. Jeg kendte ham rigtig godt fra et gammelt billede i kirken; jeg vidste, at han var iført et rødt klædebon med en lang blå kappe; det hvide skæg faldt blødt bølgende ned over det brede bryst. Jeg er til mode, som om jeg endnu ser mig selv histovre i granskoven tilligemed onkel; det var første gang, jeg hørte forårsstormens susen i et træs krone ovenover mig. "Tys!" udbrød jeg og løftede fingeren i vejret; "der kommer han!" – "Hvem?" – "Den kære Gud!" – Og jeg havde en følelse af, at mine øjne blev store; jeg var til mode, som om jeg så sømmen af hans blå kappe flagre gennem grenene. Når jeg – endnu mange år senere – om aftenen hvilede mit hoved på puden og blev overvældet af søvnen, havde jeg en følelse af, at jeg hvilede mit hoved i hans skød og følte hans blide ånde på min pande.

Mit yndlingsopholdssted i huset var den store riddersal, der indtog halvdelen af øverste etage i hele dens brede. Jeg listede mig derind – sagte og ikke uden ængstelse for det tavse selskab

derinde; over kaminen i salens baggrund fremstilles Dødens kamp med menneskeslægten, udhugget af marmor i basrelief. Hvor mange gange stod jeg ikke stille foran det og rørte nysgerrigt ved Dødens marmorribben! – Fremfor alt følte jeg mig tiltalt af billederne; jeg listede mig på tæerne fra det ene til det andet; jeg kunne ikke blive ked af at betragte damerne i deres mærkværdige røde og ildfarvede rober, med papegøjen på hånden eller moppen ved deres fødder; deres sære brune øjne stirrede så mærkværdigt på en fra de blege ansigter, ganske anderledes, end jeg var vant til at se det hos levende mennesker. Og tæt ved indgangen fandtes billedet af ridderen med den onde samvittighed og det sorte, krusede skæg, ham, om hvem det hed, at han blev rød, så snart nogen så på ham. Jeg så ofte på ham, stirrede ham længe ind i ansigtet; og når han så, som det syntes mig, var helt ildrød, tog jeg flugten og søgte at nå onkels dør. Men ovenover denne dør hang der et andet billede; det måtte være portrætter af børn, der for nogle hundrede år siden havde leget her; de stod som kegler ved hinandens side, drenge og piger, den ene bestandig mindre end den anden, i deres stive brokadesdragter med brede kniplingskraver. Farverne var forkalkede og falmede, og når jeg løb gennem døren nedenunder billedet, havde jeg en følelse af, at de stirrede ned på mig med deres sorte øjne i de små begravne ansigter. Når onkel så var i sit værelse, fløj jeg hen til ham, og han fo'r så op fra sine bøger, skændte på mig og udbrød: "Hvad er der nu i vejen? Er det de tossede billeder, der nu igen er i hælene på dig?"

Jeg nærede store betænkeligheder ved at gå gennem salen i tusmørket. Heldigvis befandt dørene sig lige overfor hinanden

og vendte ud mod haven, vinduerne lå mod vest, og aftenbelysningen trådte hyggelig frem over granskoven. De kvidrende fugle i onkels værelse havde så begivet sig til hvile; den eneste, der endnu var liv i, var natuglen udenfor i sit store bur. Så sad onkel for det meste med foldede hænder i sin lænestol, mens aftenrøden fredeligt skinnede gennem vinduerne.

Men jeg kunne få ham til at tale: jeg lod mig ikke afvise, førend han havde fortalt mig eventyret om havfruen eller sagnet om krybskytterne, det, jeg aldrig kunne blive træt af. En gang, just som han var rigtig godt i gang med at fortælle, rejste han sig pludselig op og sagde: "Men, Anna, tror du virkelig på alt det tossede tøjeri? – Vent blot lidt," vedblev han, idet han tændte sin lampe, "du skal få noget at høre, som er langt mærkværdigere." Så fangede han en flue, dræbte den og lagde den foran os på bordet. "Se en gang rigtig nøje på den!" sagde han. "Kan du se de små sølvpletter på den sorte fløjlsgrund på dens krop; de to dejlige små fjer på dens hoved?" Og mens jeg fulgte hans opfordring, begyndte han at forklare mig dette foragtede dyrs sindrige bygning. Men jeg kedede mig; naturens vidundere havde ingen interesse for mig ovenpå eventyrverdenens fantastiske vidundere. – – –

Jeg var imidlertid umærkeligt vokset; og når jeg, hvad der forresten sjældent hændte, stillede mig foran spejlet, stirrede en spinkel skikkelse med et gulladent, skarpt ansigt mig i møde. Jeg lagde godt mærke til mine øjnes påfaldende blå farve; men i øvrigt vandt dette sigøjneragtige væsen med det ibentræsorte hår ingenlunde mit bifald. Mit udseende voldte mig imidlertid ikke bekymringer. Jeg var smuttet over i min

faders bibliotek, hvor der fandtes en mængde skønlitteratur fra slutningen af det forrige århundrede. Jeg begyndte at læse og betoges snart af en sand mani derfor. Jeg satte mig hen i de mest afsides kroge i huset eller haven med mine bøger og måtte jævnligt tage mod irettesættelser af fader, når jeg ikke kom tidsnok til middagsbordet. En eftermiddag tog jeg min bog i lommen og klatrede helt op i løvslottet, hvor jeg satte mig mageligt tilrette på de fladt afskårne grene. Jeg sad i skyggen, da de grønne blade hvælvede sig ovenover mig, og fordybede mig snart i et bind af Musæus' folkeeventyr, mens junisolen brændte nede på den grønne plet. Pludselig trængte onkels stemme ind i min eventyrverden. Da jeg kiggede ned, så jeg ham stå mellem de lavstammede træer; han skyggede for øjnene, mens han så op til mig. "Nå," råbte han; "der er naturligvis ingen, der bryder sig om, at du knækker halsen?"

"Jeg knækker jo ikke halsen, onkel," råbte jeg ned; "det er lutter gamle, fornuftige træer!"

Men han lod sig ikke berolige; han hentede en havestige, kom op til mig og overtydede sig selv om mit luftige sædes sikkerhed. "Nå," sagde han, efter et øjeblik at have kigget i min bog; "du er jo dog ikke til at styre; bliv bare ved, du vildkat!" – –

Ved den tid var det, at jeg betoges af et sælsomt sværmeri. I riddersalen befandt der sig på billedet ovenover døren noget afsides fra de rigt klædte børn en dreng på omtrent tolv år i en tarvelig, brun trøje. Det var vistnok en søn af en af godsets folk, der plejede at lege med herskabets børn; på hånden havde han en spurv, måske et symbol på hans lave herkomst. De blå øjne under det glatkæmmede hår havde et trodsigt udtryk; men der var et lidende træk omkring den sammenpressede mund. Jeg

havde før næppe lagt mærke til denne ubetydelige skikkelse; nu blev det pludselig anderledes. Jeg begyndte at gruble over denne drengs mulige historie; jeg studerede for hans skyld hans fornemme legekammeraters ansigter. Hvad var der blevet af ham, var han vokset til mand, og havde han senere hævnet de krænkelser, der måske havde fremkaldt det smertelige træk omkring hans læber og det trodsige udtryk i hans øjne? – Øjnene så på mig, som om de ville tale; men munden forblev tavs. Mit hjerte var opfyldt af en ejendommelig medfølelse, en medfølelse, som jeg selv godt kunne lide; jeg glemte, at denne ungdommelige skikkelse ikke var andet end sporene af et menneskeliv, der var forsvundet for århundreder siden. Hver gang jeg trådte ind i salen, var jeg til mode, som om billedets øjne hvilede på mine øjenlåg, indtil jeg så i vejret og besvarede blikket; og om aftenen, før jeg faldt i søvn, var det nu ikke så meget den kære Guds åsyn, men snarere drengens blege ansigt, der bøjede sig over mit. Da onkel en gang var i marken, kom jeg ud fra hans værelse, hvor jeg havde givet natuglen foder. Mens jeg gik gennem salen, vendte jeg hovedet tilbage og så billedet ovenover døren belyst af eftermiddagssolen, der skinnede gennem de nærliggende høje vinduer. Drengens ansigt trådte derved frem med et liv, jeg hidtil endnu ikke havde set, og jeg betoges pludselig af en uimodståelig længsel efter at betragte det i nærheden. Jeg lyttede efter, om alt var stille. Så slæbte jeg med besvær nogle borde, der stod ved væggen, hen foran onkels dør og satte dem ovenpå hinanden, til de befandt sig i højde med billedet. Jeg klatrede op med livsfare, mens jeg en gang imellem lod et frygtsomt blik glide langs væggene henover det tavse selskab, med hvilket jeg havde lukket mig inde i det store

rum. Da jeg stod deroppe, kom mit blod så stærkt i kog, at jeg kunne høre mit hjertes lydelige banken. Drengens ansigt var lige foran mit; men øjnene lå allerede på ny i skyggen; kun de røde, tæt sammenpressede læber belystes endnu af solen. Jeg tøvede et øjeblik, jeg følte, at jeg åndede tungt, og at blodet steg mig til hovedet; men jeg vovede det og pressede sagte min mund mod hans. – Jeg klatrede på ny skælvende ned, som om jeg havde begået et rov, og stillede bordene tilbage på deres pladser.

Alt dette fik pludselig en ende. Da jeg fyldte fjorten år, meddelte min fader mig, at jeg skulle tilbringe de følgende tre år indtil min konfirmation hos en tante i en stor stad. – Og således gik det. Jeg måtte atter, som i min barndoms første år, nøjes med nogle få værelser, uden skov, uden have, uden nogen plet, hvor jeg kunne spinde mine drømme. Jeg skulle lære alt, hvad jeg hidtil ikke havde lært, jeg blev dresseret indvendig og udvendig, og tanten, i hvis nærhed jeg nu måtte dvæle, var en streng dame, med hvem jeg ikke på nogen måde kunne gå på akkord. Den eneste, der formåede noget over hende, var måske den lille Rudolf, hvis alt for lidenskabelige hengivenhed for øjeblikket begyndte at forurolige mig. Det lykkedes os undertiden ved hans hjælp at få lov til at tage ud i anlægget udenfor byen. – Opholdet blev først tåleligt, da jeg fik mere interesse for musikundervisningen, og da jeg ved min lærers mellemkomst fik tilladelse til at være medlem af en sangforening. Den blev ganske vist kun givet modstræbende, for selskabet var blandet – *mauvais genre*, som tante plejede at sige med en afværgende håndbevægelse. Men det brød jeg mig

ikke om. Under pauserne sluttede jeg mig til en hofdames søster og en baronesse, der allerede var noget til års; de var begge to lidenskabelige sangerinder; et par linjeofficerer, løjtnanter, kom hen til os, og vi talte sammen, til taktstokken atter gav tegnet. Jeg ville have ondt ved at anføre de øvriges navne. Senere indfandt tjenerne sig betids for at ledsage os hjem.

Af og til kom der et kort, formelt brev fra fader, hvori han formanede mig til at adlyde tante i et og alt, eller et længere fra onkel, der næppe indeholdt andet end det modsatte heraf, undertiden dog også med en beretning om slottet og haven, der opfyldte mig med længsel efter disse ensomme steder.

Omsider var de tre år forløbet; tante Ursula og fader kom for at hente mig hjem, og Rudolfs moder overleverede mig til dem som et ikke aldeles mislykket værk af sin opdragelse. Min broder gjorde rejsen med; han var vokset; men han så bleg og lidende ud, og det skar mig i hjertet, da en lille krykke blev taget ud af vognen, lige som denne holdt. Vi var snart gode venner; på hjemvejen sad han mellem mig og tante og gav ikke slip på min hånd.

Det var en klar aprileftermiddag, da vi kom hjem. Da vi kørte over broen ind i gården, så jeg allerede onkel stå i døren ved siden af tårnet. Han var barhovedet, som sædvanlig; hans fyldige, grå hår syntes ikke at være blevet hvidere i mellemtiden. "Nå, så kom du da endelig!" sagde han tørt og rakte mig hånden. Da vi var kommet ind i dagligstuen, og jeg havde skilt mig af med alt det tøj, jeg var blevet svøbt ind i, lod han et mistroisk blik glide hen over min moderne klædedragt. "Hvordan vil du bære dig ad med at komme op i dit haveslots

øverste etage med de flag?" sagde han, idet han med fingerspidserne rørte ved sømmen af mine vide ærmer. "Og jeg har endda ladet det pudse op ene og alene for din skyld."

Men hans bekymring var overflødig; det væsen, der nu gik med slæbkjole og kniplinger, var, hvad kernen angik, ikke anderledes i den snævre barnedragt. Jeg havde ingen ro på mig; jeg løb hensynsløst ud i haven, hvor det friske grønne sprang ud på hækkene, gennem bagporten ud i skoven og derfra atter tilbage til hjemmet. Jeg fløj op ad den brede trappe; alt forekom mig så stort og luftigt. Så hilste jeg på de gamle herrer og damer i riddersalen; men jeg gik uvilkårlig sagtere; det var mig dog næsten uhyggeligt, efter så lang tids forløb at se dem ligesom sidst stirre ud i salen med deres stygge blikke. Ovenover døren stod drengen med spurven endnu stedse ved siden af de små grevebørn; men mit hjerte bankede ikke. Jeg gik ligegyldig forbi billedet, uden at besvare hans trodsige blik, ind i onkels værelse. Dér sad han allerede på ny ligesom ellers i sin gamle lænestol, mellem sine bøger og sine levende og døde dyr; Don Pedro, den halte stær, skreg endnu ganske på sin gamle måde, da jeg puttede fingeren gennem tremmerne på dens bur; udenfor vinduet sad der atter en natugle i et stort træbur og så drømmende ud i luften. Onkel havde lagt sine bøger bort, og mens jeg hilste på den ene efter den anden af de bekendte sager, følte jeg godt, at hans øjne hvilede på mig med den gamle inderlighed.

Da jeg efter en stunds forløb kom ned i dagligstuen, sad tante Ursula også allerede strikkende i sin vinduesniche, og i værelset ved siden af så jeg gennem den åbne dør fader bøjet over sin korrespondance og sine aviser. Således var da alt endnu

ved det gamle; der forestod kun en forøgelse af vor husstand, idet der endnu den selvsamme aften ventedes en ung mand, der efter en gymnasial-direktørs anbefaling var blevet antaget til lærer for den lille Kuno. Han havde studeret filologi og historie og ville efter et længere ophold i Italien have været lærer ved latinskolen, men tvunget af ydre omstændigheder var han blevet nødsaget til foreløbig at tage imod denne private stilling. Hvad der især interesserede mig var, at han efter sigende var en god klaverspiller.

Jeg så ham først den følgende dag, da han sad ved siden af sin elev ved middagsbordet. Det blege ansigt med de funklende øjne forekom mig bekendt; men jeg grublede forgæves over, hvem det var, han lignede. Mens han besvarede min faders spørgsmål om hans ophold i fremmede lande, strøg han undertiden med et let kast med hovedet det glatte, brune hår tilbage ved tindingen, som om han derved med magt ville holde en dyb indre melankoli borte. Efter at middagsmåltidet var forbi, begyndte fader at tale om musik, og bad ham om engang imellem at akkompagnere mig, når jeg sang.

Men skønt det blev lovet med beredvillighed, hengik der dog nogle uger, uden at jeg skænkede denne aftale en tanke; jeg brød mig overhovedet ikke mere om den unge husfælle, end at jeg på sædvanlig måde hilste på ham ved middagsbordet og ved aftensmåltidet, som begge blev nydt i fællesskab. Men en eftermiddag kom der en ung dame fra købstaden, med hvem jeg undertiden plejede at synge; hun havde en sending nye musikalier med. Vi ledte en duet af Schumann frem; men det lunefulde akkompagnement oversteg vore kræfter. "Jeg vil bede læreren," sagde jeg og sendte tjeneren op på dennes værelse.

Han kom tilbage efter en stunds forløb: "Hr. Arnold kunne ikke i øjeblikket; men han skulle så snart som muligt have den ære." Så måtte vi da vente; jeg så på uret, det ene minut gik efter det andet, nu var der allerede gået et kvarter. Vi ville lige til at hjælpe os selv, da døren gik op, og Arnold trådte ind. "Jeg beder damerne undskylde, den lilles time var endnu ikke forbi."

Jeg svarede intet derpå. – "Vil De være så venlig?" sagde jeg og pegede på de opslagne noder.

Han trådte et skridt tilbage. "Tør jeg bede Dem om at forestille mig for den dame?"

"Hr. Arnold!" sagde jeg let henkastende og uden at se op; jeg nævnede ikke den unge piges navn; det ville jeg ikke.

Han så på mig. Et overlegent smil gled hen over hans ansigt, og hans læber dirrede umærkeligt. "Lad os så begynde," sagde han derpå, idet han satte sig på taburetten og med sikkerhed anslog den indledende takt. Så begyndte vi. Det gik ikke synderlig godt; måske mindst for mig; kun klaverspillerens sikkerhed hjalp os. Men da vi var kommet midt ind i stykket, holdt han inde. "*Encora!*" udbrød han, idet han lagde fladen af sin hånd på noderne; "men hver stemme for sig! – De, min frøken – jeg tør måske udbede mig Deres navn!"

Den unge dame nævnede det.

"Vil De gøre begyndelsen?" – Og nu begyndte der, snart også med mig, en streng øvelse. Han lod os ubønhørlig begynde forfra, vi sang med blussende kinder; det var, som om vi pludselig var i vor unge mesters magt. En gang imellem faldt han selv ind med sin blide barytonstemme, og efterhånden trådte musikstykket med dets enkelte dele stedse klarere frem, indtil vi omsider sang det til ende uden at standse.

Da han smilende vendte sig mod os, stod fader bagved ham; han var ubemærket trådt ind. Den gamle herre, der så noget sløv ud og ikke havde synderlig interesse for musik, tog sig sammen og kom med de sædvanlige, høflige bemærkninger. "Bravo, min kære hr. Arnold!" sagde han, idet han klappede den unge mand på skulderen; "De har fået varmen frem på damernes kinder; men nu skulle De også selv synge lidt for os!"

Arnold, der endnu stedse havde hånden på tangenterne, satte sig atter og begyndte at synge en af hine italienske folkeviser, hvori klagen over den gamle tids glans vanker om som en urolig ånd. Fader blev stående endnu et øjeblik, så vendte han sig bort og gik op og ned i værelset med hænderne på ryggen. Hans tanker var allerede for længst ved andre ting, måske ved kongens billede, hvilket han, takket være en indflydelsesrig ven, havde håb om at modtage som foræring fra Hans Majestæt. I hans sted listede den lille Kuno med sin krykke sig hen til klaveret og lænede sig tavs op ad sin lærer. Denne slyngede under spillet sin arm omkring ham og sang således visen til ende. – "Kan du godt lide at høre det, min dreng?" spurgte han, og da drengen nikkede og så op på ham med et inderligt blik, tog han ham op på skødet og sang halvhøjt, ret som om kun den lille dreng skulle høre det, en nydelig sang om himlens stjerner.

Men, hvad enten det var med eller mod hans vilje, – den var også sunget for mig. Senere sang han den endnu ofte for mig, for fra den dag kom vi umærkeligt til at stå på en mere venskabelig fod. Men det var ikke blot musikken, der førte os sammen; den lille Kuno delte snart sin kærlighed mellem mig

og sin lærer og gav os derved anledning til ofte at være sammen i og udenfor huset.

En dag i juli var onkel, Arnold og jeg tilligemed Kuno taget til byen for at se os om efter en rullestol til den sidste, for allerede den gang begyndte han undertiden at have vanskelighed ved at gå. Da vor forretning snart var besørget, begav vi os efter Arnolds forslag hjem ad en omvej, der gik langs med en smuk bøgeskov. Bagved denne lod vi vognen holde i en landsby og spadserede ned ad vejen sammen, midt imellem store, stråtækkede bøndergårde. Efter en stunds forløb drejede Arnold som tilfældigt ind på en fodsti, der gik mellem to volde, der var bevoksede med nøddetræer og brombærbuske. Vi andre fulgte ham; Kuno, der den dag syntes at have flere kræfter end ellers, havde kun sans for humlebierne og sommerfuglene, der sværmede omkring tidslerne i solskinnet. Det varede imidlertid ikke længe, førend voldene hørte op på begge sider, og foran os lå der en smuk, ensom bondegård, omgivet af buske og enge. Foran en bunke egetræer hævede bygningen sig med det vældige stråtag, der næsten nåede til jorden, samt den bruntmalede gavl, hvorfra de hvidmalede vinduer venligt tittede frem.

"I det hus," sagde Arnold, "har jeg været mange gange som dreng, og da jeg næsten intet steds i verden har befundet mig så vel som dér, så ville jeg have, at De også skulle se det en gang."

Onkel nikkede: "Hvem ejer egentlig den dejlige gård?"

"Fogeden Hinrich Arnold."

"Hinrich Arnold?"

"Ja, bonden på gården hedder altid Hinrich Arnold."

"Men," spurgte jeg nu; "hedder De da ikke også det?"

"De ældste sønner i familien bærer altid det navn," svarede han; "det samme er tilfældet med den gren, der er flyttet til byen. Den nuværende ejers fader var min farbroder."

Vi var imidlertid nåede hen til gården. Gennem den åbentstående port ved den anden ende af bygningen førte Arnold os ind i den store forstue, til hvis to sider de nu tomme stalde til kvæget stødte op. En svag lugt af røg strømmede os i møde i det halvmørke rum. I baggrunden, hvor dørene til stuerne fandtes, og hvor rummet fik noget lys fra lave sidevinduer, sad ved siden af en lille dreng, der legede på gulvet, en gammel kvinde i den sædvanlige bondedragt af mørkt, hjemmegjort tøj; det grå hår var strøget tilbage under den sorte silkehue. Da vi trådte nærmere, rejste hun sig langsomt og mønstrede os roligt med sine grå øjne, der endnu trådte livlige frem på det brunede ansigt under de sorte bryn. "Nej, Hinrich, er det dig!" sagde hun efter en stunds forløb, idet hun trykkede vor unge vens hånd, tilsyneladende uden at lægge synderlig mærke til os andre.

"Det er min bedstemoder," sagde denne; "siden mine forældre ikke mere er i live, er hun min nærmeste slægtning." Så betydede han hende, hvem vi vare, og hun rakte nu også os hånden, den ene efter den anden.

Mens hun halvt medlidende, halvt mønstrende så på den lille Kunos krykke, spurgte Arnold: "Er fogeden hjemme, bedstemoder?"

"De spreder hø nede på engene," svarede hun.

"Og I," sagde onkel, "passer formodentlig imens den yngste Hinrich Arnold?"

"Det kan nok være!" svarede hun, idet hun åbnede døren til det ene værelse; "sådan et opslidt gammelt menneske som jeg må tjene mit ophold, som jeg bedst kan."

"Bedstemoder kan ikke lade være med at hjælpe de unge," sagde Arnold, da vi var trådt ind. – "Men," vedblev han, henvendt til den gamle, "I ved jo godt, at foden er glad ved, at han kan beholde jer, og ved at han og børnene kan se jer, når de vender hjem fra arbejdet."

"Ja, det er sandt, Hinrich," svarede hun, "men det er tit kedeligt, når man sådan kommer til at tænke på, at man er overflødig." – Hun så imidlertid op på sit barnebarn. "Du ser ikke stærk ud, Hinrich," sagde hun; "det kommer af den megen læsen. – Han kunne såmænd have haft det bedre," vedblev hun så, henvendt til os, "for hans fader var den ældste til gården, og han her var igen den ældste. Men faderen ville studere, og nu må sønnen også tjene sit brød rundt omkring hos fremmede folk."

Arnold smilede; onkel så prøvende på den gamle, da hun ved disse ord gik ud ad døren. Kort efter kom hun tilbage med nogle glas kærnemælk, som Arnold havde bedt om til os.

I stuen, der ikke syntes at blive benyttet til daglig, stod der langs væggene flere meget store dragkister, grønt eller rødt malede, med blanke messingbeslag, en af dem tillige forsynet med et tåleligt blomstermaleri; derfor var der næsten kun plads til at sidde på bænken under vinduet. Jeg ville sige den gamle nogle venlige ord. "Der er rigtig smukt her med alle de dejlige dragkister," bemærkede jeg.

Hun så forskende på mig. "Mener De det?" spurgte hun; "jeg har tænkt mig, at et par egetræs skabe, en stol og en sofa vist

ville være bedre; men det er nu en gang skik og brug."

Onkel tog tavs en pris, idet han så over på mig med sine poliske øjne. Den gamle var gået hen til døren, for fra en hylde ovenover denne at tage et æble ned til min broder. Da hun ikke kunne nå så langt, kom jeg hurtigt med en stol, stod op og rakte hende æblet; jeg var tillige glad ved, at jeg så kunne skjule min forlegenhed, som jeg ikke formåede at undertrykke. Hun lod mig roligt gøre det. "Ja," sagde hun, mens hun trykkede æblet i den lille Kunos hånd, "De har yngre ben, dem kan jeg ikke hamle op med." Men da jeg straks efter så den gamle bondekones øjne hvile på mig med et udtryk af mild venlighed, havde jeg uvilkårligt en følelse af, at jeg havde vundet noget, der var lige så værdifuldt som vanskeligt at opnå.

Lidt efter forlod vi stuen og tog bygningens indretning i øjesyn, først den store mælkekælder, der duftede af properhed og friskhed; Arnold gjorde den bemærkning, at det egentlig var vore bønders stadsstue. Så trådte vi, mens den gamle blev tilbage hos gårdens tilkommende arving, fra porten ud i det fri, under de gamle løvrige egetræers skygge.

"Deres bedstemoder gør ikke mange komplimenter," sagde onkel, idet vi gik; "men nu ved man jo, hvor De hører hjemme."

Arnold greb et øjeblik den gamle herres hånd, som denne havde rakt ham uden at se i vejret.

Foran os, noget til siden for hovedbygningen, lå aftægtshuset, der for øjeblikket stod tomt. På en eng bagved fandtes resterne af et firkantet levende hegn, der vakte min broders nysgerrighed. Mellem buskene stod der endnu et par pæle, mellem hvilke en lav port i sin tid havde spærret adgangen til det lille rum. "Det er biernes gård," sagde Arnold, "min fader

anlagde den for mange år siden som dreng. Da hans broder senere fik gården, havde han hverken tid eller lyst til at fortsætte den unge bikonges bedrift; men han lod hegnet stå til minde om ham, og fogeden har gjort det samme for min skyld."

Foran os lå, så langt øjet kunne række, en flad engstrækning, hist og her afbrudt af levende hegn eller enkelte trægrupper. Arnold pegede derhen med hånden og sagde: "Her er der hændet mig noget sælsomt. Da jeg som en dreng på tolv år var i besøg hos onkel i sommerferien, vandrede jeg en morgenstund ned i engene tilligemed min nogle år ældre fætter, den nuværende foged. Vi gik hele tiden lige ud, en gang imellem brød vi gennem buske, der spærrede os vejen. Jeg blæste på en fløjte, som min fætter havde skåret til mig; jeg husker endnu meget godt, at jeg ikke kunne lade være med at gyse, mens jeg trådte på den sumpede grund, der var bevokset med hvide blomster. Efter omtrent et kvarters forløb kom vi til en tæt løvskov, og efter sommerheden udenfor modtoges vi nu pludselig af køligheden i skyggen, idet solskinnet kun sparsomt trængte gennem bladene. Min fætter kom snart langt forud; jeg kunne ikke komme så hurtigt frem på grund af underskoven, der fandtes overalt. En gang imellem hørte jeg ham råbe mit navn, og jeg svarede ham så på min fløjte. Til sidst trådte jeg ud af buskene ind på en lille, lys plet. Jeg blev uvilkårligt stående; der påkom mig en følelse af uendelig ensomhed. Der var så forunderligt stille her; et par sommerfugle flagrede lydløst henover en blomst; solen kastede sine stråler på bladene, og en tung, krydret luft syntes ligesom indeklemt i det afsidesliggende rum. Midt i dette lå et glinsende grønt firben på en mosdækket træstub og så ligesom fortryllet på mig med

sine gyldne øjne. – – Jeg husker det alt sammen ganske nøje; jeg ved bestemt, at vi fra bihuset her gik i lige retning ned over engene. Men hver gang jeg nu minder fogeden om det, lér han mig dog ligegodt ud, for hist nede findes der ikke nogen skov, og der har heller ingen været i mands minde – Men hvor kan jeg da den gang have været?"

"Måske ovre til den anden side," sagde onkel.

"Så havde vejen ikke kunnet føre over engene."

"Hm, et grønt firben? Jeg har endnu aldrig fundet noget sådant her omkring. – Ved De hvad, hr. Arnold, det er dog godt, De ikke er blevet foged her. De er en fantast og overgår selv Anna dér med hendes gamle billeder."

Jeg ved ikke, hvorfor vi begge rødmede, da onkel ved disse ord så på os, den ene efter den anden; men jeg lagde mærke til, at Arnold rystede på hovedet og med en let bevægelse strøg håret tilbage med hånden.

På hjemvejen, som vi straks efter tiltrådte, blev der ikke talt meget mellem os. Den lille Kuno hvilede snart sovende i min arm; jeg var stille og fredelig til mode. Da vi nåede huset, begyndte tusmørket allerede at falde på, og enkelte stjerner trådte frem på himlen.

Det begyndte at lakke ad enden med sommeren, mens livet på slottet gik sin rolige, ensformige gang. Arnold og hans lille elev syntes stedse at finde mere behag i hinanden; for drengen lærte nemt og villigt, om end undervisningstimerne jævnligt måtte afbrydes på grund af hans sygelighed. Derimod havde han påfaldende vanskeligt ved at lære gamle kirkesange udenad, af hvilke han hver søndagmorgen måtte fremsige

nogle vers for fader på dennes værelse. For at opmuntre ham ville jeg en formiddag ligeledes lære udenad det vers af Nikolai, som var ham opgivet. Jeg var gået op i riddersalen; straks efter trådte jeg gennem den åbentstående dør ind i onkels værelse; han sad som sædvanlig på den tid i lænestolen ved sit bord. Han kastede et flygtigt blik over på mig, og vedblev så tavs at stikke de insekter, der var blevet fanget den foregående dag, fast på en korktavle. Jeg gik op og ned i værelset med min bog og opremsede først sagte, men så efterhånden højere sangens ord. Således kom jeg til det tredje vers:

Lad dybt fra hjertets kammer
klare og rene
som ædelstene
strømme din kærligheds flammer.

Onkel løftede pludselig hovedet og så vist på mig gennem sine store brilleglas. "Kærlighed?" sagde han. "Kom herhen! Hvad er det, du læser?" Da jeg efterkom hans opfordring, pegede han med fingeren på en sort bille, der sad fastgjort til nålen. "Ved du," vedblev han, "hvorledes den bærer sig ad med at æde oldenborren?" – – Og nu begyndte han med ubønhørlig vidtløftighed at forklare, hvorledes dette grådige insekt ernærer sig af sine lige. – Jeg havde forresten selv set noget lignende i vor have; men jeg havde ikke skænket det en tanke. Mine øjne stirrede uafbrudt på den gamle mand; der påkom mig en ubestemt frygt for hans ord.

"Og det, mit barn," vedblev han, idet han betonede hvert enkelt af sine ord; "er naturens orden. – – Kærlighed er intet andet end det dødelige menneskes angst for at være alene."

Jeg svarede ikke; jeg var pludselig til mode, som om jorden blev trukket bort under mine fødder. Udtrykket i mit ansigt måtte vist røbe det, for onkel syntes også at blive forbavset over virkningen af sine ord. "Nå, nå," sagde han, idet han blidt trykkede mig i sine arme; "det kan godt være, det ikke forholder sig således, men dog noget anderledes, end det står dér i din katekismus." – –

Men disse ord frembragte en revolution i mit indre; mit hjerte havde i ensomheden så tit skreget efter kærlighed, mens jeg vankede om i husets store værelser, hvor en moders hånd aldrig trykkede min. Ved middagstid så jeg folk vende tilbage fra markarbejdet. Jeg havde en følelse af, at jeg i alles ansigter måtte læse et udtryk af troløshed; men de slentrede som sædvanlig ligegyldige og leende over gården.

Om eftermiddagen droges jeg atter op til onkels værelse – ret som om jeg måtte have ham til at sige mere. Døren stod åben, men han selv var der ikke. – Midt på gulvet lå der en sort kat; den holdt en fangen mus, der rimeligvis havde vovet sig frem i eftermiddagens stilhed, mellem sine kløer. Jeg blev stående på dørtærsklen og så tankefuld på den grumme leg. Katten begyndte at narre den; den trak kløerne ind, og musen rendte hurtigt over gulvet og langs væggene. Men de grønne, skinnende øjne havde ikke tabt den af syne; en hemmelig spænding af musklerne, et spring, så lå rovdyret atter på sin plads og tog forsigtigt den fangne mus mellem sine spidse tænder, mens den glinsende hale fejede henover gulvet. Den var endnu ikke oplagt til at gøre en ende på det; legen begyndte på ny. Jeg betoges den ene gang efter den anden af medlidenhed, når den lod det stakkels lille dyr slippe bort og på ny rev det til

sig med sine krumme poter; men en følelse, dels af trods, dels af nysgerrighed, holdt mig hver gang tilbage.

Mens jeg således stod og grublede, hørte jeg den lige overfor værende dør gå, mens katten sprang bort med sit endnu levende offer. "Er det Dem, nådige frøken!" sagde en ungdommelig stemme, og da jeg så op, fandt jeg Arnold stående foran mig; for han var i den sidste tid begyndt at omgås onkel meget. Da jeg intet svarede, gjorde han en bevægelse, som om han ville fjerne sig; men pludselig tøvede han på ny, ret som om han havde læst mit indres hjælpeløshed på mit åsyn, og sagde næsten ydmygt: "kan jeg være Dem til tjeneste i nogen retning, frøken Anna?"

Der var et udtryk i hans øjne, som fik mig til at tale. Jeg trådte hen til bordet og viste ham onkels korkbræt, hvorpå den sorte bille endnu sad.

"Befri mig fra det," sagde jeg, "og – fra den sorte kat!" Og da han så tvivlrådigt på mig, fortalte jeg ham, hvad der var hændet mig her om formiddagen, og hvad der nylig var foregået lige for mine øjne. Han hørte rolig på mig. "Og nu?" spurgte han, da jeg var færdig.

"Jeg har hidtil altid troet, at Gud holdt sin hånd over os, at han holdt min hånd i sin," sagde jeg frygtsomt.

Hans øjne hvilede en stund ligesom prøvende på mig. Derpå sagde han dæmpet:

"Der gives endnu en anden Gud."

"Men han er ubegribelig."

Et mildt smil gled henover hans ansigt. "Det er barnehænderne, der endnu griber efter stjernerne." – Han stod et øjeblik hensunken i dybe tanker; derpå sagde han: "I Bibelen

står der et ord: Som I søge mig af ganske hjerte, så vil jeg lade mig finde! – Men menneskene synes ikke længere at forstå det; de nøjes med, hvad man fandt eller troede at finde for århundreder siden." – Og nu begyndte han med skånsom hånd at bortrydde barnemiraklets ruiner, der var ramlet sammen over mit hoved; og derved udvidede han efterhånden mit blik. Jeg så menneskeslægtens træ stige frem, skud for skud, jeg så det udfolde sig roligt og kraftigt, uden noget andet mirakel end den vældige verdensskabelses, hvori den havde slået rødder.

Begejstringen havde bragt rødmen frem på hans kinder; hans øjne funklede; jeg lyttede åndeløst til disse ord, der faldt som dugdråber i min sjæl. Da jeg tilfældigt så op, fandt jeg min onkel stående ved vinduet lige overfor; han syslede tilsyneladende med sine fuglebure, men da nu Arnold også vendte hovedet om imod ham, løftede han truende fingeren. "Det skulle min broder excellencen vide!" sagde han. "Står den undervisning også på den allernådigst approberede timeliste? – Nå, nå," vedblev han smilende, "jeg skal ikke røbe det!" Så trådte han hen til bordet, og idet han med en vis højtidelighed lod sin hånd glide hen over de nyere naturforskeres værker, som lå dér, sagde han halvhøjt, som til sig selv: "Det er mænd, der søger ham, af dem vil han lade sig finde; men vejen er lang, og man forvilder sig tid." – – –

Jeg mindes endnu, hvorledes det den dag lakkede ad aften. – Aftenrøden lyste på dagligstuens vægge; min lille broder, der sad ved bordet i vinduesnichen og stirrede over gården ud i haven, ville gerne endnu en gang ud i det fri; men jeg og "den kære Arnold" skulle med. Da min fader var ude, lod tante sig overtale. Efter at Arnold var kommet ned fra sit værelse,

pakkede vi drengen i hans rullestol og lod tjeneren bringe den ned i haven. Men så måtte heller ingen uden Arnold og jeg røre ved den; og vi skubbede da, hver med en hånd, det lille køretøj op og ned i den brede lindeallé. Tante gik ved siden af med sit filettørklæde omkring hovedet og trak en gang imellem kappen tættere sammen omkring drengens fødder. Men der blev næppe vekslet et ord; der var stille trindt omkring; en gang imellem sank et blad sagte til jorden fra grenene, og ovenover trætoppene sås stjernernes tavse, rastløse blinken. Barnet sad sammensunket og drømmende i sine bløde puder; det rejste sig kun en gang op og råbte: "Arnold, Anna, der fløj en guldtorbist, helt oppe ved stjernerne!"

"Det var et stjerneskud, mit barn!" sagde tante Ursula.

Jeg så, at Arnold vendte hovedet om imod mig; men vi talte ikke; vi følte, tror jeg, begge to, at de samme tanker rørte sig i vort indre. Da vi straks efter vendte hjem med det slumrende barn, stod jeg endnu længe ved vinduet og stirrede ud i natten. Der var en følelse af fred og lykke i mit indre; jeg ved ikke, om det var den ny beskednere gudstilbedelse, der nu fik rum i mit hjerte, eller om den mere tilhørte jorden, der endnu aldrig var forekommet mig så smuk.

I september måtte vi flytte op i den store malerisal, da der blev gjort i stand i stueetagen. Det var en søndag formiddag. Inde i byen skulle om aftenen indvielsen af det nyopførte rådhus fejres med en stor fest og derpå følgende bal. Min fader, der var i godt humør, da det billede af kongen, han i nogle dage havde ventet på, nu virkelig hang i hans værelse, havde givet tilsagn om, at vi alle sammen skulle komme med.

Overforstmesterens frue på det nærliggende gods, der endnu ikke havde besvaret den visit, jeg aflagde efter min tilbagekomst, ventedes til middag sammen med en søster, der boede hos hende. Damerne var ligeledes indbudt til festen og ville om aftenen i fællesskab køre med os til byen.

Jeg sad ved vinduet med et håndarbejde; Arnold, med hvem jeg lige forinden havde sunget, stod endnu og talte med mig. Han havde lige bedt mig om en dans på ballet, da tante trådte ind med de ventede gæster. Overforstmesterens frue var en smuk, midaldrende dame; hendes øjne var bestandig halvt tillukkede, som om verden ikke var hele hendes blik værd, og jeg tænkte bestandig, at hendes fødder måtte søndertræde ethvert lille kryb på hendes vej, så lidet ænsede hun, hvad der lå på jorden under hende. Men hendes rynkede bryn forsvandt, da hun kom hen imod mig; hun kyssede mig, hun var henrykt over min friske teint og glansen i mine øjne; skønt hun talte på sin sædvanlige matte, ligegyldige måde, overøste hun mig med artigheder. Tante nævnede Arnolds navn for hende, og hun besvarede hans buk svagt og høfligt, mens hun fortsatte samtalen med mig.

"Er den unge mand en slægtning til hr. Arnold på Grünholz?" spurgte hun mig efter nogen tids forløb.

Jeg havde ikke mod til ligefrem at benægte det, da jeg så denne hovmodige kvinde ind i ansigtet. "Det tror jeg næppe," sagde jeg sagte; "han har ikke talt til os derom."

Men han måtte have hørt min løgn, for han var allerede trådt nærmere, og mens jeg troede at føle hans alvorlige blik på mine nedslagne øjne, hørte jeg ham sige: "Jeg hedder Arnold, nådige frue, og har i nogle måneder været den unge barons lærer."

Overforstmesterens frue målte ham med et mønstrende blik. "Så?" sagde hun, "den små gør Dem vist rigtig megen glæde!" Så vendte hun sig mod min tante med et forbindtligt smil og begyndte en samtale med denne.

Arnold lod sit blik roligt glide til siden; der var et udtryk af forundring i hans mørke øjne.

Kort efter gik tante op på sit værelse med begge damerne. Jeg blev siddende ved vinduet ved mit arbejde; Arnold stod ved siden af klaveret. Ingen af os talte; luften i værelset var ligesom indeklemt. "Syng endelig noget," sagde jeg omsider; "en folkevise, eller hvad De vil!"

Han satte sig uden at svare ved klaveret, og efter et par lidenskabelige akkorder sang han en bekendt folkevise:

Skønt jeg et glimt kun så,
måtte jeg straks tilstå:
aldrig forbi dig mer
kunne jeg gå.

Hver nat, når månen sig
baner til stuen vej,
vågen jeg ligger og
tænker på dig.

Melodien kendte jeg godt, men teksten var en anden. Der påkom mig en anelse om, at disse ord gjaldt mig; jeg følte, at hans stemme dirrede, da han sang videre. Men ordene klang skønt, så at jeg drømmende lod mit arbejde hvile.

Før slog mit hjerte frit,
nu er det blevet dit;
læg da din hånd derpå
venligt og blidt!

Han sang ikke strofen til ende; han sprang op og stod foran mig. "Frøken Anna," og hans stemme havde endnu ganske den bevægede klang, som da han sang; "hvorfor fornægtede De mig overfor den dame?"

"Arnold!" udbrød jeg; "jeg beder Dem, Arnold!" Hans ord havde ramt mig lige i hjertet.

Da jeg så op, glimtede stolthed og harme i hans øjne. Jeg kunne ikke forhindre, at tårerne løb ned ad mine kinder og faldt på mit arbejde. Han så et øjeblik tavs på mig; men så forsvandt det heftige udtryk fra hans åsyn. "Græd ikke, Anna," sagde han. "Det kan være svært nok at bekæmpe, når man allerede har fået løgnen i vuggegave!"

"Hvilken løgn? Hvad mener De, Arnold?"

Hans øjne hvilede på mig med et smerteligt udtryk. "At man er mere end andre mennesker," sagde han langsomt. "Hvem kan vel så andet end et øjeblik falde tilbage!"

"O, Arnold!" udbrød jeg; "De vil kuldkaste alt indeni mig!"

Han så atter på mig med det samme resolutte blik, som da jeg første gang stod overfor ham; og nu vidste jeg pludselig, hvad der forekom mig så bekendt, hvad der tiltalte mig i dette ansigt. Jeg tav, for jeg følte, at blodet skød op i mine kinder. Men da han så spørgende så på mig, søgte jeg at fatte mig og pegede med hånden på det gamle familiebillede ovenover døren. "Ser De ingen lighed?" spurgte jeg; "den ene af de drenge må være en af Deres forfædre?"

Han kastede et flygtigt blik på billedet. "De ved jo," svarede han og rystede på hovedet; "jeg hører ikke til Deres."

"Jeg mener drengen med spurven på sin hånd," sagde jeg.

Et udtryk af den bitreste hån viste sig på hans ansigt. "Han, der bliver hundset? – Det er muligt, min familie hører jo hjemme her." Men straks efter kom det sædvanlige kast med hovedet, han strøg håret tilbage og sagde næsten blødt: "Tilgiv mig, frøken Anna; jeg er ikke altid god."

Jeg havde rejst mig; jeg bilder mig ind, at jeg så på ham med mit strengeste blik. "De gør mig bebrejdelser," svarede jeg, "men jeg synes, at De selv er den hovmodige!"

"Nej, nej!" udbrød han, idet han ligesom afværgende strakte hånden hen foran sig; "det er jeg ikke; jeg agter ingen ringe."

Vor samtale blev afbrudt. Damerne kom tilbage, og jeg havde ondt ved at skjule min ophidselse.

Om aftenen befandt vi os alle sammen, undtagen onkel, der aldrig gik i selskab, i den smukke, vel oplyste rådhussal i den nærmeste købstad.

Der var blevet fremstillet en række levende billeder, som skulle anskueliggøre de forskellige epoker i byens udvikling. Til sidst blev salen ryddet for at gøre plads til dansen; unge og gamle stod i klynger og talte om de nys fremstillede tableauer. "Charmant, det var virkelig charmant!" hørte jeg min fader sige; jeg så ham tale snart med denne, snart med hin på en forbindtlig måde, han smilede, han bød herrerne en pris; overalt syntes der at herske en livlig og utvungen stemning. Jeg havde lovet Arnold den første dans; mit hjerte bankede, for det var længe siden, jeg havde danset, og aldrig med ham. Min

syngende veninde havde sluttet sig til mig; vi gik arm i arm op og ned under den strålende lysekrone. Mens musikanterne allerede begyndte at stemme deres violiner, kom fader hen til os. Han sagde den unge dame nogle komplimenter i anledning af hendes medvirken i tableauerne og fortsatte derpå ligegyldigt: "Du må gøre dig færdig, Anna; vognen er kørt frem."

"Hvad, vil De allerede tage bort? – Anna! Klokken er jo ikke engang ti!" udbrød den unge pige.

Fader bukkede høfligt for hende. "Det gør os meget ondt; men jeg håber, at De rigtig snart vil gøre os den fornøjelse at besøge os!"

Mit hjerte var ligesom det skulle sprænges, men jeg tav; hvad der skete, kunne ikke overraske mig; jeg havde blot glemt det i min glæde.

Nu trådte andre også til, og der kom bønner og venlige anmodninger fra alle sider; min fader havde fuldt op at gøre med at afslå alt i let henkastede ord. Påskuddene var jo øjensynlig intetsigende; men de var jo heller ikke beregnede på at vække tillid. Det begyndte da efterhånden også at gå op for folk; der opstod en pause, og folk trak sig tilbage, den ene efter den anden. Fader henvendte sig nu til huslæreren: "Mor De Dem kun, bedste hr. Arnold, og vær så venlig at sige til kusken, hvornår De vil hentes."

"Jeg takker, Deres Excellence; jeg går."

Så brød vi op: Tante Ursula, overforstmesterens frue og hendes søster tog mig imellem sig, og således gik vi gennem salen forbi det tavse selskab. – Der var mænd deriblandt, som bar et mangeårigt, alvorligt tankearbejdes stempel på deres pande; ynglinge med dybtliggende, fornemme øjne; unge piger

med al ungdommens stolthed og al dens ynde; men vi var noget så aparte, at vi kun ganske flygtigt kunne give os af med dem. I forbigående så jeg det stille udtryk af krænkelse på mangt et ungt, det rolige smil på mangt et gammelt ansigt. Jeg måtte slå øjnene ned; jeg hadede – nej! jeg foragtede, jeg kunne støde dem bort med mine fødder, fordi de tvang mig til således at ydmyge mig for mig selv.

Arnold mødte mig den næste formiddag, mens jeg, endnu fuldstændig opfyldt af slige tanker, var gået ud i haven, i lindealleens bageste tværgang. Hans øjne havde et alvorligt, sørgmodigt udtryk, da han langsomt kom hen imod mig. Som drevet af en indre magt, strakte jeg begge hænder ud imod ham. "Arnold," udbrød jeg; "*det* var ikke min skyld!"

Han greb dem og så mig længe og alvorligt ind i øjnene. "Tak, tak for det ord," sagde han, idet alt det uhyggelige forsvandt fra hans ansigt; "det har ikke villet hjælpe, at jeg allerede selv har sagt mig det samme tusinde gange."

Så gik vi atter tavse ved hinandens side ind i slottet; jeg havde en følelse af, at en centnertung byrde var faldet fra mit bryst, da jeg nu atter trådte ind i salen til tante.

Kort efter blev det en sørgelig, ensom tid. Den lille Kunos svaghed tog til i en sådan grad, at lægen måtte forbyde al undervisning i flere år. – Som følge deraf forlod Arnold os; han ville til hovedstaden for at uddanne sig til docent ved det derværende universitet. Den lille patient var næsten ikke til at trøste; Arnold måtte love ham, at han ville komme igen eller tage ham til sig, så snart han atter kom til kræfter. Hvis vi forud

havde anet, at den lille seng ville stå tom allerede efter en måneds forløb, var han vistnok blevet så længe.

En klar novembereftermiddag holdt vor vogn nede i gården for at bringe ham til den nærliggende købstad. Drevet af en smertelig følelse af uro var jeg gået ned i haven. Hækken begyndte at blive bar, de sidste gule blade blæstes ned fra træerne. Mens jeg gik op og ned i gangen bag løvslottet, så jeg Arnold komme ned ad hovedstien; han stod en gang imellem stille og så sig om; jeg følte godt, at han søgte mig. Men jeg gik ham ikke i møde; en trodsig, vellystig smerte betog mig: jeg skulle miste ham for bestandig, så ville jeg også kaste dette sidste, usle minut fra mig. Jeg listede mig sagte gennem buskene ind i sidealleen og flygtede som et jaget vildt ned ad stien. Gennem en åbning i hegnet smuttede jeg ind i det tilgrænsende krat. Efter at jeg så noget til siden havde banet mig vej mellem træerne så langt, at jeg kunne overse havens hovedgang, stod jeg stille og slyngede armen omkring en træstamme. Jeg så endnu, hvorledes Arnold trådte ud af haven, hvorledes jerngitterlågen faldt i efter ham. Jeg rørte mig ikke. Da jeg efter en stunds forløb hørte vognen rulle hen over gårdens stenbro, kastede jeg mig ned på jorden og græd bitterligt.

Da lagde en hånd sig blidt på min skulder. Det var onkel. "Kom," sagde han; "kom, mit barn; vi vil sanke nogle grankogler til min korsnæb." Han løftede mig op fra jorden og fjernede med sin hånd de tørre grantræs nåle fra mit hår; efter at han så havde sanket nogle grankogler op mellem stammerne, førte han mig ind i huset og ad en bagtrappe op på sit værelse. "Så," sagde han, trykkede mig ned i sin store lænestol og klappede mine

kinder; "kom til dig selv, mit barn!" – Han gik et par gange op og ned i værelset med hænderne på ryggen; så fodrede han korsnæbbet og den halte stær og syslede udenfor vinduet ved natuglens bur; til sidst kom han atter tilbage til mig. "Det vil blive rigtig ensomt for dig," sagde han; "om vinteren ene med alle de gamle mennesker; men til påsken – det har jeg tænkt mig – så tager vi begge to en gang – til hovedstaden; jeg skal bede fætter om, at han lader dig rejse med." – – "Arnold er så også dér," tilføjede han let henkastende; "han kan vise os omkring; den knægt må jo til den tid vide besked overalt."

Da jeg ved disse ord så hans øjne hvile på mig med det kærligste udtryk, kom jeg uvilkårligt til at mindes den mærkværdige forklaring af kærligheden, han for nogen tid siden havde givet mig på det selvsamme sted. "Onkel," sagde jeg dæmpet, mens jeg følte hans hånd trykke min, "er det da også kun frygten for at være alene?"

"Ja," svarede han; "hvad skulle det vel ellers være, barn? – Min halte stær og den gamle bebrillede fyr dér udenfor vinduet er til sine tider ganske morsomme fyre, men de hører dog, som Hegel siger, slet og ret til de fremmede, og – sommetider tror jeg, at de ikke forstår mig rigtigt."

Jeg så kærligt på ham og rystede på hovedet.

"Nå, nå," tilføjede han; "måske er det også frygt for, at du er alene."

Her afbrødes de beskrevne blade.

En anden dag

De tunge gardiner for dagligstuens vinduer syntes i dag næsten for mørke; for udenfor var det en fugtig oktobereftermiddag. – Mellem godsets herskerinde og hendes unge slægtning var en samtale lige forstummet; den måtte have været af en særegen betydning, for mens hun gik hen til skrivebordet og tog det hæfte frem, hvorpå hun havde skrevet for nogle uger siden, stod han henne i vinduesnichen og stirrede, tydeligt kæmpende med en smertelig forstemthed, ud i det triste vejr.

"Læs det, Rudolf, læs det nu straks," sagde hun, idet hun lagde bladene foran ham i vindueskarmen; "jeg tænkte, at det kun var for mig selv, da jeg nedskrev det; men jeg har tillid til dig, og det er godt, at du får at vide, hvorledes det en gang har været med mig."

Han tog tavs hæftet og begyndte at læse. Hun så en stund på ham; så satte hun sig i en stol foran kaminen, hvori der allerede brændte en klar ild på grund af den kølige årstid. – Hun tænkte endnu en gang over indholdet af det skrevne, og i tankerne skrev hun uvilkårligt videre. Enkelte af hendes fortids scener trådte klart frem for hendes indre øje, for atter at blive matte.

Da Rudolf en gang under læsningen lod sit blik hvile på hende, så han, hvorledes hun pressede de knyttede hænder mod sine øjne. Det var hendes bryllupsdag, der stod i grel belysning for hende. Hun søgte med fysisk kraft at blive herre over de billeder, der fælt og uhyggeligt trængte sig frem og ikke ville vige. – Og det lykkedes hende også. Der blev mørkt omkring hende; hun var til mode, som om hun gik gennem Jordens skorpe. Foran sig hørte hun små slæbende skridt; i dødelig angst strakte hun armene ud; hun vidste, at det var hendes

afdøde barn, der gik foran hende, ganske ene gennem den mørke nat; det kunne ikke komme afsted, det havde jord på de små fødder. Men hvor var det? Hendes skælvende hænder famlede forgæves i det tomme mørke. – Da stirrede et par øjne gennem natten; og det blev atter klart; for disse øjne tilhørte endnu livet. "Arnold," hviskede hun sagte. – Således havde han stirret på hende, da hendes barns små øjne lukkede sig, trøstende, men tillige et spejlbillede på hendes smerte; på samme måde, efter flere års forløb, efter hint tavse farvel nede i haven, da hun for første gang genså ham i hovedstaden, da hun med sin gemal trådte ind i et selskab. Hans navn var allerede den gang på alles læber; han var en "distingveret" person, og det smigrede tillige højtstående personer at kunne nævne ham blandt deres gæster. Således gik det til, at de fra nu af jævnligt så hinanden i selskabslivet, men det varede ikke længe, førend han også kom i hendes hus, tiere og tiere, til sidst næsten daglig, om end kun et lille øjeblik ad gangen. Hvad han nedskrev til sine forelæsninger eller til offentliggørelse, det var forinden blevet drøftet mellem dem i åndfulde samtaler. Hun blev efterhånden hans samvittighed i disse anliggender; han kunne nu næppe undvære hendes skøn.

– Imidlertid var hendes barn blevet født; efter næppe et års forløb døde det. De sluttede sig derved uvilkårlig endnu fastere til hinanden; de anede vist selv næppe, at deres forhold efterhånden var blevet genstand for offentlig dadel. Det syntes også at holdes skjult for den unge frues gemal; hans embede levnede ham kun ringe tid i hans eget hus; han søgte desuden ikke sit livs tyngdepunkt dér, men i tusind små bagateller ved hoffet. – Til sidst kunne det ikke udeblive: selverkendelsens

øjeblik kom brat over dem. – Hun så endnu tydeligt, hvorledes han den gang rullede bladene sammen, af hvilke han havde læst højt for hende, hvorledes hans hånd rystede, og hvorledes han forsvandt gennem døren. Intet sørgeligt forklarende ord veksledes mellem dem, men de vidste begge, han, at han ikke burde vende tilbage, hun, at han ikke ville vende tilbage. – – Men det var for silde. Rygtet havde arbejdet rastløst og i stilhed; der var lagt den sidste hånd på værket: den truende lavine styrtede ned over deres hoveder. Hun måtte samtykke i at skilles fra sin gemal; hans stilling ved hoffet og det fine selskab krævede det. – Sørgelige, trøstesløse dage påfulgte.

Rudolf havde læst sin slægtnings historie – forsåvidt den indeholdtes i disse blade. Han så gennem vinduet nedad bøgegangen. Ved enden af den, bag lindealleen, lå granskoven, hvori den gang hendes hede tårer havde flydt for et menneske af lav herkomst, som han ikke kendte. – "Og hvorledes kom det så senere?" spurgte han efter en stunds forløb, mens han lagde bladene bort.

Hun så op, som om hun først måtte forstå meningen af de ord, der nåede hendes øre. "Så," sagde hun omsider – "så kom der et øjebliks svaghed."

Rudolf nikkede. "Jeg ved, at du har genset ham."

Hendes pande dækkedes med en stærk rødme.

"Nej," sagde hun, "det var ikke det. Men jeg var så ung; jeg tålte, at min fader gav mig en fremmed mand til ægte."

"*Noblesse oblige!*" svarede han let henkastende. "Hvad skulle der ellers være sket?"

"Tal ikke således, Rudolf; fejlen bliver ikke mindre ved, at man formulerer den som en aparte, bydende pligt."

"Det er gået således," sagde han med en vis strenghed, "at du er kommet til at lide under denne moral."

Hun nikkede. "O," udbrød hun, "jeg har lidt! Og efter flere års forløb, da mit hjerte var blevet bittert og mit sind hårdt – det er sandt, da har vi genset hinanden; og derved blev hint ynkelige ægteskab næsten ødelagt. Men – de løj, de løj alle sammen!" Hun sprang op og pressede skælvende sine hænder mod hinanden. – "Således, Rudolf," udbrød hun, "således har jeg bevaret mit hjerte!"

"Jeg levede den gang mange mil borte fra dit opholdssted," svarede han, "men dér hørte jeg dog også, hvorledes folk begærligt hviskede i krogene om det."

Han tav pludselig, som om han havde sagt for meget.

Men hun så alvorligt på ham. "Tal blot," sagde hun, "jeg ved det alt sammen, alt!"

Han så hende ind i øjnene med lidenskabelig spænding. "Og barnet?" spurgte han omsider.

"Det var mit," sagde hun, og hendes stemme dirrede af smerte.

"Dit – og ikke tillige hans?"

Hun så på ham med opspilede øjne, mens en tårestrøm randt ned over hendes kinder. Trods og foragt mod menneskene, der ville besudle hende, gnavede på hendes hjerte. "Nej, Rudolf," udbrød hun, "desværre nej!" – Hun stod et øjeblik oprejst i sin fulde højde, så kastede hun sig i lænestolen og pressede begge hænder for sine øjne.

Den unge mand sank på knæ ved siden af hende; hans blik hvilede bekymret på hendes blege fingre, gennem hvilke nye tårer hele tiden piblede frem. Han løftede en gang hånden, som om han havde i sinde at tage hendes hænder bort, men han lod den atter synke.

– Da hun var blevet mere rolig, lod hun i nogle sekunder sine øjne hvile på hans unge åsyn, mens han stirrede som tilbedende på hende. Straks efter lænede hun hovedet tilbage og så op mod loftet med sammentrukne bryn. "Gå nu, Rudolf," hviskede hun.

Den unge mand greb hendes hånd, der lå som livløs i hendes skød, og kyssede den. Så rejste han sig og gik.

Det var begyndt at mørknes; på væggen lyste endnu et stærkt skær; men i krogene og ved kaminen var det allerede mørkt, og tusmørket tog efterhånden til.

Kvindeskikkelsen, der hvilede i den dybe lænestol, kunne nu næppe kendes. Så faldt månens blege lys over det tavlede gulv. Udenfor rejste der sig en storm; den kom langt borte fra; hun havde en følelse af, at den fejede hen over den månelyse hede, at den drev skyerne foran sig; hun hørte den komme nærmere, det susede i grantræerne, i havens gamle lindetræer; og nu fo'r den mod vinduet og piskede en flok afrevne blade mod ruderne. – Den store hund rejste sig fra sit tæppe og lagde sit hoved i hendes skød. Hun så en stund ind i dyrets funklende øje; til sidst sprang hun op fra den bløde stol og strøg håret ved tindingerne tilbage med begge hænder, ret som om hun med magt ville ryste alle drømme af sig. "Hold ud!" udbrød hun sagte. Så trådte hun hen til døren og trak i klokkestrengen; ovenover hørte hun Rudolf gå op og ned i sit værelse. Der blev bragt lys. "Og hvad nu først?" – Men hun vidste det allerede;

efter at hun endnu et øjeblik havde stirret på den hendøende kaminild, satte hun sig ved sit skrivebord. Efter en times forløb rejste hun sig og forseglede et brev; det var adresseret til Rudolfs moder.

Det bliver vår

Det var blevet vinter og ensomt. I værelset ovenpå hørtes der ikke længere trin. Rudolf havde efter hendes udtrykkelige ønske forladt slottet. Udenfor vinduet susede det i de nøgne grene, og i tusmørket hørte man i korridoren musenes piben, mens de smuttede rundt i de tomme gange. Mangen gang, når hun om aftenen fra dagligstuen trådte ind i sit soveværelse, blev hun stående på tærsklen som fastnaglet til stedet. "Et kammer til at dø i!" Hun gyste. "Men man behøver kun at forholde sig passiv; naturen besørger det af sig selv!"

Hun vankede omkring; hun grublede over, hvorvidt det, der tvang hende til at lade hendes tanker dvæle ved den elskede, kun var deres væsens overensstemmelse i åndelig henseende, eller måske snarere hin berusende naturmagt, som hun ikke ville tilstå nogen berettigelse. Således modnedes den beslutning hos hende, at hun, så vidt hun selv formåede, ville forsøge på at tilvejebringe en forsoning mellem sig og sin ægtefælle. Derfor skrev hun til ham udførligt og med al den sanddruhed og mildhed, hun rådede over; et frugtesløst arbejde overfor den mand, for hvem ægteskabet kun havde betydning som et ydre anstandsforhold.

Brevet blev afsendt; men den ene dag gik efter den anden, der kom intet svar. Urolig vankede hun omkring i de store

værelser; vinterdagens kedelige mørke hvilede på hende som tungsind, som hun ikke formåede at ryste af sig.

Men det blev atter lysere i det gamle hus. Ved juletid var der faldet sne; den lyste ind gennem vinduerne. Vintersolen begyndte at skinne venligt. En eftermiddag kom der med aviserne en skrivelse med hovedstadens poststempel. Hendes hænder rystede, da hun brød seglet.

Et øjeblik endnu – – et skrig trængte frem fra hendes bryst som hos en, der har været lige ved at kvæles, men nu atter pludselig berøres af en frisk luftstrøm.

Hun havde læst om sin mands død.

Hun rejste endnu den selvsamme dag. – Nogle uger gik, så kom hun atter tilbage. Mens sneen udenfor efterhånden smeltede, førtes der en livlig brevveksling med den gamle onkel; og endelig blev det afgjort: så snart hækkene i haven var grønne, ville han komme og indtage sit gamle kvarter; for den store samling af levende fugle kunne ikke transporteres før. Da hun fik brevet, gik hun op i øverste etage, gennem salen ind i den kære onkels før så hyggelige værelse. Væggene var nøgne, men udenfor vinduet hang endnu natuglens bur. Hun vendte atter tilbage; hun lukkede den ene dør op efter den anden; hun gik gennem alle værelserne, selv dem, hun efter sin tilbagekomst endnu ikke havde betrådt: de forladte, tomme rum forekom hende ikke uhyggelige, overalt i dem var der jo plads til at begynde et nyt liv.

Og omsider kom våren. – Det friske grønne sprang frem på buske og træer på den grønne jord; ude i haven langs hækkene var de små bede fulde af violer; hver morgen og aften hørte man droslen slå i granskoven.

På en sådan dag vandrede slottets unge herskerinde i sin haves sidegang. En gang imellem kiggede hun over det lave hegn ud på vejen eller på det store, lyse landskab længere borte. Mellem markerne stod der hist og her et træ, ligesom brændende i solskinnet; alt var så lyst, de forbigående arbejderes hilsen klang så venligt; luften udåndede vårens duft. Da så hun to mænd komme hen ad vejen fra skoven; en dreng fra landsbyen bar deres bagage. Den ene, hvis hår var fuldstændig hvidt, blev stående og kiggede over mod haven, mens han skyggede for øjnene med sin hånd. Hans yngre ledsager tøvede ligeledes; han tog hatten af og gjorde et let kast med hovedet, mens han strøg det glatte hår tilbage ved tindingerne. Så kom de nærmere; nu kendte hun dem allerede. "Arnold og onkel Kristoffer!" udbrød hun og strakte armene ud imod dem; "begge to! I kommer begge to?"

Den gamle herre svingede sin hue. "Tålmodighed, tålmodighed!" råbte han tilbage. "Først omkring hjørnet dér og så over gården ind i huset! – Kom, professor!" tilføjede han, idet han gik i forvejen.

Men Arnold var allerede på den anden side af det lave hegn og holdt den elskede i sine arme.

"Ja så!" brummede den gamle, da han så sig om efter sin rejsefælle. "Sådan går det med alt kammeratskab." Så gik han, noget langsommere end ellers, opad vejen, der førte til gårdens port.

Arnold og Anna trådte fra alleen ud på den lyse plet, lige overfor løvslottet, der lå foran dem, belyst af solen. Han havde grebet hendes hånd. Således gik de nedad den grønne bøgegang hen imod huset. – Inde i korridoren udenfor

dagligstuens dør traf de atter onklen. Han sluttede sit yndlingsbarn i sine arme; hun kunne se på hans læber, at han ville tale; men han tav og lagde kun blidt sin hånd på hendes hoved.

"Så," sagde han derpå, som om han havde travlt med at komme bort; "gå nu ind, jeg kommer straks, jeg må først op og tage mit gamle kvarter i øjesyn."

Hun løftede hovedet, som hun havde bøjet under den gamle mands hånd, og så efter ham, der skyndte sig nedad korridoren og forsvandt ved enden af denne. Så lagde hun hånden på den elskedes arm; han stod tavs ved hendes side. "Arnold," sagde hun, "lever din bedstemoder endnu på fogedens gård?"

"Ja, hun lever; men hun passer ikke længere den unge Hinrich Arnold; nu er det omvendt: hun sidder i sin lænestol i stuen, og den lille Hinrich betjener nu sin oldemor."

"Så lad os i morgen tage til hende, for at også en af din familie kan lægge sin hånd på vore hoveder."

Så trådte de ind i dagligstuen. Da han så det åbentstående flygel, overvældedes han pludselig. Som beruset lod han hånden fare hen over tangenterne og sang til hende:

Skønt jeg et glimt kun så,
måtte jeg straks tilstå:
aldrig forbi dig mer
kunne jeg gå.

Hun stod smilende foran ham og så på ham med sine blå øjne, mens hun som drømmende strøg sit glinsende sorte hår tilbage med hånden.

Han formåede ikke at synge videre; han sprang op, greb begge hendes hænder og trykkede dem inderligt; hans øjne

hvilede uafbrudt på hende, som om de ikke kunne mættes ved synet af hende. "Og nu?" spurgte han omsider.

"Nu, Arnold, med dig tilbage til verden, til den høje, lyse dag!" – –

Så gik de arm i arm, tøvende, som om de søgte at holde på ethvert minuts lyksalighed, op ad den brede trappe til øverste etage. Da de trådte ind i riddersalen, kom onklen dem i møde fra sit værelse. Han holdt sig endnu rank, og hans øjne funklede lige så inderligt som for flere år siden. "Du trænger til en forvalter, Anna," sagde han; "mod frit ophold vil jeg overtage den plads."

Hun ville gøre indvendinger. "Nej, nej," sagde han, "det bliver ikke anderledes; jeg bliver her og styrer det hele. Men jeg gør én betingelse: hver sommerferie kommer professoren med frue ud på slottet, for at se årsregnskaberne igennem!"

Det lovede de.

Ovenover dem på det gamle billede stod som altid den fattige dreng med sin spurv, noget borte fra de pyntede små grever, og stirrede tavs og sørgmodig ned på en ny tids børn.

Dårekisten

Omkring rådhuset, der tillige var borgmesterens bolig, krydsede de første svaler i den klare forårssol; på fortovet stod "borgmesterens drenge" og søgte forgæves at ramme luftens dronning med lerkugler, som de ladede deres pusterør med. Men inde i kontoret sad den strenge mand selv, der med det nævnte embede forenede en dommers og politimesters værdighed, og var så fordybet i en tyk bunke akter, at han ikke ænsede det muntre lys, som gennem vinduet strømmede ind til ham. Da blev der banket let på døren, og efter borgmesterens fortrædelige "Kom ind", trådte en statelig mand, som imidlertid så ud til allerede at være i begyndelsen af fyrrerne, roligt over tærsklen.

Borgmesteren vendte sit røde, gemytlige ansigt bort fra akterne, kastede et flygtigt blik på manden, og da han havde set, at han var velklædt, sagde han med en rund håndbevægelse: "Vær så god at tage plads; jeg skal straks være til tjeneste." Så gemte han igen sit hoved mellem akterne.

Men den anden var trådt et skridt nærmere. "Er du altid så flittig nu?" sagde han. "Den sygdom led du ikke af i gamle dage."

Borgmesteren fo'r op, tog brillerne af næsen og stirrede på den fremmede med sine små, godmodige øjne. "Er det dig, Richard?" udbrød han. "Og du kendte mig straks igen? Skønt min isse er skaldet, og levningerne af mit hår grånede! Ak, ja, sådan et borgmesterembede kan tage på én!"

Den lille korpulente mand var kommet frem i stuen. Han betragtede med forbavselse sin ven, der næsten var et helt hoved højere end han selv. "Du går naturligvis med paryk," sagde han, idet han med sin lille hånd strøg hen over den andens blanke brune hår; "men disse øjne, disse unaturligt unge øjne, det er da vel endnu de ægte gamle øjne fra vore glade ungdomsdage?"

Gæsten smilede til denne strøm af ord, mens borgmesteren trak ham ned ved siden af sig på sofaen. "Nå," vedblev så sidstnævnte, "hvor kommer du fra, hvad er du, hvad giver du dig af med?"

"Å," svarede den anden spøgende, "jeg søger efter noget indhold til mit endnu stadig tomme livsfad; eller rettere," tilføjede han noget alvorligere, "jeg søger ikke; men jeg lider lidt ved denne tomhed."

Borgmesteren så ham trohjertet ind i øjnene. "Og det siger du, Richard, som til gavns har nydt alle fakulteter ved universitetet! Ja, en af vore gamle kammerater mener endog at have opdaget dig i en vis anonym forfatter i et botanisk tidsskrift!"

"Nej virkelig, Fritz? – Han har ikke set fejl."

Den lille tykke mand spekulerede. "Er du endnu ugift?" spurgte han derpå. "Hvad? Endnu stadig? Hm! Du har altid været en sværmer, Richard! Kan du huske, da vi studenter dansede på Dornburg? Den gang havde du en kæreste hjemme; du ville ikke danse, men sad i krogen hos den lange Wassermann, som ikke kunne danse på grund af sine store støvler, og du drak vin, overmåde meget vin, Richard! Du ville

ikke profanere de salige danse, som du havde danset hjemme med *hende*!"

Den anden var blevet lidt stille, mens borgmesteren pludselig fo'r op og trak et guldur op af sin dybe lomme. "Men hør nu, min kære," begyndte han igen, "du bliver vel hos mig i dag?"

"Jeg må allerede af sted i eftermiddag."

"Du er altså stadig endnu lige rastløs!"

"Ja, undskyld mig; men jeg har allerede bestilt ekstrapost. Nogle mil mod nord herfra findes der mellem sumpet hede og skov et terræn, hvis flora kun er lidet kendt!"

"Nå!" udbrød borgmesteren, "det er ved Föhrenschwarzeck, hvor de gale junkere bor, som hverken vil fælde noget træ eller opdyrke et stykke hede!"

Gæsten nikkede. "Ja, det har jeg hørt. Der skal være ukendte steder, hvor man kan finde ting, som ellers er forsvundet."

"Så kan du jo indkvartere dig i Dårekisten, Richard!"

"I Dårekisten?"

"Ja! De nuværende herrers fader havde sin specielle galskab! Da hans slot blev ham for stort, valgte han sig en grund mellem hede og skov og byggede et lille hus, hvis vinduer alle vendte mod én side, og som var omgivet af en tyve fod høj ringmur! Denne lille borg kaldtes 'Skovly'; men folk kalder den endnu den dag i dag 'Dårekisten'. Dér har han levet de sidste år af sit liv midt imellem alt det ukrudt."

Den anden havde hørt opmærksomt efter. "Hvem bor der nu?" spurgte han.

"Nu? Ingen, tænker jeg; eller i alt fald kun ugler og ildere."

– – Inde i sideværelset var der et ur, som slog. Borgmesteren sprang op. "Er den allerede elleve?" sagde han. "Hør, ved du

hvad, min gamle ven! Der er endnu en retssag, jeg skal have fat i. Du var jo i sin tid sekretær i vort samfund, og siden du har så travlt med at komme af sted, hvad mener du så, om vi søgte at vinde lidt mere tid til at snakke sammen ved en gang igen at lade dig optræde i den egenskab ved vor strenge kriminalretsdomstol?"

"Har du da ingen protokolfører?" svarede Richard leende.

"Nej, kære; da jeg med andre bestillinger forener en byskrivers værdighed med tilhørende gage, må jeg også bære dette embedes byrder, når ikke tilfældet bringer mig en så begavet og tjenstvillig gæst."

– – Et par minutter senere sad de begge ved det grønne bord i retssalen ved siden af. "Du husker måske endnu den gulhårede teolog," sagde borgmesteren, mens han med godmodig værdighed satte sig i den noget højere præsidentstol, "som vi i sin tid vist ikke ganske med urette kaldte Denuncianten! Ham har vi haft her i byen i flere år; hr. magisteren ejer et indbringende pensionat og er vel anskrevet hos adelen og honoratiores; man var oven i købet lige i færd med at betro ham gudstjenesten ved vort tugthus."

"Hvad er der i vejen med ham?" spurgte den improviserede aktuar, der allerede havde skåret sig en pen tilrette og lagt et ark papir foran sig. "Jeg husker egentlig kun hans luvslidte kjole og hans store røde hænder."

"Ham får du straks at se," svarede borgmesteren, idet han med den ene hånd greb efter klokkestrengen, som hang over det grønne bord; "han var formynder for en forældreløs pige, som i flere år har opholdt sig i hans hus, og som til dels har gennemgået hans skole. Nu er han på det ynkeligste mistænkt

for at have forsøgt at begå en forbrydelse mod denne pige. I dag er der kun tale om at konfrontere dem."

Borgmesteren ringede og befalede den indtrædende arrestforvarer at bringe magisteren ind.

Det var en modbydelig fremtoning, som nu med et smidigt lille buk snoede sig forbi arrestforvareren, der blev stående ved døren.

"De behøver ikke at komme os så nær!" sagde borgmesteren, og magisteren gled straks nogle skridt tilbage igen; så hævede han sit flade hoved med det ligesom påklistrede gule hår op imod loftet og begyndte at tilbyde, at han ville aflægge de helligste eder på sin uskyldighed.

Uden at ænse dette trak borgmesteren på ny i klokkestrengen, hvorpå "Franziska Fedders" trådte ind.

Hun var spæd, som en ung pige, der lige er blevet voksen; man kunne just ikke kalde hende smuk; hovedet med de opsatte, mørkeblonde fletninger bar hun noget foroverbøjet, munden var måske for fyldig, næsen lidt for skarp tegnet; og da hun nu så op med sine dybt liggende øjne, mumlede aktuaren uvilkårligt hen for sig: "*Scientes bonum et malum!*"

Med bortvendt hoved og blussende rød, men med urokkelig sikkerhed gentog hun nu de vigtigste punkter i sine tidligere udsagn mod den fordums formynder, mens denne vred sine knoklede hænder og sukkende udstødte forsikringer.

Da hun var færdig, begyndte magisteren først med antydninger, men så mere og mere tydeligt at beskylde hende for at have stået i et usømmeligt forhold til hans medhjælper; de havde sammensvoret sig om at styrte ham for derpå selv at kunne overtage det indbringende pensionat.

Pigen lyttede til disse beskyldninger med åben mund og fremstrakt hals. Richard, som havde lagt pennen fra sig, syntes, at hadets ild gjorde hendes øjne mørkere. "De lyver, De!" råbte hun, og det var, som om der fo'r en skarp knivsæg ud af denne unge stemme. Men så flakkede hendes blikke, som om hun blev bange for sig selv, uroligt og bønligt omkring, indtil de standsede og blev hængende ved de alvorlige øjne, der så roligt betragtede hende.

Magisteren havde strakt begge arme op mod himlen. "De! Du kalder mig De, Franziska! Du, som jeg i lammets kærlighed –" Han brast i en sentimental gråd og så ud som en hylende abe.

"Jeg kalder Dem slet ikke mere noget!" sagde Franziska roligt, og hendes øjne hvilede endnu stadig på den fremmede mands, som om hun havde fundet et holdepunkt, hun ikke vovede at opgive.

– – Og han sad ligesom i drømme; han så det stille hus ved skovens udkant; dér boede en ensom mand og en forladt pige. De var ikke længere ensomme og forladte; men rundt om dem i den lune sommerluft var der kun bølgende blomsterduft, fuglekvidren og græshoppesang hist over fra den stille lysning. – –

Richard blev vakt ved borgmesterens ringen og så i samme øjeblik den unge pige forsvinde ud af døren, mens magisteren blev ført bort af arrestforvareren. "Det er en pokkers flink tøs, denne Franziska," sagde borgmesteren, idet han afsluttede den sirligt førte protokol ved at underskrive den. "Det er skade, hun ikke har lidt til bedste; vi ved ikke rigtig, hvad vi skal gøre med hende; hun har lært for meget til at gøre almindelig pigetjeneste, og for lidt til at kunne indtage en højere stilling."

Hans gæst gik frem og tilbage i værelset. "Hun har et tiltalende lille ansigt!" sagde han; men hans ord var tonløse, som om han tænkte på noget helt andet.

"Hm, Richard," sagde borgmesteren, idet han bandt sine dokumenter sammen, "du siger det samme som vor fysikus; han mener – han har undertiden sådan nogle indfald – at pigebarnets øjne er en halv snes år ældre end hun selv."

"Hvem er nu hendes formynder, Fritz?"

"Hendes formynder? Hun har ingen slægtninge. Vi havde for øjeblikket ikke nogen anden. Det er skomageren nede ved havnen; hos ham har hun også boet, siden undersøgelsen er begyndt."

– – En time senere så man borgmesterens gæst komme ud af et lille hus nede ved havnen og gå ned ad en gade, der første ud af byen.

Der holdt en åben vogn i nærheden af de sidste huse. En stor løvegul hund, som den halvt slumrende postillon på kuskesædet holdt i en snor, rev sig løs og sprang, hylende af glæde, og idet den piskede støvet op med sin mægtige hale, den kommende i møde.

"Er det dig, Leo? Ja, jeg kommer, nu kommer jeg!" og der var en livsglad tone i hans ord, mens han kærtegnede hunden.

Foran dem udbredte der sig i det klareste solskin et udstrakt, dybtliggende terræn, ned imod hvilket vejen sænkede sig i bølgelinjer. Snart sad han på vognen, og mens hunden satte af sted ved siden af i store spring, rullede køretøjet ud i det unge forår, hen imod den fjerne blå skov, der i næppe kendelige træk begrænsede horisonten.

I toppen af egetræerne uden for kroen i landsbyen Föhrenschwarzeck gjorde skaderne svær støj, mens de forsøgte at forsvare deres reder imod to rødbrystede tårnfalke; gæsterne i skænkestuen kunne næppe forstå deres egne ord.

"Pokker ved, hvad det er for noget røverpak, som flyver om ørene på jer her!" udbrød kræmmeren fra nabobyen, som just havde afsluttet sine kvartalsforretninger med værten, der sad lige over for ham. "Har man heller ikke lov til at skyde falkene, forvalter?"

Den gamle gråskæggede mand i den brune jakke, til hvem disse ord blev henvendt, tog med en lille messingtang en glød ud af et fyrfad, som stod på bordet, lagde den på sin friskstoppede pibe og sagde derpå, idet han stødvis blæste de første røgskyer hen over bordet: "Det ved jeg ikke, Pfeffers, jeg har ikke med falkene at gøre; det kan I spørge den nye skovrider om." Skønt det endnu var ganske tidligt, syntes han allerede at have foretaget en lang vandring og kun at sidde her for at hvile sig et øjeblik; for på hans pande var der endnu store svedperler, og han havde sin stråhat liggende foran sig på skødet.

"Den nye skovrider?" sagde kræmmeren. "Hvor har I fået ham fra?"

"Det ved jeg ikke så lige," svarede den gamle; "men han skyder, som om han var forhekset, og han er efter pigebørnene som bare fanden!"

"Å hå, onkel Kasper! Pas I så blot på jeres Ann-Margret!"

"Hun passer nok på sig selv, Pfeffers," svarede værten.

Men kræmmeren havde endnu ikke fået sin nysgerrighed tilfredsstillet. "Hm, forvalter!" sagde han, "I får jo al slags nyt i jer skov; jeres junkere må på én gang være blevet omgængelige

folk! Er det virkelig sandt, at I har lejet den gamle "Dårekiste" ud til en ganske vildfremmed mand?"

"Denne gang rammer I centrum, Pfeffers," sagde den gamle, idet han tog en uhyre, klodset nøgle op af sidelommen i sin jakke; "i går kom der allerede et par vogne med gods, der blev læsset af; det havde jeg et fandens arbejde med; og nu må jeg af sted igen for at lukke vinduer op og sørge for, at det går ordentlig til; jeg lukkede min Phylax inde bag den høje gårdmur i aftes, for at der dog kunne være et fornuftigt væsen til at passe på alt det stads i nat."

"Hvorfra er den mand da kommet?" spurgte kræmmeren igen.

"Hvor skulle jeg vide det fra, Pfeffers? Det rager jo ikke mig," svarede den gamle. "Det skal være en botaniker; den slags folk holder jo af alt ukrudt."

Værten, der imidlertid havde revideret sit og kræmmerens mellemværende, som var skrevet på bordpladen med kridt, bøjede sig nu fremad og sagde hviskende, skønt der ikke var andre i stuen end de tre: "Kan I huske, at der for nogle år siden blev skrevet så meget i aviserne om den store studentersammensværgelse, den gang, da de ville tage livet af alle konger? – det skal han have været med til!"

Kræmmeren fløjtede betænksomt. "Dér har vi det, forvalter!" sagde han, "jeg ved nok, I holder ikke af at høre det; men når junkerne er unge, har de somme tider sådan nogle nykker; jeres junker Wolf var jo også med i sin tid."

Den gamle svarede ikke; men værten havde endnu så meget at fortælle, at man skulle tro, hans kloge skader var kommet flyvende med nyt til ham fra alle kanter. – Den fremmede skulle

være her fra egnen; men der ovre i Preussen havde man holdt ham fanget i flere år i et mørkt hul, hvor han hverken kunne se solen eller stjernerne; han havde kun haft lov til at få en osende tranlampe, og så havde han siddet og studeret i mange tykke bøger den ene dag efter den anden, uden at vide, om det var morgen eller aften.

"Men I har da vel ikke været indviklet i en grænseproces igen, onkel Kasper?" sagde kræmmeren og bød værten en pris.

"Hvorfor skulle jeg det?"

"Jo, jeg troede, I havde været hos jeres lommeprokurator i byen, hos hvem man til tak for salæret får løgne i skæppevis som tilgift."

"Ja, ja," svarede værten og tog sig en pris. "Det er jo sjældent, at folk kan lade én være i fred! Hør, hvor de stakkels skader skriger!"

"Ja vel, onkel Kasper. Men hvordan gik det så botanikeren senere?"

"Hvordan det gik ham? – Ja, nu kan I tro mig, om I vil. En skønne dag kom han pludselig hjem; men det var endnu alt for tidligt for ham; for da han med sine blinde øjne humper over gaden, kommer der en karet farende og kører ham over."

"Det fordømte jageri!" udbrød kræmmeren.

"Å ja såmænd, Pfeffers; det ved I ingen ting om, I er ungkarl; men den herre og den fine dame, som sad inde i vognen, de kunne ikke se, hvordan det så ud foran hesten; de havde alt for travlt med at se hinanden ind i øjnene."

"Kom han til skade, den stakkels herre?"

"Nej, Pfeffers, ikke på den måde! Men det var hans egen kone, den dame, der sad i vognen hos baronen."

Kræmmeren fløjtede igen. "Nu har jeg hørt det med! Han var altså gift, da preusserne kastede ham i hullet! Nå, konen kommer vel næppe med hertil?"

"Det skulle man ikke tro," svarede onkel Kasper; "for han skal have ført en milelang proces for at få den ægteskabsknude løst."

"Men hvad blev der af baronen?"

"Baronen? Ham skød han ihjel, og så drog han ud i den vide verden for at løbe alle ærgrelser af sig. Nej, min ven, den fine dame tager han næppe med hertil; derimod kommer han med den gamle døve Wieb Lewerenz fra jeres by, og det er en rar kone. Hun har opgivet sin tjeneste på Vajsenhuset og skal tilbringe sine gamle dage i Dårekisten."

Forvalteren rejste sig. "Det var dog fanden til sludder!" sagde han og så leende på de to andre; så tømte han sit glas og gik sin vej med den tunge nøgle i hånden.

– – Falken, som imidlertid havde erobret reden, så ned på ham fra egetræet, da han forlod gården og slog ind på en vej, der mellem to volde, som var tæt bevoksede med nøddebuske, førte ud til hovedlandevejen. Men midt på vejen drejede han gennem en åbning i volden til venstre ind på en fodsti; solen var allerede trykkende varm, mens han ad denne vandrede over nogle grønne, bølgeformede sædemarker hen imod en mosestrækning, der var besat med egekrat, og bag hvilken en skov, bestående af ege og statelige bøge, i brede træk tegnede sine bløde linjer på den blå himmel, hvis morgentåger endnu ikke var veget. Den gamle tørrede sveden fra sin pande, da han endelig trådte ind i den kølige skygge; i et højt træ over ham sendte en sangdrossel sine jublende toner ud over det udstrakte land.

Da han havde vandret således et kvarters tid og fra bøgeskoven var kommet ind i en granskov, kom to personer ham i møde fra en sidevej.

"Er det vejen til Dårekisten?"

Den spørgende var en bondedreng, som bar en kuffert for en tarveligt, men købstadsagtigt klædt pige.

Den gamle nikkede. "Vi kan følges ad."

"Men jeg skal til Skovly," sagde den unge pige.

"Det kommer ud på ét. Når De skal til Skovly, er de på den rette vej."

"Dér skal jeg bo," svarede hun.

Den gamle, som roligt var blevet ved at gå, vendte sig om, og hans øjne blev mere og mere lystige, mens han betragtede den unge pige. "Nå, jeg må sige," svarede han, "at jeg havde tænkt mig madam Lewerenz et par år ældre, om jeg så må sige."

Den unge pige syntes ikke at være oplagt til den slags spøg. Hun betragtede ham med sine grå øjne og sagde: "Jeg hedder Franziska Fedders, madam Lewerenz er vist allerede der ude med herren."

"Nej, der tager De fejl, lille jomfru," sagde den gamle, idet han tog hatten af for hende med den ene hånd og viste hende den store nøgle med den anden; "herren kommer først i aften; men derfor skal De alligevel få lov til at komme ind."

Hun studsede og holdt et øjeblik pegefingeren på læben.

Så sagde hun: "Det er godt; jeg måtte rette mig efter fragtmanden; lad os gå, hr. forvalter!"

Og så vandrede de da af sted sammen på den skyggefulde sti, der var bestrøet med tørre grannåle; mere og mere kæmpemæssige blev de graner, der rejste sig på begge sider og

strakte deres grene hen over dem. Pludselig lysnede det i krattet; foran dem viste der sig en trugagtig fordybning, der var bevokset med engblomster og lignede en udtørret flodseng, og oppe på højden på den anden side udbredte igen en ege- og bøgeskov sine løvmasser. Kun lige over for dem var der en åbning, gennem hvilken man kunne se et brunt stykke hede i horisonten. Men til venstre i denne åbning og tæt op ad skoven knejsede der en gammel murstensbygning, hvis høje tag bevirkede, at den næsten lignede et tårn; en mur, over hvilken kun de fire vinduer i det øverste stokværk kunne ses, nåede næsten hen til kanten af de dybtliggende enge.

Den gamle, som hidtil havde underholdt Franziska om al den ulejlighed, som indflytningen voldte ham, blev nu stående og pegede i tavshed hen på midten af muren, hvor der fandtes en port med svært metalbeslag. Oven over den stod der, omgivet af sandstensornamenter en indskrift, hvis fordums forgyldte bogstaver endnu kunne ses i afstand, når solen skinnede stærkt. "Skovly" læste Franziska.

"Halløj, Phylax!" råbte forvalteren. "Kan De høre ham, lille jomfru? Han har allerede mærket, det er mig, som kommer."

Der lød hundegøen ovre fra den lukkede gård, mens samtidigt en stor rovfugl svang sig op fra en egegren, der hang ud over taget, og med sit vilde skrig gav sig til at omkredse den ensomme bygning.

Fra skovstien var de imidlertid gået ned i engdalen. Gårdens sydlige gavl, der trådte mere og mere tydeligt frem for dem, var klart belyst af solen, så at man endogså nu kunne skimte resterne af den fordums forgyldning på tagrendernes dragehoveder. Af de to vejrhaner, der prydede endepunkterne

på tagets korte mønning, var den ene næsten helt skjult af grønt løv, mens den anden trådte ubevægelig frem på den blå himmels baggrund.

Og nu havde de nået højden på den anden side af dalen, og forvalteren havde åbnet bjælkedøren.

De stod i en skyggefuld, flisebelagt gård, mens pudlen sprang glad op ad sin herre. Til venstre for indgangen var der en stenbrønd, ved siden af hvilken der stod en øjensynlig ganske ny spand, som var fyldt med vand; ved husets solbeskinnede mur voksede frodige rosenbuske, som var oversåede med knopper og næsten skjulte de to vinduer på siden af døren. "Dem har den gamle herre selv plantet," sagde forvalteren.

Så trådte de ind i huset. Til venstre for forstuen lå køkkenet, til højre et étfags værelse, hvis udstyrelse viste, at det var bestemt til den fremtidige husfælle. Den høje seng manglede jo rigtignok endnu både indhold og omhæng; men i krogen fandtes der både rok og haspe, og over den gammeldags kommode hang der et gammeldags spejl, bag hvilket der kun manglede korslagte påfuglefjer, for at det hele skulle være i stilen. "Dette her er sikkert ikke Deres værelse, lille jomfru!" sagde den gamle, der atter prøvede på at spøge med hende.

Da han ikke fik noget svar, pegede han på pudlen, der sprang lystigt op ad den trappe, som førte til det næste stokværk. "Lad os følge den!" sagde han; "dér henne er der ikke andet end nogle magasiner."

Da de var kommet op oven på, åbnede han døren til et temmelig stort værelse, som var udstyret med alt, undtagen med gardiner. De to vinduer, der vendte ud mod engdalen og granskoven, var de mellemste af de fire, de havde set der ovre

fra. Ved det til venstre stod der en stor, blød lænestol, på sidevæggen ved det andet et skrivebord med mange rum og skuffer; ved siden af dette var der et ur af den slags, som med så megen kunst laves i Schwarzwald, og hvis pendul allerede svingede frem og tilbage. Væggene var beklædt med et gammeldags, men godt vedligeholdt tapet med røde og violette valmuer på mørkebrun grund.

Opmærksomt, men i tavshed betragtede Franziska alt, mens hun hjalp den gamle med at åbne vinduerne.

På hver side af dette værelse med blomstertapetet lå der et mindre. De stod i forbindelse med det ved en dør og havde begge kun ét fag, som vendte ud mod granskoven. I stuen til venstre var der foruden nogle stole en jernseng og et par store rejsekufferter. Franziska kastede kun et flygtigt blik der ind, mens hendes fører lukkede døren op til kammeret lige overfor.

"Nå, her kan man da få noget at læse!" udbrød han "doktoren har selv været her ude og har siddet en hel dag dér inde."

Det var virkelig et smukt husbibliotek, som i fine bind var opstillet på åbne reoler ved væggene. Men mens den unge pige så på et naturvidenskabeligt værk, som hun kendte fra magisterens pensionat, havde den gamle allerede åbnet en dør lige over for vinduet.

Det værelse, han nu førte hende ind i, vendte mod vest og lå i modsætning til de solbeskinnede stuer, de kom fra, i skyggen af den skov, der stødte umiddelbart op til huset.

"De må ikke blive bange, lille jomfru," sagde den gamle, idet han pegede på et jerngitter, som sad uden for værelsets eneste vindue. "Det er intet fængsel, men bare sådan en idé af den gamle herre."

"Jeg bliver ikke så let bange," svarede den unge pige, idet hun trådte over tærsklen.

"Så vil vi lade drengen bringe Deres bagage her op; for den lille seng dér og spejlet her på kommoden er sikkert stillet op i anledning af Dem."

Da Franziska havde modtaget sine sager og betalt drengen, sagde den gamle:

"Nu vil jeg følge Dem tilbage til landsbyen, lille jomfru; det er rigtignok en times gang; men Kaspers kone laver sikkert en god æggekage til dem, og hen imod aften kommer doktoren kørende og holder dér for at få nøglen af mig."

Den unge pige rystede på hovedet: "Nu er jeg en gang her, så bliver jeg her også; mad har jeg nok af i min rejsetaske."

Den gamle gned sig om hagen. "Men så må jeg lukke Dem inde; jeg må selv aflevere nøglen til doktoren."

"Luk De bare, hr. forvalter!"

"Hm! – skal jeg lade Phylax blive hos Dem?"

"Hvorfor? Så blev det vist til hungersnød alligevel."

"Nå ja; jeg mente kun, fordi han er så underholdende."

"Men jeg keder mig ikke."

"Nå ja, ja, De har ret."

"Far vel, hr. forvalter!"

"Jeg skal altså virkelig lukke Dem inde?"

Hun nikkede alvorligt og fulgte ham derpå ned i gården. Da han var kommet uden for ringmuren og havde lukket og låset for den tunge port, ilede hun hurtigt tilbage til huset. Hun stod oppe i dagligstuen med hovedet støttet til vindueskarmen og fulgte den gamle med øjnene, mens han gik op ad den frodige skråning der ovre. Da han var forsvundet mellem granerne, gik

hun tilbage til midt i værelset; den fine, lille pige rejste sig op på tæerne, trak vejret dybt, så sig langsomt om og trykkede begge hænder mod sit bryst. Der fløj et tilfreds smil over hendes lille ansigt, der i dette øjeblik så særlig skarpt tegnet ud.

Lidt efter gik hun gennem biblioteket ind i sit kammer, hvortil nu også solskinnet havde fundet vej. Hun trådte hen foran spejlet og løste sine tunge fletninger, så det mørkeblonde hår gled ned ad hende som bølger. Således knælede hun ned ved sin kuffert og rodede omkring mellem sine ejendele, som hun lagde ned i den tomme kommode. Blandt andre ting fandtes der også en lille kasse med farver, pensler og tegnestifter og nogle blade papir med blomstermalerier, der ikke var så tossede endda. Da hun havde ordnet alt, flettede hun sit hår og klædte sig så sirligt på, som det var muligt med den garderobe, hun ejede.

Imidlertid havde hun ligesom i forbigående spist et par stykker smørrebrød, hun havde haft i sin rejsetaske; nu smuttede hun med lette trin gennem hele huset, som om hun ville lære hver krog at kende; gennem alle værelser, ud i køkkenet og derfra ned i kælderen; så klatrede hun ad en trappe, hun snart havde fået kig på, op på loftet, over hvilket det mørke tag hævede sig højt op. Der var noget, som smuttede forbi hende, det var måske en ilder eller mår, men hun ænsede det ikke; hun famlede sig frem, til hun nåede en af de lukkede luger og ruskede i den, til den fløj op. Det var på bagsiden af taget, og under hende udstrakte heden sig i uoverskuelig afstand og blev bredere og bredere på den anden side af skoven.

Hun krøb sammen i tagåbningens mørke ramme, kun hendes grå falkeøjne flakkede levende omkring, snart hen imod

siden, hvor skovene ligesom lå og sov i middagsheden, snart ned imod de fåtallige hjulspor, der førte hen over heden og ud til den verden, som hun nys havde forladt.

I den følgende tid herefter mærkede vildtet i "Dårekistens" omegn, at dets stille sommerliv blev afbrudt på en ganske usædvanlig måde. Hjorten springer pludselig frem blandt urterne i den unge granplantage og stormer ind i krattet uden at ænse sit spæde gevir; ude i mosen farer to stålblå tjurer op efter i flere år uforstyrret at have opført deres danse her; selv mester Mikkel bliver skræmmet op.

Han har opslået sin bopæl i en gammel kæmpehøj og sidder nu i den varme middagssol ved én af hulens udgange, idet han snart blinker velvilligt ad de dansende myg på heden, snart ser på sine unger, der forsøger sig i deres første kolbøtter. Pludselig hæver han hovedet og lytter med sine bevægelige, spidse øren; hist ovre fra, fra kanten af bøgeskoven, har luften bragt en uvant lyd til ham.

Et par minutter senere kommer der en ikke længere ung, men kraftig mand vandrende hen over heden; foran ham springer der en stor, løvegul hund, som stikker snuden ned i det hul i kæmpehøjen, gennem hvilket ræven og dens afkom er forsvundet for lidt siden; men dens herre kalder den tilbage, og den adlyder ham øjeblikkelig. De kommer fra skoven, nu går de videre over heden, snart vil de vade gennem sumpen sammen. De er uadskillelige, de gør det hver dag; men dyrene behøver ikke at være bange for dem; for hunden har kun øje for sin herre, og denne kun for de stille planter, som, når han en gang har fundet dem, ikke kan undgå hans hånd; denne dag er det

især mosarterne og nogle dværgagtige siv, som han ubarmhjertigt indespærrer i sin grønne kasse.

Undertiden går der også en ung pige ved siden af ham; men dette sker kun sjældent og kun, når det er kortere ture. Hun er for det meste dér ovre ved dalstrøget, bag "Skovly"s høje mure; dér færdes hun i køkken og kælder og hjælper en gammel kone, hvis godmodige ansigt alene ved sit ensformige udtryk ville røbe en mangeårig døvhed, hvis dette ikke skete langt tydeligere ved et hørerør, som hun bærer i et bånd over skulderen ligesom et jægerhorn. Den unge pige ved, at den gamle en gang har tjent hos hendes nuværende herre; hun er altid venlig imod hende og søger at læse i hendes øjne, hvad hun ønsker. – Anderledes forholder det sig med herren selv; han har aldrig senere fået et blik fra hende som det, han fik i retssalen den gang, da han var borgmesterens sekretær, hvor utålmodigt han end synes at vente på det. Undertiden, når hun efter middag har bragt værelserne oven på i orden, hvad der altid sker med den punktligste præcision, sidder hun ved vinduet i det lille biblioteksværelse med noget brunligt papir og maler et blad eller en blomsterstængel, som doktoren, eller hun og han i fællesskab, har bragt med fra labyrinten der ude. Så står han ofte ved siden af hende og ser tavs og ligesom betaget på den lille flinke hånd.

Det var da også tilfældet en eftermiddag, da der allerede var gået flere uger, efter at de havde bosat sig der. Han havde lagt nogle planter hen til hende, og hun var ivrigt beskæftiget med at male dem. Af og til havde han sagt et par ord til hende, og hun havde svaret ham lige så kort uden at se op. "Men var det nu også med glæde, De kom her ud?" spurgte han.

"Ja! Hvorfor skulle det ikke være med glæde? Hele skomagerens hus lugtede af læder; og det var også noget tiggerpak!"

"Tiggerpak? – Hvorfor taler De så hårdt, Franziska?"

– Det så ud, som om han gerne ville være vred på hende; men det var allerede længe siden, at han havde måttet opgive det. Han lod en stund sine øjne hvile på hende, mens hun ivrigt vedblev at tegne på et blad; da han ikke fik noget svar, sagde han: "Jeg er ingen tigger, men her er meget ensomt for Dem!"

"Det holder jeg meget af!" svarede hun sagte og dyppede sin pensel.

Ved siden af hende på bordet lå der flere blade, som var færdige; han tog ét af dem, det forestillede blomsten af en *Cornus suecica*, og skrev med et blyant under det:

En blomst forgæves jeg søgte tit,
jeg fandt jo så mange andre;
men den kan spire og blomstre kun,
hvor tvende tilsammen vandre.

Han lagde tegningen hen til hende; men hun kastede kun et hurtigt blik på den, og puffede den derpå hen til de andre, idet hun bøjede sig dybt ned over sit arbejde.

Han stod endnu et øjeblik ved siden af hende, som om han ikke kunne slippe bort; men da hun fortsatte sit arbejde i tavshed, fløjtede han ad sin hund og gik ud i skoven.

Det var gået ham underligt med den pige. I et øjeblikkeligt lune, næsten tankeløs, havde han knyttet hendes liv til sit; hun skulle kun være en tilgift, tjene til at give hans ensformige dage

noget mere indhold; – og hvor helt anderledes var det ikke blevet! Ja, den gamle madam Wieb, for hvem, trods hendes døvhed, verden ikke ejede nogen generende hemmelighed, hun formåede ikke at se det; men selv den gule hund så, at dens herre var forhekset af dette fremmede barn, at han var ganske hjemfalden til hende; for den nærmede sig ham mere end nogen sinde og så næsten bebrejdende på ham.

De havde strejfet længe omkring uden mål og med; nu da tusmørket allerede faldt på, lå de begge, herre og hund, i nærheden af fodstien under et stort egetræ, i hvilket på denne tid kragerne plejede at samle sig, førend de fløj hen til deres mere afsides liggende nattelogis.

Doktoren støttede sit hoved mod en mosgroet granitblok, på hvilken Franziska undertiden havde siddet for at hvile sig, når hun kom tilbage med ham fra en udflugt. Han så op i træets grene, hvor den ene fugl efter den anden slog ned, mens de hoppede mellem hinanden og skreg, som om de skulle gengive al dagens sladder. Men han brød sig i grunden kun lidet om de mørkegrå svende; i fantasien hørte han lette trin, han så den unge pige, hvis små trætte fødder for så kort tid siden havde hængt ned ad denne sten, mod hvilken han nu trykkede sit grublende hoved.

Hvad var det dog, som havde betaget ham sådan, at han aldrig havde kendt mage til det i sit liv? – Alt andet, selv det, som han havde slæbt omkring med sig i mange år som en utålelig lidelse, var udslukt, han fattede det næppe en gang mere. Var det kun en rus, en attrå efter den sidste ungdomslykke? Eller lå hemmeligheden i disse unge øjne, der undertiden pludselig ligesom syntes at se ned i dybe afgrunde?

– Han havde lagt mærke til meget hos hende, som stred imod hans natur; der var glimt af hårdhed, som oprørte ham; der var en selvstændighed, som næsten med foragt afviste enhver understøttelse. Men heller ikke det lod ham have fred; der var noget fjendtligt, som syntes at ægge ham til kamp, ja, han anede, at når han havde overvundet det, så ville det besnære ham med desto større elskovskraft.

Han var sprunget op; han knyttede næverne og strakte sine arme ud, som om han ville prøve deres sener, for straks at kunne gå i en kamp på liv og død med den elskede fjende.

Fuglene bruste endnu der oppe i egens top; da gøede hunden og hele skaren fløj op i luften med skærende skrig. Men fra skoven hørte han en anden lyd; det var små lette trin, som hurtigt kom nærmere, og snart så han en kvindeklædning flagre mellem træstammerne. Han trykkede hånden mod sit bryst, som om han derved kunne standse blodets hurtige løb.

Hun stod åndeløs foran ham.

"Franziska!" udbrød han. "Hvor De ser bleg ud!"

"Jeg løb så stærkt," sagde hun, "jeg har søgt efter Dem!"

"Efter mig, Franziska? Det er allerede ganske mørkt her i skoven."

Hun læste vel det svar, han længtes efter, i hans ansigt; men hun sagde ganske simpelt – og det var en tjenende kvindes tone, når hun har noget at sige til sin herre: "Der er én der oppe, som vil tale med Dem."

"Som vil tale med mig, Franziska?"

Hun nikkede. "Det er min formynder, skomageren," sagde hun beklemt, som om hun følte, at hun havde beg på fingrene.

"Deres formynder! Hvad vil han hos mig?"

"Det ved jeg ikke; men jeg er bange for ham."

"Så kom, Franziska!"

Og de gik hurtigt deres vej.

– – Det var en sværlemmet mandsling med et lidet intelligent, stumpnæset ansigt, som havde ventet på dem i madam Lewerenz' stue. Richard viste ham op i dagligstuen, hvor Franziska allerede var.

"Nå, mester, hvad ønsker De?" sagde han, idet han satte sig ved sit skrivebord.

Håndværkeren, der, skønt han blev opfordret til at sætte sig, forlegen blev stående ved døren, kom først frem med nogle forvirrede talemåder, der skulle undskylde anledningen til hans besøg. Men endelig kom han dog til hovedsagen. Der var en gammel rig bagermester – meget rig og barnløs – som ville tage Franziska til sig; han havde endog ladet sig forlyde med, at han ville betænke hende i sit testamente, hvis hun ville holde trofast ud hos ham; for ham, formynderen, var det en samvittighedssag, at den unge pige ikke gik glip af en sådan lykke.

Richard havde, i alt fald tilsyneladende, hørt roligt på ham. "Jeg må anerkende Deres omhu, mester," sagde han nu, idet han energisk undertrykkede sin sindsbevægelse, "men Franziska vil være lige så heldigt stillet i mit hus; jeg er rede til at give Dem de nødvendige garantier for det."

Manden stod og pillede på sin hat. "Ja," sagde han endelig, "det bliver dog nu en gang ikke anderledes."

"Hvorfor ikke?"

Han fik intet svar; den anden stirrede gnavent ned imod gulvet.

Under denne forhandling stod den unge pige lydløs og uden at røre sig ved vinduet. Da Richard nu drejede hovedet, så han to vidt opspilede store grå øjne; ængstelig, med bønfaldende hengivelse, værgeløs stirrede hun på ham.

"Franziska!" mumlede han. Der var et øjeblik dødsstille i værelset.

Så vendte han sig atter om mod formynderen; hans hjerte slog, så ordene kom stødvis frem. "De fortier den sande grund, mester," sagde han, "tal åbent; vi bliver nok enige med hinanden."

"Jeg har ikke mere at sige," svarede den anden.

Franziska, som havde lyttet med frembøjet hoved og åben mund, trådte hen bag doktorens stol. "Skal jeg sige grunden dertil, formynder?" spurgte hun, og hendes stemme havde igen hin skærende klang, som om en skjult knivsæg sprang ud af den.

"Sig, hvad De vil," svarede håndværkeren og så trodsigt bort fra hende.

"Nå ja, hvis De ikke vil sige det selv – bageren har en prioritet i Deres hus, og nu rykker han Dem!"

Richard åndede lettere. "Er det tilfældet?" spurgte han.

Det kunne manden ikke benægte.

"Hvor stor er Deres gæld?"

Han nævnede en sum, der var temmelig betydelig for en håndværker i små kår.

"Nu vel, mester," svarede Richard hurtigt; men førend han kunne fuldende sætningen, følte han Franziskas stemme i sit øre ligesom et pust: "forær ham dem ikke, å nej!" og han følte et lige så sagte, som ængsteligt tryk af hendes arm.

Han betænkte sig; han havde straks forstået hende.

"Mester," sagde han; "jeg vil låne Dem pengene; De kan få dem straks og behøver kun at give mig en kvittering for dem. Forstå mig vel – så længe Deres myndling er i mit hus, forlanger jeg ingen renter! Er De tilfreds med det?"

Manden havde endnu en hel del betænkeligheder: men det var kun for at trække sig tilbage på en anstændig måde; efter at have snakket lidt frem og tilbage, erklærede han, at han gik ind på det.

"Vil De så vente et øjeblik; jeg skal give Dem et brev med til min sagfører."

Franziska stod atter rank; Richard rykkede stolen hen til skrivebordet. Man hørte pennen kradse, for hans hånd fløj af sted.

Hurtigt var brevet færdigt, og det blev modtaget med begærlige hænder.

Straks efter havde Richard fulgt manden ud af døren; Franziska stod endnu på samme sted. Ligesom manede fast, uden at bevæge sig, stirrede de begge på døren, som nu atter var lukket; som om det var vigtigt at lytte til de tunge trin, der nu døde hen på trappen. Et øjeblik endnu, så hørte de gadedøren blive åbnet og slået i og lidt efter porten.

Så vendte han sig om mod hende. "Kom!" sagde han blidt og åbnede sine arme.

Han talte højt nok; for hun fløj til hans bryst, og han trykkede hende til sit hjerte, som om han måtte knuse hende for at være vis på at eje hende. "Du har gjort mig syg, Franziska; hvor skal jeg finde lægedom?"

"Hos mig!" svarede hun og rakte ham sine unge røde læber.

Døren var sprunget op, uden at de mærkede det; et smukt, gult hundehoved skød sig ind i sprækken, og lidt efter marcherede det vældige dyr selv næsten uhørligt ind i værelset. De mærkede det først, da han lagde hovedet op ad sin herre og ligesom bebrejdende så på ham med sine smukke brune øjne.

"Er du skinsyg, Leo?" spurgte Richard, idet han klappede dyret; "stakkels kammerat, mod hende er vi begge værgeløse."

– – Også efter denne aften var det blevet nat. Den lille kunstige fugl på Schwarzwalder-uret havde netop basket ti gange med vingerne og råbt sit "kukkuk", og Richard hentede den store nøgle i sit sovekammer for ligesom altid at lukke porten i muren.

Da han kom ned i forstuen, og Franziska netop smuttede ud af køkkenet, greb han i mørket hendes hånd og trak hende med ud i gården. Hun tog ham tavs under armen. Således så de endnu en stund gennem den åbne port ud i den mørke nat.

Det stormede, granerne susede, bag skoven trak der med rivende fart sorte skyer op på den blege himmel, mens man hørte en ugle tude i krattet. Den unge pige gyste. "Uh, hvor det er uhyggeligt!"

"Er du bange?" sagde han. "Jeg troede slet ikke, du kunne gyse."

"Å jo, nu!" Og hun lagde sit hoved til hans bryst.

Han trådte tilbage med hende og slog den tunge slå for porten; lyset fra lampen der oppe faldt gennem vinduerne ned i den indesluttede gård. "Nattens uhygge skal blive udenfor!" sagde han.

Hun lo. "Og min formynder også!"

Han tog hende ligesom beruset i sine arme og bar hende ind i huset. Også her blev nu nøglen drejet om, og den, der stod udenfor, ville have hørt, at den store hund ved klangen heraf lagde sig ned ved døren.

Snart var også lyset slukket i vinduerne der oppe, og huset lå som en lille, mørk plet mellem utallige andre i skovens mørke, ensomme nat.

Franziska havde været meget tarveligt udstyret, da hun tiltrådte sin nye stilling, og skønt Richard ved sine første forhandlinger med formynderen i denne henseende havde påtaget sig alle forpligtelser, var der endnu ikke kommet noget øjeblik til at tale med den unge pige om det, da hun stadig forholdt sig afværgende. Rigtignok var dette præg af armod og ikke mindre den undseelse, hvormed han så hende skjule det, kun yderst tiltalende for ham – ved sådanne lejligheder syntes det ham, at der strålede et sødt, smerteligt lys i hendes unge, ellers lidt strenge ansigt – men nu måtte der ske forandring.

Tre mile syd for deres hjem i skoven lå der en stor handelsstad, og en tidlig morgenstund holdt der en let vogn uden for porten, med hvilken de ville køre til byen. Leo var blevet indespærret i et skur. Efter at madam Wieb gennem sit hørerør havde fået et par venlige ord af dem begge, nikkede hun muntert til dem, og de rullede af sted over den ujævne vej gennem heden ud i verden.

Da de havde tilbagelagt halvdelen af vejen, bedede de i landsbykro. Værtinden, som bragte Franziska noget mælk, spurgte, idet hun pegede på Richard: "Deres hr. fader drikker vel også et glas?"

"Ja, min hr. fader tager det andet glas," svarede Franziska, idet hun sendte ham et skælmsk og overmodigt blik.

Det var endnu tidligt på formiddagen, da de nåede den store by.

Først blev der købt kjoler, klare, fintblomstrede stoffer for de hede; bløde og ensfarvede uldne stoffer for de kolde dage. Klæderne skulle sys i det samme etablissement, og Franziska måtte gå ind med en syjomfru i et tilstødende kabinet for at få taget mål af sig. Men først havde Richard under almindelig misbilligelse fra folkenes side gjort det til en betingelse, at snittet skulle være så simpelt som muligt. "Det skal bruges til at gå hjemme i og i skoven!" og Franziska havde uden at fortrække en mine måttet finde sig i de medlidende blikke, med hvilke de unge herrer i butikken søgte at trøste hende over "faderens" egensindighed.

De gav deres adresse og gik videre.

Efter at de undervejs havde kompletteret Franziskas malerredskaber og købt to simple, men fine stråhatte hos en modehandlerinde, trådte de ind i en "forretning med hvide varer". Førend Franziska kunne sige et ord, havde han købt et dusin af forskelligt færdigt undertøj.

"De er en ødeland!" sagde hun; "det kunne jeg have syet selv alt sammen."

"Det har du ret i!" svarede han og købte tøj til et andet dusin.

"Hvis De bliver ved på samme måde, Richard, så går jeg ikke mere i butikker med Dem."

"Nu skal vi blot til skomageren! – Men hvorfor siger du 'De'? Er du vred på mig, Franziska?"

"Nej; men du ser så fornem ud i dag."

"Af sted!" sagde han.

Kort efter stod de i det eleganteste skotøjsudsalg; efter noget nedladende at have mønstret den unge piges lidet fremtrædende ydre udbredte butiksfrøkenen ligegyldig en bunke fodtøj foran dem.

Der var et foragteligt træk om Franziskas læber, da hun betragtede dette temmelig ordinære fodtøj; for hun havde en skønhed, der på dette sted måtte gælde for at være den største, og som hun var sig fuldstændig bevidst. Men hun satte sig dog på en stol og trak kjolen lidt op.

Butiksdamen, som var knælet ned foran hende med nogle støvler, udbrød henrykt: "Sikken en askepotfod! Jeg kommer nok til at hente dem noget børnefodtøj!"

Franziska sad på sin stol som en fyrstinde, og Richard, som havde forudset denne sejr, frydede sig over det triumferende blik, hun sendte ham.

Men butiksdamen syntes at være ligesom forvandlet; disse købere var øjensynlig pludselig avanceret op blandt aristokratiet af hendes kunder; hun åbnede alle glasskabene og fremtog en mængde fine små støvler af alle arter og farver, men som alle i overensstemmelse med moden havde høje hæle.

"Nej, nej," sagde Richard smilende, "de kan være gode nok til almindelige damefødder; men askepotfødder kan ikke have sådanne klodser på!"

"De har ret, min herre," svarede damen, "men vi må rette os efter moden for vore almindelige kunders skyld." Så rodede hun igen omkring i skabene og kom nu med nogle små støvler, så lette og bløde, at alfer kunne have danset med dem på; det

første par sad straks, som om det var støbt, på Franziskas fine fødder.

De udsøgte nogle flere par, og fik taget mål til et par større støvler, som hun skulle have på, når de spadserede sammen i skoven; så gik de to videre gennem den store bys myldrende menneskestrøm. Hun hang ved hans arm; han følte med henrykkelse hvert enkelt af hendes lette trin og gik uvilkårlig mere og mere hurtigt, som om han ville gøre det umuligt for alle forbigående at kaste et blik på disse fortryllende små fødder, der skulle tilhøre ham og aldrig nogen anden.

Da aftenen faldt på, holdt vognen atter der ude ved huset i skoven.

– – Nogle dage senere kom de store pakker fra byen; alt, hvad de havde bestilt, var indtruffet på én gang. Franziska bar alle disse herligheder op på sit værelse og lukkede sig inde. Da hun en rum tid efter kom ind i dagligstuen, gik hun hen til Richard og kyssede ham; så løb hun ud i køkkenet for at få fat i madam Wieb.

Men det var foreløbig kun en del af sagerne og tilmed de simpleste, som lå udbredt på sengen og kommoden og skulle beundres af den godmodige kone. Franziska havde ikke glemt at minde Richard om, at han skulle købe tøj til en kjole og en broget søndagskappe til den gamle. Og trods dennes bønner om, at hun ikke måtte forsømme sit eget tøj, hvilede hun dog ikke, før hun havde taget mål af hende til det nye stads, og den næste dag sad hun allerede i madam Wiebs kammer midt imellem papirsmønstre og tilskåret tøj. Så behændigt vidste hun at forestille den gamle, at hun endnu ikke var for gammel til at bære en roset hist og en sløjfe her, at Wieb hvert øjeblik

smuttede fra køkkenet over i dette fortryllende skrædderværksted og forsikrede sin herre, at Franziska gjorde hende ung igen.

Richard syntes næppe at ænse denne travlhed; kun en gang, da han mødte den unge pige i forstuen, idet hun just kom ned ad trappen med alt slags sytøj, standsede han hende og sagde: "Men Franziska, hvad er det, du gør med den gode gamle? Hun bliver jo på sine gamle dage lige så forfængelig som Bathseba."

Franziska lod et øjeblik sine øjne hvile på ham. "Den gamle må jo også have noget at glæde sig over!" svarede hun derpå og forsvandt i kammerdøren.

De boede mellem en hede og en skov, som i hundrede år ikke var blevet forstyrret i sit liv af nogen menneskehånd; rundt om dem herskede naturen frit og yppigt.

Menneskene var langt borte; kun bierne kom og summede ensomt på heden. Én gang havde den gamle forvalter vist sig og haft en samtale med den gamle fru Wieb angående brændsel, og et par dage senere var der kommet et vældigt læs sorte tørv, som blev læsset af uden for huset; en anden gang var kræmmeren fra byen trængt der ind med sine nysgerrige øjne; det var lykkedes ham at gøre en forretning, men så var han blevet affærdiget med den besked, at i fremtiden skulle alt blive bestilt pr. brev. Ellers havde der ikke været nogen anden end den kone, som to gange om ugen afleverede breve og aviser og hvad andet, hun skulle bringe, i køkkenet. Vel havde Richard lovet junkerne at besøge dem på slottet, der lå hinsides skoven; men det blev altid opsat. Derfor kom der heller ingen der ovre fra. Selv aviserne, som skulle bringe budskab fra verden der

ude, havde i flere uger ulæste bunket sig sammen i et rum i skrivebordet.

– – Men næsten hver morgen vandrede de to ud sammen i den duftende sommerluft; Franziska med sine store støvler, opskørtet og med en lille botanisérkasse, som han havde ladet lave til hende, på skulderen. For det meste sprang også den store hund ved siden af dem, men undertiden, når der var tåger på himlen, når luften hvilede stille, ligesom hemmeligt drømmende over heden, og skoven var lokkende som en dæmrende hemmelighed, da blev den store gule, når den stormede ud af porten med dem, i tavs samstemning drevet tilbage af dem begge; så smækkede de hurtigt porten i og ænsede ikke den piben og gøen, som lød ud til dem fra den lukkede gård. De skyndte sig bort, og endelig mellem buskads og hede nåede lyden dem ikke længere. Intet afbrød den uhyre stilhed rundt om dem uden af og til en snogs gliden af sted eller en vissen grens fald; fuglene sad gemt bag løvet, og sommerfuglene hang med sammenfoldede vinger på buskene.

Ved skovens udkant var der nu en sjælden fylde af mørkerøde vilde roser. Når duften på vejen blev dem alt for lummer, så greb de ofte hinandens hænder, mens deres strålende øjne mødtes i tavshed. De indåndede i dybe drag denne vilde naturs luft; de var de eneste mennesker, mand og kvinde, i denne drømmende verden.

– – En gang, efter en lang vandring, mens solen funklede og allerede sendte sine middagsstråler lodret ned, var de uventet kommet til skovens udkant. Jævnt stigende udbredte der sig en uoverskuelig kornmark foran dem; det var i rugens blomstringstid; lette skyer bølgede af og til hen over himlen;

lige ud til horisonten så man intet andet end disse blå og sølvfarvede luftbølger.

Da lød der en fjern klokkeklang; den kom langt borte fra, hist ovre fra, hvor vel slottet kunne ligge; det lød som en kalden i den stille middagsluft, og som draget af lyden vandrede Franziska ind i den bølgende kornmark, mens Richard stod og støttede sig til en bøgestamme og så efter hende. – hun gik videre og videre; det gyngede og bølgede omkring hende, og han så hendes lille hoved ligesom svømme på et ukendt hav, længere og længere bort. Da blev han pludselig til mode, som var han angst for, at en hemmelighedsfuld magt dér ude kunne tage hende fra ham. Hvad mon der lå på den usynlige grund, som hendes små fødder nu berørte? – Så meget lurer jo på at gribe vor hånd eller vor fod for at rive os ned i afgrunden. – – "Franziska!" råbte han, "Franziska!"

Hun drejede sit hoved. "Jeg vil kun vide, hvor den klokke er!" svarede hun.

"Det er ikke os, den kalder på, Franziska; det er middagsklokken på slottet!"

Hun vendte sig om og kom tilbage. Han omfavnede hende lidenskabeligt. "Ved du ikke, at det er farligt at gå så langt ind i en kornmark? Gamle folk siger, at der er en trold der inde, som bringer éns øjne til at briste, når man ser ham."

"Farligt?" udbrød hun og så på ham med et underligt smil. Så gik de ind i skoven igen.

– – En anden gang, en lummer dag, var de først gået ud sent på eftermiddagen. – Da aftenen allerede var ved at falde på, hvilede de sig ved bredden af en stor skovbæk, som var indrammet af høje bøgetræer. Skønt det var fuldstændigt stille,

svajede dog sivene ved deres fod imod hinanden med sagte raslen; i skoven på den anden side af bækken, i hvis spejl den kastede sine skygger, sås der nu og da glimt af kornmod; der kom irisduft hen over vandet, som funklede under de lydløse lyn.

Han havde bøjet sig hen over hende, og det var ligesom et skuespil for ham, når hendes blege åsyn dukkede op af mørket og atter forsvandt deri. Han sagde: "Ved du, at man siger, at man endnu undertiden skal kunne se en spillende glans af Paradisets slange i en kvindes øjne? Just nu, da lynet flammede, så jeg det i dine."

"Var det da en smuk glans?" spurgte hun og så på ham med store øjne.

"Bedårende smuk."

Der flammede på ny et lyn.

"Du er en nar, Richard!"

"Det tror jeg også, Franziska."

Og han lagde sit hoved i hendes skød og så atter og atter lynglimtene i hendes mørke øjne.

– – Således gik tiden for dem. Men en formiddag, da regnen styrtede ned, så granskoven, som de havde udsigt til gennem dagligstuevinduerne, så ud som en grå tågemur, mens dragehovederne uophørligt spyede vand, stod Richard grublende og alene ved sit skrivebord og så kun af og til ligesom åndsfraværende ud på den triste luft.

Franziska trådte ind; han havde endnu ikke set hende denne dag, men forgæves ventet på hende ved frokostbordet. Nu gik hun stille hen til ham, trykkede sine øjne mod hans bryst og hængte sig om hans hals, som om hun kun var en del af ham.

Han lagde sin arm om hendes liv, men kyssede hende ikke; han tænkte på andre ting. Han mærkede næppe, at hun pludselig havde listet sig ud af hans arm og ud af værelset.

Da madam Wieb kort efter trådte ind i et husligt ærinde, så hun sin herre stå ved en skuffe, som han havde trukket ud, og af hvilken han havde taget en hel del papirer frem. Det var til dels attester, som det borgerlige samfund ved visse lejligheder fordrer, at dets medlemmer skulle fremvise.

"Sig mig en gang, Wieb," sagde han til den gamle, "i hvilken kirke er jeg døbt? Du var jo til stede ved den lejlighed."

"Hvad behager?" spurgte den gamle, og satte sit hørerør til øret. "I hvilken kirke?"

"Ja, jeg mangler min døbeseddel; man må jo have sine papirer i orden."

Efter at han endnu en gang havde råbt ind i hørerøret, nævnede hun ham kirken.

Men han hørte det næsten ikke.

"Nej, nej!" sagde han med sagte, men skarpt betonede ord hen for sig, idet han ligesom afværgende udstrakte sin hånd. "Hvem kommer det ved? Det må ingen røre ved!"

Da han vendte sig om, stod den gamle husholderske endnu i værelset; hun syntes med opmærksomhed at betragte mønstret i tapetet. "Hvorfor ser du på de falmede blomster, Wieb?" spurgte han.

Hun nikkede. "De sidder der ikke for ingen ting," svarede hun. "Det fortalte forvalteren mig, da han var her. Ak ja, glemme og blive glemt, de to ting lærer vel den at kende og finde sig i, som lever længe på Jorden."

"Den gamle herre fra slottet der ovre – det var den nuværendes bedstefader – havde kun én søn, men ham elskede han over alle grænser, og selv da han var kommet i de modnere år, ville han altid beholde ham om sig; den unge herre var nær blevet pebersvend i den anledning. Endelig blev det dog til bryllup, og sønnen var lige så forgabet i sin unge kone, som faderen i ham. Men den gamle herre kunne ikke finde sig i, at hans søns øjne nu stadig fulgte en fremmed; han overlod slottet til de to og byggede sig et ensomt hus. Tapetet her i dette værelse, hvor han boede i mange år, har han i sin tid selv valgt; det var søvnens og glemslens blomster, skal han ofte have sagt. – Har De mere at befale, hr. Richard?"

Nej, han havde ikke.

Da hun var gået, betragtede også han endnu en stund de røde og violette valmuer; så faldt hans øje på et væggemaleri, der afbrød tapetet oven over døren til forstuen.

Det var et udstrakt hedelandskab, måske det, som grænsede op til Skovly, i hvis baggrund den første røde solglans just steg op; langt borte så man ligesom skyggebilleder to ungdommelige skikkelser, en kvindelig og en mandlig, der arm i arm gik ligesom svævende ud i morgenrøden; i forgrunden stod der en gammel kroget mand, støttet til en stav, og så ud efter dem.

Da Richard nu fra billedet så hen på rammen, opdagede han en inskription, der var halvt skjult mellem alle slags arabesker og ved nærmere betragtning sås at gå omkring hele billedet med fantastiske bogstaver. Der stod:

Din fælle, ung og glad i hu,
han vandred' samme vej som du;
da kom der én med lette fjed
og tog din unge fælle med;
de efter lykken drage
og se ej mer tilbage.

Richard stod længe foran dette billede, som han tidligere næppe havde ænset.

Ville hin ensomme gamles ansigt, når det nu pludselig vendte sig om imod ham, vise sig at tilhøre den, der havde bygget dette hus, eller var denne skikkelse selve alderdommen, og ville den – der krævedes måske kun ét formasteligt ord – vise ham hans eget ansigt? – Han mærkede jo allerede et spøgelsesagtigt koldt pust fra billedet! – Uvilkårligt strøg han sig i skægget og håret og rettede sig hurtigt. – Nej, nej; endnu var der intet at mærke. Men hvor længe ville det vare, inden det kom? Og så?

Han gik langsomt hen til sit skrivebord. Papirerne, som endnu lå spredt omkring, lagde han tilbage i den skuffe, hvori han havde taget dem. – Regnen strømmede uophørligt ned der ude.

I de næste dage skinnede solen atter; i skoven var der dårligt føre. Men Richard og Franziska havde denne eftermiddag gjort en lang udflugt i heden; på kæmpehøjen, hvor mester Mikkel boede, havde de fortæret det smørrebrød, de havde taget med, mens Leo, der denne gang ikke var blevet jaget tilbage, havde

fortsat sine frugtesløse undersøgelser ved indgangen til den hemmelighedsfulde hule.

Med dæmringen var de kommet hjem igen.

Da Franziska trådte ind i dagligstuen, havde hun allerede igen de lette støvler på, som hun plejede at gå med hjemme.

"Du er bleg," sagde Richard, "vi har gået for langt for dig."

"Nej, det var ikke for langt."

"Men du er jo træt. Kom!" Han puffede hende blidt ned i den store lænestol, som stod tæt ved vinduet.

Hun fandt sig i det og lagde hovedet tilbage mod stolens ene arm; den spinkle skikkelse forsvandt næsten i den brede stol.

"Hvor du er ung!" sagde han.

"Jeg? – Ja, temmelig ung."

Hun havde stukket sin lille fod frem, og han betragtede den ligesom fortryllet. "Og hvor du er vild," sagde han; "der er allerede igen en revne på vristen!" Han bøjede sig ned og lod sin finger glide hen over det beskadigede sted. "Hvor mange par af sådanne tingester bruger du om året, du lille prinsesse?"

Men hun lagde kun sin lille fod i hans hånd, løsnede den tunge fletning, der trykkede hende, så den faldt ned i hendes skød i sin hele længde, og trykkede sig derpå ned i de bløde puder med lukkede øjne.

Det blev efterhånden mørkt i værelset; der ude fra dalen steg hvide tåger op, og ovre i granskoven var det allerede mørk nat. – Da begyndte hunden at gø ude i gården, Franziska fo'r sammen og spilede sine store grå øjne op.

Nej, nu var der stille igen; men fra den anden side af skoven førte aftenvinden toner over til dem.

"Sid kun stille," sagde Richard, "det kommer ikke her over."

Men hun havde allerede rejst sig helt op og stirrede nysgerrigt ud i aftendæmringen.

"Det er kun et bryllup, Franziska; de kører omkring med udstyret der ovre ved skovens udkant."

"Et bryllup? Hvem holder bryllup?"

"Jeg tror, det er sognefogedens datter; men jeg ved det ikke. Det kan også være os ligegyldigt; vi kender jo ikke de folk."

"Nej, det gør vi jo rigtignok ikke."

De stod begge ved vinduet; han havde lagt armen om hende, og hun støttede hovedet mod hans bryst. De hørte endnu et par gange tonerne, men bestandig svagere og svagere; så blev alt stille, så stille, at han hørte hendes åndedræt blive tungere og tungere.

"Er der noget i vejen med dig, Franziska?" spurgte han.

"Nej, hvad skulle der være i vejen med mig?"

Han tav; men hun trykkede sit hoved fastere op til ham. "Hør!" sagde hun, som om det kostede hende besvær at tale.

"Ja, Franziska!"

"Hør – hvorfor gifter vi os ikke?"

Det fo'r igennem ham som et elektrisk slag; en kæde af kvalfulde erindringer dukkede op i ham; verden udstrakte sin grove hånd efter hans lykke.

"Vi, Franziska?" gentog han, tilsyneladende rolig. "Hvorfor? – Hvad forandring skulle det bringe?"

"Det kan være!" hun grublede et øjeblik. "Men vi elsker jo dog hinanden!"

"Ja, Franziska! Men" – Han så hende dybt ind i øjnene, og hans stemme sank hen til en hvisken, som om han ikke vovede

at sige disse ord højt, – "det kunne jo en gang holde op – pludselig!"

Hun stirrede på ham. "Holde op? – Så måtte jeg vel bort her fra?"

"Måtte, Franziska? Det ville være slemt for mig, hvis du måtte!"

De tav begge to.

"Hvor gammel er du, Franziska?" sagde han derpå.

"Du ved jo, at jeg snart bliver atten år."

"Ja, ja, jeg ved det, atten; jeg er en menneskealder videre end du. Over denne afgrund er du fløjet over til mig, må du altid flyve over til mig. – Der kan komme et øjeblik, da du gyser for det."

"Hvad er det, du siger?" sagde hun. "Jeg forstår dig ikke."

"Gid du aldrig må forstå det, Franziska!"

Men mens hun med spænding så op på ham, kom der pludselig en trækning om hendes unge mund; det var, som om der var noget inden i hende, der skyndsomst trak sig tilbage.

Havde hans ord gjort hendes blik skarpere, og så hun noget, som tidligere var undgået hendes opmærksomhed, en antydning af begyndende forfald i hans ansigt? – Hun drog hans hoved ned til sig og kyssede ham heftigt. Så rev hun sig løs og gik hurtigt ud.

Da hun var borte, gik han hen til sit skrivebord. Han tog en ejendommelig kunstfærdig nøgle og åbnede det rum, hvori han gemte sine værdipapirer. Enkelte af disse tog han frem af de forskellige pakker, viklede dem ind i et ark hvidt papir og skrev noget uden på. Da det var sket, tog han en anden nøgle, der

svarede fuldstændig til den første, og lagde den på bordet ved siden af papirerne.

Aftenen var så vidt fremme, at han næsten gjorde det hele i mørke; den sidste rest af den brune aftentåge var allerede forsvundet over granerne hist ovre.

Da Franziska lidt efter trådte ind med den tændte lampe og i tavshed ville gå sin vej igen, greb han hendes hånd og førte hende hen til skrivebordet.

"Ved du, hvad det er, Franziska?" spurgte han og viste hende nogle af papirerne.

Hun betragtede dem skarpt. "Ja, jeg ved," svarede hun; "det er lige så godt som penge."

"Det er statsobligationer."

"Ja, det ved jeg; jeg måtte en gang lave en fortegnelse over nogle lignende hos magisteren."

Han viste hende en konvolut, på hvilken han lige havde skrevet hendes navn, og sagde hende det beløb, han havde gemt deri. "Det er din ejendom!"

"Er alle de penge mine?" Hun betragtede den lukkede pakke med skarpe øjne.

"Ja, Franziska," svarede han; "de er allerede nu dine; men allermest" – han så på hende med brændende blikke – "i det øjeblik, da du selv ikke mere er min. Så er du fuldstændig fri; du skal allerede være det nu."

Han så på hende, som om han ventede et spørgsmål, en bøn om forklaring; men da hun tav, sagde han i en tone, der skulle være spøgende: "Da du nu er kapitalist, må jeg også søge at indpode dig den nødvendige ejendomssans."

Og han greb én af de mange aviser, der lå rundt omkring, drog den elskede pige ned på sit skød og begyndte at gennemgå kurserne med hende. Men da hun ikke syntes at lytte videre opmærksomt, lo han selv ad sine pedantiske anstrengelser. "Det er morsomt! Du og statsobligationer, Franziska! Du har naturligvis ikke forstået et ord af det hele!"

Men hun lo ikke; hun var gledet ned fra hans skød og gav sig til at stille ham indgående spørgsmål om det, han havde forklaret.

Han betragtede hende forundret. "Du er farlig klog, Franziska!" sagde han.

"Vil du hellere have, at jeg ikke skal forstå, hvad du lærer mig?"

"Nej, nej! Hvorfor skulle jeg det?"

Hun ville gå, men han kaldte hende tilbage. "Glem ikke nøglen!" og idet han førte hende tilbage til skrivebordet, vedblev han: "Dette rum indeholder nu både mine og dine ejendele. Gid de aldrig må blive skilt ad!"

Hun havde imidlertid løsnet en snor fra sin hals, hvori der hang en lille guldkapsel med hendes afdøde søsters hår, som hun bar på brystet, og ville lige til at hænge nøglen ved siden af; men han holdt på hendes travle hænder.

"Nej, nej, Franziska," sagde han. "Hvad er det, du gør?"

Han drog hende til sig og kyssede hende lidenskabeligt. "Gem den imellem dine andre sager. Hvor kan du dog gøre det? Skal nøglen til kassen hvile ved dit hjerte?"

Hun blev rød. "Sikke tanker du nu også straks har," svarede hun og puttede nøglen i lommen.

Det var i den første halvdel af august måned. Dagene var lumre, fuglene sad tungsindigt i skoven og skiftede ham; kun enkelte begyndte allerede at prøve den nye fjerdragt i en lang afskedsflugt; men så meget desto yndigere var nætterne med deres kvægende kølighed. I skovbækken, hvor der tidligere havde blomstret iris, og i den åbne brønd i gården spejlede stjernerne sig, mens mælkevejen udgød sine brede, lysende strømme på den mørke himmels nordøstlige del.

Richard havde i de sidste dage ikke været uden for husets nærmeste omegn; han havde atter lidt af en sygdom fra sin fængselstid, der ikke blot spøgede i lommeprokuratorens hjerne, og den ligesom lammede ham.

Nu sad han på en bænk uden for muren og ventede på den milde nat; den store hund lå ved siden af ham.

Stjerne efter stjerne brød frem på den mørkeblå himmel; han kom pludselig til at tænke på sin lykkelige ungdom. – Hvor – hvad havde Franziska været den gang? – Et intet, et slumrende kim! Hvor længe havde han ikke allerede levet!

– – Der kom et køligt pust fra dalen der nede; han burde vist heller ikke sidde dér i aftenluften.

Da knurrede hunden og rejste sig. Der hørtes trin blandt granerne lige over for, og snart kom en rank mand til syne. Han gik rask hen ad stien. "Stille, Leo!" sagde Richard, og hunden lagde sig lydigt ved hans side.

Den fremmede var imidlertid kommet nærmere, og Richard så, at det var en ung mand i jægerdragt, med mørkt, krøllet hår og kække træk; det var nogle skinnende hvide tænder, man så under det spidse overskæg, da han nu tog let til huen og sagde "God aften!"

"Ønsker De at tale med mig?" sagde Richard og rejste sig.

"Nej, jeg ønsker at tale med den unge pige, som bor her i huset."

Der var en sikkerhed i hans tone, som bragte Richards blod i kog. "Hvad vil De hende?" spurgte han.

"Vi unge mennesker har arrangeret en lille dans i byen på søndag; jeg kommer for at indbyde hende!"

"Må jeg spørge, hvem hun kan takke for den ære? Efter Deres mål at dømme er De ikke her fra egnen."

"Det er ganske rigtigt," svarede den anden på sin ligegyldige måde; "jeg er konstitueret som skovrider på godset, mens pladsen er ledig."

"Men De tager fejl, hr. skovrider, den unge dame, som er i huset hos mig, går ikke på sådanne baller."

"Å, min herre, det er det bedste selskab!"

"Det tvivler jeg ikke om!"

Den anden tav et øjeblik. "Jeg kunne have lyst til at spørge den unge dame selv!"

"Det behøves ikke."

Richard vendte sig hen imod porten. Da skovrideren trådte nærmere hen til ham, som om han ville holde ham tilbage, stak hunden sin kraftige nakke frem og knurrede truende ad ham.

"Gør Dem ingen ulejlighed, hr. skovrider!" sagde Richard.

Der viste sig et skarpt glimt i den unge mands øje, og han bed sig i knebelsbarten; så tog han igen til huen ligesom før og gik uden at sige et ord tilbage ad den samme vej, han var kommet. Han vendte sig endnu en gang om og kastede et blik op til husets vinduer, snart efter forsvandt han under granernes mørke skygge.

Mens hunden endnu stod ubevægelig ved dalens rand ligesom for at holde vagt, var Richard gået tilbage til huset. Da han kom op i dagligstuen, så han Franziska stå ved vinduet med panden trykket mod ruden; hun holdt en støveklud i hånden.

"Franziska!" udbrød han.

Hun vendte sig om ligesom forskrækket.

"Så du det unge menneske, Franziska?" spurgte han. "Det var den samme, vi har mødt et par gange i skoven i den senere tid."

"Ja, jeg så det nok."

"Har du ellers set ham noget sted?"

Der var en klang af noget i Richards stemme, som hun aldrig før havde hørt. Hun betragtede ham forskende. "Jeg?" svarede hun. "Hvor skulle jeg ellers have set ham?"

"Jeg ved ikke. Han var så venlig at indbyde dig til dans."

"Å, dans!" Hendes grå øjne funklede af ungdomslyst.

Han så næsten forskrækket på hende. "Hvad mener Franziska? Jeg sagde naturligvis nej!"

"Nej!" gentog hun tonløst, og glansen i hendes øjne var pludselig slukt.

"Var det måske ikke rigtigt, Franziska? Skal jeg kalde ham tilbage?"

Men hun gjorde kun et afværgende tegn med hånden. – Uden at se på ham, men med hin skarpe klang i stemmen, der nu for første gang rettedes mod ham, spurgte hun lidt efter: "Har du nogen sinde danset, Richard?"

"Jeg, Franziska? Hvorfor spørger du om det? – Ja vist har jeg danset i sin tid!"

"Ja, og du gjorde det med lyst, ikke sandt?"

"Jo, Franziska," svarede han tøvende, "jeg tror nok, jeg gjorde det med lyst."

"Og nu," vedblev hun i samme tone, "nu danser du ikke mere?"

"Nej, Franziska, hvorfor skulle jeg det? Det er forbi. – Men du holder jo formelig forhør over mig!"

Han forsøgte at smile, men da han så på hende, var hendes grå øjne så kolde. "Det er forbi," sagde han til sig selv, "nu gyser hun, hun kommer ikke mere over kløften."

Han fandt sig roligt i, at hun et øjeblik efter faldt ham om halsen og ivrigt hviskede til ham: "Tilgiv mig! Det var noget snak, jeg sagde! Jeg har slet ikke lyst til at danse."

I løbet af nogle uger var Richards ildebefindende taget således til, at han ikke kunne forlade sit værelse. Ingen læge blev tilkaldt, da han fra tidligere anfald selv forstod at behandle sig, ja endog madam Wiebs salver, der var kogt af voks og bomolie, blev ubarmhjertigt afvist. Franziska forstod bedre at tækkes ham. Hun sad ved siden af hans lænestol, i hvilken han sad ved en pult, som hun havde improviseret, og skrev på en afhandling om sjældne skærmplanter, som han havde fundet i denne egn; hun hentede de respektive eksemplarer i det herbarium, som var arrangeret ved hendes hjælp, eller hun tog de bøger, han brugte, i biblioteket; så søgte hun de passende steder og læste dem for ham. "Hvilken en famulus har jeg ikke, hvis jeg en gang skulle blive professor!" sagde han muntert. Men hun var ikke blot hans famulus, hun var også en kvinde, hvis stille nærhed gjorde ham godt, som tavs tog hans hånd i

sin, når han hvilede, satte hans puder og skammel til rette og med sin blide stemme lovede, at han snart skulle blive rask.

Denne dag – det var om eftermiddagen – havde han sendt hende ud for at hente en broget læbeblomst, der efter hans beregning nu måtte være sprunget ud; disse små planter stod hist og her ved skovbækken, som de begge to tit havde færdedes ved på alle tider af dagen. – Selv sad han i lænestolen ved sit arbejde, og der lå bøger og blade rundt omkring på en del stole, som Franziska omhyggeligt havde rykket tæt hen til ham, før hun gik. Han havde just taget en af hendes tegninger, der skulle aftrykkes i afhandlingen; men hans tanker var ikke ved tegningen, de søgte hende selv der ovre i skoven. Hendes opofrende omhu for ham, mens han var syg, syntes ham på én gang næsten uhyggelig; for – han kunne ikke dølge det for sig selv – Franziska havde i den senere tid søgt at unddrage sig ham, hun var næsten blevet så sky igen som en ganske ung pige. Skulle denne ydmyge omhu være en erstatning? Der var noget træt i hele hendes gøren og laden.

Richard havde lænet sit hoved tilbage og så ud ad vinduet. En sværm trækfugle drog netop forbi i den klare luft; da den var forsvundet, faldt hans øjne på et rønnebærtræ, som stod hist ovre ved granerne; en skare drosler tumlede sig flagrende og skrigende mellem de frodige duske, der allerede var røde og lyste frem mellem det grønne i eftermiddagssolens skarpe stråle.

Der lød et skud fra skoven.

"Det er Bartholomæusdag i dag!" sagde Richard til sig selv; "junkerne har åbnet jagtsæsonen. – Gid Franziska snart kom!"

Han blev grebet af en utålmodig længsel efter hende. Han havde nægtet hende noget, om hvilket hun kun én gang og aldrig senere havde mindet ham; men det stod pludselig klart for ham, at dette forbud trykkede hende. Gid han dog blot var rask igen! Her kunne de ikke altid blive; også han følte sig nu undertiden beklemt i denne stilhed og mærkede en trang til at tage del i livet udenfor. Når de da levede blandt mennesker, skulle de nok indhente alt det forsømte; hvad han selv havde stillet i vejen for sig og hende, det kaldte han nu sygelige drømme, fremkaldte af sumpens tåger. Nej, nej! Ud i verden igen med sin unge hustru ved sin side, en hel og glad mand, fri for al fortidens grå spindelvæv. "Franziska, søde Franziska!" udbrød han og strakte armene ud efter hende.

Men hun kom ikke.

Han prøvede på at tage fat på sit arbejde, han bladede i nogle bøger, han skrev en linje, så lagde han pennen fra sig igen. – Skyggen fra de egetræer, der stod mod vest ved muren, faldt allerede hen over hele gården; der kom kun en skrå solstråle ind i værelset gennem de øverste ruder. Da så han noget glimte der ovre blandt granerne, Franziska trådte frem af mørket og gik langsomt hen ad fodstien, et par gange blev hun stående ligesom for at trække vejret, mens hun kom op ad dalen.

Da hun var trådt ind i værelset, gav hun ham en lille buket, og der var også en stængel af den omtalte plante, men knopperne var endnu ikke sprunget ud; hun sagde, at hun forgæves overalt havde søgt efter en blomst, men én af de første dage ville hun sikkert bringe ham nogle.

Hendes øjne strålede, hendes kinder var hede. Han greb hendes hånd og ville drage hende til sig.

"Du har nok været langt omkring!" sagde han.

Men han følte en blid modstand. "Å ja, temmelig langt! Der var lidt fugtigt, jeg må skifte sko!"

"Så gør det da, men kom snart tilbage! Jeg har næsten æret bange for din skyld."

"Bange? Det behøvedes ikke."

"Jo, Franziska, når man sidder syg i sin lænestol. – jeg hørte nogen skyde der ovre i nærheden af skovbækken. Hørte du det ikke?"

"Nej!" Hun vendte i samme øjeblik sit hoved bort. "Jeg kommer straks igen," sagde hun uden at se sig om og gik rask ud af døren.

Da hun var gået, kom hunden ind; den havde lært at åbne døren med sin brede pote. Den lagde hovedet på sin herres skød og så ligesom spørgende på ham med sine brune øjne. Richard lod sin hånd glide hen over det smukke dyrs ryg.

"Vær du kun rolig, Leo!" sagde han, "vi to bliver sammen!" – Han lod det silkebløde hår glide igennem sine fingre. "Lad mig se! Har du endnu det ar? – Det var en svær dyst den gang med den lombardiske kæltring! Så vildt går det ikke mere til for os to! – Men dejligt bliver det at køre med din unge herskerinde, når hun med sine lyse falkeøjne ser ud over det forbiflyvende landskab, og du springer i forvejen i store spring som den gang, da vi strejfede alene omkring i verden! For bort vil vi igen, langt bort, og du – du skal blive hos mig!"

Han havde bøjet sig ned over hunden, men denne lukkede ligesom beroliget sine øjne, og kun den buskede hales blide bevægelser vidnede om dens tilfredshed. Således sad de stille sammen, som de så ofte havde gjort, om dagen på landevejen,

om aftenen i et hyggeligt kvarter. Den rigtbegavede mand og det tilsyneladende ham så langt underlegne dyr – i dette øjeblik lagde følelsen af gensidig troskab sig som kvægende dug på begges hoved.

– – Richard var ikke kommet til at meddele Franziska den beslutning, han med så megen glæde havde fattet; heller ikke da hun snart efter kom ind igen, og selv ikke i de følgende dage kom han til det. Franziska gik ofte ud i skoven. Hun bragte ham den blomst, for hvis skyld hun var gået ud den første gang; hun bragte ham også andre, som han brugte til sin afhandling, hver gang havde hun noget nyt at vise ham. I den vase, som stod på skrivebordet, satte hun næsten hver dag en ny buket af græsstrå og markblomster, blandede med røde og sorte bær.

Når hun havde forladt ham, følte han en uro, som han skammede sig ved at tilstå for sig selv. For hvad kunne der vel ske med hende her i skoven! – Han havde aldrig senere hørt noget skud; hvis der i det hele taget blev holdt jagt, så måtte den være forlagt til et andet sted af skoven.

Men efterhånden kom han sig, og det gik bestandig hurtigere fremad; snart gik han igen omkring i huset, snart færdedes han også i den nærmeste omegn sammen med Franziska og hunden; han indåndede den klare, krydrede høstluft i fulde drag. Og nu betoges han igen af utålmodighed efter at virkeliggøre sine planer, endnu før end bladene faldt. Han tog en hurtig beslutning, satte sig til sit skrivebord og meddelte sin ven, borgmesteren, sin hensigt tillige med en motivering, som var afpasset efter dennes personlighed; han meldte samtidig, at han ville besøge ham én af de første dage. Under brevpresseren ved siden af ham lå den fuldendte

afhandling, renskrevet med Franziskas fine håndskrift. Det skulle sendes med posten denne dag.

Da han tog afhandlingen frem for at forsegle den, fik han pludselig en idé, der bragte ham til endnu en gang at gå ind i biblioteket for at se noget efter i et videnskabeligt værk.

Straks efter at han havde forladt værelset, kom Franziska ind i det. Da hun så det åbne, lige skrevne brev ligge på bordet, listede hun sig nærmere, rakte forsigtig hals, og hendes øjne fo'r hen over det, som om hun ville sluge indholdet. Hun blev endnu stående et par sekunder, hendes fingre fo'r op imod tænderne, og hun så ud, som om hun var heftigt forskrækket. Da hun så hørte trin i biblioteket, flygtede hun ud af værelset, ud af huset og gården; hun trykkede sig op ad muren og løb ud på heden bag huset. En stund sad hun her mellem egebuskadset med hænderne foldede om knæene; hendes blik fløj fra de gyldne vejrhaner, som funklende i morgensolen ragede frem af løvet, over til skoven og fra skoven tilbage til de gamle mure, som stod så fredeligt dér mellem de grønne træer. Pludselig sprang hun op, hele den spæde skikkelse bævede; men hendes øjne kastede et bestemt blik over imod skoven. Så løb hun gennem buskadset langs med dalstrøgets rand. Da hun derpå så tilbage og ikke mere kunne øjne huset, gik hun ned i dalen og forsvandt lidt efter bag skovens høje træer.

– Da hun efter en god times forløb igen trådte ind i huset, syntes ethvert spor af sindsbevægelse at være forsvundet fra hendes ansigt.

"Er det endelig dig, Franziska?" sagde Richard, der kom hende i møde i forstuen, "jeg har søgt dig i en hel time."

Franziska trykkede hans hånd. "Undskyld, at jeg ikke sagde det til dig. Jeg havde hovedpine og måtte lidt ud i det fri."

Han lagde hendes arm i sin. "Kom!" sagde han og førte hende op ad trappen til dagligstuen.

Han greb begge hendes hænder og så længe og kærligt på hende med sine alvorlige øjne.

Hun bøjede hovedet lidt og sagde: "Hvad er der, Richard? Du er så højtidelig!"

"Franziska," svarede han, "kan du huske bryllupsmusikken, der blev viftet over til os fra skovens udkant?"

Hun nikkede uden at se op.

"Og de ord, som jeg den gang sagde til dig? – Jeg var en dåre, Franziska; den uvante ensomhed havde lammet mit mod. Men nu er jeg et egenkærligt menneske, jeg kan ikke andet, jeg må holde fast ved dig, uopløselig fast, selv om du ville gå fra mig! Jeg tåler ikke længere, at du er fri. – Det er selvopholdelse, Franziska, jeg kan ikke leve uden dig."

Hans øjne hvilede mere og mere inderligt på hende, han drog hende nærmere og nærmere til sig.

Hun hang bævende i hans arme. "Når mener du, det skulle være?" spurgte hun.

"Gør det dig beklemt om hjertet, Franziska?" – Han lagde sin hånd på hendes tykke, silkebløde fletning og drog hendes hoved tilbage, så han kunne se hendes ansigt. "Jeg har overrasket dig. Fat dig! – Vi behøver ingen bryllupsmusik, lige så stille som du er blevet min, kan også verden der ude få sin ret. Den gode gamle Wieb og hendes ven forvalteren, vi behøver ingen andre vidner! Og i overmorgen rejser jeg ind til din formynder, til vor

ven, borgmesteren; så længe må du være alene; men så, Franziska, så skilles vi ikke igen."

Han tav.

Hun åbnede læberne, men det var, som om hun ikke kunne få ordene over dem. "Og når kommer du igen?" sagde hun endelig.

"Jeg rejser på lørdag, og på tirsdag er jeg her igen. Så håber jeg at kunne bringe alt med, de nødvendige papirer, kongebrev, brudekjole osv. – Ja, Franziska, din friheds dage er talte! For du flyver vel ikke fra mig i mellemtiden?"

Han så på hende med det lykkeligste smil. "Gå så, min elskede! Jeg har endnu meget at ordne for os to."

Den sidste nat før afrejsen var kommet. – "Dårekistens" tre beboere var i deres sovekamre; den tro vogter Leo lå som altid tværs for døren. Alt var stille i huset, når ikke den gamle madam Wieb hostede i sin himmelseng, eller gøgen i uret oppe i dagligstuen råbte timerne ud i de tavse rum. – Men udenfor rasede vinden i træerne; vejrhanerne skreg på taget, og alle slags stemmer kom svævende fra skoven, når stormen standsede for at trække vejret.

– – Tys! Var det ikke et vindue, som blev lukket? Det eneste på den vestlige side af huset, hvor egetræets grene næsten berørte muren.

Nej, det var vel kun en stærkere brusen i luften; intet andet syntes at røre sig; den gamle madam Wieb hostede; gøgen der oppe råbte ét! – Natten skred frem; ellers lod intet sig høre. De få stjerner, som blinkede mellem de forbijagende skyer, blegnede lidt efter lidt.

– – I den første dæmring stod Franziska ved Richards seng. Han sov endnu; hun knælede og kyssede hans hånd, der hang ud over sengekanten, og da han slog øjnene op, sagde hun: "Du må stå op, Richard, nu er vognen der straks!"

"Franziska!" udbrød han, idet han åbnede øjnene, og da søvnens tåger var veget fra hans pande, vedblev han: "Hørte du ikke det ugleskrig i nat? Klokken slog netop ét den gang."

Hun trak på skulderen. "Det hører vi jo hver nat," svarede hun sagte.

"Nej, nej, Franziska; det var ikke den ugle, vi har her på egnen; det lød ganske anderledes, så underligt! Jeg tvivlede først om, at det i det hele var en ugle, og jeg kunne høre, at Leo nede i forstuen rejste sig og gik nogle gange frem og tilbage."

"Jeg har ikke lagt mærke til noget," svarede hun.

"Så har du sovet meget hårdt, Franziska; for fuglen må have siddet i et af de nærmeste træer."

Så spiste de morgenmad sammen; men Franziska fik næppe en krumme ned. "Far vel, altså om tre dage!" udbrød han, da han var kommet op på vognen, og så rullede den af sted over heden, mens hunden gøende sprang i forvejen.

Hun stod længe og stirrede stift ud efter ham, indtil vognen kun var en mørk linje i horisonten.

Om eftermiddagen trådte Richard ind hos sin ven borgmesteren.

"Nå, du skovmenneske!" udbrød denne, idet han truende rystede sin lille næve imod ham; "hvad er det for streger, du bedriver?"

"Du har altså fået mit brev?"

"Ja! Jeg må sige, du kan gøre én nervøs! Det er naturligvis kun spøg alt sammen!"

"Jeg mener det for ramme alvor."

"Det er højst mærkværdigt!" sagde borgmesteren, "og meget romantisk! – Jeg vil vædde om, at du ikke en gang ved, hvem det pigebarns fader og moder var."

"Hvad kommer det mig ved?"

"Nå, tag reb i sejlene; du må dog have en døbeseddel –"

"Der er mange flere ting, jeg må have, Fritz! Måske endogså din hjælp som overformynder, hvis den brave skomager muligvis skulle ønske at få sin myndling i kost hos bageren."

"Min hjælp? Nej, hvor kan det falde dig ind? Det ville stride mod min samvittighed."

Richard smilede. "Men du er jo ikke *min* formynder. Synes du måske ikke, at jeg er god nok til din myndling?"

"Du har min tro ret, Richard! Jeg bildte mig ind, at vi endnu ligesom i gamle dage var kontubernaler. Nå, jeg kan jo ikke gøre noget for at forhindre det." Borgmesteren havde taget sine guldbriller af næsen, pudsede glassene med sit gule silkelommetørklæde og betragtede imidlertid sin ven betænkeligt med sine små øjne. "Hm, sikken en sværmer!" sagde han; "det er dog underligt, at I altid –"

Richard greb hans hånd. "Du kan ikke snakke mig fra det," sagde han med varme. "Lad os så ikke tale mere om det. Hvordan er det fat med magisteren?"

"Han sidder i brummen!" svarede borgmesteren, og hans stemme lød meget glad.

"Men hans proces?"

"Ti stille, væk den ikke! Den sover!"

"Og Franziska?"

"Hun bliver ikke generet mere. Dokumenterne er indsendt; dommen kommer nok snart."

"Nå, hjælp mig så, Fritz, og lad os få det ordnet i en fart!"

Det blev ordnet alt sammen; allerede næste formiddag fik Richard kongebrevet og de andre papirer. Han havde haft i sinde at tage til den større by; men han betoges igen af en næsten ængstelig længsel, der drev ham tilbage til skoven; de indkøb, han ville have gjort, lod sig også bedst gøre sammen med Franziska.

Så lavede han sig altså til at tage hjem.

"Kør rask til, kusk," sagde han, "så skal du få dobbelt så meget i drikkepenge som ellers!"

Kusken brugte sin pisk; de nåede landsbyen endnu samme eftermiddag; men så løb der et hjul af vognen, og de måtte vente en halv time for at få den gjort i stand i landsbysmedjen. Richard var sammen med Leo gået over i kroen. Da de kom ind i forstuen, knurrede hunden, og i samme øjeblik gik den unge skovrider forbi dem uden at hilse, det var kun et flygtigt blik fra hans blanke øjne, der strejfede Richard.

Denne blev uvilkårligt stående. Da han gennem den åbne gadedør så, at den anden havde forladt gården, gik han udenfor og så ham gå hurtigt langs med den landevej, der førte mod nord. Det menneske var ham forhadt, han vidste næppe selv, hvorfor han stod her på vejen og så efter ham.

Han gik rask ind i huset igen. Han hørte, at der var livlig og larmende samtale i gæstestuen, hvad han ikke havde lagt mærke til før. Da han trådte ind med sin hund, fandt han mange gæster der inde; for det var søndag. Men samtalen holdt

pludselig op, og værten kom ham i møde og spurgte ivrigt om, hvordan det forholdt sig med det uheld, han havde haft på rejsen. Ved ét af bordene hørte han skovriderens navn nævne, hvilket han tilfældigvis havde erfaret; men den, der talte, fik et albuestød i siden af sin nabo, og efterhånden kom der igen en samtale i gang af den slags, som bønderne fører i høsttiden.

Endelig var vognen i stand, og de kørte videre. Richard sad hensunken i dybe tanker; han var i en uklar, ubehagelig stemning, han kunne ikke glæde sig til hjemkomsten; det var, som om han truedes af formløse, spøgelsesagtige skikkelser, der dannedes af en fjern grå tåge. Gid han dog blot var hjemme og så Franziskas ansigt igen!

Og de kørte videre og nærmede sig mere og mere til skoven. Nu skumplede vognen allerede mellem egebuskadset på den hårde hedejord, og endelig viste taget sig, og han så vejrhanerne funkle i aftensolen.

Men det, som trådte frem af skovens skygge, det var jo hende selv; hendes lyse kjole, hendes stråhat, han genkendte den ganske tydeligt. Hun syntes ikke at have bemærket vognen; for hun slog ind på den vej, der førte op til huset; men han bøjede sig frem og råbte ud over heden: "Franziska! Franziska!" – Da blev hun stående, vendte sig om og kom langsomt nærmere. Endelig kunne han se hendes ansigt; øjnene så så store og mørke ud ved siden af de blege kinder; han syntes, hun havde aldrig set således ud. Før vognen holdt, var han allerede sprunget af den og trykkede hende i sine arme. "Gud være lovet!" udbrød han, og han trak vejret, som om der faldt et bjerg fra hans bryst; "jeg var til mode, som om jeg havde mistet dig!"

Hun svarede kun: "Hvilke underlige drømme du dog har!"

Men mens hendes hoved hvilede ved hans hjerte, var hendes øjne faldet på hunden. Den snusede hen ad skoven til, i den retning, hvor Franziska først var kommet til syne, og den snøftede mere og mere ivrigt. Hendes lille hånd tog næsten mekanisk fat i dyrets metalhalsbånd. "Lad os gå hjem, Richard," sagde hun hurtigt, "og hold på hunden, så han ikke jager efter rådyrene som forleden."

Han ænsede det ikke; han havde kun øje for den unge skabning, som han holdt i sine arme og nu satte op i vognen som et barn. Han fløjtede ad hunden, og de havde snart tilbagelagt det korte stykke vej.

Alt var i den vante orden; den gamle Wieb trådte ham i møde i sin fineste søndagsstads og var henrykt over, at han var kommet så hurtigt hjem. Men han sagde, at vognen allerede skulle være rede den næste dag igen; han havde forretninger i byen, og Franziska skulle med. Til denne hviskede han: "Det vil du jo nok, ikke sandt, Franziska? Vi skal igen hen til den henrykte butiksdame; hun skal tage mål af dig til små silkestøvler! Du skal selv vælge alt – men nej! Du er for fordringsløs, du ville ikke købe andet end *klæder*, – men jeg, jeg vil svøbe dig i hvid tåge, så let som et vindpust, så spædt, at en hel sky af det ikke ville kunne skjule en roses farvepragt."

Han så ikke, at hun bed de små hvide tænder sammen, og at hendes læber bævede.

"Nå, Franziska," vedblev han, "hvad siger du? Er du ikke fornøjet med det?"

Hun tav og førte hans hånd til sine læber; så sagde hun med denne skarpe klang i stemmen: "Jeg siger kun, at nu vil du til at

være ødsel igen, og at du tænker alt for stort om en stakkels pige som mig."

"Og jeg siger, at nu er det *dig*, som er en lille nar."

Det blev aften. Richard havde som sædvanligt låset porten og gadedøren; ved denne lå hunden på vagt, og nøglen til hin hang på dørstolpen i hans sovekammer. Så lagde han blidt sin arm om Franziskas liv, mens hun stod ved vinduet og så over imod den mørke skov, og førte hende derpå gennem biblioteket til hendes kammers tærskel, som han ikke overskred. "Sov sødt, min Franziska!" sagde han. "Jeg er pludselig igen til mode, som om lykken endnu var langt, langt borte."

Hun havde allerede åbnet døren; da trykkede han hende endnu en gang heftigt op til sig. "God nat, god nat, Franziska!"

Så var hun forsvundet; han hørte kun endnu hendes lette trin bag den lukkede dør.

Han gik langsomt gennem dagligstuen. I forbigående løftede han det brændende lys, som han havde taget på bordet, op imod det gamle billede over døren og kastede et flygtigt blik på det; så trådte han ind i sit sovekammer.

Og da han var træt af de sidste dages anstrengelser, lå han snart i en fast søvn. Hans slummer afbrødes hverken af skovens brusen der ude i den mørke efterårsnat eller af den lille kunstige gøg på uret i stuen ved siden af. Det højeste trin på nattens stige var allerede nået; gøgen havde råbt tolv; han sov videre uden at dramme, og natten drog videre frem. Nu slog den ét – så to – tre! Da kom drømmene, og hvad der om dagen kun havde svømmet for hans øje som ængstende tanker, det fik nu brogede skikkelser, belyste af et grelt eller blegt lys, som ikke

tilhører dagen. – hvor Franziska var bleg, da hun hang i hans arme! Og hvor det var underligt, at hun slet ikke ville se på ham! Men dér bag træerne stod jægeren. – – Han kastede sig stønnende omkring på sit leje, der kom heftige, usammenhængende ord frem af hans mund. Pludselig fo'r han op og blev siddende oprejst i sengen; han havde hørt en eller anden lyd, og nu vidste han, at den måtte være kommet fra gården. I samme øjeblik stod han ved vinduet; den første grå dæmring var næppe brudt frem; men han så alligevel, at den tunge port blev slået i. Ligesom i drømme havde han revet en pistol ned fra væggen; en vinduesrude klirrede, og en kugle fo'r med et knald ind i porten der nede.

Så var alt stille. Han tog en anden pistol, og uden klæder, nøgen, som han var, styrtede han ud fra værelset; idet han gik ud, greb han op til krogen på døren; men nøglen var borte.

"Leo, Leo!" råbte han, da han var kommet ud på trappen. "Hvor er du, Leo?" – Intet rørte sig. Han råbte endnu en gang og gik så ned i den mørke forstue.

Da stødte hans fødder mod noget, som ikke ville give efter, og da han bukkede sig ned, fik han fat i noget langt, silkeblødt hår. – Han udstødte et højt skrig. Endnu en gang bøjede han sig ned, så løb han – han vidste selv ikke, hvorfor – ind i den gamle husholderskes kammer; men den døve, gamle kone lå roligt i sin seng og sov; han tog et lys, som stod på bordet, tændte det og gik igen ud i forstuen. Dér lå hans hund med benene stift udstrakte og med sine store brune øjne spilede op. – Han kastede sig ned og så nærmere på den; der syntes at være ligesom en blålig hinde for øjnene; de stirrede kolde og som i stum klage på ham. – – På en gang syntes han, at murene blev

gennemsigtige, og at han så to ungdommelige skikkelser flygte hen over heden og forsvinde i det røde morgenskær.

Han sprang op og stod i næste øjeblik i Franziskas kammer. – Det var tomt, sengen kun svagt berørt; man kunne se, at hun kun havde lagt sig oven på tæppet for at hvile lidt; på hovedpuden var der endnu et indtryk af hendes arm. Han kunne ikke lade være med at lægge sin hånd på det, som om han ville kærtegne det sidste spor af hende. Da klirrede tilfældigt våbnet i hans anden hånd, og en ny tankestrøm fo'r gennem hans hoved. Han var allerede ude på trappen, men kom ikke videre. – Hvad var det, han ville? – Hans hænder var jo allerede en gang blevet røde af blod. Han gik langsomt op i sit sovekammer og hængte våbnet på sin plads; så klædte han sig helt på. Da han var færdig, gik han ind i dagligstuen, rullede gardinerne op og åbnede derpå det rum i skrivebordet, hvor han gemte sine værdipapirer.

Han vidste i forvejen, hvad han ville finde. Det, som tilhørte ham, var urørt, men pakken med Franziskas navn var forsvundet. – En stund endnu søgte han efter en lille seddel, et afskedsord eller hvad som helst fra hendes hånd; han tømte hele rummet, men der var intet.

Det første morgenskær brød gennem vinduet og lod det gamle billede over døren træde frem af dæmringen. Da han tilfældigvis kastede et blik derhen, blev han betaget han af et underligt sansebedrag, den ensomme gamle på vejen der oppe havde jo drejet sit hoved og så på ham.

Solen steg højere på himlen, og glemslens blomster lyste på tapetet. Richard så endnu stadig på billedet. Det var hans eget ansigt, han så.

Det var i oktober måned. I Föhrenschwarzecks kro sad en eftermiddag værten og den lille kræmmer fra byen lige over for hinanden. Hele bordet var bemalet med kridtstreger, de havde holdt regnskab igen, fundet facit og var blevet enige om det; den tid, der var tilbage, skulle benyttes til en mere fornøjelig passiar, og de var allerede i fuld gang.

Onkel Kasper begyndte at hæve sig op over den jævne virkeligheds jordbund. "Ja, nu kan I tro mig, om I vil," sagde han hemmelighedsfuldt, "hun var hans eget kød og blod; det ville han jo rigtignok ikke have, man skulle vide, for hun er døbt med navnet Fedders og opdraget hos en magister; han lod hende oven i købet give en lovlig formynder!"

"Onkel Kasper!" sagde den lille kræmmer, "nu har I igen været hos jer prokurator i byen!"

"Nå ja, Pfeffers, I kan tro mig eller ikke! Formynderen tog selv en gang her ind og sad dér, hvor I nu sidder, og drak sin snaps; der ovre i Dårekisten blev de også enige med hinanden om, at det stakkels barn skulle giftes med en rig bagermester, en gammel ormstukken melælter; for hun var noget vild, og den gamle Wieb kunne ikke rigtig komme ud af det med hende. – Nå, Pfeffers, hvad skal man egentlig sige til det, hun foretrak den sorte krøltop." – – Han nikkede til kræmmeren og blæste betydningsfuldt gennem sine udspilede fingre.

"Det var en fæl historie, som I fortæller dér, onkel Kasper," sagde den anden, "og den stemmer ikke ganske med almanakken, for da pigen blev født, havde doktoren allerede i tre år været ude af landet! Men lad os klinke og glæde os over, at

krøltoppen ikke også tog jer Ann-Margret med, for han så mig just ikke ud til længe at nøjes med én."

Onkel Kasper lo og så ud ad vinduet. "Dér kommer forvalteren," sagde han.

Denne var just med sin puddel gået forbi det gamle egetræ, i hvis top man nu så den tomme rede mellem grenene.

Værten modtog ham i døren. "God dag, hr. forvalter!" sagde han muntert, "er alt igen ligesom før?"

"Ja, tomt og aflåset!" svarede den gamle, idet han kastede den store nøgle til "Dårekistens" port hen på bordet og sig selv i en stol. "I går kørte det sidste læs til byen for at blive solgt ved auktion; hele det dejlige indbo! Den gamle Lewerenz får alle pengene for det."

"Og hvor er doktoren blevet af?" spurgte værten.

"Det ved jeg ikke," svarede den gamle, "det kommer jo heller ikke mig ved, han er borte – ude i den vide verden."

Den lille Pfeffers tog nøglen og holdt den hen imod de to andre. "Hvem byder på 'Dårekisten'? – Første gang, den gamle herre, anden gang: hr. doktoren – hvem byder på 'Dårekisten' tredje gang?"

"Lad være med de narrestreger, Pfeffers!" sagde den gamle og tog nøglen fra ham. "Det gør mig ondt for den store gule hund; jeg siger jer, det var en brillant hund, den stak min Trofast!"

Viola tricolor

Overalt i det store hus var der meget stille; men selv ude på trappegangen sporede man duften af friske roser.

Ud ad en fløjdør i stueetagen, lige overfor den brede trappe, trådte en gammel, pyntelig påklædt husjomfru. Med en vis højtidelig selvtilfredshed lukkede hun døren efter sig og lod derpå blikket fra sine grå øjne strejfe hen over væggene, som ville hun også her underkaste hvert støvgran den sidste, afgørende mønstring; men hun nikkede bifaldende og kastede så et blik på det gamle engelske husur, hvis klokkespil just havde afspillet sin sats for anden gang.

"Allerede halv!" mumlede den gamle; "og klokken otte, skrev hr. professoren, ville herskabet være her igen!"

Herpå greb hun i lommen efter et stort bundt nøgler og forsvandt så i den bageste del af huset.

Og atter blev der stille; kun urets perpendikelslag lød hen over den store gang og op ad den brede trappe; gennem vinduet over gadedøren faldt endnu en stråle af aftensolen og blinkede i de tre forgyldte knapper, som prydede urkassens karnis.

Så kom det der oppe fra med små lette trin, og et pigebarn på omtrent ti år viste sig på trappeafsatsen. Det var tydeligt at se, at også hun var nylig blevet festligt pyntet; den rød- og hvidstribede kjole klædte godt til det lille ansigts brunlige teint og de glinsende sorte fletninger. Hun lagde armen på rækværket og hovedet igen på armen og lod sig således glide

langsomt ned, mens hendes mørke øjne var rettede med et drømmende udtryk på stuedøren lige overfor.

Et øjeblik blev hun stående på gangen og lyttede; så trykkede hun døren sagte op og smuttede ind gennem den tunge portiere. – Der var allerede halvmørkt herinde; for de to vinduer, der fandtes i det dybe rum, vendte ud til en af høje huse indsnævret gade; kun på en sidevæg over sofaen lyste et venetiansk spejl som sølv på det mørkegrønne fløjlstapet. I denne ensomhed syntes det kun bestemt til at gengive billedet af en frisk rosenbuket, der stod i en marmorvase på sofabordet. Dog snart kom også det mørklokkede barnehoved til syne i dets ramme. På tæerne havde den lille listet sig derhen, over det bløde gulvtæppe; og nu greb de smalle fingre hastigt ind mellem blomsterstænglerne, mens hendes øjne fløj tilbage mod døren. Endelig var det lykkedes hende at få en halvudsprungen mosrose løsnet ud af buketten; men hun havde under arbejdet ikke taget sig i agt for tornene, og en rød bloddråbe trillede ned ad hendes arm. Rask – for den var nær faldet ned på det kostbare bordtæppe – opsugede hun den med sine læber; så smuttede hun, sagte, som hun var kommet, med den røvede rose i hånden, atter gennem portieren ud på gangen. Her lyttede hun endnu en gang og fløj så igen op ad trappen, som hun var kommet nedad, og deroppe videre gennem en korridor, til den sidste dør i samme. Endnu et blik gennem et af vinduerne, udenfor hvilket svalerne krydsede i aftenskæret, – så åbnede hun døren.

Det var hendes faders studereværelse, som hun ellers ikke plejede at komme ind i, når han var fraværende; nu var hun ganske alene mellem de høje reoler, som stod der rundt om så

respektindgydende med deres utallige bøger. Da hun nølende havde trykket døren til efter sig, hørtes der under et vindue til venstre en mægtig gøen. Et smil fløj over barnets alvorlige træk; hun gik rask hen til vinduet og så ud. Dér nede bredte husets store have sig med vidtstrakte græsplæner og buskadser; men hendes firbenede ven syntes allerede at have taget en anden kås: hvor meget hun end spejdede, intet levende var at opdage. Og som skygge faldt det lidt efter lidt igen over barnets ansigt; – hun var jo kommet her for noget ganske andets skyld, hvad vedkom Nero hende nu!

Mod vest, lige overfor den dør, hun kom ind ad, havde værelset endnu et andet vindue; ved væggen op til dette, således, at lyset faldt en rigtig til hånden, når man sad ved det, stod et stort skrivebord med en lærd oldtidsforskers hele apparat; bronze- og terrakottafigurer fra Rom og Grækenland og andre af fortidens støv genopstandne sager fyldte tilligemed små modeller af antikke templer og huse næsten hele dets opsats. Men over det hang, ligesom trædende frem fra en blå vårhimmel, det legemsstore brystbillede af en ung kvinde; som en ungdommens krone lå de gyldenblonde fletninger over den klare pande. "Huldsalig", dette forældede ord havde hendes venner atter draget frem for at anvende på hende, – den gang hun endnu på dette huses tærskel hilste de indtrædende med sit smil. Og således skuede hun endnu i billedet med sine blå barneøjne ned fra væggen; kun om munden spillede et let træk af vemod, som man ikke havde set hos det levende forbillede. Det kunne vel også hænde, at maleren i sin tid var blevet dadlet derfor; senere, da hun var død, syntes alle, at det var rigtigt.

Den lille sorthårede pige nærmede sig med sagte skridt; med lidenskabelig inderlighed hang hendes øjne ved det skønne billede.

"Moder, *min* moder!" sagde hun hviskende, dog i en tone, som ville hun med ordene klynge sig op til hende.

Det skønne åsyn skuede, som før, livløst ned fra væggen; men hun klatrede, behændig som en kat, over stolen, der stod foran, op på skrivebordet, og stod nu med trodsigt fremskudte læber foran billedet, mens hendes rystende hænder søgte at befæste den røvede rose bag den underste liste af guldrammen. Da dette var lykkedes hende, steg hun hurtigt ned igen og tørrede med sit lommetørklæde omhyggeligt de spor bort, som hendes små fødder havde sat på bordpladen.

Men det var, som kunne hun nu ikke finde ud igen af det værelse, hun før havde været så ængstelig ved at betræde; efter allerede at have gjort nogle skridt mod døren, vendte hun atter om; det syntes at være vinduet mod vest ved siden af skrivebordet, der øvede denne tiltrækningskraft på hende.

Også her lå en have nedenfor, eller rettere sagt et havevildnis. Pladsen var ganske vist lille; for på alle sider kunne man se den høje indhegningsmur, hvor de tætvoksende buske ikke dækkede den. Opad denne mur, lige overfor vinduet, stod, øjensynlig i forfalden tilstand, en åben rørhytte; foran denne, næsten dækket af en clematisplantes grønne net, en havestol. Lige overfor hytten måtte der en gang have været et parti højstammede roser; men nu hang de som tørre kviste ved de afblegede stokke, mens centifolier, dækkede med utallige roser, strøede deres faldende blade hen over græsset og de vilde planter under dem.

Den lille havde støttet albuerne i vindueskarmen, lagt hagen i begge sine hænder og så derned med længselsfulde øjne.

Ovre i rørhytten fløj to svaler ud og ind; de havde formodentlig deres rede derinde. De andre fugle var allerede gået til hvile; kun en rødhals sang endnu af hjertens lyst fra den højeste gren på den afblomstrede guldregn og så på barnet med sine sorte øjne ...

"Men Nesi, hvor bliver du dog af?" sagde en gammel stemme blidt, mens en hånd lagde sig kærtegnende på barnets hoved.

Den gamle husjomfru var ubemærket trådt ind. Barnet drejede hovedet om og så på hende med et træt udtryk i sine øjne.

"Anne," sagde hun, "når jeg bare en gang turde komme ind i bedstemoders have igen!"

Den gamle svarede ikke; hun kneb blot læberne sammen og nikkede et par gange, ligesom bifaldende.

"Kom, kom!" sagde hun så. "Hvor du ser ud! Nu er de her jo straks, din fader og din nye moder!" Dermed trak hun den lille op til sig og glattede og ordnede på hendes hår og klæder.

"Nej, nej, lille Nesi! Du må ikke græde; det skal være en rar dame, og smuk, Nesi; – du holder jo meget af at se smukke mennesker!"

I dette øjeblik hørte man en vogn rulle på gaden. Barnet fo'r sammen; men den gamle tog hende ved hånden og trak hende hurtigt med sig ud af værelset. – De kom netop tidsnok til at se vognen køre op for gadedøren, som de to piger allerede havde slået op på vid gab.

Den gamle husjomfrus ord syntes at bekræfte sig. Af en mand på omtrent fyrretyve år, i hvis alvorlige træk man let

kendte Nesis fader, blev en ung, smuk dame løftet ud af vognen. Hendes hår og øjne var næsten lige så mørke som barnets, hvis stedmoder hun var blevet; ja, ved et flygtigt blik kunne man have antaget hende for dettes rette moder, havde hun ikke været for ung dertil. Hun hilste venligt, mens hendes blikke gled ligesom søgende omkring; men hendes mand førte hende rask ind, ind i værelset i stueetagen, hvor hun modtoges af den friske rosenduft.

"Her skal vi leve sammen," sagde han, idet han trykkede hende ned i en blød lænestol; "forlad ikke dette værelse uden her at have fundet den første hvile i dit nye hjem!" Hun så ømt op til ham. "Men du – vil du ikke blive hos mig?"

"Jeg går for at hente dig den bedste af vort huses skatte. "

"Ja, ja, Rudolf, din Agnes! Hvor var hun dog henne, da vi kom?"

Han havde allerede forladt værelset. Faderens øjne var det ikke undgået, at Nesi ved deres ankomst havde gemt sig bag den gamle Anne; nu, da han fandt hende stående, ligesom forglemt, på gangen, løftede han hende op i sine arme og bar hende således ind i stuen.

"Her har du Nesi!" sagde han, og lagde barnet ned på tæppet for hendes smukke stedmoders fødder; derpå gik han ud igen, som havde han endnu noget at besørge; han ville lade de to finde hinanden alene.

Nesi rejste sig langsomt op og stod tavs foran den unge kone; de så hinanden usikkert og prøvende ind i øjnene. Endelig greb stedmoderen, der sagtens havde forudsat en glad og frejdig imødekommen som noget selvfølgeligt, pigebarnets hænder og

sagde alvorligt: "Du ved jo vel, at jeg nu er din moder; skal vi ikke være rigtig gode venner, Agnes?"

Nesi så til siden. "Men jeg må da nok sige mama?" spurgte hun frygtsomt.

"Ja vist må du det, Agnes; sig du blot mama eller moder, ligesom du vil!"

Barnet så forlegen op til hende og svarede ganske betuttet: "Mama kunne jeg nok sige!"

Den unge kone hæftede med et hurtigt blik sine mørke øjne på barnets endnu mørkere. "Mama, men ikke moder?" spurgte hun.

"Min moder er jo død," sagde Nesi sagte.

Med en uvilkårlig bevægelse stødte den unge kones hænder barnet tilbage; men hun trak det straks igen heftigt op til sit bryst. "Nesi," sagde hun, "moder og mama er jo det samme!"

Nesi svarede intet; hun havde altid kaldet den afdøde moder. –

Dermed var samtalen til ende. Husets herre var atter trådt ind, og da han så sin datter i sin unge hustrus arme, smilede han tilfreds.

"Men kom nu," sagde han muntert, idet han udstrakte hånden mod sidstnævnte, "og tag som husmoder alle husets lokaliteter i besiddelse!"

Og de fulgtes ad, gennem værelserne i stueetagen, gennem køkken og kælder, så op ad den brede trappe, ind i en stor sal og ind i de mindre stuer og kamre, som på begge sider af trappen vendte ud til korridoren.

Aftenen faldt på allerede; den unge kone hang tungere og tungere ved sin mands arm, det syntes næsten, som var med

hver dør, der havde åbnet sig for hende, en ny byrde lagt på hendes skuldre; kortere og kortere svar fik han på sine muntre, strømmende ord. Endelig, da de stod udenfor døren til hans arbejdsværelse, tav også han og løftede det skønne hoved, der lænede sig så stumt til hans skulder, op til sig.

"Hvad fejler dig, Ines?" spurgte han, "du er slet ikke glad!"

"Å, jo vist er jeg glad!"

"Så kom!"

Da han åbnede døren, lyste en mild glans dem i møde. Gennem det vestre vindue strålede skæret af aftenens guld, der stod hist ovre bag buskene i den lille have. – I dette lys skuede den afdødes skønne billede ned fra væggen; neden under, på rammens matte guld, lå ligesom glødende den friske, røde rose.

Den unge kone fo'r uvilkårligt med hånden til hjertet og stirrede målløs på det yndige, livsvarme billede. Men allerede følte hun sig fast omslynget af sin mands arme. "Hun var én gang min lykke," sagde han, "vær du det nu!"

Hun nikkede, men sagde intet, og hendes bryst arbejdede voldsomt. Ak, denne døde levede endnu, og for dem begge var der dog ikke plads i samme hus!

Ligesom før, da Nesi havde været her, hørtes nu atter fra den store, mod nord liggende have en hunds vældige røst. Med sagte hånd droges den unge kone af sin ægtefælle hen til vinduet på den side. "Se en gang der ned!" sagde han.

Nede på den gang, der førte rundt om den store græsplæne, sad en sort newfoundlænder; foran den stod Nesi og beskrev med en af sine sorte hårpiske en stadig mindre cirkel om dens næse. Så kastede hunden sit mægtige hoved tilbage og gøede, og Nesi lo og begyndte legen forfra.

Også faderen, der så til ved denne barnagtige adfærd, måtte smile; men den unge kone ved hans side smilede ikke, og som en mørk sky fløj det hen over ham. "Hvis det var hendes moder!" tænkte han; men højt sagde han: "Det er vor Nero; ham må du også lære at kende, Ines; han og Nesi er gode kammerater; ja endog for hendes dukkevogn lader det store bestie sig spænde. "

Hun så op til ham. "Her er så meget, Rudolf," sagde hun, ligesom adspredt; "når jeg blot kan finde ud af det!"

"Ines, du drømmer! Vi og barnet, – vor husstand er jo så lille som mulig!"

"Som mulig?" gentog hun klangløst, og hendes øjne fulgte barnet, der nu jagede med hunden rundt om græsplænen; så, pludselig seende som i angst op til sin mand, slyngede hun sine arme om hans hals og bad:

"Hold mig fast, hjælp mig! Jeg føler mig så betynget."

Uger, måneder var hengåede. – Den unge kones frygt syntes ikke at skulle bekræfte sig: som af sig selv gik husholdningen under hendes hænder. Tyendet føjede sig villigt efter hendes på én gang venlige og fornemme væsen, og også udenforstående følte, når de kom der, at den indre styrelse nu atter var i hænderne på en husherren jævnbyrdig kvinde. For hendes mands skarpere blik stillede det sig ganske vist anderledes; han så kun alt for vel, at hun omgikkes med hans hus' sager som med noget fremmed, hun ingen del havde i, og derfor som en samvittighedsfuld stedfortræderske kun måtte styre så meget omhyggeligere. Og det kunne ikke berolige den erfarne mand, at hun undertiden med lidenskabelig inderlighed kastede sig i

hans arme, som måtte hun forsikre sig om, at hun tilhørte ham, og han hende.

Heller ikke til Nesi var hun kommet i noget fortroligere forhold. En indre stemme – kærlighedens så vel som klogskabens – bød den unge kone at tale med barnet om dets moder, om hvem det bevarede mindet så levende, og, siden stedmoderen var kommet i huset, med en så egen hårdnakkethed. Men – deri lå det netop! Det yndige billede, som hang der oppe i hendes mands værelse, – selv hendes indre blik skyede at se det. Vel havde hun allerede flere gange taget mod til sig; hun havde trukket den lille hen til sig med begge hænder, men så var hun forstummet, læberne havde nægtet hende deres tjeneste, og Nesi, hvis mørke øjne havde strålet af glæde ved hint tegn på hjertelighed, var så atter gået bedrøvet bort. For, underligt nok, hun længtes efter denne skønne kvindes kærlighed, ja, som børn plejer, hun tilbad hende i al stilhed. Men hun manglede et navn at kalde hende ved, – nøglen til enhver hjertelig samtale; det ene, syntes hun, *turde* hun ikke, det andet *kunne* hun ikke sige.

Også denne hindring følte Ines, og da denne skranke syntes at være den, der lettest kunne bortryddes, så vendte hendes tanker atter og atter tilbage til dette punkt.

Således sad hun en eftermiddag i dagligstuen ved siden af sin mand og stirrede ind i dampen, der sagte syngende steg op fra temaskinen.

Rudolf, der netop var blevet færdig med sin avis, greb hendes hånd. "Du er så tavs, Ines; du har ikke forstyrret mig en eneste gang i dag!"

"Der var nok noget, jeg ville sige," svarede hun nølende, idet hun sagte trak sin hånd ud af hans.

"Så sig det da!"

Men hun tav endnu en stund.

"Rudolf," sagde hun endelig, "lad dit barn kalde mig moder!"

"Men gør hun da ikke det?"

Hun rystede på hovedet og fortalte ham, hvad der var forefaldet den dag, hun kom.

Han hørte roligt på hendes fortælling; så sagde han: "Det er en udvej, som barnesjælen her ubevidst har fundet. Skal vi ikke med glæde tage imod den?"

Den unge kone svarede intet herpå, men sagde blot: "På den måde kommer barnet mig aldrig nærmere."

Han ville tage hendes hånd igen; men hun trak den bort. – "Ines," sagde han, "forlang blot ikke noget, som naturen har nægtet dig; kræv ikke af Nesi, at hun skal være dit barn, og ikke af dig selv, at du skal være hendes moder!"

Hun brast i gråd. "Men jeg skal jo dog være hendes moder!" sagde hun næsten heftigt.

"Hendes moder? Nej, Ines, det skal du ikke."

"Hvad skal jeg da være, Rudolf?"

Havde hun i dette øjeblik kunnet forstå det nærliggende svar på dette spørgsmål, ville hun selv have givet sig det. Han følte dette og så hende tankefuldt ind i øjnene, som var det dér, han skulle finde de hjælpende ord.

"Tilstå det kun!" sagde hun, idet hun misforstod hans tavshed, "dertil har du intet at svare."

"O, Ines!" udbrød han, "når først et barn af dit eget kød og blod hviler på dit skød ..." Hun gjorde en afværgende bevægelse,

men han vedblev: "Da vil du føle, hvorledes den henrykkelse, der lyser ud af dine øjne, vækker det første smil hos dit barn og drager dets lille sjæl til dig. – Også over Nesi har en gang to lyksalige øjne lyst med denne glans. Da slyngede hun sin lille arm om en nakke, der bøjede sig ned til hende, og sagde: "Moder!" – Vær ikke vred på hende, fordi hun nu ikke kan sige det til nogen anden i verden!"

Ines havde knap hørt, hvad han sagde; hendes tanker drejede sig kun om det ene punkt. "Når du kan sige: Hun er jo ikke dit barn, – hvorfor siger du da ikke også: Du er jo ikke min hustru!"

Og derved blev det. Hvad kom hans grunde hende ved! – Han drog hende op til sig, han søgte at berolige hende; hun kyssede ham og så smilende på ham gennem tårerne. Men hjulpet var hun dermed ikke.

Da Rudolf havde forladt hende, gik hun ud i den store have. Idet hun trådte derind, så hun Nesi vandre omkring den store plæne med en skolebog i hånden; men hun undveg hende og slog ind på en sidesti, der førte mellem buske langs havemuren.

Barnet havde set flygtigt op fra sin bog og godt bemærket det sørgmodige udtryk i stedmoderens smukke øjne. Ligesom draget af en magnetisk kraft, stadig læsende og mumlende sin lektie hen for sig, var også hun snart kommet ind på den omtalte sti.

Ines stod just ved en i den høje mur anbragt dør, der var blevet næsten helt dækket af en slyngplante med lilla blomster. Med et fraværende blik hvilede hendes øjne på den, og hun ville netop til at begynde sin stille vandring på ny, da hun så barnet

nærme sig. Nu blev hun stående og spurgte: "hvad er det for en dør, Nesi?"

"Det er døren til bedstemoders have!"

"Til bedstemoders have? – Dine bedsteforældre er jo døde for længe siden!"

"Ja, for længe, længe siden."

"Og hvem tilhører haven da nu?"

"Os!" sagde barnet, som var det noget, der forstod sig af sig selv.

Ines bøjede sit smukke hoved ind under grenene og begyndte at ruske i dørgrebet; Nesi stod tavs ved siden af, som om hun ville afvente resultatet af disse bestræbelser.

"Men den er jo aflåset!" udbrød den unge kone, idet hun gav slip igen og tørrede rusten af fingrene med sit lommetørklæde. "Er det den tilgroede have, som man kan se fra vinduet oppe i faders stue?" – Barnet nikkede. – "Hør blot, hvor fuglene synger derinde!"

Imidlertid var den gamle husjomfru kommet ind i haven. Da hun hørte de tos stemmer fra muren af, skyndte hun sig at komme hen til dem. "Der er fremmede inde," meldte hun.

Ines lagde venlig sin hånd på Nesis kind. "Fader er en dårlig gartner," sagde hun, idet hun gik; "dér må vi to se at komme ind og skaffe orden til veje." –

I huset kom Rudolf hende i møde. "Du ved, den Müller'ske kvartet spiller i aften," sagde han; "doktorens er her for at advare os mod efterladelsessynder."

Da de kom ind i stuen til gæsterne, udspandt der sig en lang og livlig samtale om musik; så var der endnu huslige sager, der skulle besørges. Den uryddelige have var glemt for den dag.

Om aftenen fandt koncerten sted. – de store døde, Haydn og Mozart, var draget forbi tilhørernes sjæl; just nu hendøde også den sidste akkord af Beethovens c-mol-kvartet, og i stedet for den højtidelige stilhed, i hvilken alene tonerne steg og sank i al deres pragt, summede nu tilhørernes snakken gennem det store rum, imedens de trængtes mod udgangen.

Rudolf stod ved sin unge kones stol. "Det er forbi, Ines," sagde han og bøjede sig ned til hende; "eller hører du måske endnu noget?"

Hun sad endnu ligesom lyttende, med øjnene fæstede på forhøjningen, på hvilken kun de tomme pulte stod tilbage. Nu rakte hun sin mand hånden.

"Lad os gå hjem, Rudolf, " sagde hun, idet hun rejste sig. Ved døren standsedes de af deres huslæge og hans kone, de eneste mennesker, Ines hidtil var kommet i nogen nærmere berøring med.

"Nå?" sagde doktoren og nikkede til dem med et udtryk af den inderligste tilfredsstillelse. "Men gå nu hjem med til os, – det er jo på vejen; ovenpå den slags må man virkelig blive sammen en times tid endnu. "Rudolf skulle allerede til glad at tage imod indbydelsen, da han følte sig sagte trukket i ærmet og så sin kones øjne rettet på sig med en indtrængende bøn. Han forstod hende godt.

"Jeg henviser afgørelsen til en højere instans," sagde han spøgende. Og Ines var ubønhørlig; hun vidste at afspise doktoren, der ellers ikke var så let at blive kvit, med løftet om en anden aften.

Da de havde taget afsked med vennerne udenfor disses hus, åndede hun lettere, ligesom befriet fra en byrde.

"Hvad har du imod doktorens i aften, de rare folk?" spurgte Rudolf.

Hun klyngede sig fast til sin mands arm. "Intet," sagde hun. "Men det var så smukt i aften; jeg må nu være ganske ene med dig."

De skred raskere hen imod deres eget hus. "Se blot," sagde han, "i dagligstuen hernede er der tændt lys, vor gamle Anne har nok allerede dækket tebordet. Du havde ret, – hjemme er der dog bedre end hos andre."

Hun nikkede blot og trykkede tavs hans hånd. Så trådte de ind i huset; rask åbnede hun dagligstuedøren og slog portieren til side.

På det samme bord, hvor en gang vasen med roserne i havde stået, brændte nu en stor bronzelampe og belyste et sorthåret barnehoved, der sovende var sunket ned på de små, magre arme; hjørnerne af en billedbog stak akkurat frem under disse.

Den unge kone blev stående i døren som fastnaglet; barnet havde aldeles ikke været med i kredsen af hendes tanker. Et træk af bitter skuffelse lagde sig med et om hendes smukke læber.

"Du, Nesi!" udbrød hun hårdt, da hendes mand havde ført hende helt ind i værelset. "Hvad skal du her så silde?"

Nesi vågnede og sprang op. "Jeg ville vente på jer," sagde hun, idet hun halvt smilende strøg sig med hånden over de glippende øjne.

"Det er urigtigt af Anne; du skulle have været i seng for længe siden."

Ines vendte sig bort og trådte hen til vinduet; hun følte, hvor tårerne trængte sig frem af hendes øjne. En uopløselig blanding af bitre følelser arbejdede i hendes bryst; hjemve, medlidenhed med sig selv, anger over sin i ukærlighed mod den elskede mands barn, – hun vidste ikke selv, hvad det alt sammen var, der kom over hende nu; men – og med smertens vellyst og uretfærdighed erklærede hun det for sig selv – *deri* lå det: hendes ægteskab manglede ungdom, og hun selv var dog endnu så ung!

Da hun vendte sig om, var værelset tomt. – Hvor var nu den skønne time, hun havde glædet sig til? – Hun tænkte ikke på, at hun selv havde jaget den bort. – –

Barnet, der med næsten forskrækkede øjne havde set på den hende uforståelige scene, var ganske stille blevet ført ud af faderen. "Tålmodighed!" sagde han til sig selv, mens han, med armen om Nesi, steg opad trappen med hende; og også han tilføjede, rigtignok i en anden mening: "Hun er jo endnu så ung."

En kæde af tanker og planer dukkede op hos ham; mekanisk åbnede han det værelse, i hvilket Nesi sov med den gamle Anne, og hvor hun allerede ventedes af denne. Han kyssede hende og sagde: "Jeg skal sige mama godnat fra dig." Så ville han gå ned igen til sin kone; dog han vendte om og trådte ved enden af korridoren ind i sit studereværelse.

På skrivebordets opsats stod en lille bronzelampe fra Pompeji, som han først for nylig havde erhvervet og til en prøve havde fyldt med olie. Han tog den ned, tændte den og stillede den atter op på dens plads under den afdødes portræt; et glas med blomster i, der stod nede på bordet, stillede han ved siden

af den. Han gjorde dette næsten tankeløst, kun, som måtte han også give sine hænder noget at sysle med, mens det arbejdede i hans hoved og hjerte. Så trådte han hen til vinduet tæt derved og åbnede begge ruder.

Himlen var fuld af skyer, månens lys kunne ikke trænge igennem. Nede i den lille have lå det tætte buskværk som en mørk masse; kun hist, hvor stien førte hen til rørhytten, mellem sorte, pyramidedannede nåletræer, skinnede det hvide grus igennem.

Og frem af den mands fantasi, der skuede ned i denne ensomhed, trådte en yndefuld skikkelse, der ikke mere hørte til de levendes tal; han så den vandre nede på stien, og det var ham, som gik han ved hendes side.

"Lad mindet om dig styrke mig i kærligheden," sagde han; men den døde svarede ikke; hun holdt sit skønne, blege hoved sænket mod jorden, han følte i sød betagelse, at hun var ham nær, men intet ord kom fra hendes læber.

Da besindede han sig på, at han jo stod heroppe, ganske alene. Han troede på dødens fulde alvor; den tid, hun havde eksisteret, var forbi. – Men dernede lå endnu som fordum hendes forældres have; da han så op fra sine bøger havde han dér for første gang fået øje på den knap femtenårige pige; og barnet med de blonde lokker havde fanget den alvorlige mands tanker, mere og mere havde hun draget dem til sig, indtil hun til sidst som hustru var trådt over hans tærskel og havde bragt ham alt tilbage, ja endnu mere. – År af lykke og frejdig virksomhed havde med hende holdt deres indtog; men den lille have havde de efter hendes forældres tidlige død og husets bortsalg beholdt og ved en port i skillemuren sat i forbindelse

med den store, der hørte til deres hus. Allerede den gang var denne port næsten skjult under hængende ranker, som de lod vokse uhindret; for gennem den trådte de ind på deres sommerlivs kæreste og hyggeligste plet, til hvilken selv husets venner kun sjældent fik adgang. – I rørhytten, i hvilken han en gang fra sit vindue af havde beluret sit hjertes unge udkårede ved hendes skolearbejder, sad nu ved sin blonde moders fødder et barn med mørke, tænksomme øjne; og når han nu vendte hovedet bort fra sit arbejde, mødte hans blik menneskelivets rigeste lykke. – – Men hemmeligt havde døden kastet sit frø i den. Det var i de første dage af juni, da bar man hans hårdt syge hustrus seng ind i hans arbejdsværelse fra det tilstødende sovekammer; hun ville endnu ånde i den luft, der bølgede ind gennem det åbne vindue fra haven, hendes lykkes hjemsted. Det store skrivebord var flyttet til side, alle hans tanker var nu kun hos hende. – Udenfor havde et uforlignelig dejligt forår holdt sit indtog, et kirsebærtræ stod helt oversneet med blomster. I en uvilkårlig trang løftede han den lette skikkelse på sine arme ud af puderne og bar hende hen til vinduet.

"O, se det endnu en gang! Hvor verden dog er skøn!"

Men hun rystede sagte på hovedet og sagde: "Jeg ser det ikke mere." –

Og snart var det så vidt, at han ikke mere kunne tyde den hvisken, der udstødtes af det beklemte bryst. Svagere og svagere ulmede gnisten; kun i en smertelig trækning bevægede nu læberne sig, hårdt og stønnende gik åndedrættet i kampen for livet. Men sagtere, bestandig sagtere blev det, til sidst sødt som biernes summen. Så var det endnu en gang, som skød der en blå lysstråle gennem de åbne øjne; og så var der fred.

"God nat, Marie!"

Men hun hørte det ikke mere.

Endnu en dag, – og den stille, ædle skikkelse lå i sin kiste nede i den store, halvmørke sal. Husets tyende gik med sagte trin; men inde ved kisten stod han ved siden af sin datter, som den gamle Anne holdt ved hånden. "Nesi," sagde pigen, "du er dog vel ikke bange?" Og barnet, berørt af dødens majestæt, svarede: "Nej, Anne, jeg beder."

Så kom den allersidste gang, som det endnu var ham forundt at gå med hende; efter deres fælles ønske uden præst og klokkeklang, men i den hellige morgenstund; de første lærker steg just mod himlen.

Alt det var forbi; men han ejede hende endnu i sin smerte; om end uset, hun levede endnu med ham. Dog umærkeligt svandt også dette bort; – fuld af angst søgte han hende tit, men sjældnere og sjældnere formåede han at finde hende. Nu først syntes hans hus ham uhyggelig tomt og øde; i krogene rugede et halvmørke, som før ikke havde ruget dér; alt var så underligt forandret omkring ham, kun hun var intet steds ...

Månen var trådt frem fra de skyggende skyer og belyste klart den uryddelige have dernede. Han stod endnu stadig på samme plet, med hovedet støttet mod vinduesprossen; men hans øjne så ikke mere, hvad der var udenfor.

Da gik døren op bag ved ham, og en skøn, mørk kvinde trådte ind.

Den sagte raslen af hendes kjole havde fundet vej til hans øre; han drejede hovedet og så spørgende på hende. "Ines!" udbrød han; han stødte ordet frem, men han gik hende ikke i møde.

Hun var standset. "Hvad fejler dig, Rudolf? Bliver du bange for mig?"

Han rystede på hovedet og prøvede på at smile. "Kom," sagde han, "lad os gå ned!"

Men mens han greb hendes hånd, var hendes øjne faldet på det af lampen oplyste billede og blomsterne, som stod ved det. Der fløj over hendes træk ligesom en pludselig forståelse.

"Her er jo som i et kapel hos dig," sagde hun, og hendes ord lød koldt, næsten uvenligt.

Han havde fattet det hele. "O Ines!" udbrød han, "er de døde ikke også dig hellige?"

"De døde! For hvem skulle de ikke være hellige! Men Rudolf" – og hun drog ham hen til vinduet igen, hendes hænder rystede, og hendes sorte øjne flammede i lidenskabelig bevægelse – "sig mig, mig, som nu er din hustru, hvorfor holder du denne have aflukket og tillader intet menneskes fod at betræde den?"

Hun pegede derned; det hvide grus skinnede spøgelsesagtigt mellem de sorte pyramidebuske; en stor natsværmer fløj just hen derover.

Han havde i tavshed set ned.

"Det er en grav, Ines," sagde han så, "eller, om du hellere vil, en fortidens have."

Men hun så på ham med et heftigt blik og svarede: "nej, jeg ved det bedre, Rudolf! Det er det sted, hvor du er hos hende; dér på den hvide sti vandrer I sammen. For hun er ikke død; nylig, endnu i denne stund har du været hos hende og forklaget mig, din hustru! Det er utroskab, Rudolf; med en skygge bryder du det ægteskabelige løfte, du gav mig!"

Han lagde tavs sin arm om hendes liv og førte hende, halvt med magt, bort fra vinduet. Så tog han lampen fra skrivebordet og holdt den højt op mod billedet. "Ines, kast blot et blik på hende!"

Og da den afdødes uskyldige øjne skuede ned på hende, brød hun ud i en strøm af tårer.

"O, Rudolf, jeg føler det, jeg bliver slet!"

"Græd ikke således," sagde han. "Også jeg har handlet urigtigt; men hav også du tålmodighed med mig!"

– Han trak en skuffe i sit skrivebord ud og lagde en nøgle i hendes hånd. "Luk du haven op igen, Ines! – – Jo vist, jeg vil føle mig lykkelig, når din fod er den første, der betræder den igen. Muligt, at hun i ånden møder dig dér og ser på dig så længe med sine milde øjne, til du søsterligt lægger armen om hendes hals."

Hun så ufravendt på nøglen, der endnu bestandig lå i hendes åbne hånd.

"Nå, Ines, vil du ikke tage imod, hvad jeg har givet dig?"

Hun rystede på hovedet. "Endnu ikke, Rudolf, jeg kan ikke endnu; senere – senere; da vil vi gå derind sammen." Og idet hende skønne mørke øjne så bedende op til ham, lagde hun stille nøglen på bordet.

Et frøkorn var faldet i jorden, men spiringens tid lå endnu fjernt.

Det var i november. – Ines kunne endelig ikke længere tvivle om, at også hun skulle være moder, moder til et barn, som var hendes eget. Men med den henrykkelse, der betog hende ved bevidstheden herom, forbandt sig snart en anden følelse.

Som et uhyggeligt mørke lagde den sig over hende, og frem af dette skød efterhånden stadigt én og samme tanke lig en giftig slange. Hun søgte at forjage den, hun søgte tilflugt imod den hos alle husets gode ånder; men den forfulgte hende, den kom bestandig tilbage og bestandig med forøget magt. Var hun ikke blot som en fremmed udenfra trådt ind i dette hus, der allerede *uden* hende omsluttede en færdig, en fuldstændig tilværelse? – Og et *andet* ægteskab – kunne der overhovedet gives et sådant? Måtte det første, det eneste, ikke vare ved til begges død? – Ikke blot til døden! Også udover denne, – videre – videre, i al evighed! – Og når dette var så – –? – Hendes ansigt glødede voldsomt; sønderflængende sig selv søgte hun efter de hårdeste ord. – Hendes barn – en påtrængende fremmed, en bastard ville det blive i sin egen faders hus.

Ligesom tilintetgjort gik hun omkring; sin nye lykke og smerte bar hun alene; og når den, der havde det nærmeste krav på at dele den med hende, så bekymret og spørgende på hende, så lukkede hendes læber sig som i dødsangst. – –

I det fælles soveværelse var de svære gardiner trukket for, kun gennem en smal åbning imellem dem stjal en stribe af månens lys sig ind. Opfyldt af martrende tanker var Ines sovet ind; nu kom drømmen, – da var hun sikker på det: hun kunne ikke blive, hun måtte bort fra dette hus, – kun en lille bylt ville hun tage med, så afsted, langt bort – – til sin moder, – for aldrig at vende tilbage! Fra haven førte en låge bag grantræerne, som dannede dens baggrund, ud i det fri; nøglen havde hun i sin lomme, hun ville gå – – gå straks. – –

Månelyset vandrede videre; fra tæppet op på hovedpuden, og nu lå hendes skønne ansigt fuldt belyst i det blege skær. – Da

rejste hun sig op. Lydløst stod hun ud af sengen og stak de nøgne fødder i skoene, som stod foran den. Nu stod hun midt i værelset i sin hvide natdragt; hendes mørke hår hang, som hun plejede at ordne det til natten, i to lange fletninger ned over brystet. Men hendes ellers så elastiske skikkelse syntes ligesom sammensunken, det var, som om søvnens vægt endnu hvilede på hende. Mens hun følte sig for med fremstrakte hænder gled hun gennem stuen; men hun tog intet med, ingen bylt, ingen nøgle. Da hendes fingre strejfede hen over hendes mands klæder, der lå på en stol, tøvede hun et øjeblik, som om en anden forestilling vandt rum hos hende. Dog, straks efter skred hun med sagte, afmålte fjed ud af stuedøren og ned ad trappen. Så knirkede låsen på gårddøren dernede, – kold luft slog hende i møde, natvinden løftede de tunge fletninger på hendes bryst .... Hvorledes hun var kommet igennem den mørke, uhyggelige skov, der lå bag hende, det vidste hun ikke; men nu hørte hun det bryde frem af tykningen på alle kanter, – forfølgerne var efter hende.

Foran hende løftede sig en stor port; idet hun opbød sine små hænders hele kraft stødte hun den ene fløj op; en uoverskuelig, øde hede udstrakte sig for hende, og pludselig vrimlede der af store, sorte hunde, der kom stormende imod hende i fuld fart; hun så de røde tunger hænge ud af deres dampende gab, hun hørte deres gøen nærmere og nærmere – højere og højere – –

Da åbnede hendes halvt tillukkede øjne sig, og lidt efter lidt begyndte hun at fatte det. Det gik op for hende, at hun stod just lige indenfor gitteret i den store have; hendes ene hånd omfattede endnu grebet på jerndøren. Vinden legede med hendes hvide natdragt; fra lindene faldt en regn af hvirvlende,

gule blade ned over hende. – dog – hvad var det? – Der ovre fra grenene af, ganske som hun troede at høre det før, lød også nu hundeglam, hun hørte tydeligt noget bryde gennem de tørre kviste. En dødelig angst greb hende. – Og atter genlød denne gøen. – "Nero," sagde hun, "det er Nero."

Men hun havde aldrig gjort sig gode venner med husets sorte vogter, og uvilkårligt løb det virkelige dyr i ét for hende med de glubske hunde i drømmen; og nu så hun den komme i store spring hen imod sig tværs over græsplænen. Dog, den lagde sig ned foran hende, og, mens den udstødte en umiskendelig glædessnøften, slikkede den hendes nøgne fødder. Samtidig lød der skridt fra gården, og et øjeblik efter omsluttedes hun af sin mands arme; tryg lagde hun sit hoved til hans bryst.

Vågnet op ved hundens gøen havde han fundet hendes leje ved siden af sig tomt. En rædsel gennemfo'r ham. For hans indre øje glimtede pludselig et mørkt vand; det lå kun et tusind skridt bag deres have ved en markvej, overskygget af tætte ellebuske. Ligesom for et par dage siden så han sig selv stå med Ines ved dets grønne rand; han så hende gå ned, helt ud i sivene og kaste en sten, hun havde taget op ved vejkanten, i dets dyb. "Kom op igen, Ines!" havde han råbt, "der er ikke sikkert dér." Men hun var dog blevet stående, stirrende med sine tungsindige øjne ned i de kredse, der bredte sig og udglattedes hen over det sorte vandspejl. "Det er vel bundløst, ufattelig dybt?" havde hun spurgt, da han endelig havde trukket hende bort derfra.

Alt dette var i vild flugt faret gennem hans hjerne, mens han styrtede ned ad trappen til gården. – Også den gang var de gået ud gennem haven, og nu traf han hende her, næsten upåklædt,

med det skønne hår fugtigt af natteduggen, der vedblev at dryppe ned over dem fra træerne. Han indsvøbte hende i den plaid, som han havde kastet om sig, førend han løb ned.

"Ines," sagde han – hans hjerte bankede så voldsomt, at ordene stødtes frem i en næsten barsk tone – "hvad er dette? Hvordan kommer du her"

Hun fo'r sammen og rystede. "Jeg ved ikke, Rudolf – jeg ville bort – – jeg drømte; o, Rudolf, det må have været noget frygteligt!"

"Du drømte? Virkelig, du drømte," gentog han og åndede atter lettere, ligesom befriet fra en knugende byrde. – Hun nikkede blot og lod sig som et barn føre tilbage til huset, op i soveværelset. Da han her sagte slap hende af sine arme, sagde hun: "Du er så tavs, du er vist vred på mig?"

"Hvor skulle jeg være vred, Ines! Jeg var i sådan angst for dig. Har du før drømt således?"

Hun rystede først på hovedet, men snart besindede hun sig og svarede: "Jo – – én gang; kun var der intet skrækkeligt ved det."

Han trådte hen til vinduet og trak gardinerne til side, så at månelyset strømmede fuldt ind i værelset.

"Jeg må se dit ansigt," sagde han, idet han trak hende ned på kanten af hendes seng og selv satte sig ved hendes side. "Vil du nu fortælle mig, hvad dejligt du drømte den gang? Du behøver ikke at tale højt, i dette sarte, milde lys når selv den sagteste lyd til øret." Hun havde lagt sit hoved til hans bryst og så op til ham.

"Når du gerne vil vide det," sagde hun og tænkte efter. "Det var, tror jeg, på min trettende fødselsdag; jeg havde helt

forelsket mig i barnet, i den lille Kristus, jeg gad ikke se til mine dukker mere."

"I den lille Kristus, Ines?"

"Ja, Rudolf;" og hun trykkede sig endnu fastere ind i hans arme, som ville hun lægge sig til ro dér; "min moder havde foræret mig et billede, en Madonna med barnet; det hang i en smuk ramme over mit lille sybord i dagligstuen."

"Jeg kender det," sagde han, "det hænger jo endnu dér; din moder ville beholde det til minde om den lille Ines."

– "O min kære moder!" –

Han drog hende tættere op til sig, så sagde han: "Må jeg ikke høre videre, Ines?"

"Å jo, du må nok! – Men, jeg skammer mig næsten, Rudolf." Sagte og tøvende vedblev hun: "Jeg havde den dag kun øje for Kristus-barnet, også om eftermiddagen, da mine veninder var der; jeg listede mig hemmeligt hen og kyssede på glasset foran dets lille mund – – det var mig fuldstændig, som om det var levende – – havde jeg kun også som moderen på billedet kunnet tage det i mine arme!" – Hun tav; hendes stemme var ved de sidste ord sunket ned til en svag hvisken.

"Og så, Ines?" spurgte han. "Men du fortæller mig det så ængstelig, så beklemt!"

"Nej, nej, Rudolf! Men – – i den påfølgende nat må jeg også være stået op i drømme; for den næste morgen fandt de mig sovende i min seng, med billedet i armene og hovedet hvilende på det knuste glas."

En stund var der dødsstille i værelset. – –

"Og nu?" spurgte han anelsesfuld og så hende dybt og hjerteligt ind i øjnene. "Hvad er det da, som denne gang har

drevet dig fra min side ud i nattens mulm?"

"Nu Rudolf?" – – Han følte, at der gik en skælven gennem alle hendes lemmer. Pludselig slyngede hun sine arme om hans hals, og med kvalt stemme hviskede hun angstfulde og forvirrede ord, hvis mening han ikke kunne forstå.

"Ines, Ines," sagde han og tog hendes skønne, kummerfulde ansigt mellem begge sine hænder. – "O, Rudolf! Lad mig dø, men forstød blot ikke vort barn!" –

Han var sunket på knæ foran hende og kyssede hendes hænder. Det var kun budskabet, han havde hørt, ikke de mørke ord, i hvilke det blev ham forkyndt; for hans sjæl spredtes med ét alle skygger, og idet han så op til hende med et forhåbningsfuldt blik, sagde han sagte: "Nu må alt, alt blive anderledes."

Tiden gik hen; men de mørke magter var endnu ikke besejrede. Det kostede Ines overvindelse at indlemme de stykker, der endnu fandtes fra Nesis tid, i forsyningen til den lille, og mangen tåre faldt på de små trøjer og huer, hun nu tavs og ivrig syede på. –

Det var heller ikke undgået Nesis opmærksomhed, at man forberedte sig på noget usædvanligt. På første sal, ud til haven, stod pludselig en stue, i hvilken ellers hendes legetøj havde været opbevaret, fast aflåset; hun havde kigget ind gennem nøglehullet, en dæmrende belysning, en højtidelig stilhed syntes at herske derinde. Og da hun med gamle Annes hjælp bar sit dukkekøkken, som var blevet stillet ud i korridoren, op på loftet, søgte hun dér forgæves efter vuggen med den grønne taftes hætte, der, så længe hun kunne mindes, havde stået

henne under det skrå tagvindue. Nysgerrig kiggede hun efter i alle kroge.

"Hvad går du dér og snuser efter, som en anden opdagelsesbetjent?" sagde den gamle.

"Jo, hør ... sig mig, Anne, hvor er min vugge blevet af?"

Den gamle betragtede hende med et lunt smil. "Hvad mener du," sagde hun, "om storken nu en skøn dag bragte dig sådan en lille broder?"

Nesi så op med en overrasket mine; men hun følte sig ved denne tiltale krænket i sin elleveårige værdighed. "Storken!" sagde hun foragteligt.

"Ja vel, storken, Nesi."

"Sådan noget må du ikke sige til mig, Anne. Det tror de små børn; men jeg ved godt, at det er noget dum snak."

"Så? – Når du ved det bedre, mamsell Næsvis, så sig mig da, hvorfra kommer de små, når ikke storken bringer dem, som dog nu har besørget det i alle de tusinder af år?"

"De kommer fra Vorherre," svarede Nesi patetisk. "De er her på én gang".

"Gud fri og bevar os!" udbrød den gamle. "Hvad dog de grønskollinger nuomstunder er kloge! Men det har du forresten ret i, Nesi, når du ved bestemt, at Vorherre har sat storken fra bestillingen, – jeg tror selv, han nok kan besørge det alene. – Men hør – når han nu da var her sådan på én gang, den lille broder – eller ville du måske hellere have en lille søster? – ville du så blive glad, Nesi?"

Nesi stod foran den gamle, der havde sat sig ned på en rejsekuffert; et smil opklarede hendes alvorlige ansigt, men så syntes hun at grunde på noget.

"Nå, Nesi," frittede den gamle igen. "Ville du blive glad, Nesi-mor?"

"Ja, Anne," sagde hun endelig, "jeg ville jo nok gerne have en lille søster, og fader ville vist også blive glad; men ..."

"Nå, Nesi! Hvad for et 'men' har du så endnu at komme med?"

"Men," gentog Nesi og holdt igen inde et øjeblik, ligesom grundende, – "det barn ville jo så dog ingen moder have!"

"Hvad?" udbrød den gamle helt forskrækket og rejste sig med besvær fra sin kuffert; "barnet ingen moder have? – du er mig alt for lærd, Nesi. Kom, lad os gå ned! – Hører du? Der slår den to! Se nu blot til, du kommer i skole!"

Allerede susede de første forårsstorme om huset; timen nærmede sig.

"Hvis jeg ikke overlevede det," tænkte Ines, "mon han også ville tænke på mig?"

Med sky blikke gik hun forbi døren til det værelse, der stille ventede på hende og hendes kommende lykke; sagte trådte hun, som var der noget derinde, hun frygtede for at vække.

Og endelig var der født huset et barn, den anden datter. Udefra slog de lysgrønne kviste på ruderne; men derinde i det stille værelse lå den unge moder, bleg og næsten ukendelig; kindernes varme, brunlige teint var forsvundet, men i hendes øjne brændte en ild, som fortærede legemet. Rudolf sad ved sengen og holdt hendes magre hånd i sin.

Nu vendte hun med anstrengelse hovedet om i retning af vuggen, der stod, under gamle Annes varetægt, på den modsatte side af værelset. "Rudolf," sagde hun mat, "jeg har en bøn endnu!"

"Én endnu, Ines? Jeg vil komme til at bede dig om meget endnu."

Hun så sørgmodig på ham, kun et sekund, da fløj hendes øjne atter hastigt over til vuggen.

"Du ved," sagde hun, og hendes åndedræt gik tungere og tungere, "du ved, der findes intet billede af mig. Du ville, at kun en dygtig mester skulle male det … vi kan ikke vente mere på mesterens hånd … du kunne lade en fotograf komme, Rudolf; det er lidt omstændeligt, men – mit barn, det kommer ikke til at lære mig at kende; det må dog vide, hvorledes dets moder har set ud."

"Vent lidt endnu!" sagde han, og søgte at lægge en modig klang i sin stemme. "Det ville anstrenge dig for meget nu; vent, til dine kinder har fået deres fylde igen!" Hun strøg med begge hænder ned over sit sorte hår, der lå langt og glinsende hen ad overdynen, idet hun kastede et næsten vildt blik omkring i værelset. "Et spejl!" sagde hun og rejste sig helt op i puderne. "Bring mig et spejl!" Han ville forebygge det; men Anne havde allerede taget et håndspejl fra servanten og lagt det på sengen. Den syge greb det hastigt; men da hun så i det, afmalede sig en heftig rædsel i hendes træk. Hun tog et klæde og viskede på glasset; men det blev ikke anderledes; kun mere og mere fremmed stirrede det blege smertens åsyn hende i møde.

"Hvem er det?" skreg hun pludseligt. "Det er ikke mig! – O, min Gud! Ikke et billede, ikke en skygge af mig til mit barn!" Hun lod spejlet falde og knugede de magre hænder for ansigtet.

Da nåede en græden hendes øre. Det var ikke hendes barn; det sov, intet anende, i sin vugge; – Nesi havde ubemærket listet

sig ind; hun stod midt i værelset og så på stedmoderen med tåreblændede øjne, mens hun hulkende bed sig i læben.

Ines havde bemærket hende. "Du græder, Nesi?" Men barnet svarede ikke. "Hvad græder du for, Nesi?" Barnets træk formørkedes endnu mere. "For min moder!" brød det, næsten trodsigt, ud af den lille mund.

Den syge studsede et øjeblik; men derpå strakte hun sine arme ud af sengen, og da barnet ligesom uvilkårligt var kommet nærmere, trak hun det heftigt op til sit bryst.

"O Nesi, glem ikke din moder!"

Da slyngede to små arme sig om hendes hals og, kun forståeligt for hende, hviskede det: "Min kære, søde mama!"

"Er jeg din kære mama, Nesi?"

Nesi svarede ikke; hun nikkede blot ivrigt ned i puderne.

"Så glem heller ikke mig, Nesi!" – lød den syges hvisken, inderlig og lyksalig. – "O, jeg vil ikke gerne glemmes!"

– – Rudolf havde uden at røre sig set på dette optrin, som han ikke vovede at forstyrre, – halvt i dødelig angst, halvt i stille fryd. Men angsten fik overvægten. Ines var sunket tilbage i sine puder; hun talte ikke mere, hun sov – pludseligt.

Nesi, som sagte havde listet sig bort fra sengen, knælede nu foran sin lille søsters vugge. Fuld af beundring betragtede hun den bitte hånd, der rakte op af puderne; og når det lille røde ansigt fortrak sig, og den svage, ubehjælpsomme menneskelyd brød frem, så strålede hendes øjne af henrykkelse. Rudolf, som stille var trådt til, lagde kærtegnende sin hånd på hendes hoved; hun vendte sig om og kyssede faderens anden hånd, så betragtede hun atter sin lille søster. – –

Timerne gik. Udenfor lyste middagssolen, og gardinerne blev trukket tættere til for vinduerne. Længe allerede havde han atter siddet ved den elskede hustrus seng, i sløv forventning; tanker og billeder kom og gik, han ænsede dem ikke, han lod dem komme og gå. Allerede én gang før havde det været ligesom nu; en uhyggelig følelse betog ham; det var ham, som levede han for anden gang. Han så igen det sorte dødstræ rejse sig og dække hele hans hus med sine fæle, mørke grene. Fuld af angst så han til den syge; men hun slumrede sødt, i rolige åndedrag steg og sank hendes bryst. Under vinduet, i de blomstrende syrener sang og sang en lille fugl bestandig; han hørte den ikke; han stræbte kun at bortskræmme de svigefulde forhåbninger, der nu ville spinde ham ind i deres net.

Imod aften kom lægen. Han bøjede sig over den sovende og tog hendes hånd, der var dækket med en varm, fugtig ånde. Rudolf betragtede spændt sin vens træk; de antog et udtryk af overraskelse. "Skån mig ikke!" sagde han. "Lad mig vide alt!"

Men doktoren trykkede hans hånd. – "Reddet!" – det var det eneste ord, han havde fattet. Han hørte på én gang fuglens sang; hele livet kom strømmende tilbage. "Reddet!" – Og han havde allerede opgivet også hende, givet hende hen til den store nat; han havde troet, at morgenens voldsomme rystelse måtte blive hendes undergang. Dog "det blev hendes frelse, det drog hende opad", – og i digterens bekendte ord sammenfattede han al sin lykke; som musik klang de atter og atter i hans øren.

– – Den syge sov endnu stadig; stadig sad han endnu ventende ved hendes seng. Kun natlampen bredte nu sit dæmrende skær over det stille værelse; ude fra haven kom nu i stedet for fuglesangen natvindens susen; ofte brusede det op

som harpetoner og døde atter hen; de unge kviste slog sagte mod ruderne.

"Ines!" hviskede han, "Ines!" Han kunne ikke lade være at udtale hendes navn.

Da slog hun sine øjne op og lod dem hvile på ham, fast og længe, som måtte hendes sjæl først nå op til ham fra søvnens dyb. – "Du, Rudolf?" sagde hun endelig. "Og jeg er altså vågnet en gang endnu?"

Han så på hende, og kunne ikke blive mæt af at betragte hende. "Ines," sagde han – næsten ydmyg klang hans røst – "jeg sidder her, og i timer allerede har jeg båret på lykken som på en tung byrde; hjælp mig at bære den, Ines!"

"Rudolf!" – Hun havde med en kraftanstrengelse rejst sig op.

"Du lever, Ines! Du skal ikke dø!"

"Hvem har sagt det?"

"Din læge, min yen; jeg ved, han har ikke taget fejl."

"Leve! O min Gud! Leve, – for mit barn, for dig!"

– Det var, som kom hun pludselig til at mindes noget; hun slyngede armene om sin mands hals og trykkede hans øre til sin mund. "Og for din ... for jeres ... *vor* Nesi!" hviskede hun. Så slap hun hans nakke og, idet hun greb begge hans hænder, talte hun til ham, blidt og kærligt. "Jeg føler mig så let!" sagde hun. "Jeg ved slet ikke mere, hvorfor alting før har været mig så tungt!" Og nikkende til ham vedblev hun: "Du skal nok få at se, Rudolf, nu kommer den gode tid! Men ..." – og hun løftede hovedet, og hendes øjne kom ganske tæt op til hans – "jeg må have del og lod i din fortid, al din lykke må du fortælle mig! Og, Rudolf, *hendes* kære billede skal hænge i den stue, der tilhører os begge i

fællesskab; i dagligstuen skal det hænge; hun må være til stede, når du fortæller!"

Han så på hende med et blik som en salig. "Ja, Ines; hun skal være til stede!"

"Og Nesi! Jeg fortæller hende igen om hendes moder, hvad jeg har hørt af dig; – hvad der kan passe for hendes alder, Rudolf, kun det – –"

Han kunne blot nikke stumt.

"Hvor er Nesi?" spurgte hun dernæst; "jeg vil endnu give hende et godnatkys!"

"Hun sover, Ines," svarede han og strøg sagte med sin hånd hen over hendes pande. "Det er jo midnat."

"Midnat! Så må du også lægge dig til at sove! Men jeg – le ikke ad mig, Rudolf – jeg er sulten, jeg må have noget at spise! Og så, vuggen her hen foran min seng, ganske nær, Rudolf! Så sover jeg også igen ... jo, jeg føler det, du kan ganske rolig gå din vej."

Han blev endnu. "Jeg må først have en stor glæde!" sagde han.

"En glæde?"

"Ja, Ines, en ganske ny: jeg vil se dig spise!"

– "Å, du da!"

– – Og da han også havde opnået dette, bar han i forening med pigen vuggen hen foran sengen.

"Og nu, god nat! Det er mig, som var det vor bryllupsdag, jeg skulle sove til endnu en gang."

Men hun pegede med et lykkeligt smil på sit barn.

– Og snart var alt stille. Men det var ikke det sorte dødstræ, der strakte sine grene over husets tag; fra fjerne gyldne

kornmarker nikkede sagte slummerens røde valmue. Endnu forestod der en rig høst.

Og det var atter rosentid. – I den brede gang i den store have holdt et morsomt køretøj. Nero var øjensynligt avanceret; for det var ikke en dukke-, men en virkelig barnevogn, han nu var spændt for, og han stod ganske stille og tålmodig, mens Nesi trak det sidste spænde til på hans vældige hoved. Gamle Anne bøjede sig ned over kalechen og rettede på puderne, i hvilke husets endnu navnløse datterlil lå med store, åbne øjne; men Nesi råbte allerede: "Hyp, hyp, gamle Nero!" og i værdig skridtgang satte den lille karavane sig i bevægelse til sin daglige køretur. Rudolf og Ines, der hang ved hans arm, skønnere end nogensinde, havde smilende set til. Nu gik de deres egen vej; de drejede til siden ind gennem buskene, langs med muren, og snart stod de for den endnu bestandig aflåsede port. Rankerne hang ikke som før ned over den; der var bygget et tremmeværk under, så at man kom ind til den ligesom gennem en skyggefuld løvgang. Et øjeblik lyttede de efter fuglenes mangestemmige sang, som drev deres væsen derinde i den endnu uforstyrrede ensomhed. Men så drejede nøglen sig om, betvunget af Ines' små stærke hænder, og hvinende sprang låsen op. Indenfor hørte de fuglene flagre susende op, så var alt stille. Så meget som en håndsbred havde porten åbnet sig; men den var på den indvendige side overspundet med et net af blomstrende ranker; Ines lagde alle kræfter til, det knagede og knækkede også indenfor, men porten var dog ikke til at få op.

"Nej, du må!" sagde hun, idet hun gav fortabt og smilende så op til sin mand.

Han skaffede da endelig fuldstændig adgang og lagde dernæst det sønderrevne greneværk omhyggeligt tilbage til begge sider.

Foran dem lå nu grusgangen, skinnende i det klare sollys; men sagte, som var det endnu i hin måneskinsnat gik de op ad den, mellem de mørkegrønne nåletræer, forbi centifolierne, der strålede med deres hundreder af roser frem af det tætte ukrudt, og trådte så ved enden af stien ind i den forfaldne rørhytte, udenfor hvilken havestolen nu stod helt overspunden af klematisplantens ranker. Derinde havde, ligesom forrige sommer, svalen bygget rede: uden frygt fløj den ud og ind over deres hoveder.

Hvad de talte sammen! – Også for Ines var det nu hellig grund her. – Af og til tav de og lyttede kun til insekternes summen, der dansede udenfor i den lette soldis. For åringer siden havde Rudolf allerede hørt det ligedan; altid havde det været sådan. Menneskene døde; var da mon disse små musikanter evige? –

"Rudolf, jeg har gjort en opdagelse!" begyndte nu Ines igen. "Tag en gang det første bogstav fra mit navn og sæt det bagved. Hvordan lyder det så?"

"Nesi!" sagde han smilende. "Det er et besynderligt træf."

"Ser du!" vedblev hun; "på den måde har Nesi egentlig mit navn. Er det ikke rimeligt, at mit barn nu får navn efter *hendes* moder? – Marie! – det lyder så mildt og rart; du ved, det er ikke ligegyldigt, hvilket navn børnene hører sig kaldt ved!"

Han tav et øjeblik.

"Lad os ikke lege med disse ting!" sagde han så og så hende inderligt ind i øjnene. "Nej, Ines; selv ikke med mit kære lille

barns træk skal hendes billede overmales for mig. Ikke Marie, og heller ikke Ines – som din moder ønskede det – må barnet hedde! Også Ines eksisterer for mig kun én gang i verden, og ikke mere." – Og lidt efter tilføjede han: "Nu vil du måske sige, at du har en egensindig mand?"

"Nej, Rudolf, kun, at du er Nesis rette fader!"

"Og du, Ines?"

"Hav kun tålmodighed; – jeg bliver nok din rette hustru! – Men ..."

"Er der dog et 'men' endnu?"

"Ikke noget slemt, Rudolf! – men ... når en gang vor tid er omme – for én gang er det jo dog forbi – når vi da alle er hisset – hvad du jo ikke har nogen tro på, men måske dog et håb om – dér, hvorhen *hun* er gået forud for os; da" – og hun hævede sig op til ham og lagde begge sine hænder om hans nakke – "ryst mig ikke af, Rudolf! Prøv ikke på det; jeg slipper dig dog ikke!"

Han trykkede hende fast i sine arme og sagde: "Lad os gøre, hvad der ligger os nærmest; det er det bedste, et menneske kan lære sig selv og andre."

"Og det er?" spurgte hun.

"At *leve*, Ines; leve så skønt og så længe, som vi formår!" –

Da hørte de barnestemmer fra porten af, svage lyde, der endnu ikke vare ord, men dog gik til hjertet, og et højt "hyp, hyp!" af Nesis kraftige røst. Og, med den tro Nero som forspand, under det gamle tyendes varetægt, holdt husets lyse fremtid sit indtog i fortidens have.

Psyche

Det var en formiddag i august, og solen skinnede; men vejret var råt, vinden blæste hårdt fra nordvest, og vind og strøm drev med voldsomhed de skummende bølger ind i den brede arm af havet, der mellem to diger udefra førte ind til byen. Bræddebygningerne på de to badeflåder, der lå lænkede til stranden i nogen afstand fra hinanden, hævede og sænkede sig; inde i landet ville man have talt om storm, og selv her ved kysten syntes den samme anskuelse at herske; for det ellers så livlige badested var i dag fuldstændig tomt. Kun dér foran skuret, der lå på kysten ved den flåde, der var længst fra byen, stod den knoklede skikkelse af den gamle badekone. Hendes store tafteshat havde forskudt sig, og dens lange bånd flagrede smældende i luften; sin grove klædeskåbe holdt hun sammen med begge hænder. Hun havde ingenting at bestille. Damernes og børnenes badekapper og håndklæder lå i fred inde i skuret på deres hylder. "Jeg går hjem," sagde hun ved sig selv; "der kommer ingen i dette hundevejr."

Hun greb sine hattebånd, der fløj hende om øjnene, og lå langs diget ind mod byen. Fårene, der var tøjret på stranden, havde så vidt som tøjrene rakte, stillet sig i grupper med ryggen mod vinden. Ellers var der intet at se. – –Og dog, der på diget kom to mænd gående og steg ned ad digets udvendige side, lige for den nærmeste badeflåde, der på grund af strandbreddens beskaffenhed havde måttet overlades mændene; deres håndklæder, som de førte med sig, lod de flagre om deres

hoveder i de oprakte hænder; deres ungdommelige stemmer, deres klare latter kunne ikke nå den gamle; for vinden tog dem bet fra munden og vejrede det bort ad byen til.

"De kunne også være blevet hjemme," brummede den gamle, da hun havde set dem begge forsvinde i en af badeflådens døre; "men det kommer ikke mig ved; jeg går hjem!" Hun halede et stort tombaks lommeur frem fra sit bælte og talte med fingrene tallene på skiven. "Der kan kun komme en i det vejr, og det er allerede over hendes tid. Det må snart have været flod over en halv time og hun – hun kan aldrig engang afvente det første vand."

Hun var allerede i færd med at lukke skurets dør, der vendte mod nord i retning af diget, da hun ved et blik, som hun endnu kastede mod byen, greb sig med begge hænder til sin tafteshat. "Hellige moder Maria," råbte hun; "man kunne blive katolsk over det; der kommer et fruentimmer, der kommer hun!"

Og det var virkelig et fruentimmer, der kom der på diget fra byen af; det var endogså en pige, ja det var kun en pige i knop, og hun nærmede sig rask trods vejr og vind. Den flade stråhat var for længe siden revet af hovedet på hende, og hun havde den i hånden ved båndet; vinden havde løst det gyldenblonde hårs knuder, så at det flagrede frit fra den unge nakke; hun gik stadigt raskere til, og hendes mørke øjne spejdede i det fjerne. Da hun havde genkendt den gamles knoklede skikkelse, der endnu bestandig stod foran skuret, fløj hun ned ad diget og derpå over stranden hen til hende. "Kathi," råbte hun, "Kathi! Jeg kunne ikke komme før; jeg var allerede bange for, at du var gået hjem!"

"Ja, ja!" mumlede den gamle, "havde jeg blot været så klog!"

"Kathi! Ikke brumme!" Og mens hun hævede fingeren truende mod den gamle, så hun hende næsten ømt ind i øjnene.

"Jamen, det går jo dog ikke, lille frøken," mente den gamle endnu en gang, idet hun strøg den unge piges blonde hår tilbage fra panden.

"Men det går jo først rigtig godt, Kathi! I dag er her hverken svøbelsesbørn eller gamle tanter; i dag er jeg eneherskerinde i riget, jeg, og over mig fuglene i luften! Se blot den smukke sølvmåge der! Hurra, Kathi; det bli'r løjer."

"Ja, ja, lille frøken, selv fuglepakket flyver i dag ad landet til!"

"Eller snarere, de bliver kastet derhen af vinden! Men jeg, Kathi! Sådan noget finder jeg mig ikke i!"

Den gamle så fuld af forbavselse på hende. "Men barn, så se dog kun; flåden vipper jo som en gyngehest, og vejen derhen er vist en fod under vandet!"

Den unge dame hævede sig på tæerne og så ned til stranden. "Rigtigt," sagde hun og nikkede lystigt; "jeg må trække sko og strømper af i dit skur."

I den afdeling af dette, som de nu begge betrådte, så der i dette øjeblik beboeligt nok ud, rigtignok var der også herinde kun de nøgne bræddevægge, men lige overfor døren stod der en løjbænk, der var belagt med brogede hynder; på den ene side fandtes der foruden hylderne for baderedskaber også en hylde, hvorpå der stod brune kaffekander, dåser og kopper, og gennem det lille vindue, der vendte mod byen, skinnede middagssolen og opvarmede og oplyste hele rummet.

"Hm," sagde pigen og nikkede smilende op til hylden. "Fru kammerrådinden og fru krigsrådinden og fru baronessen, de har alle sammen nøglerne til deres kaffe- og sukkerdåser i

lommen; se kun, der dingler da i ethvert fald hængelåsene; så kan vi ikke komme til dem, Kathi."

"Men lille frøken, De drikker jo dog ingen kaffe efter badet, son de tre gamle damer."

"Nej, ikke jeg, Kathi! Men du, hvordan får du da din kop?"

"Jeg, lille frøken, jeg har min cikorie hjemme; så får katten også sin del."

Men den unge pige stak hånden i lommen og lagde straks derpå to sirlige papirkræmmerhuse på bordet, der stod under hylden med kopperne. "Mokka," sagde hun højtideligt, "og fineste raffinade! Mama har udtrykkeligt pakket det ind til dig; hun vidste nok, at du i dag måtte stå vagt for mig alene. Tænd nu din spritmaskine og kog dig din kaffe, og din kat be'r jeg hilse!"

Hun havde sat sig i sofaen og begyndte at trække sko og strømper af. Den gamle kone stod foran hende og betragtede hende med ømhed; men hun takkede hende ikke med ord, hun sagde kun: "Mama glemmer mig ikke," og lidt efter: "men, lille frøken, ville da mama lade Dem gå?"

"Lade mig gå? – Mama er ikke sådan en hare som du! Du skulle skamme dig, Kathi, sådan en lang karl som du er!"

"Ja ja, frøken, jeg sætter mig heller ikke imod. – Jeg glemmer det aldrig – da jeg var barnepige hos Deres bedstefader, den gamle borgmester – den angst, som jeg ofte har udstået; Deres fru mama – hun vil ikke tage det ilde op – var den gang ikke en smule anderledes, end den unge frøken er nu!"

Den unge frøken havde trukket de nøgne fødder til sig på sofakanten og lod sig velbehageligt bestråle af det varme solskin. "Fortæl den kun endnu engang, Kathi!" sagde hun.

Den gamle havde sat sig ved siden af hende på sofaen. "Ja ja, lille frøken, jeg har allerede ofte fortalt Dem det. Men jeg ser hende endnu stadig for mig, Deres fru mama; det vil sige, den otte eller niårige tingest. Lige så smukt gult hår som frøkenen!"

"Gult, Kathi? – Takker dig også så mange gange!"

"Er det ikke gult, Frøken? Nå, smukt er det dog?"

"Ja, Kathi! Men mamas er endnu i dag meget smukkere end mit. Ikke sandt! Hun bar det altid i to lange, tykke fletninger?"

Den gamle nikkede. "Og hvor de fløj, når hun løb og sprang!"

"Men Kathi, gik hun da aldrig ordentligt som jeg og andre mennesker?"

"Frøkenen mener som før ned ad diget?" Og den gamle strøg med sin hårde hånd den smukke piges hoved, mens denne leende så op til hende. "Ja ja, det er rigtignok nedarvet. Men engang, da gik det endnu ikke højt nok med springningen. På den 7 fod høje havemur sad den små med sin lille lænestol, sit lille bord og hele sit dukke-teservice på det. Ved muren stod et gammelt, krumt fyrretræ; ved hjælp af dette havde hun praktiseret alt op og sig selv med; og nu sad hun der som i et lysthus, midt imellem alle blomsterne, der netop lige var sprunget ud."

– Den unge pige drillede ikke mere sin gamle veninde; ikke blot de små øren, men også den åbne mund og de mørke øjne syntes at høre på historien. –

"Jeg var barnepige for den yngre søster; for Deres tante Elsabe," vedblev den gamle; "jeg skulle vel også se efter Deres moder; men hvem kunne vel altid passe på den vildbasse? Og det stykke af muren var langt nede i den store have, hvor man ikke kom hver dag. – Men denne dag skulle vi jo netop komme

derhen, just da legen var på sit højeste; hr. borgmesteren havde endnu sin slåbrok på og sin kalot på hovedet. Han havde altid været en venlig herre. 'Kom Kathi!' råbte han, 'tag den små Elsabe på armen; jeg vil vise dig mit ranunkelbed der oppe ved muren!' – Men hvad så vi!" Frøkenen nikkede. "Der sad den fine lille pige på den halsbrækkende mur, som prinsessen i børneeventyrene, og blomsterne hang om hende; hun rørte lige med en ske i den lille kop, som hun holdt i hånden, og førte den derpå til munden, som om hun virkelig drak, og nikkede til sin store dukke, der også sad ved bordet i en kurvestol lige overfor hende. Det fo'r mig gennem kroppen; jeg havde nær ladet tante Elsabe falde ud af mine arme; og borgmesterens hår og kalot rejste sig, der stod han i sin pæne slåbrok og turde hverken sige A eller B. – Dog nu havde hun fået øje på os. 'Å, papa! – Papa og Kathi!' sagde hun forbavset og drejede hovedet om til os. – Men papa vinkede kun stumt med sine hænder. – 'Hvad skal jeg, kære papa? Skal jeg komme ned til dig? – Nu skal jeg straks, men grib så, papa!' Og før vi kunne se os for, kastede hun alle sine dukkekopper og skeer ned til hr. borgmesteren, og han sagde slet ingen ting, men søgte blot at gribe dem, så godt han kunne, og da bordet så var tomt, tog hun sin dukke i armen, gik som en linedanser et par skridt hen ad den runde mur og – herre Jesus! Jeg og hr. borgmesteren og tante Elsabe skreg alle op på engang – der fløj den lille vildkat selv ned med den store dukke og det midt i hr. borgmesterens ranunkelbed!"

Den unge piges øjne strålede.

"Ved du hvad, Kathi," sagde hun, "mama må have været henrivende. Havde jeg blot kunnet se hende således! – Men

mama er endnu henrivende og ung, Kathi. Jeg tror, hun kunne endnu i dag springe ned fra muren."

Den gamle rystede på hovedet.

"Hvad frøkenen dog kan have for tanker! Men rigtignok, den gang var der hver eneste dag noget nyt på færde med det smukke barn."

Hun havde foldet hænderne over knæet for at fortælle videre, da skurets dør blev revet op af et vindstød; en forbiflyvende brokfugl udstødte sit gennemtrængende skrig; fra stranden kunne man høre vandets plasken.

Pigens lette skikkelse rejste sig pludseligt og stod høj og rank foran den gamle. "Du svigefulde Kathi!" råbte hun og hævede sin lille knyttede hånd truende i vejret; "nu mærker jeg først, du ville ved din fortælling holde mig fast her, til dit store tombaks ur marcherede til et, og jeg så måtte hjem til mama! Men denne gang, Kathi!" Endnu et yndefuldt knips foran den gamle, og hun var allerede udenfor og gjorde en svømmebevægelse i luften med de små hænder.

Den gamle var løbet med ud; men hun så, at spillet var tabt.

"Kom for Himlens skyld, barn! De vil da ikke i dag svømme udenfor flåden?"

"Og hvorfor ikke, Kathi? Du ved jo, jeg forstår det! Og jeg siger dig, det bliver løjer!

Fiskene og fuglene
Vinden og voverne
Er alle mine legekammerater."

Og syngende skred hun ned over den grønne forstrand til kysten, med det smukke hoved vendt mod vinden; over de nøgne fødder flagrede den lette sommerklædning.

Den gamle rystede på hovedet og gik tilbage til sit skur. Strømperne og skoene, som hendes yndling havde ladet ligge foran løjbænken, lagde hun pænt til side; derpå skænkede hun vand fra en krukke i en lille blikkedel og tændte spritmaskinen.

"Barnet vil vel også drikke en kop i dag," sagde hun, idet hun tog en af de brune kander ned fra rækken og udtømte kaffekræmmerhusets indhold i den derpå anbragte tragt.

Men det lod hende dog ingen ro; hun havde det som hønen, der har udruget en vandfugl. Et par gange havde hun allerede stukket hovedet udenfor døren; nu løb hun helt ned mod stranden.

Broen ud til badeflåden var fuldstændig oversvømmet, så at det gyngende bræddehus syntes at være uden al forbindelse med landet. Langt borte strakte sig den grønne, bølgende vandflade; forstranden på den modsatte side var så langt oversvømmet, at hendes øjne endnu kun utydeligt kunne skimte dens grønne rand.

"Frøken!" råbte hun; "frøken!"

Der kom intet svar; vinden havde måske bortvejret hendes råb; men et plask lød nu ind fra flåden.

Den gamle nikkede tilfreds og travede atter ind i sit skur.

Ovre på den første flåde havde de unge mænd imidlertid også passiaret i det fælles påklædningsværelse. Den største med det brune krølhoved var en ung billedhugger, der først for et fjerdingår siden var vendt hjem fra Italien og Grækenland til sit fødested, den nordtyske hovedstad; for nogle dage siden var han rejst endnu et stykke længere mod nord til denne kyststad for endelig at gense den ven, med hvem han havde levet i den

fortroligste omgang, mens de begge studerede i det sydlige Tyskland. De dage, hvori de nu havde været sammen, havde langtfra været nok til at udtømme mængden af, hvad de følte trang til at meddele hinanden.

"Og du vil virkelig allerede bort igen i aften og lade mig alene med mine støvede akter, efter at du har fremtryllet denne rigdom af syner for mig?"

Halvt leende og halvt i tanker så den unge kunstner på vennen.

"Hvorfor griber du ikke selv mejslen og penslen? Find dig nu i din skæbne og bær den, som dit stamtræ bærer dig!"

"Men der er ingen grund til allerede at forlade mig i dag!"

"Jeg må, Ernst! Jeg har lovet min moder senest i morgen at være hos hende igen; og for øvrigt – du ved jo, at min Brynhild volder mig uro." Han fo'r med hånden gennem sine brune lokker, og hans pande rynkedes over de klare, grå øjne, som til begyndende åndeligt arbejde.

"Brynhild!" gentog den anden; "jeg begriber stadig væk ikke, hvordan du just er kommet til hende!"

"Du mener: hvad er Hekuba for mig? Jeg ved det ikke; en gang, for en tid havde hun, som jeg troede, fortryllet mig, men –"

"Men," afbrød vennen ham; "du kommer til at indhugge en kommentar på sokkelen til din statue! Hvorfor hente stof fra så fjerntliggende tider? Som om ikke enhver nærværende tid havde sin egen rigdom!"

"Hvorfor? Ernst! Du taler jo næsten som, jeg ved ikke, hvilken stor kritiker, over Immermanns *Tristan og Isolde*. Hvad kommer tiden, ja hvad stoffet kunstneren ved? – Tilvisse, fra himlen, der

er over os levende, må det tændende lyn falde; men hvad det oplyser, det bliver levende for den, der kan se, om det så ligger forstenet i fortidens dybeste grav."

Som hist ovre den smukke piges øjne strålede af barnlig kærlighed, således strålede her den unge kunstners øjne i begejstring.

"Vi vil i dag ikke strides," sagde den anden og så hjerteligt på ham, –"men, hvornår funkler dette lyn?"

"Vær kun from og ær guderne! – Det gælder da kun om at bringe det nytvakte liv frem for dagens lys, og jeg tænkte, at også du havde indrømmet mig, at mine øjne allerede have været seende og mine hænder stærke og rene nok. – Men det er det just," vedblev han, mens vennen tilkendegav ham sin faste tro med et håndslag, "jeg frygter for, at jeg denne gang ikke har set ret, eller – jeg har endnu været for kort hjemme; Nordens frygtelige valkyrie forsvinder endnu stedse for mig lige overfor den antikke gudeverdens muntre skare; selv fra disse Nordsøens grønne bølger dukker billedet af Odysseus' frelsende veninde Leukothea op for mig – lad mig nu gå; jeg er dog ikke mere til nogen nytte for dig!"

De var under denne samtale trådte ud på det åbne galleri for at styrte sig i havet.

Man kunne have ønsket, at ikke netop kunstneren havde været den smukkeste af dem eller endnu hellere, at der foruden dem endnu havde kunnet være et andet kunstnerøje tilstede for at mætte sig ved denne ungdommelige skikkelses skønhed og benytte den til fremtidige værker.

Endnu stod de fængslede ved synet af den oprørte vandflade, der lå vidtstrakt for dem. Rastløst og brusende rullede bølgerne

over dybet, beskinnedes af solstrålerne og opløste sig i skum, mens andre rullede frem. Luften genlød af stormens brølen og havets brusen; undertiden hørte man endnu derimellem en forbiflyvende vandfugls skærende skrig. En stærk bølge søndersloges netop mod det træværk, hvorpå de unge mænd stod, og oversprøjtede dem med sit skum.

"Holla! De bliver utålmodige," råbte den unge jurist. "Kom nu, som tritoner vil vi fare gennem det grønne krystal!"

Men hans ven, kunstneren, så ud i det fjerne og syntes ikke at høre ham.

"Hvad er der, Franz?"

"Der! Fra damefláden! se dog!" Og han viste med den udstrakte arm hen ad den skummende vandflade.

Den anden udbrød forskrækket: "En kvinde! – Et barn!"

"Tilsyneladende, men ingen oceanide."

"Nej, nej! Hun kæmper forgæves med bølgerne. Og det muslingehorn, som stiller vandene, har desværre kun den gamle fader Triton!"

Han gjorde mine til at springe i vandet; men hans ven holdt ham tilbage med rask hånd. "Du ikke, Ernst! Du ved, at jeg er den bedste svømmer, og en er nok. Løb hen til den gamle badeheks der i skuret og sig hende, hvad der er at sige!"

Næppe var det sidste flygtige ord udtalt, før vandet også allerede sprøjtede højt i vejret, og snart dukkede svømmerens bruntlokkede hoved op i en armslængde fra fláden. Han fløj afsted, idet han med kraftig arm kløvede bølgerne; overalt tindrede og sprudede det for hans øjne; men hvert øjeblik hævede han brystet over vandet og hans klare blik fløj over de skummende bølger.

Endnu langt fra ham legede bølgerne med skønne, gyldenblonde hår; to små hænder tog endnu undertiden et greb gennem det bevægelige krystal; men også med dem legede snart bølgerne. En søsvale dukkede ned i vandet tæt ved, hævede sig atter og skød med vinden på siden hen over vandfladen, idet den som med hån udstødte sit rå skrig.

Den gamle Kathi var dog også igen blevet grebet af uro foran sin dampende kaffemaskine. Stormen ruskede i brædderne på hendes skur; nu og da hørte man et af luften henvejret fugleskrig; hun havde ikke ro mere på sin træstol. Hun var igen gået ud, ja hun havde også trukket skotøjet af for at vade over til flåden og stod nu der og bankede med sin hårde hånd, snart på en, snart på en anden badecelle. "Frøken, ak kære frøken, så svar mig dog!"

Men der kom intet svar. Ikke en gang en plasken lod sig høre der inde fra; kun bølgernes brusen og syden drog ensformigt, uophørligt forbi hendes øre.

Da hun rådvild så tilbage mod landet, så hun en mand løbe hen til hendes skur, og straks efter hørte hun ham kalde. – "Madam Kathi! Madam Kathi Wulf!" råbte han gennem stormen.

"Her! For Guds skyld, her!" – og hurtigt vadede den gamle tilbage til land over den gyngende bro. "Å, min Gud, hr. baron, er det Dem! Ak barnet, barnet!" Uden at sige noget greb han hende ved armen, drejede hende om med et kraftigt ryk og pegede med hånden ud på den åbne vandflade.

"Er det den anden herre? Søger han efter barnet?"

Den unge mand nikkede.

"Barmhjertige Gud! Man skal aldrig ræsonnere. Jeg ræsonnerede, hr. baron, da jeg før så Dem begge komme på diget. Man skal aldrig ræsonnere, nej aldrig, aldrig!"

Baronen svarede ikke; han så med opmærksomme øjne ud over vandet. Et par øjeblikke endnu – langt ude fra hørte man det åbne havs dumpe drøn – og han greb igen den gamle i armen: "Nå, madam Kathi, der ser De! Han søger ikke mere efter hende, han bærer hende allerede i armen."

Den gamle udstødte et højt skrig.

Da dukkede svømmerens skikkelse med det brede bryst op af de skummende bølger, og snart så man ham stige langsomt, men sikkert op ad den stejle bred. I hans arm hvilede et ungt legeme, der var lige langt fra kvindens fylde og barnets magerhed, et billede af Psyche, hvis der nogensinde havde været noget. Men det lille hoved var sunket tilbage, og den ene arm hang livløs ned.

"Som i gudernes dage!" mumlede den unge mand, der åndeløs havde set til. "Men nu ned til stranden, madam Kathi! Tag De imod barnet; jeg løber til byen efter en læge; han kunne blive nødvendig."

Endnu en kort, indtrængende anvisning af, hvad den gamle først og fremmest havde at gøre, og han ilede afsted; ikke engang pigens navn havde han erfaret.

Nogle minutter senere lå den fine skikkelse inde i skuret på løjbænken i sin hele hjælpeløshed, indhyllet indtil brystet af den gamles røde sjal. Denne stod sitrende foran hende, idet hun voldsomt tilbagetrængte sin lydelige hulken; hun havde netop taget et håndklæde og belavede sig på at foretage sig alt det med det unge legeme, som så vel den ene som den anden af de

unge mænd havde indskærpet hende. Kun en gang endnu bukkede hun sig ned for at se sin yndling ind i ansigtet.

"Kathi!"

De unge læber havde udtalt det, og de unge øjne betragtede hende varmt og livskraftigt. "Kathi, jeg er jo ikke druknet!"

Den gamle sank ned foran hende og dækkede, mens tårerne strømmede frem, barnets hænder, bryst og kinder med sine kys. "Ak, lille frøken, hjertensbarn, hvad for en angst har De ikke voldt os! Når nu den kære, unge herre ikke havde været! Og jeg ræsonnerede, jeg gamle dåre, da jeg så dem komme på diget!"

Med en pludselig bevægelse strakte pigen sin hånd frem imod hende.

"For Guds skyld, Kathi, ti! Jeg vil ikke vide hans navn, aldrig!"

"Frøken, jeg kender ham jo ikke selv; jeg har jo endnu aldrig set den unge herre; han må vel ikke være her fra!"

Den unge skikkelse rejste sig op og stirrede mørkt ned for sig, idet hun støttede hovedet på hånden. "Kathi," sagde hun, "Kathi! – jeg ville ønske, at han var død."

"Barn, barn!" råbte den gamle, "forsynd dig ikke! – Ak, frøken, den gode unge mand; han har jo dog også vovet sit liv for Dem!"

"Sit liv! virkelig, sit liv? – Ak, det har jeg ikke tænkt på!"

"Nå, frøken, havde De ikke kunnet synke begge to?"

"Begge! Begge to!" – – og hun lukkede øjnene, som om hun drømte! men dog så hun et smukt, blegt ynglingeansigt, der så ned på hende med angst og ømhed.

Den gamle havde atter taget klædet og begyndte at tørre hendes lange våde hår; af og til lod hun sagte sin hårde hånd glide hen over pigens hvide pande.

"Kathi!" begyndte denne igen, "nej ikke han, men jeg! – Min stakkels moder!" Og samtidig trængte den ene tåre efter den anden sig frem gennem de lukkede øjenhår. "Kathi! Jeg kan ikke takke ham! Aldrig, aldrig! Å, hvor jeg er ulykkelig!"

"Nå," mente Kathi trøstende, "De behøver jo heller ikke at gøre det, frøken; mama vil jo nok besørge alt det."

"Mama!" råbte pigen.

"Min Gud, frøken! Har det forskrækket Dem?"

Men barnet sad der med de nøgne arme strakt hen for sig, i sin hjælpeløse skønhed, et fortryllende syn, selv for den stakkels gamle kones øjne.

"Mama," råbte hun igen. "Ja, ja, Kathi, hun ville gøre det, og selv om jeg bad hende aldrig så meget, ville hun dog gøre det. – Kathi, hun må aldrig få det at vide; lov mig det, sværg mig det, Kathi!" Hun havde lagt sine arme om halsen på den gamle kone, der var knælet ned ved siden af hende.

"Ja, ja, frøken, når De kun vil blive rolig, skal jeg være tavs som graven."

"Nej, Kathi, sværg det ordentligt! Sig ved Gud! på, at du ikke vil sige noget!"

"Nå, frøken: ved Gud! – det kunne også være sket uden det."

"Tak, gamle Kathi! Men der var en endnu, var der ikke?"

"Jo, frøken, det var –"

"Nej, nej, ikke hans navn, Kathi!" Og hun holdt den gamle for munden med sin lille kolde hånd. "Sig mig kun, har han kendt mig? Kan han have kendt mig?"

"Jeg tror det ikke, frøken. Da de kom gående på diget, var han der ovre på flåden med den anden, siden efter var der for lang afstand, og endelig er han straks gået tilbage til byen."

Pigen nikkede og lagde sig tilbage på løjbænkens hårde pude, som for at udhvile; hænderne havde hun foldet om hovedet.

Den gamle havde rejst sig op. "Jeg kommer straks tilbage," sagde hun. "Jeg går kun hen for at sige den anden herre, at frøkenen er munter, og at vi ingen doktor behøver."

"Men, glem ikke, Kathi!"

"På ingen måde, frøken; jeg har jo svoret det."

– – Da den gamle nogen tid efter kom tilbage, fandt hun allerede sin gæst fuldt påklædt og netop beskæftiget med at binde sig et hvidt lommetørklæde om hovedet. Men den gamle lod hende ikke gå sådan; kaffen var jo varm endnu, og da barnet frøs, tog hun også imod en kop. "Og nu kan vi straks følges ad, når frøkenen vil vente," sagde den gamle.

Men frøkenen ville ikke vende tilbage til byen ad den lige vej, hun ville gå den lange omvej gennem marsklandet. Den gamle mente rigtignok: "Herregud, barn, når De er så bange for den unge herre, – han vil straks komme ud fra flåden. Vi venter kun lidt, så er han allerede længe før os i byen!"

Men frøkenen ville dog ikke.

"Nå!" sagde den gamle, "så går jeg med Dem; hjemme hos mig er der ingen anden, der venter, end min Hinz, og han venter heller ikke, for han sover bag kakkelovnen; – De kan da ikke gå over alle de gangbrætter og mellem alle de kreaturer."

Men heller ikke det ville frøkenen; hun ville gå ganske alene.

"Kathi, gamle Kathi!" sagde hun og klappede med sin lille hånd den gamle kones rynkede kinder; "køerne og okserne gør mig ikke noget, ser du, jeg er jo ganske i hvidt, ikke en lap rødt på mig!" og hun slog med begge hænder den luftige sommerklædning tilbage. "Det er jo fast land; jeg løber rask

derover; så smutter jeg ind bag i vor have, og – ser du, der er ingen, der har set mig, andre end du, gamle Kathi, og du – du har svoret."

Den gamle rystede på hovedet. Men hun var allerede ude af døren og fløj som en sky fugl op ad det græsklædte dige og ligeledes ned ad den indvendige side. Et øjeblik stod hun stille, som om hun var skjult her; men den tidligere kådhed, der lige overfor den gamle endnu havde spillet på hendes ansigt, var ganske forsvundet.

Da hun hævede det tænkende hoved fra brystet, så hendes øjne næsten mere end alvorligt ud over det grønne marskland, der strakte sig uoverskueligt foran hende. Der var ikke meget at se der. Imellem de blinkende vandgrøfter, der var synlige for hende et stykke ud, var der ikke andet, der ragede op fra den uhyre flade, end det adspredt græssende kvæg og de lave led, der førte fra den ene eng ind i den anden. Hun kendte det alt sammen; hun havde set det mange gange. Og nu gik hun med ryggen mod byen videre ad den smalle vej, der løb langs med det høje dige mellem dette og grøfterne på hendes højre side. En gang blev stråhatten, som hun også nu gik med i hånden, revet fra hende og slynget mod diget; et par gange måtte hun blive stående for at binde det flagrende klæde fastere om hovedet. Så så hun sig ængstelig tilbage; men der var ikke et menneske at se. Kun skød undertiden over hendes hoved en strandfugl ude fra ind over landet, eller en vibe fløj skrigende op fra engen.

Og nu lå der et mørkt vand på hendes vej; for hundreder af år siden havde havet gennembrudt diget og boret sig herind. Men som diget nu lå, var det trådt tilbage foran kløftens rand.

Vandet sprøjtede op på vejen, da pigen ilede forbi; to grå dykænder, der midt ude på det mørke dyb lod sig vugge på bølgerne, forsvandt lydløse fra overfladen.

Bagved kløften svingede diget mod vest, og snart efter førte en smal, græsgroet vej bort fra det og ind i marsklandet mellem grøfter. Da pigen var kommet til enden af vejen og for at nå byen kun havde tilbage at gå over engene fra led til led, så hun ved enden af diget skikkelsen af en mand, men langt borte, næsten kun som en skygge.

Som grebet af en pludselig skræk fo'r hun sammen; hun trak hastigt sin fod tilbage, som hun allerede havde fat på gangbrættet ved ledet, mens hun som for at holde sig fast slyngede sine arme om ledstolpen, som en af stormen omtumlet fugl hang hun ved det rådne træ; hendes læber var åbne og ubevægelige; kun hendes mørke øjne var levende; de fulgte som fasttryllede den fjerne skygge, der mere og mere forsvandt på den af byen dannede baggrund. En lyd, så sagte som når en knop springer ud, henvejrede vinden fra de unge læber i den tomme luft; derpå ilede hun over gangbrættet og gik videre som en drømmende. Undertiden kom køerne med halen i vejret løbende hen imod hende; men hun så dem ikke, og dyrene stod og gloede på hende med deres dumme øjne, til hun var forbi.

Oppe på diget stod uden at blive set af de unge øjne endnu en skikkelse, der hævede sig som en kæmpemæssig silhuet mod en klare middagshimmel; det var en kvindelig, der for oven endte i en uhyre hat, sådan som dameverdenen bar dem for omtrent 30 år siden. Denne hat sås så længe mod himlen, til den hvide klædning var forsvundet fra engen.

Det var imidlertid blevet vinter. – En decembermorgenrødes første striber stod på himlen og kastede sit skær ind i en kunstners værksted, afstøbninger af antikke billedværker og enkelte modeller fra kunstnerens egen hånd stod rundt omkring; på den ene væg hang reliefstykker af et Bacchus-tog, på den anden side lignende af Parthenons indre friser; men alt kastede endnu kun dybe skygger, kun en fløjtespillende fauns kinder rødmede ved morgenens første lys. I hjørnet til højre for indgangen ragede skikkelsen af en nordisk valkyrie i overnaturlig størrelse og formet af mørkt ler frem af det endnu herskende mørke; men kun den øverste del og den ene arm, som hun truende hævede i vejret, var fuldendt; forneden var der endnu den uformede lermasse, som om skikkelsen var vokset frem fra den rå klippe. Det måtte være den frygtelige Brynhild selv, der her med mørke blikke så ned på de muntre grækerbilleder.

Udvendigt drejede en nøgle sig i døren. Det var kunstneren selv, der nu trådte ind i sit værksted, en slank ungdommelig mand med klare grå øjne og et mørkt, krøllet hår. Dog syntes hverken andres eller hans egne billeder i dag at tiltrække sig hans blik; uden at lægge mærke til dem gik han forbi og greb med længselsfuldt hastværk efter et åbent brev, der lå på en modellerbænk; derpå kastede han sig på en stol og begyndte at læse. Men han lod kun sine øjne dvæle ved et bestemt sted af brevet, som han allerede i går havde læst mere end en gang.

> "Du er vel overbevist om, Franz," læste han igen i dag, "at jeg har holdt vor svorne overenskomst. Hverken til noget profant eller til noget helligt øre har jeg forrådt din dåd;

samvittighedsfuldt har jeg overvundet enhver begærlighed hos mig efter at anstille efterforskninger angående den unge piges person og navn, som du reddede; ja selv da en dag hemmeligheden syntes at være mig så nær, at jeg kun behøvede at bøje grenene i et havegærde fra hinanden, er jeg, skønt nølende, gået forbi med katonisk strenghed. Også på den anden side er alt forblevet stumt, og selv på vor gamle badeheks må munden være blevet lukket med syv segl ved en eller anden trolddomsmagt. – Og dog! Uden min medvirkning begynder sløret at hæve sig for mig.

Der gives i vor gode by en meget ung pige, kæk som en dreng og fin som en sommerfugl. Skønt hun først med de sidste violer er nået fra skolestuen ud til dagslyset, så har dog vist allerede mangen ung fyr i den kølige sommernat drømt om ved vintertid i den lukkede balsal at gribe hende ved vingerne; og jeg vil være ærlig – bliv ikke vred – til disse dristige drømmere har også jeg hørt. Det er tilfældigt kommet mig for øre, at den gamle borgmesterinde, der driver en slags afgudsdyrkelse med dette barn, med forudberegnende kunst havde opelsket en hvid camellia for hende; lykken havde denne gang været gunstig; netop dagen før ballet var den kommet i blomst. Men hverken camelliaen eller det blonde gudebarn selv viste sig ved festen; ingen små sølvfødder berørte jorden; kun hverdagsmennesker med ophidsede ansigter og uden værdi for noget kunstnerøje fløj omkring mellem hinanden.

Og sådan er det blevet ved at gå. Også på ballet i går forblev alt mørkt; ikke andet end det sædvanlige jordstøv. – Kun i de fortroligste kredse, hvortil jeg desværre ikke hører, skal man kunne få hende at se: ja allerede fra sidst på sommeren skal hun næsten ikke mere have forladt sin moders hus og have; på diget og ved stranden er siden hin dag en vis meget ungdommelig, dristig svømmerske ikke atter blevet set.

Der tales meget om dette. Nogle mener, at hun allerede fra vuggen er blevet forlovet med en eller anden ubekendt og fraværende fætter, der hverken kan lide dansen eller svømningen og nu pludselig gør sin ret gældende. Andre siger ligefrem, at hun er – forelsket. Kun for mig ligger alt i tydelig rækkefølge som bag et gennemsigtigt slør.

Nej, nej, frygt ikke for, at jeg skal nævne navnet! Jeg kender dig jo. Den grelle dag skal ikke gennembryde din fantasis dæmring med nogen stråle; det legemlige øje skal aldrig have set hende! Så vær da begge sikre, du i din kunst og hun i sin jomfruelighed, som du for øvrigt – gådefulde modsigelse i menneskehjertet – forekommer mig at vogte med en næsten egennyttig iver."

– – Han læste ikke videre. Han havde ladet brevet falde ud af hånden og stod nu med hænderne på ryggen foran det skumle billede af sin nordiske valkyrie. Men hun var ham i dette øjeblik ikke andet end baggrunden, mod hvilken et andet, lyst billede hævede sig for hans indre øje. Langsomt vendte han sig bort og trådte hen til vinduet.

Huset lå i en af forstæderne, hvoraf denne nordlige hovedstad er omringet, og tillod endnu en fri udsigt over krat

og marker til den fjerne rand af himlen, der nu ganske var overgydt af en liflig morgenrøde. Lysskæret faldt nu på selve den unge kunstners ansigt, mens han ubevægelig stirrede ud, som om han så langt borte i horisonten, hvad der sagte mere og mere trængte sig frem i hans indre og vandt skikkelse. – – "Stakkels Psyche!" sagde han ved sig selv; "stakkels forblindede sommerfugl! Fra den blomsterklædte eng, der var dens hjem, havde den vovet sig ud på det fremmede hav. – – Nej, Franz!" og det var, som så han dybere ind i morgenrøden, – "skuf ikke dig selv; du narrer det dog ikke mere bort! Psyche, den knoppende pigerose, al skønheds slumrende hemmelighed, hende var det selv. Hvor begærligt bølgerne attråede hende! Hvor de legede med de fine libellevinger! – – Var det da virkelig mig, der bar hende op på disse arme?"

Han var igen trådt bort fra vinduet; uvilkårligt havde hans hænder grebet en klump blødt ler på modellerbukken og straks efter også en af modellerpindene, der lå tæt ved siden af. –

"Hvordan er det nu, Apulejus fortæller det yndige sagn? – Psyche, den arme lettroende kongedatter, havde lånt øre til sine misundelige søstre; hendes elskede, der kun i purpurnatten ville dvæle hos hende, måtte være et uhyre. Efter de lifliges råd var hun med brændende lampe og bevæbnet med det skarpe stål trådt hen til den sovendes leje og så nu, bævende af henrykkelse, den skønneste af alle guder. Men lampen rystede i den lille hånd, en dråbe varm olie vækkede den sovende, og i vrede rev guden sig ud af hendes svage arme og hævede sig i luften. Fra toppen af en cypres dadlede han den tåbelige elskede; derpå udbredte han atter vingerne og fløj til højder, hvortil øjet ikke kunne række. – – Søde Psyche, da dit øje havde

set ham forsvinde i den tomme luft, da hørte du den nære flods bølger bruse; da sprang du op og styrtede dig ud i dem; dit fine liv skulle gå til grunde i de kolde vande!

Men flodguden, der frygtede den mægtigere gud, som endog havde fået havet til at gløde, bar dig blidt op på sine arme og lagde dig på sin breds blomstrende grønsvær. – – Påtog guderne sig ikke ofte menneskeskikkelse? – Måske antog han min, og jeg drømte kun, at det havde været mig selv. Søde Psyche, jeg havde ikke tilbagegivet dig til nogen gud!"

Kun i sit indre, uhørligt havde han sagt alt dette. – Ude på himlen var morgenrøden forsvundet, og på den skønne solopgang var der fulgt en gråvejrsdag. Den fløjtespillende faun stod nu som alt det andet i vinterhimlens kolde lys; kun på kunstnerens ansigt syntes der endnu at være blevet en afglans af det nyfødte skær tilbage. Men af det brogede sceneskift, der var draget forbi hans indre øje, var der kun et billede, der stod for ham, stumt og rørende, som bad det om at måtte blive skabt. – Og hans hænder havde ikke hvilet. Allerede var i den formløse lerklump et fint pigehoved synligt, allerede så man de lukkede øjne og den lille let åbnede munds hvælving.

Vinterdagens klare middag stod på himlen; da bankedes der udefra på døren med let finger. – Han mærkede det ikke; hans øre og øje var fordybet i den skabning, som han selv bar frem fra kaos til lys. – Da bankede det endnu en gang, og så blev døren åbnet.

En gammel dame var trådt ind.

"Men Franz, vil du da slet ikke have frokost?"

"Moder, du!" – Han var sprunget op og havde hastigt kastet et tørklæde over det nye arbejde.

"Skal jeg ikke se det, Franz? Har du begyndt på et nyt arbejde? Du er jo ellers ikke så hemmelighedsfuld!"

"Ja, moder, og denne gang føler jeg, at det er det rette. – Men derfor – endnu ikke se! Heller ikke du, min kære gamle moder!"

Sønnen havde slynget sin arm om hende. Således førte han hende ud af sit værksted, mens hun nikkede blidt og så op til ham, og snart efter trådte de begge ind i det venlige værelse, hvor frokosten allerede for længe siden stod parat til ham.

Det havde været vinter og var blevet forår; men også det og den halve sommer var allerede gået; lindene i hovedstadens brede gade stod støvede og med næsten hentørrede blade. I stedet for naturen, der her allerede så tidligt tog sin herlighed tilbage, havde kunsten allerede udbredt sine skatte. Det var kunstudstillingsåret; akademibygningens porte havde allerede i nogle uger stået åbne for publikum.

Blandt billedhuggerarbejderne var der især en i halv legemsstørrelse udført marmorgruppe, der lagde beslag på gamles og unges deltagelse. En ung sivbekranset flodgud, der stiger op ad den stejle bred, holder en henrivende pigeskikkelse i sine arme. Trods hendes tilbagesunkne hoved og lukkede øjne så man folk træde næsten lyttende hen til billedet, som om de hvert øjeblik kunne vente at høre det unge brysts første nyvakte åndedrag. – I kataloget var værket betitlet *Psyches Redning*.

Den endnu ungdommelige kunstners navn gik fra mund til mund; stadig trængte der sig en mængde af beundrere om hans værk; også plagede de nysgerrige ham med spørgsmål, hvor de kunne få fat på ham.

"Ikke sandt, højstærede," mente en gammel kunstmæcen, der foran udstillingsbygningen havde grebet hans arm og nu holdt ham godt fast, "det er endnu et motiv fra Deres ophold i Rom? Hvor har De nu opfisket det allerkæreste lille hoved?"

På det første spørgsmål blev kunstneren svaret skyldig. Om det andet gav han derimod villigt oplysning. "Jeg holder af i stormvejr at svæve over landet; da så jeg en dag Olympens forhæng flagre og var så lykkelig at kunne kaste et blik derind."

Den gamle så skælmsk på ham.

"De vil undvige mig. Nå, det må have været et langt blik."

Den unge kunstner rystede på hovedet.

"Men, højstærede, De ser jo pludselig ganske melankolsk hen for Dem!"

"Jeg! Ja, måske, – De ved vel, at man ikke ustraffet ser en guds ansigt."

"Ja, ja, De har ret!" Og den gamle lod sit offer slippe for denne gang.

Som det plejer at gå, kom, efter at beundringen havde talt sig mæt, også dadlen til orde. Man fandt for lidt stil i det hele, og især at den måde, hvorpå Psyches ene arm hang ned, var for naturalistisk.

"Men kan de herrer da slet ikke se?" råbte en munter, skarpsynet dame, der foran kunstværket netop blev underholdt med den slags bemærkninger; "denne smukke arm er en reminiscens! Tro da mig, det der har sin levende historie, kunstværket er måske et mindesmærke."

"På en kærligheds grav?"

"Måske! Hvem ved!"

"Å, nådige frue, De ved mere; forråd os det kun!"

"Jeg ved intet; og selv om jeg vidste – sådan noget forråder ingen kvinde."

"Ja, men så var vi jo færdige med al kritik!"

"Det tænker jeg, ja!"

Endnu andre øren havde hørt denne samtale. En ung maler, der var en ven af kunstneren, trådte snart efter ind i dennes værksted og aflagde en tro beretning.

Billedhuggeren havde hørt påfaldende tavs til. Han stod med ryggen lænet mod vinduet og med armene foldede over brystet som en mand, der anser sit arbejde for gjort. I hjørnet ved indgangen stod den truende valkyrie endnu stadig ufuldendt; ved siden af Bacchus-toget blæste faunen endnu på sin fløjte; morgensolen skinnede klart ind; men af noget nyt arbejde var der ikke spor at se.

"Vil du endnu høre videre, Franz?" spurgte maleren, "der er endnu en hel bunke af det vås tilbage."

Den anden bevægede hovedet let.

"Nå altså, først og fremmest! – Hvorfor er den bekransede flodgud ligesom Psyche så henrivende ung? Virkningen ville dog ved det modsatte have været uendeligt mere gribende og tillige ville det decente kære publikums følelse være så smukt sikret, hvis du i stedet for denne farlige yngling havde valgt en gammel flodgud, en med et alenlangt sivskæg, hvori et dusin krebs og rejer klatrede op og ned! – Du ser nu, Franz, at du har været en i høj grad kortsynet og enfoldig patron!"

Billedhuggeren svarede heller ikke nu; han var sunket hen i sig selv. På en gammel flodgud havde han hverken tænkt under skabelsen eller under den rask påfølgende udførelse af sit værk.

Sammes ungdommelige skikkelse havde været ham som det givne stof.

"Og nu," vedblev maleren, "nu kommer den sidste trumf; den unge flodgud skal være dig selv! – – Nej! Ikke just dig selv, men ligheden skal være umiskendelig!"

"Hvad siger du! Ligheden med mig?" Den stumme skikkelse ved vinduet, var pludselig blevet levende. Han begyndte at gå uroligt op og ned i sit værksted. Han bestred det heftigt og søgte at modbevise det træk for træk.

Maleren så spørgende på ham.

"Det synes at gå dig nær til hjertet."

Den anden blev igen tavs.

Da tjenestepigen straks efter kom ind med en anretning, spurgte han hende hastigt: "Er der intet brev kommet til mig?"

Men postbuddet var endnu ikke kommet forbi.

Maleren var hurtigt gået, da der ikke som ellers ville komme en samtale i gang imellem dem. Den tilbageblevne var trådt hen til vinduet og så ud gennem åbningerne mellem træerne ud over landet. Der var ikke nu nogen vintermorgenrøde på himlen; den var ensformig hvid af eftersommerens middagssol.

I sine tanker gentog han for sig selv en samtale, som han i de sidste dage havde haft med sin moder.

"Du skulle rejse lidt, Franz," havde hun sagt; "du er udmattet af det anstrengende arbejde." – "Ja ja, moder," havde han svaret, "lad gå." – "Og begynd nu ikke straks, således som du plejer, på noget nyt!" – "Mener du det vil skade? Med mig er det omvendt, det ville måske være det bedste."

Moderen var næsten blevet lidt vred.

"Hvad er det nu, du siger, Franz! Du modsiger dig selv." – "Vær ikke bange, moder, jeg *kan* ikke lave noget nyt."

Det var en højst sælsom tone, hvori han havde sagt dette; den lille kone havde hængt sig ved hans arm.

"Men min søn, du søger at skjule noget for mig!" – Og han havde bøjet sig kærligt ned til hende og havde svaret: "For hvem andre end for dig, moder, har jeg først afsløret min Psyche? Lad også dette endnu en kort tid dækkes af sløret, kun så længe til jeg ved om det kan vinde skikkelse. Hvis ikke," – han havde ikke talt ud; men begge moderens arme havde omfavnet sønnen.

Hun havde aftørret et par tårer; men derpå havde hendes øjne set helt modigt op til ham. "Men du må dog rejse, Franz! Din ven nede ved Nordsøen passer for dig og har et muntert sind. Han har jo allerede igen ivrigt indbudt dig."

Ubevidst havde moderen udtalt ord, der bevægede sønnen heftigt; han havde ikke svaret hende; han havde ikke kunnet for pludselig, voldsom hjertebanken; men endnu samme aften var der et brev på vejen til kyststaden ved Nordsøen.

Svaret derpå kunne han allerede vente i dag. Og nu blev døren igen åbnet. Det var brevet. –

"Fra Ernst!" havde han udstødt fra sit beklemte bryst: omslaget faldt til jorden og hans øjne slugte vennens bekendte skrift.

"Jeg vidste nok," – således skrev den unge jurist –"jeg vidste nok, at du ville komme til mig. – Siden dit marmorbillede har forladt dit stille værksted og står til skue for alverden, er det ikke mere hende; det er, som det øvrige, nu kun en skabning af din kunst. Nu strækker du længselsfuldt dine arme ud efter den

levende, sagen er så naturlig, at enhver læge kunne have forudsagt dig det.

Om du ukendt vil kunne nærme dig hende, om bølgernes magt – eller hvilken anden – dengang har lukket hendes klare øjne fast nok – hvem kan vel afgøre det? Tro det kun stadigt. Jeg tilråber dig dit eget valgsprog: Vær kun from og ær guderne.

Dit værelse og vennehænder er beredte for dig. Men, Franz – og hør roligt på mig! – du ved det vel nok; for du har jo også læst din Ovid – et eller andet sted i verden på det tredobbelte grænseskel mellem jord, luft og vand står Famas jernhus på sin ensomme tinde; utallige indgange findes der, som står åbne dag og nat; der er ingen ro derinde; ikke i en eneste krog er der tavshed; som en sværm usynlige småslanger løber sladderen langs salens lofter; evigt drøner det ved larmen af stemmer, der farer ud og ind; der er ingen nok så sagte hvisken, intet suk fra et menneskebryst, om det så er tusinde mile borte, hvis sidste klang ikke bliver opfanget her, som ikke her kastes frem og tilbage af de tonende vægge, og dobbelt, ja tidobbelt så kraftigt sendes ud til verdens begærlige øren.

Derfra må det være kommet; for den gamle Bade-Kathi ser mig ikke ud til at være en sladderkælling. Men de ved det virkelig; de taler om det, alle og overalt; kun dit navn, – måske har bølgernes brusen overdøvet det – synes ikke at være sendt med ned fra jernhuset. Jeg har rigtigt min skadefryd af, hvordan de snuser med næserne i luften, hvorledes deres øren af begærlighed vender tilbage til urtilstanden og igen bliver bevægelige og dog ikke opsnapper noget.

Men hundrede klodsede og lumske hænder griber efter din smukke sommerfugl for at stryge den støvet af vingerne.

Da har den simpelt hen svunget sig i vejret og – er fløjet bort; hvorhen, det har Fama indtil nu ikke engang villet forråde mig."

Allerede i længere tid havde moderen stået foran den læsende og set ham ind i det ophidsede ansigt. Nu vendte han langsomt sine øjne mod hende.

"Jeg vil tage min Psyche tilbage fra udstillingen," sagde han mørkt, "og så rejser jeg, moder, men ikke til den nordlige kyststad."

Den næste dag var brudt frem.

Så meget stod fast, han ville bort; han trængte til at være ganske alene med sig selv; ikke søn hos en moder og ikke ven hos en ven. Han tænkte på Spree-skoven med dens net af hundrede stille vandløb, i hvis skygger han en hel skøn sommermåned havde fordybet sig sammen med sin ven maleren. Alene i en båd at sejle hen under hængende elletræer, mellem hvislende siv eller åkandens brede svømmende blade – det var, som tilviftede en behagelig kølighed ham, han gik raskere hen under hovedstadens støvede linde; han kunne rejse i morgen, ja allerede i dag. Kun endnu en gang ville han se sin Psyche og dernæst overdrage en tjenstvillig ven alt øvrigt vedkommende værkets borttagelse.

Solen stod endnu skråt på himlen. Akademibygningens sale var vel allerede nu åbne; men den tid, hvorpå folk sædvanligvis besøgte dem, var endnu ikke kommet. Kun i den øverste etage, hvor maleriudstillingen havde sin plads, stod nogle enkelte fremmede hist og her foran et billede; i de inderste værelser, hvor billedhuggerarbejderne fandtes, syntes alt endnu at være tomt. Da de vendte mod vest, og da også et par kastanjetræer

bredte deres løvrige grene udenfor vinduerne, så manglede der endnu det klarere lys; der var endnu noget af den jomfruelige morgenstund i disse høje sale, og marmorbillederne stod der i ensom skønhed og som i højtidelig tavshed.

Og dog, også her måtte allerede have indfundet sig en besøgende; for lyden af sagte, forsigtige skridt var netop hendød i den sidste af de tre sale, da den unge billedhugger havde lukket døren til forsalen efter sig. Også han trådte, skønt lige så sikkert som i sit hjem, så dog forsigtigt ind, som om han frygtede for at vække ekkoet, der kom så let i disse værelser.

I den midterste sal blev han stående foran en Venus, der syntes for første gang at se fra en nys åbnet muslingeskal ud i sollysets verden. Men hans øjne hvilede kun som fraværende på den yppige skikkelse, der her var skabt af en sanseberuset kunstners hånd; han havde sagtens selv ikke kunnet sige, hvorfor han dvælede ved dette for ham så fremmede værk. Hans eget værk befandt sig ved siden af i den sidste sal; han var jo kun kommet for at prøve, hvor meget af hans hemmelighed det ham ubevidst kunne have forrådt, måske også for – i marmorbilledet at tage afsked med den levende. Det var ham dog pludselig, som det i disse hallers lydløse stilhed endnu en gang igen var blevet hans, ja næsten som om han gennem den åbne fløjdør måtte høre den smukke stens åndedrag.

Da – det var ingen skuffelse – ramte en sagte klagelyd derinde fra hans øre; han troede kun en gang at have hørt en sådan lyd, men det var i åben skov fra en såret hind.

Rask var han trådt over dørtærsklen; men han kom ikke længere. Der stod, lænet til en af de store porfyrsøjler, som bar salenes lofter, en pige, endnu meget ung, ligesom

sammensunken og stirrede med opspilede øjne på hans marmorgruppe; en lille parasol og en sommerhat lå på gulvet ved siden af hende.

Nu drejede hun hovedet, og deres øjne traf hinanden. Det var kun som et lyn, der blændende havde flammet imellem dem; men det smukke, mod ham vendte pigeansigt, var som forstenet, af et udtryk af forfærdelse. Med det slanke legeme bøjet som til flugt og dog med nedhængende arme stod hun der; kun hendes blik flakkede om, som om det søgte en udvej.

Forgæves! Der på dørtærsklen, som alene førte til frihed, stod den smukke frygtelige mand, som selv hendes tanker allerede længe havde søgt at undfly, rigtignok endnu stadig ubevægelig, som hun selv; men hans arme var udstrakte imod hende.

Endnu en gang vovede hun at se på ham; derpå begravede hun som et rådvildt barn sit ansigt i hænderne; al hendes kækhed havde forladt hende.

– – Kun et øjeblik endnu stod han tavs og vaklede i vovespillet mellem liv og død, men så heller ikke længere.

"Psyche, søde hulde Psyche!" – Hans læber stammede, og med begge hænder holdt han hendes fast.

Hun bøjede hovedet tilbage, og han så hendes øjne lukkes som to stjerner, der går ned. Han slap hende ikke; med glædestrålende jubel hævede han hende på sine arme; han bøjede munden ned til hendes lille øre og sagte, men med en af henrykkelse bævende stemme, sagde han, hvad han en gang kun fjernt havde tænkt: "Nu slipper jeg dig ikke mere; jeg udleverer dig ikke til nogen gud!"

Da bevægede også pigens skønne mund sig. "Sig: aldrig!" kom det som et pust op til ham; "ellers må jeg endnu i dag blive

blind af skam!"

"Aldrig!" råbte han højt, og fra den høje sal genlød det for ham som rullende torden: "Aldrig, så længe jeg vandrer her i lyset!"

"Nej, sig: aldrig i al evighed!"

"Aldrig i al evighed! – Også dernede hos de hviskende skygger vil jeg være hos dig." Hans øjne hvilede på det søde ansigt, som hun endnu stadig med lukkede øjne holdt vendt imod ham. Men nu åbnede hun dem sagte: først endnu lidt tøvende, derpå med stadigt voksende tillid fæstede hun dem på ham, og det elskelige ansigts udtryk blev lysere og lysere.

Hvor længe havde han således holdt hende ved sit bryst? – Hvem kunne sige det? – En fugl, der ude fra kastanjetræerne slog imod vinduesruden, lod den første lyd fra yderverdenen nå deres øren.

Da lod han hende blidt glide til jorden; kun med den ene arm holdt han endnu den lette skikkelse omsluttet. "Men du!" sagde han, – og det var, som om han pludselig betragtede hende med forbavselse, – "du smukke levende, hvorfor er du nu egentlig kommet herhen? Eller kommer måske lykken ganske af sig selv?"

Hun pegede med sky finger på marmorgruppen og skjulte tillige hovedet ved hans bryst. "Det der," sagde hun. – "De talte om, at det skulle være det yndigste af alt." Og næppe hørligt, så at han måtte bøje sig helt ned til hendes mund, tilføjede hun: "Jeg måtte se det alene, førend de andre kom med mig. Jeg blev drevet af en angst – – nej, spørg mig ikke! Jeg ved ikke noget! Men her har jeg været meget bange."

"Hvilke andre?" spurgte han.

"De, der er her med mig; min onkel og min moder. Jeg var med dem oppe i salene med malerierne; jeg er løbet ganske hemmeligt fra dem."

Da skød der pludselig som et lynglimt af det gamle overmod over det lidt blege ansigt. "Men," råbte hun, "hvad hedder du? Jeg ved ikke engang dit navn!"

"Ja, gæt engang!"

Hun rystede på hovedet, så at det blonde hår faldt hende ned over panden. "Nej, gæt du først!"

"Sig, hvad skal jeg gætte?"

"Hvad du skal gætte? Som om jeg ikke havde noget navn!"

"Jamen, det har jeg jo allerede længe kendt!" Han strøg hende det silkebløde hår fra panden, "se kun derhen! Det er jo dig! Og tro mig, jeg har hver dag talt til dig i hele den lange, lange tid."

Hendes ansigt overgødes med mørkt purpur; hun slyngede armene om hans hals og lod ham se dybt ind i hendes øjne. "Hvilken lykke, at du er kunstneren!"

Han omfavnede den elskede med begge arme og kyssede for første gang hendes jomfruelige mund. – Derpå tilhviskede de hinanden deres navne, men ganske sagte, som om det var hemmeligheder, selv stenskikkelserne omkring dem ikke måtte høre; og da hun hørte hans navn, råbte hun: "Hvor smukt! Du kunne slet ikke hedde anderledes!" Han derimod så helt drømmende ned på hende; han kunne ikke forstå, at hun hed "Maria".

Hun lo, da han sagde hende det, og hviskede til ham: "Den gamle borgmesterinde siger også, at jeg er forkert døbt."

"Døbt," gentog han næsten i forbavselse; "hvor underligt, at du er døbt."

Et øjeblik så hun spørgende på ham; derpå lo de igen med hinanden som to lykkelige børn.

Men de var ikke mere alene. Der nærmede sig skridt fra indgangen, og i den midterste sal blev en endnu smuk dame synlig ved en ældre mands arm.

"Din datter synes dog ikke at være her," sagde denne med et udtryk af bekymring.

Damen ved hans arm smilede. "Du må vænne dig til, at hun går sine egne veje; hun er vel der oppe endnu fængslet af et eller andet billede. Men den reddede Psyche, hvor findes dog hun?"

Hun fik intet svar; for i samme øjeblik hang også barnet om hendes hals. "Her er hun, moder; det er din datter. Vær begge gode og venlige!" De unge øjne funklede; åndedragene gik tungere ud og ind mellem de åbnede læber.

"Mit barn, mit kære barn!"

Moderen ville berolige hende; men hun havde allerede med glad hast grebet begge hendes hænder og trak hende over dørtærsklen ind i den sidste sal, hvor den elskede stod i stum forventning ved siden af sit værk.

Hjemme i kunstnerens værksted gik imidlertid en lille, gammel kone omkring mellem statuerne og modellerne. Hun syntes egentlig ikke at have noget vigtigt for trods støvekluden i hendes hånd, med hvilken hun hist og her tog fat på de omstående ting. Til sidst havde hun sat sig ned i stolen ved siden af modellerskiven; et stille suk undslap hendes læber, et suk over, at de store børn, ja selv de allerbedste, dog løfter sig fra moderhjertet. I tanker så hun på den tomme plads, som

hendes søns sidste værk endnu for kort tid siden havde indtaget.

Da hørte hun skridt og stemmer i forstuen, og endnu før hun havde arbejdet sig ud af sine tunge tanker, var to par trådte ind til hende gennem den åbne dør. Det ældste var hende fuldstændig ubekendt; men den unge mand bagved disse, og ved hvis arm den smukke pige hang – så tog hendes gamle øjne ikke fejl – det var jo dog hendes søn.

Fuld af forvirring havde hun rejst sig op; men de smukke unge mennesker havde allerede nærmet sig hende og grebet hendes hænder. "Moder," sagde sønnen, "her har du min hemmelighed! Dette barn påstår rigtignok, at hun hedder Maria; men du ser jo nok, at det er Psyche, den levende Psyche, min Psyche, ved hvem nu jeg og mine værker vil leve!" Og idet han rettede sig glad i vejret og nikkede over til sine ufuldendte værker, tilføjede han: "Også dig, valkyrie, vil hun løse af dit ban!"

Den gamle kone holdt Psyche fast ved begge hendes små hænder; hun betragtede hende opmærksomt, ja næsten med forbavselse; men dette blik blev stedse inderligere, indtil til sidst det heftigt bevægede barn lå i hendes moderlige arme.

Den unge kunstner stod drømmende og med bøjet hoved; det var ham, som hørte han langt borte i det fjerne Nordsøens brusende bølger. Også den elskede syntes han i sine tanker at have draget derhen med sig; for hun drejede pludselig sit tårevædede ansigt op mod ham og sagde: "Min ven, den gamle Bade-Kathi må dog med til vort bryllup!"

Da opløste stilheden sig i en munter, lykkelig latter; faunen blæste ganske tydeligt på sin fløjte, og på himlen udenfor stod

solen i sin fulde glans, endnu stadig Homers sol, og belyste igen en ung, opblomstrende menneskeskæbne.

Den næste morgen fløj med det første tog, der gik mod nord, et kort jublende brev til den gamle by ved havet.

Skovfryd og Ålyst

Det tredje hus fra torvehjørnet, i hvis butiksvindue der prangede et tempel af hvidt traganth med rosenguirlander og flyvende amoriner mellem en garnering af små franskbrød og surbrød, beboedes i sin tid af hr. Herman Tobias Zippel. Han havde tidligere drevet alle slags handelsforretninger i en anden af landets købstæder, men var, efter at han på denne vis havde erhvervet sig en lille formue, i overensstemmelse med sin urolige natur draget bort derfra for en gang andet steds at tage fat på noget andet.

I det hus, han nu beboede, havde han indrettet et konditori og bageri, hvilke to tings forening ikke havde stået som noget nødvendigt for denne bys indskrænkede ånd; efter at det hvide traganth-tempel var bygget, blev der så også anlagt en tapethandel; det vil sige, hvad man sådan virkelig kunne kalde tapeter; for før hans tid, det plejede han at forsikre, idet han gned sine hænder, havde folk kun klistret en slags broget klatpapir på deres stuevægge.

Hr. Zippel var en bleg lille mand med tykt, mørkt hår, som han for at skaffe sin arbejdende hjerne luft hvert øjeblik strøg i vejret med sine udspilede fem fingre. Ligesom en marionetdukke viste han sig og forsvandt vist ti gange i timen i sin gadedør, der altid stod åben, og de strikkende damer i vinduet lige overfor begyndte at savne noget, så snart det vante skuespil udeblev.

Det eneste barn i huset var en datter, en brun, opløben tingest med to lange sorte piske og den gang næppe tretten år gammel. I dåben havde hun fået navnet "Rosalie", og når hr. Zippel var højtidelig eller vred, gav han hende også dette navn, men sædvanlig kaldte man hende, Gud ved af hvilken grund, "Kätti".

Hr. Zippel lod sin datter gå i den bedste pigeskole; men hun havde ord for at være en dårlig elev. Kun i geografitimen var hun undertiden opmærksom; læreren havde i sin tid været meget omkring i fremmede lande, og hans foredrag havde af og til en tone af længsel efter den vide, vide verden; så stirrede de sorte, stjerneklare øjne på ham, og barnets magre arme strakte sig ud over skolebordet, nærmere og nærmere hen imod ham. Hendes fader lod hende få musiktimer, og heri var hun heller ikke tilbage; ja hun viste undertiden en opfattelse, der syntes at være forud for hendes alder, og det kunne hændes, at hun sprang op midt i stykket og løb sin vej, som om hun blevet betaget af noget hidtil ukendt.

Men det tunge klaver, der stod så fast op ad væggen, var ikke det instrument, som hendes egen indre drift attråede. Et sådant, som hun hidtil kun havde set i omstrejfende kunstnerinders hånd, skulle hun først opnå at få nu.

På loftet af det langstrakte hus lå der ud imod gården en gavlstue, i hvilken for nylig, ved sommerhalvårets begyndelse, en ældre latinskolediscipel havde holdt sit indtog. Kätti havde fra én eller anden krog bemærket unge herrer med røde huer, der bragte en hel del bøger derind tilligemed en guitar, som hun med længselsfulde blikke så forsvinde bag den lukkede stuedør. Men en eftermiddag, da hun var sikker på, at hendes

husfælle var i skole, og på en tid, da hun rigtignok også selv burde have været i sin skole, smuttede hun sagte op på loftet og kiggede gennem den åbne dør ind i den tomme stue. Da hun så guitaren hænge lige overfor på væggen, listede hun sig derind og trak døren i lås bag efter sig.

På samme måde gik det den følgende eftermiddag og endnu et par dage; endelig kom der klage fra pigeskolen; Kätti havde forsømt hver eftermiddag i den sidste uge. Der var ingen tvivl om, at hun indtil nu havde løjet sig fra det på en pæn måde; men nu brød uvejret mod hende løs. Hr. Zippel kom pludselig til at huske på hendes døbenavn; han løb omkring i huset med flyvende hår; lærerindens brev holdt han i den ene hånd og slog på det med den anden. "Rosalie!" råbte han, "Rosalie! Hvor har det sorgens barn nu skjult sig igen?"

Endelig viste hun sig; Gud ved, hvorfra hun kom; hun betragtede sin fader halvt spejdende, halvt ængsteligt. "Ved du, at du er mit eneste barn," sagde hr. Zippel med eftertryk, "og at din broder hviler i jordens skød?"

Kätti hang med hovedet, så de lange fletninger faldt ned over hendes bryst.

"Kan du læse?" spurgte hr. Zippel igen.

Hun svarede ikke.

"Dér!" sagde han og gav hende lærerindens brev. "Prøv på det; men det er skrift! Hvor kan man læse skrift, når man ikke går i skole?"

"Jeg kan godt læse!" svarede hun trodsigt og blev dog bange, da hun havde kastet et blik på brevet. Men hun kendte sin fader, hun måtte roligt lade ham rase ud.

Han havde revet brevet fra hende og gjorde det atter til genstand for en symbolsk revselse; på samme tid sagde han til sin datter, at hun ville ødelægge hans surt erhvervede gode navn og rygte, hans sorte hår ville endnu før jul være hvidere end sne, og hendes liv ville ende med, at hun hang i en meget høj galge.

Det gik dog for vidt; Kätti brød ud i en bitter gråd.

"Men, usalige barn, hvad har du dog foretaget dig?" hr. Zippel greb hendes hånd og så vaklende og rådvild på hende.

"Jeg har ikke drevet," sagde Kätti.

"Ikke drevet! Hvad har du da ellers gjort?"

"Jeg har bare gjort noget andet, end hvad de gør i skolen!" Hun viste faderen sine fingerspidser.

Hr. Zippel beså den ene efter den anden med stigende forbavselse. "Men, du forbarmende Gud, de er jo i stykker alle sammen, den ene værre end anden!"

"Ja," sagde Kätti, "men det er heller ikke så let."

"Men, for Guds skyld, barn, hvor har du været henne?"

Hun tav et øjeblik; så sagde hun: "Er gymnasiasten hjemme?"

"Gymnasiasten? Nej, han er lige gået sin vej. Men hvad er der med ham?"

"Kom," sagde hun. Og hun havde allerede grebet sin faders hånd og trak ham afsted med sig, op ad trappen, tværs over loftet og så ind i den lille gavlstue.

Hun tog hurtigt guitaren ned af væggen, satte sin ene lille fod på et tykt leksikon, der lå på gulvet, og hendes fingre fik et par fuldt tonende akkorder til at klinge.

Hr. Zippel stod med korslagte arme og lænede sig mod væggen med opspilede øjne. Han havde en yndlingscanzonetta.

"Kätti," sagde han med en stemme, der bævede af forventning. "Es ritten drei Reiter zum Thore hinaus!"

Kätti havde tusinde gang hørt sin fader synge, fløjte og brumme den; det var også den første, hun havde plukket akkompagnementet sammen til på instrumentet. Og mens nu de små fingre atter greb i strengene, begyndte hun at synge med sin noget skingrende stemme: "Es ritten drei Reiter zum Thore hinaus, ade!"

"*Ade!*" sang hr. Zippel undselig og ligesom spørgende.

"Und wenn er denn soll geschieden sein –"

Hr. Zippel stod med knejsende pande; hans øjne begyndte at lyse, snart lagde han hænderne på ryggen, snart fo'r han gennem sit viltre hår med dem; men da omkvædet kom igen, istemmede han modigt med sin skarpe tenor, og snart sang fader og datter sammen, så det rungede på loftet og i hele huset:

Ade, ade, ade!
Ja scheiden und meiden thut weh!

"Rosalie! Mit barn, mit geni!" Hr. Zippel tog den spæde lille skabning i sine arme og beduggede hende med tårer. "Ja, ja, denne gamle skolemamsel med sin strikkestrømpe, med sin tørre gule jomfrunæse, hvad forstår hun sig –"

Han hørte en lyd, og da han så sig om, stod den tykke kokkepige med sin slev i den åbne dør. "Hr. Zippel, der er en dreng i butikken; han vil ha'e for en skilling kringle!"

"Lad drengen gå fanden i vold!"

"Men, hr. Zippel!"

"Så kald på lærlingen!"

"Hr. Zippel, jeg ved ikke, hvor lærlingen er."

"Så giv ham selv kringlen."

"Jeg er ikke fæstet til at stå i butikken, hr. Zippel!"

Han stødte den tykke pige til side og løb skændende over loftet og ned i stueetagen. Pigen så ham roligt forsvinde og vraltede så langsomt efter ham.

Kätti var alene. Hun satte sig ved vinduet, åndede på sine små fingre, støttede derpå hovedet på guitarens hals og så grublende ud på grenene af det store valnøddetræ, som stod i gården, og i hvilket hendes grå kat "Knurremurre" var sysselsat med at jage spurve. Hvad kunne det alt sammen hjælpe! Det huslige uvejr var rigtignok trukket bort; men nu måtte hun jo dog møde hver eftermiddag i den dumme skole; og udenfor skoletimerne – hvornår kunne hun da være sikker på ikke at blive overfaldet af gymnasiasten? – Pludselig viste der sig et bestemt træk ved hendes smukke mund; men da hun ligesom for at give sig nyt mod tog den ene efter den anden af de akkorder, hun havde lært sig selv, lød der unge mandlige stemmer nedefra og nu allerede på trappegangen.

I et nu hang guitaren på væggen, og Kätti var ligesom blæst bort.

Et par timer senere sad den smukke gymnasiast – han hed Wulf Fedders – i fuld arbejdsvirksomhed ved sit bord. Foran sig havde han døren til det store loft stående på vid gab, formodentlig kun, fordi det lukkede rum indsnævrede hans ånd; for han så ikke derud, men var ivrigt sysselsat med sin tyske stil, til hvilken han nedskrev en række perioder, som han lige havde formet i tankerne, mens han havde gjort en

spadseretur. Under hans arbejde foresvævede den gamle rektors ellers så vrantne ansigt ham i et ganske mildt skær; han havde i dag nikket så velvilligt til ham, mens han oversatte Thukydid; Wulf Fedders så allerede ganske tydeligt dette nik gentage sig ved overleveringen af stilen. Og den unge discipels pen arbejdede fornøjeligt videre.

Da han så op, stod Kätti lige over for ham; det var ejendommeligt for hende, at hun pludselig kunne være til stede, uden at man havde hørt hende komme.

"Er det dig?" udbrød han. "Har du allerede været her længe?"

Hun nikkede.

"Hvad vil du, mit barn?" spurgte han, idet han betragtede det brune hoved, som han hidtil kun flygtigt havde set fare forbi et par gange.

Kätti pegede på det stykke papir, der lå foran ham, og sagde: "Skal De skrive mere endnu?"

Han rystede sit lyse hår bort fra panden og lo. "Et par sætninger endnu; så kan det være nok foreløbig."

"Må jeg blive her imens?"

"Ja, hvorfor ikke? Sæt dig!" svarede han, mens han allerede skrev videre.

Hun satte sig på stolen ved vinduet; men hendes øjne hvilede uafbrudt på den skrivendes åsyn, som om hun ville udfinde, hvad der muligvis skjulte sig bag de sænkede øjenlåg. Da han så kastede pennen, fo'r hun næsten op. "Nu er jeg færdig!" udbrød han. "Nå, Kätti? – Du hedder jo Kätti, ikke sandt?"

"Jo."

"Nå, kom så her hen og sig, hvad du har på hjertet!"

Hun var nølende trådt hen til bordet. "Vil De så lade være med at blive vred på mig?"

"Det bliver jeg ikke så let; men jeg kan ikke love dig det sådan uden videre."

Hun betænkte sig et øjeblik. "Så må jeg finde mig i, at De bliver vred," sagde hun, idet hun pegede hen på væggen, "jeg har spillet på Deres guitar hver eftermiddag."

"Og hvorfor fortæller du mig det? Er det blot for at meddele mig den kendsgerning?"

Hun rystede heftigt på hovedet.

"Ikke det? Men hvorfor da?"

"Jeg ville gerne lære det," svarede hun sagte; "men der er ingen, som giver timer i det."

"Nå således! Ja, frøken Kätti, jeg er til tjeneste med, hvad jeg formår!"

Rødmende og skælvende af glæde fulgte barnet ham med sine mørke øjne, da han nu lagde bøgerne til side og tog guitaren ned.

Og således fuldendtes den første lille ring som led i en fin, usynlig kæde.

De fandt ligesom ganske af sig selv de timer, i hvilke de uforstyrrede kunne hengive sig til deres musikalske samkvem; Kätti forsømte ikke at møde, og Wulf Fedders så også undertiden fra sine bøger ud gennem den halvt åbnede dør for at se, om det lille brune hoved endnu ikke kiggede gennem sprækkerne. Når hun da trådte ind, havde han ofte besvær med at vende sine beundrende øjne bort, for at barnet ikke skulle blive forfængeligt – som han advarende sagde til sig selv. Han

havde jo ikke set, at hun kort i forvejen knælede ved en åben skuffe for at tage én af sine bedste kraver eller et andet stykke pynt; han havde ikke en gang lagt mærke til, at der først i de sidste dage var anbragt en rød silkesløjfe på hendes sorte hår ganske ligesom en sommerfugl, som var kommet flyvende og havde sat sig der.

For resten var Kättis musikalske fremskridt umiskendelige; hun havde hurtigt lært de greb og fingersætninger, som den unge lærer forstod at bibringe hende. Derimod kom der igen en dag klage fra pigeskolen; da Wulf Fedders kom hjem fra skole, trak hr. Zippel ham ind i sin stue og bad ham om hjælp mod den efterladende pige. Og den lyshårede gymnasiast, under hvis isse der foruden andre ting også sad en lille smule gammelklogskab, talte til hr. Zippels henrykkelse det stakkels pigebarn således til hjertet, at hun tabte både næse og mund af forskrækkelse og var glubende flittig i de næste dage.

Det var rigtignok helt anderledes fat, når de sad oppe på hans værelse, gennem hvis åbne vinduer nøddetræets grønne grene nikkede, og hvor der aldrig var tale om den slags kedelige sager. For Wulf Fedders havde rigtignok guitaren ikke større betydning end fuglesangen om foråret; men det lød dog smukt, når han med sin bløde baryton gav noget til bedste af sit sang-repertoire.

En fugl så yndigt synger,
Hvor jeg end går og står!

Når han begyndte på den, sad Kätti altid ved hans fod på et par bøger, der var lagt oven på hinanden, og når han var færdig med den, sagde hun også altid: "Å, én gang endnu, hvad?" Og så sang han den endnu en gang. Hun var sig næppe ordene til

denne sang bevidst, den var for hende kun melodien til den ubestemte fornemmelse, med hvilken hun betragtede hans smukke unge ansigt.

En uskyldig hemmelighedsfuldhed prægede disse sammenkomster. Kätti tav overfor alle af en ubestemt frygt for, at man skulle berøve hende dem; men den unge skolediscipel holdtes tilbage af en ham meget vel bevidst undselighed for at udsætte sin omgang med dette ejendommelige pigebarn for sine kammeraters kritik. Og da Kätti havde det fineste øre for enhver tone, undgik det aldrig hendes opmærksomhed, når en gymnasiast stormede ind ad gadedøren. Endnu førend vedkommende havde nået det nederste trappetrin, var hun altid forsvundet, og lidt efter smuttede hun ud af en eller anden krog på loftet og gik ned i huset.

Og dog blev de en gang overrumplede. Wulf Fedders havde lige sunget hendes yndlingssang, og Kätti sad foran ham på sine tykke bøger, hendes mørke øjne var rettede på ham ligesom i drømme, og hun havde snoet én af de sorte fletninger om sin hånd.

Men skræntens blomsterstimmel
og skovens blomstervrimmel
de blomstre dag og nat.

Han havde næppe endt sangen, før den flotteste af alle vordende studenter, uden at nogen af dem lagde mærke til det, trådte ind i værelset med et djærvt "go' måren" – det var ikke en gang morgen – og kastede sin røde hue ved siden af dem på bordet.

I samme nu var Kätti sprunget op og faret forbi ham.

"Hvad var det for en sort kat?" udbrød den flotte.

"Det er værtens datter," svarede Wulf, ikke uden synlig forlegenhed.

Den anden klappede ham fortroligt på skulderen. "Ja så! – det lader til, at I to sværmer sammen, gamle ven!"

"Det er et barn; hun havde bragt mig min te."

Kätti stod endnu bag den halvt åbne stuedør og truede med sine små hænder ad den grove fremmede, førend hun forsvandt helt. Hun var godt fornøjet med sin ven. "Værtens datter"! Kun "værtens datter"! Den betegnelse syntes hun netop var rigtig; han havde heller ikke villet røbe noget.

– – Men skolelivets sidste halvår var nu til ende. Da Wulf Fedders trådte ind i sin værts dagligstue for at tage afsked med ham, kom denne ham i møde med en rulle papir i hånden. "Lev vel, hr. Fedders," sagde han, "De gør ret i at vende denne ravnekrog ryggen! Se en gang!" Han udfoldede et virkelig prægtigt stykke tapetpapir. "Ti mark kurant stykket; jeg har det selv i fast regning; men tror De, at dette gerrige samfund har købt så meget af det som til en kakkelovnsskærm? Hvis De atter skulle besøge denne ærede by, skal De ikke spørge efter Herman Tobias Zippel."

Man kaldte forgæves på Kätti; først da lyden af den bortrullende vogn drønede i huset, smuttede hun frem fra et mørkt siderum på loftet.

Alt var ryddet ud af gavlstuen; kun guitaren hang endnu på væggen; der var stukket en seddel ind mellem strengene, på hvilken der stod "Til Kätti". Nu blev døren sagte åbnet, og barnet listede sig ind på tæerne, som om hun endnu frygtede for at blive overrasket. Da hun havde læst ordene på

papirsstrimlen, trykkede hun sine læber imod den og gav sig til at hulke ganske højt.

Indenfor byens retsområde, men rigeligt en mil mod syd lå der en stor landsby; bag den var der bøge- og granskove og foran som et bredt sølvbånd en å, der gennemstrømmede en stor engrig dal. På et fremspringende sted ovenfor vandet stod sognekroen med sit gamle vejrslagne stråtag; i mands minde havde stedse sønnen overtaget den efter sin endnu raske fader. Avlsbrug og gæstgiveri gik hånd i hånd med hinanden; foruden landlig hygge fandt gæsterne billige priser, frisk smør til det hjemmebagte brød og guldgul fløde til den vel kogte og klarede kaffe.

Nedenfor haven, der skrånede næsten helt ned til flodbredden, lå aftægtshuset, hvor indtil for ganske nylig den sidste værts fader havde boet. Han havde jo rigtignok også ligesom hans forfædre aftrådt hovedgården med alle rettigheder til sin søn; men på søn- og helligdage, når der kom gæster til lands og til vands fra de nærliggende steder, gik han i fuld stads op til sin gamle bolig for at stå for udskænkningen i den lille gæstestue og desuden fortælle sine historier fra sytten hundrede og hvidkål. Og selv stamgæsterne holdt nok af igen at høre om, hvorledes han derovre i skoven havde jaget den store vilde orne bort fra sin faders gule svin, eller om hvorledes han nede ved floden havde luret på odderne, der i månelyse nætter svømmede forbi landsbyen.

Men disse bønder havde solgt hus og have og bosat sig på landet langt borte fra landsbyen; og med dem forsvandt

foruden de gamle historier også de billige priser, den guldgule fløde og det frisk kærnede smør.

Den nye vært var hr. Zippel. Det syntes utroligt alt det, han præsterede, og endnu mere alt det, han ville præstere. Hans hår, der nu allerede var temmelig gråt, befandt sig stadig i en tilstand af den største ophidselse; han ville vise, hvad han kunne få ud af denne plet jord, som hans dumme forgængere så længe havde ladet gå fra hånd til hånd som en død kapital; de havde ikke en gang kunnet finde på et navn til deres "etablissement". Det skulle rigtignok blive ganske anderledes!

Han havde allerede ladet dansesalen, der lå bag gæstestuen, gennembryde ud imod flodsiden og ladet bygge en stor veranda, som førte ud til haven. På toppen af denne var tømmersvendene netop i færd med at fastgøre et tungt skilt, hvis store guldbogstaver på blå grund sendte en strålende indskrift ud i verden.

Hr. Zippel stod selv som tilskuer lige overfor verandaen ved siden af en gammel bonde fra nabolaget. Den gamle smøgede med velbehag sin korte pibe; hr. Zippel, der for fem minutter siden havde tændt en cigar, havde allerede tygget den sådan til, at man slet ikke mere kunne se, hvad det var: hans øjne lyste, hans fingre spillede uroligt omkring i luften; men da nu endelig det sidste hammerslag genlød derovre fra, læste han halvhøjt, med en stemme, der skælvede af sindsbevægelse: "Herman Tobias Zippels Skovfryd og Ålyst".

Så nikkede han ligesom bekræftende med hovedet, greb sin nabos arm og pegede ned ad mod åen, hvor den samme inskription fandtes på to nye, hvidt og grønt malede både, der lå og gyngede på vandet.

"Ja, ja, nabo," sagde bonden, "det koster noget!" Og så nikkede han også og røg roligt videre.

Hr. Zippel så næsten forfærdet på ham. "Det koster noget, si'er I? – Det indbringer noget, min kære ven! Det indbringer noget!" Og han klappede den gamle på skulderen, kærligt, men med begejstret overlegenhed.

"Det forstår I Jer ikke på," vedblev han, da den anden hostede et par gange i stedet for at svare; "men det er der da heller ingen, der forlanger af Jer!"

Med disse ord førte han den stadigt dampende bonde gennem den åbne veranda ind i dansesalen og blev stående ved et pianino, hvis låg han slog tilbage med behændig hånd.

"Hm?" sagde den gamle, efter at han en stund havde set på tingene.

"Nå?" udbrød hr. Zippel.

Og endelig kom det attråede spørgsmål, om da hans datter, "den bitte tøs", spillede på den tingest.

Men nu var hr. Zippel på sin boldgade. Hans barn, geniet, hvilket hun allerede havde været, da hun endnu gik i sine små røde, fem tommer lange sko! Hans uudtømmelige tema var kommet på bane.

Hans gamle nabo betragtede imidlertid en indretning, der var anbragt på den ene side af salen, det var en estrade med en lille bænk og en bevægelig nodepult, alt smukt egetræsmalet og ferniseret.

Denne indretning var bestemt for et andet geni, som den nye vært allerede inden udløbet af de første otte dage havde opdaget i selve landsbyen. Det var en lille halt skrædder, som spillede violin, og om hvem en gang en musikven havde sagt, at det var

skade, han ikke havde lært noget. Men han havde i virkeligheden arbejdet sig op til en slags naturlig færdighed, ja undertiden kom der noget frem i hans uøvede toner, der syntes at være følt og forbavsede endog den kyndige tilhører. Han hed Peter Jensen – men bønderne kaldte ham, måske i ubevidst anerkendelse, "Gniddergnadder". – Den tørre mandsling sad nu næsten hver aften på den lille bænk på estraden og så på en mørkhudet pige, der sad skrås over for ham ved klaveret. Og det var ikke blot danse og sangmusik, men den unge virtuosinde havde endogså indstuderet en sonate af Mozart med ham. Hr. Zippel protegerede det af alle kræfter; for det hørte med til hans "Skovfryd og Ålyst": mens gæsterne drak hans vin og fortærede hans "soupers" og "dejeuners" ude på verandaen, skulle kunsten i salen kvæge deres højere natur.

"Ser I, nabo," således endte han sin veltalende forklaring; "det er det, der har manglet i bondebeværtningen her!"

Den gamle nikkede et par gange, mens han ligesom prøvende befølte nodepulten med sin hårde hånd. "Næ se!" sagde han endelig uden at se op, "bli'er vores 'Gniddergnadder' stadsmusikant på sine gamle dage?"

Hr. Zippel blev nu kaldt ud i haven af en arbejder, og den gamle vandrede langsomt bag efter for at se, hvad der var på færde dér.

I stedet for dem trådte to andre skikkelser gennem gæstestuedøren ud i salens halvmørke rum. Kätti, den ene af dem, lignede, skønt hun havde fyldt sytten år, næsten endnu et halvvoksent barn, kun hendes kinder havde fået en blid runding og deres lysebrune farve var afbrudt af et rødt skær. Sit sorte hår bar hun endnu stadig i to lange piske; hun var egensindig,

hun ville ikke have det anderledes, og den røde sløjfe på den venstre side måtte aldrig mangle.

Sammen med hende kom den lille musikant med violin og bue i hånden. Ellers plejede han ikke at komme så tidligt; han mødte i reglen først til aftensmaden, som han altid var bedt med til; men denne dag gjaldt det om at indøve den Mozart'ske sonate til verandaens indvielsesfest. Han havde derfor på sin unge herskerindes opfordring kastet nålen og strygejernet midt under arbejdet.

Der var noget stille i den unge piges optræden, da hun nu gik hen til klaveret og satte noderne på det, mens den lille mand tavs klatrede op på sin plads og så forventningsfuldt hen på hende, idet han holdt buen parat.

Pludselig lød hendes unge stemme: "Allegro, Gniddergnadder!" og de ulærde, men tapre musikeres toner bruste ud i salen. Af og til, når de var gået alt for ubekymrede hen over det, lød der vel også et "holdt" og atter "holdt"; og violinbuen standsede da endelig, efter at den endnu en stund ildfuldt var faret ind i de næste takters figurer.

Den lille spillemand holdt ikke meget af at blive kaldt ved sit øgenavn; men når Kätti ved en sådan lejlighed hævede sin finger og med en ejendommelig yndig betoning sagde: "Gniddergnadder?" så krummede han sig af velbehag på sin ferniserede træbænk, og de haltende takter blev da utrætteligt gentaget, indtil det mørke hoved nikkede, hvorpå man fo'r videre med løse tøjler.

Da de var færdige med sonaten, rejste Kätti sig op på tæerne og tog sin guitar, der hang over klaveret. "Nu skal han belønnes!" sagde hun og så smilende på sin medspiller, og

denne drejede ivrigt på stemmeskruerne, klimprede og strøg og trykkede øret næsten helt op til sin violin, som om han skulle præstere det ypperste, han formåede.

"Gniddergnadder!" udbrød atter den klare unge stemme; han klatrede hurtigt ned fra sin trone, og snart vandrede de to ved siden af hinanden op og ned i salen; hun med lette fjed og syngende med sin lyse sopran, så det genlød fra de tomme vægge; han vippende uafbrudt med sin halte fod over imod den ene side, mens han begejstret akkompagnerede hendes guitar med sin violin. Hvor meget havde de ikke allerede sunget, både *Jægeren fra Kurpfalz* og *So viel Stern' am Himmel stehen*! Pludselig holdt hun op midt i en skælmsk vise og udbrød: "Gniddergnadder!" idet hun blev stående.

Han med sin pendulgang var allerede et par skridt foran hende; da han var kommet til hvile, vendte han sig om, og idet han strøg det glatte, støvfarvede hår bort fra sin næse, afventede han ærbødigt de orakelord, der skulle komme fra hendes unge mund.

"Peter Jensen!" sagde Kätti højtideligt, idet hun nævnede hans fulde døbenavn; "hvor han kan spille!"

"Å, lille jomfru!"

"Og han har dog vist aldrig været ude i verden?"

"Ude i verden? – Hvad skulle jeg vel dér, lille jomfru?"

"Ja," sagde hun drømmende og fæstede sine øjne på musikantens stakkels lille krop, som om hun selv ville gøre et mirakel; "hvis han dog blot var ung og smuk, Gniddergnadder!"

Han nikkede betænksomt, som om han ville synes godt om det. "Hvad så, lille jomfru?" spurgte han undselig.

"Så – men det forstår han ikke, så ville vi to drage ud i verden med hinanden!"

Han sagde intet; han kneb sine tynde læber sammen og betragtede hende halvt tilbedende, halvt sørgmodig.

"Nå?" sagde hun endelig.

Den stakkels lille musikant havde virkelig ikke forstået hende; han fandt, at der nu var så dejligt i landsbyen som aldrig før, skønt han næsten var fyrretyve år. "Hvorfor skulle vi da ud i den vide verden, lille jomfru?"

"Hvorfor?" Men hun blev ham svaret skyldig; begyndelsen af en sang dukkede pludselig op i hende; hun havde næppe nogen sinde forstået dens ord rigtigt. Ligesom famlende greb hun en akkord og sang med dæmpet røst:

En fugl så yndigt synger,
hvor jeg end går og står;
o, træthed hårdt mig tynger!
Den fugl så yndigt synger;
jeg aldrig hvile får.

Gniddergnadder lænede sig saligt lyttende til væggen, idet han lod violin og bue hænge slapt ned i den ene hånd. "Er der ikke mere?" spurgte han sagte, da Kätti tav efter den første strofe.

"Jo, der er! Men jeg kan kun slutningen!" Så greb hun på ny i strengene og sang atter:

Hvad blev det til med sangen?
Nu svandt alt aftnens glød. –
Af nattens slør den fulgtes,
al sang, alt lys nu dulgtes;
hvem klager jeg min nød?

Nu på den mørke himmel
min stjerne sluktes brat;
men skræntens blomsterstimmel
og skovens blomstervrimmel
de blomstre dag og nat.

Fra den åbne veranda lød der stærke håndklap og råbet: "Bravo, bravissimo!" – Hr. Zippel havde uset været tilhører til den sidste strofe og var nu i fuld fart med at give sin begejstring luft. Men Kätti havde nok denne gang ikke lyst til at holde stand mod sin faders taler; da han kom ind i salen, fandt han kun den lille musikant, som tørrede sine øjne med et blåternet lommetørklæde.

Indvielsesfesten og forskellige andre fester, skov- og vandture var gået for sig under livlig deltagelse, og da nu vinteren lagde sit mørke isdække over åen, lod hr. Zippel bygge telte på den med lystigt flagrende vimpler, og fra nabobyen, som lå ved åens munding, fo'r kaner og skøjteløbere frem og tilbage. Den magre miltsyge præst havde allerede i sine søndagsprækener gjort de klareste hentydninger til Sodoma og Gomorrha.

Men så kom den mørke tid, da alt druknede i tøvejr og slud, og derpå atter forår og sommer. Den gyldne indskrift over verandaen havde nu måttet trodse næsten et helt års solvarme og vintervejr, den skinnede ikke mere så lysteligt som den

foregående sommer, og dermed stod måske i forbindelse, at gæsternes antal nu selv om søndagen kun var tarveligt, ja at man begyndte at anstille allehånde ubillige og betænkelige sammenligninger mellem den nye vært og den gamle bondegæstgiver. Så meget var sikkert, Kätti havde en mængde tid tilovers og vidste ikke rigtig, hvad hun skulle gøre med den. Hun musicerede vel af og til om aftenen i den tomme sal med Gniddergnadder, hun sang og spillede vel også undertiden, når der sad gæster på verandaen; men det første gjorde hun mest for at tilfredsstille den lille musikers undseligt spørgende øjne, og det sidste for at føje sin fader, som hun ikke kunne undgå.

Med bøndernes døtre forstod hun ikke at tale, og de heller ikke med hende; kun den unge hjælpelærer, et godmodigt, platfodet menneske med lysegult hår, sad ofte timevis ved siden af hende ved klaveret og så op på hende i stum tilbedelse ligesom Gniddergnadder.

Men hvad brød hun sig egentlig om de to mennesker?

Ofte tog hun den mindste af de to hvidt og grønt malede både og roede op ad åen, indtil hun kom til et sted, hvor der lå store sivskove langs med bredden.

Gennem nogle af disse gik der så igen en vandvej ud til flodens midte, i andre kom hun ad en smal åbning, gennem hvilken båden kunne glide med optrukne årer, til en stille, indesluttet vandflade. Her plejede hun på lumre sommereftermiddage at lægge sit fartøj op ad en høj sivvæg, og så kunne hun tilbringe flere timer her, liggende på bunden af båden og med de smalle hænder foldede over det sorte hår. Stedets ensomhed, den sagte brusen i sivene, over hvilke libellerne drev deres lydløse leg, nedsænkede hende i en

tilstand, i hvilken hun følte sig sikkert skjult for larmen i hendes faders hus, der dog lå så nær, og hvor hun mindre og mindre formåede at finde sig til rette.

Da hun en eftermiddag efter sådan en udflugt gik gennem haven, så hun hjælpelæreren sidde i et lysthus med et tømt ølglas foran sig. Da hun nærmede sig, rejste han sig undseligt. "Å, undskyld, frøken," sagde han, "jeg har ventet længe på Dem her." Men da hun spurgte, hvad han ønskede, mumlede han nogle ord og bad hende endelig om at bringe ham et glas øl.

Kätti tog glasset og gik ind i huset; da hun trådte ind i den tomme gæstestue, så hun sin fader sidde med et stykke papir, på hvilket han af og til skrev og tegnede ivrigt. "Umuligt andet!" mumlede han. "Umuligt andet! Det er det reneste skov- og engvand! At det slet ikke faldt en ind forrige sommer!"

"Hvad, fader?" spurgte Kätti.

Men han ænsede hende slet ikke; han strøg sit hår til side med alle fem fingre og vedblev at mumle og tegne. Kätti tappede noget øl af og gik så ud igen med det fyldte glas. Da hun kom ned til lysthuset i haven, stod hjælpelæreren der og havde ligeledes et beskrevet ark papir i hånden, hvilket han netop udfoldede, øjensynligt i den hensigt at foredrage dets indhold. "Frøken," sagde han ydmygt, "De vil ganske sikkert ikke miskende mig!"

"Nej, det skal jeg ikke, hr. Petersen," svarede Kätti, idet hun stillede øllet ved siden af ham på bordet; hjælpelæreren forekom hende at være endnu løjerligere end faderen.

Hr. Petersen rømmede sig og begyndte at læse; men allerede efter de første vers – det var nemlig vers – som handlede om Himlens salighed, gav han sig til at stamme og blev på grund af

en eller anden sindsbevægelse, som stormede ind på ham, så mørkerød i hovedet, at Kätti begyndte at blive alvorlig bekymret for ham. "Læs dog videre, hr. Petersen," sagde hun; "det lyder pænt; har De selv lavet det?"

Men han vovede ikke at gøre flere forsøg; han gjorde ligesom en voldsom kraftanstrengelse og stirrede på hende med opspilede øjne; så trykkede han hende hurtigt papiret i hånden, lod øl og hue i stikken og tumlede i en fart ned ad åen til på sine platfødder.

Kätti så temmelig ligegyldig efter ham; men da hun læste videre i det dokument, han havde betroet hende, blev hun blussende rød; på dette store ark papir med den skolemæssige skrift og mellem udviskede blyantslinjer stod der efter Himlens salighed en umiskendelig jordisk elskovserklæring, efterfulgt af et godt borgerligt ægteskabstilbud.

Hun lod papiret falde ned på jorden, og det gav en trækning i én af de små flinke fødder hen imod det; men det kom ikke så vidt; Kätti rystede sig blot lidt; derpå tog hun det foragtede dokument og bar det omhyggeligt ind i køkkenet, hvor der netop blussede en ensom ild under den store kedel.

Et øjeblik endnu, og flammerne havde grebet den ubelejlige elskovserklæring; og Kätti så omhyggeligt til, indtil det sidste ord var fortæret.

– – Samme dags aften havde en brøkdel af et adsplittet sangerindeselskab forvildet sig til landsbyen, og hr. Zippel forsømte ikke til næste dag at arrangere én af de forlystelser, som fandt så lidet bifald hos hans sjælesørger. Selskabet bestod først og fremmest af to søskende, en violinist og en harpespillerske; sidstnævnte lidet køn og meget gnaven, men

ligesom den mere statelige broder af smidig vækst. Foruden dem var der endnu en guitarspillerske, en lyshåret, bevægelig tingest, med blå, forelskede øjne; hun løb straks omkring i hus og gård og gav sig noget at bestille alle vegne. Da månen stod på himlen udenfor, stak hun sin arm ind under Kättis og trak hende med sig ud i haven.

"Kom," sagde hun, "nu må jeg have lov til at lade munden løbe lidt; Gundel og hendes broder derinde er lige ved at tie en til døde!"

"Hvorfor ser De sådan på mig?" vedblev hun, da Kätti lod sine mørke øjne hvile på hendes smukke, smilende ansigt. "De skulle have set min søster; å, hvor hun var smuk! Det er såmænd godt, at jeg ikke mere behøver at stå ved siden af hende og synge; hun har giftet sig med en rig mand; ja, der er mange af vor slags, som får rige mænd!"

"Så?" sagde Kätti. "Hvor bor Deres søster?"

"Hun bor i et dejligt hus i Wien; hendes mand er en berømt urhandler."

"I Wien?" Kättis opmærksomhed blev vakt. "Kommer De så langt omkring?"

"Så langt? Vi kommer alle vegne. Men De spiller og synger jo også! De skulle rejse med os. Hvad vil De her i landsbyen? Jeg må rigtignok skilles fra de andre i morgen; jeg skal rejse til min svenske greve; han venter mig."

"En greve!" udbrød Kätti, fuld af forbavselse. "Skal De giftes med ham?"

"Ja, hvorfor ikke? Vi rejser først et par måneder til Baden-Baden sammen."

Det sted kendte Kätti fra sine geografitimer. "Er det ikke dér, de fornemme folk rejser hen og spiller deres penge bort?"

Den anden nikkede. "Jeg har allerede været der én gang. Å, De skulle bare se alle de smukke mennesker, der er, og det dejlige fyrværkeri; det er, ligesom alle stjernerne på én gang faldt ned fra himlen, ganske ligesom i et eventyr, siger min greve!"

Kätti og harpespillersken gik endnu længe arm i arm op og ned ad de månelyse haveveje; den omkringstrejfende piges smukke pluddermund havde stadigt nyt at fortælle, og for Kättis øjne stod den vide verden i et trylleagtigt skær.

En fugl så yndigt synger,
hvor jeg end går og står ...

Hun vidste ikke, hvorfor denne melodi bestandig lød i hendes øren. (Fortsættes.)

En formiddag omtrent fire uger senere hændtes det i en by, som lå en snes mile længere inde i Tyskland, at den fordums latinskolelev Wulf Fedders, nu *doctor juris utriusque*, steg ud af en diligence. Han så lidt op ad gaden, hvor der netop var marked, kastede endnu et blik på "Den blå Løves" skilt, under hvilket vognen holdt, og gik så ind i huset for at styrke sig til fortsættelsen af sin rejse, som herfra gik imod nord ad jernvejen.

I gæstestuens dør mødte han en noget bleg, men statelig herre, som trykkede et hvidt lommetørklæde mod sin ene kind. Det så den unge doktor; han ænsede det imidlertid næppe, men satte sig ved et bord og lod sig bringe noget mad.

Foruden nogle gæster, som gik ud og ind, bemærkede han kun en violinspiller og en harpenistinde, som sad ved indgangen og kun syntes at vente på, at den tomme stue skulle blive fuld igen. Wulf Fedders viste sine omgivelser kun ringe opmærksomhed; han smagte måske ikke en gang maden, som dog hurtigt nok forsvandt fra hans tallerken; alle slags tanker krydsede hinanden i hans hoved. Han havde lige for nylig med hæder taget sin doktorgrad, og da hans forældres død satte ham i stand til at kunne tære et par år på sin egen kapital, så han den akademiske lærestol for sig som et længe attrået mål. Først måtte han nu rigtignok unde sig et par måneders ro efter sit anstrengte arbejde; det vil sige, hvad sådanne unge bogmennesker kalder ro; for doktordisputatsen, som kun indeholdt en kvintessens, skulle udarbejdes til et epokegørende værk, og nogle omhyggeligt samlede skrifter og excerpter først nu grundigt benyttes. – Til sommeropholdssted havde han valgt den store skov- og vandrige landsby, i hvis patriarkalske kro han havde befundet sig så vel mangen en søndag i sin skoletid. Han udmalede sig med livlige farver, hvor prægtigt hans nye værk ville trives i sådan en landlig ro, og hvordan han desuden ville benytte sin ferietid til sundhedsstyrkende vandringer. Og så! Ja, der var noget mere endnu; den by, i hvilken han havde tilbragt sin skoletid, lå kun et par mils vej derfra, og den by – det vidste han fra bedste kilde – ville i de nærmeste måneder få besøg af en ung dame, en blond, blåøjet majordatter, som han forrige vinter havde set i et professor-teselskab, og som efter den tid søsterligt havde delt hans hjerte med det epokegørende værk. – –

Under sit spekulative måltid havde dr. Wulf Fedders ikke lagt mærke til, at to, vel ikke blå, men strålende sorte øjne uafladeligt havde været rettede på ham. Da han nu så op, bemærkede han en ung guitarspillerske, som med sit instrument sad for sig selv i kakkelovnskrogen. Han fo'r næsten sammen, da deres blikke mødtes, og vendte øjnene bort ligesom for først at fatte sig; derpå så han igen derhen for at betragte hende skarpere. Pludselig rejste han sig op og gik lige hen til den unge pige, mens hun lod ham komme nærmere uden at røre sig af pletten.

"Kätti!" udbrød han, da han stod foran hende.

Hun lod hovedet synke ned på sit bryst. "Ja, det er Kätti," svarede hun sagte.

Da hun så langsomt hævede sine øjne, bragte hendes ejendommelige skønhed ham næsten til at forstumme. Først da der ovre fra det sted, hvor de to andre sad, lød et befalende råb til hende, kom han til orde. "Du hører altså til dem?" udbrød han, og det var næsten samme tone, i hvilken han en gang havde læst den dovne skolepige teksten – "du er blevet til en omflakkende sangerinde, og jeg har vel endog hjulpet med til det! Jeg kan tænke mig, at du er blevet forelsket i den unge vagabond dér og er rendt bort med ham!"

Kätti betragtede ham ganske forskrækket og rystede heftigt på hovedet.

"Ikke det? Men hvorfor er du da løbet bort?"

"Det ved jeg ikke," svarede hun frygtsomt; "jeg tror, det var, fordi jeg ikke længere gad spille med Gniddergnadder."

Han kunne ikke lade være med at le. "Gniddergnadder? Hvad er det?"

"Det er en lille skrædder, som spiller på violin hjemme hos os."

"Jomfru!" råbtes der atter derovre fra. "Kom hen på Deres plads!"

"Og hvorfor sidder du så afsides her?" spurgte doktoren uden at ænse dette råb. "Er du i klammeri med de folk?"

Kätti tav først et øjeblik; derpå sagde hun: "Han har været uforskammet imod mig; jeg spiller ikke."

Wulf Fedders trådte hen til de andre.

"Hvorledes har I fået fat i den unge pige?" spurgte han truende; "hun er ordentlige folks barn."

Fyren så på ham og tog sig en slurk af det glas, som stod foran ham. "Jeg ved nok, hvor hun hører hjemme," svarede han.

"Hun er så godt som et barn endnu," vedblev doktoren; "I kan blive straffet for det, I havde ikke lov til at tage hende med!"

"Har herren måske været til stede ved den lejlighed?" udbrød den anden og stødte larmende sin violin imod bordpladen. "Da vi var en fjerdingvej udenfor landsbyen med vort køretøj, kom hun midt om natten springende ud af buskadset med sin guitar og holdt fast i min hests tømme, så jeg ikke kunne køre videre, og græd og tiggede, om hun ikke måtte rejse med."

Violinspilleren standsede et øjeblik; for den herre, som før var gået ud, satte sig på bænken udenfor vinduet.

"Nå, og så?" udbrød Wulf Fedders utålmodigt.

"Ja, herre! – Der var just en tom plads i vognen, fordi vor forrige jomfru var stukket af. Så lod jeg hende sætte sig dér for at få ende på hendes hyl."

"Det bytte har vel nok passet Jer," sagde doktoren; "I har vist ikke betænkt Jer ret længe!"

"Nå, så det tror De, herre! – Å hvad, nogen videre indtægt har hun just ikke skaffet os; hun bærer allerede min søsters særk på kroppen, og hendes sko er vist også snart itu."

Den unge doktor kastede uvilkårlig et blik hen i den anden krog, hvor Kätti sad ubevægelig med lukkede øjne og med hovedet støttet mod sin guitar. Skoene på hendes korslagte fødder var jo rigtignok i en ynkværdig tilstand.

"Men I har været uartige imod hende," sagde han atter til violinisten; "hvad er det, I har gjort hende?"

Fyren puffede leende til sin søster, en tøs med hårde ansigtstræk; hun holdt på harpen med den ene arm og benyttede pausen til at spise et stykke smørrebrød. "Hører du, Gundel?" sagde han. "Dér kan du høre, hvad jeg har været."

Så henvendte han sig atter til sin unge modstander og sagde med eftertryk: "Jeg ved for resten ikke, hvorfor jeg indlader mig på at svare Jer; men herren derudenfor er én af vore venner; han gjorde løjer med den nye jomfru, ligesom han har gjort med de andre; men det sorte fjæs var så vild som en kat og kradsede ham på kinden!"

"Og så?" spurgte Wulf og greb krampagtigt om sin stok, som han uvilkårligt havde taget, da han gik hen til dem.

"Så? – Ja, herre, I sér jo, at jeg ikke har ædt hende!" Mennesket viste sine hvide tænder og huggede sit glas ned mod bordet, så skårene af det fløj omkring doktorens ansigt.

Wulf mistede et øjeblik sin sædvanlige besindighed; et vredt ord, et slag med stokken var det øjeblikkelige svar. Men slaget ramte ikke, hvor det skulle; Kätti, som under de heftige ord var fløjet hen til ham, sank med blødende pande om i hans arme.

Den unge vagabond, en bredskuldret, muskelstærk skikkelse, var sprunget op bag ved sit bord. Han hævede allerede truende sin næve, af hvilken han havde ladet violinen falde; men det kom ikke dertil, han syntes at betænke sig, den strid forekom ham dog at være noget uheldig. "Herren kan gerne beholde den frøken, hvis hun for resten endnu kan kureres," råbte han hånligt; "der løber nok af den slags tøse omkring!"

Det let flydende, jomfruelige blod gjorde imidlertid, at sagen så værre ud, end den var. Det lille strejfsår var uden betydning, og skrækken var også snart forbi; men doktoren følte det endnu klarere som en pligt at tage sig af den forladte pige, og allerede næste eftermiddag ankom de begge i god behold til "Skovfryd og Ålyst".

Den tykke pige, der i sin egenskab som perfekt kokkepige var blevet taget med til den nye bolig, slog hænderne sammen over hovedet, da hun så pludselig så sin gamle latiner stå ud af vognen med husets forsvundne datter. For resten afholdt hun sig fra al unyttig tale, og da doktoren spurgte efter husets herre, pegede hun hen imod floden og sagde: "Jeg har kun med køkkenet at gøre; men gå De bare roligt derned."

Og her stod virkelig hr. Zippel med bare fødder og i vand til knæene og rundt omkring ham en skare arbejdere, som huggede pæle ned i åens grund. Hans hår fløj i vinden, og Kätti, som kom listende bag sin beskytter, spejdede ængstelig efter, om det ikke – som faderen en gang havde spået – var blevet snehvidt af sorg over hende. Men han så ikke anderledes ud, end han gjorde, da hun var taget bort. Derimod syntes øjeblikket ikke videre vel valgt til at vække nogen særlig

bevægelse i anledning af gensynet i hr. Zippels hjerte. Først da doktoren gentagne gange havde råbt goddag til ham, kom han vadende ind til åbredden, efter at han først to gange havde råbt en ordre til arbejderne og derpå igen tilbagekaldt den.

Han genkendte straks sin gamle lejer og kom stødvis frem med nogle komplimenter i anledning af hans statelige skikkelse og hans kindskæg; men så kom han til hovedsagen og beskrev med udspilede fingre en halvcirkel ind imod land. "Hvis De har set dette her tidligere," sagde han, "vil De ikke kende det igen. Nu skal vi først til at vise åen tilbørlig ære! Dér ser De bådene; her skal det nye badested opstå; det er ikke faldet nogen ind i alle de tusind år! Det reneste skov- og engvand, alle lægers henrykkelse i ti miles omkreds!"

I dette øjeblik bemærkede han først sin datter, som stod et par skridt til siden. "Kätti! Rosalie! Ved Gud i Himlen, Rosalie!" råbte han og slog ud med begge arme. "Hr. Fedders," sagde han derpå til denne, "har De læst mit opråb i aviserne? Den dumhed har kostet mig en skøn hoben penge!" – Men dermed syntes også sagen at være afgjort; gensynet, som den unge pige havde frygtet så meget, gik efter nogle yderligere udråb næsten ubemærket hen som en tilfældig episode i skov- og engvandsbadets store værk.

Først nogle timer efter, da hr. Zippel tilfældigvis kom løbende op til huset, spurgte han sin datter, om hun var rejst hjem med gymnasiasten Fedders – "Doktor," sagde Kätti – altså med doktor Fedders, og om hun noget steds undervejs havde set et så mageløst beliggende badested som det, den hidtil ukendte landsby ville blive ham takskyldig for. "Hvis vi nu blot havde Gniddergnadder igen!" tilføjede han. "Jeg har proberet det til

gavns; badegæsterne kan høre det ude i vandet, når der bliver musiceret her oppe!"

"Gniddergnadder!" udbrød Kätti; "hvad er der blevet af ham?"

Hr. Zippel lo. "Da guitaren var borte, løb violinen efter den; uden dig var han da også kun en tarvelig pynt for Skovfryd og Ålyst!"

Kätti sprang forskrækket op fra sin stol, "er han forsvundet? Er han aldrig senere kommet tilbage?"

"Nej endnu ikke. Men, død og pine, jeg må ud og se til folkene!"

Doktoren, som havde besluttet sig til at nyde sin sommerferie her, fik et par værelser i aftægtshuset nede ved flodbredden, hvor man allerede havde begyndt at arrangere sig på de fremtidige badegæster. Kätti havde overtaget opvartningen hos ham, og hun gjorde alt med i en så stille, utrættelig opmærksomhed, at han ofte forundret betragtede den ellers så flygtige pige; selv da han et par dage senere fik kassen med sine bøger og papirer, hjalp hun ham så tænksomt med ordningen af disse, at man skulle tro, hun vidste af sig selv, hvorledes han ønskede alt anbragt.

"Hvor det klæder dig, Kätti!" sagde han spøgende. "Du løber ikke mere ud i den vide verden, vel?"

Når han så på hendes fine skikkelse og de flyvende hårpiske, som hun også havde båret således i hans skoletid, kunne han ikke lade være med endnu at behandle hende som et halvt barn. Men ved disse ord stod hun pludselig dødbleg for ham. "Å, tal ikke således!" sagde hun og så bønfaldende på ham.

Han kastede et næsten forbavset blik på hende. "Tilgiv mig, Kätti," sagde han derpå. "Jeg skal aldrig mere tale om det."

Til at synge som fordum i gavlstuen, opfordrede han hende ikke mere; selv havde han opgivet sin musik som en ungdomsdårskab; som middel til at råde bod på sit meget stillesiddende liv fandt han det langt gavnligere at hænge botanisérkassen over skulderen i stedet for guitaren og at drage udbytte af sine ledige timer ved at spadsere og lære på samme tid.

Til sådanne vandringer var her den rigeste anledning; men det var ikke de eneste, han foretog; han havde allerede flere gange været i byen og var så først kommet tilbage den næste dag.

Når han vendte hjem, fandt han altid en frisk buket på sit bord; men skønt han måtte vide, at ingen anden end Kätti kunne have stillet den der, fik denne dog aldrig et venligt ord for det. I begyndelsen undrede hun sig kun over det; men så begyndte det levende at beskæftige hende, og endelig besluttede hun, at hun på de dage slet ikke ville vise sig for ham, og så fandt han da senere altid ved siden af buketten sin aftensmad ligesom serveret af usynlige hænder. Hun anede ikke, at han heller ikke fandt noget påfaldende i det.

Men en gang, da han efter en sådan vandring trådte ind i sit værelse, traf han den unge pige grædende i døren. Nu så han hende dog.

"Kätti! Men barn dog! Hvad er der i vejen med dig?" spurgte han.

Der var ingen ting i vejen med hende; men for en time siden var Gniddergnadder af politiet blevet transporteret tilbage til

landsbyen ved tvangspas. "Det er alt sammen min skyld!" udbrød Kätti, og hendes tårer strømmede rigeligere endnu. "Og hans violin – den har han været nødt til at pantsætte, fordi han sultede; han har ikke en gang fået lov til at spille; for han havde ingen koncession!"

Doktoren hørte ikke en gang resten af hendes ord; hvad brød han sig om den lille spillemand, som han aldrig havde set!

"Men han må have sin violin igen!" sagde Kätti; og da doktoren kun nikkede åndsfraværende, udbrød hun, idet hun vred sine smalle hænder: "Jeg har ingen penge; jeg har intet, slet intet!"

Hun ville falde på knæ for den unge mand; men så rystede han de drømme, han havde bragt med fra byen, ud af sit blonde hår og holdt hende tilbage med begge arme. "Kätti! Kätti! Fat dig dog! Hvad hedder manden? Jeg skal nok skaffe ham hans violin igen!"

Han var ganske betaget af den stumme taknemmelighedsild, der strømmede ham i møde fra hendes mørke øjne, indtil hun pludselig var borte. Men da han kort efter sad alene ved sit arbejdsbord, bebrejdede han sig det og søgte at bringe sine tanker tilbage til vejen til byen.

Han gik selv ind til byen allerede den næste dag og blev der også den følgende; da han endelig kom tilbage den tredje, syntes han med forsæt at undgå Kättis nærværelse. Krænket og grublende gik det unge barn omkring. Hvad havde hun gjort ham? Hun forlangte jo ikke andet end et venligt "goddag" og "farvel"!

Da hændtes det en eftermiddag, at hr. Zippel savnede sin vagtelhund. Dyret havde allerede været borte siden den foregående dag, og Kätti løb fra hus til hus for at søge efter det; for det var næsten opvokset med hende. Men hun fik ikke noget bestemt at vide; der var kun et barn, som påstod, at det havde set den lange Trine, som boede derovre bag skoven, på vejen med en sort og hvid plettet hund.

"Å herregud!" sagde den tykke kokkepige, da Kätti kom tilbage med denne beretning.

"Hvorfor siger du herregud, Anngretje?"

"Hvorfor?" svarede pigen, "fordi Fidelle altid åd smørrebrød og var så godt i stand."

"Er det derfor?" – Kätti lo.

"Ja, ja, lille Kätti; den lange Trine slagter de små fede hunde; fedtet sælger hun til apotekeren i byen, og hun gør også sympati med det."

Den unge pige blev alvorlig bange; men hr. Zippel, som just trådte ind, greb i lommen og trykkede hende et pengestykke i hånden. "Gå selv der ud og køb den tilbage af den gamle heks," sagde han; "Fidelle er nok i live endnu!"

– – Der gik en vej gennem skoven og fra denne en fodsti til den lange Trines bolig; men Kätti var bange for at fare vild og gjorde hellere den lange omvej omkring skoven. Da hun efter en timelang vandring nåede hytten, som lå i skyggen af nogle grantræer, faldt hendes blik først på et bræt, som stod op ad muren, og på hvilket der var udspilet skind af alle slags mindre dyr, tilsyneladende til tørring; Kätti mønstrede det ene efter det andet; men Fidelles skind syntes ikke at være der.

Da hun trådte ind, sad den magre gamle kone ved en dampende kaffekop. Hun havde en gang tjent hos en enkekammerherreinde i byen og efter dennes død foruden andet rageri også fået damens sorte krepkapper, hvilke hun senere selv bar på hovedet, pyntede med brogede båndstumper. Skønt Kätti godt kendte den lange Trine fra landsbyen, blev hun dog her på dette ensomme sted bange for det knoklede bondeansigt, der så så grotesk ud under flitterstadsen.

Men den gamle rykkede en stol hen til bordet til hende og nødte hende gentagende, om end forgæves, til at prøve en slurk kaffe af hendes egen kop; til hunden havde hun ikke set noget, sagde hun. "Det må have været min kat, han har set," mente hun; "den løber ofte i hælene på mig; se bare, den ligger derhenne under kakkelovnen!"

Og der lå virkelig en sort og hvid plettet kat, der, som dens velbehagelige snurren tilkendegav, kun syntes at bryde sig lidet om alle de små skind udenfor.

Men Kätti havde dog ingen rigtig tillid til hende; hun trykkede hende pengestykket i hånden og sagde: "Dér har I drikkepenge; min lille hund hedder Fidelle, og hvis I bringer os den tilbage, giver min fader jer gerne dobbelt så meget."

"Jeg ved ikke noget om din hund," svarede den gamle mut. "Men," vedblev hun, som om hun pludselig fik en idé, "du skal dog ikke have gået den vej forgæves! ved du, hvad en spydjævel er?"

Kätti rystede på hovedet.

"Det er en paddehat, og der findes blå, røde og grønne af den slags; men det må være af de røde, der vokser her i skoven netop på denne tid."

Den unge pige så på den gamle med spændt opmærksomhed.

"Når du igen vil opdrage en hund, så dyp din finger i det røde skum, som ligger på hatten, og fugt det med dine læber! Det brænder noget; men det gør ingen ting. Vent lidt, der hører også nogle trylleord til!" Hun trak bordskuffen ud, rodede omkring i den og fik endelig fat i en smudsig seddel, som hun holdt Kätti for øjnene. "Det må du fremsige," sagde hun; "når så hunden spiser af det, viger den aldrig mere fra dig."

Den lange Trine rykkede nærmere og strøg med sin hårde hånd hen over den unge piges kind. "Det virker ikke blot på hunde," sagde hun hemmelighedsfuldt; "den gule Marthe ved nok, hvorfor hun nu sidder på den store gård; Nikolaj havde to og vidste ikke, hvem af dem han ville blive hængende ved."

Kätti sad pludselig ligesom med åndsfraværende øjne; hendes mørke ansigt var blevet kendelig blegt.

Den gamle betragtede hende smiskende; så tog hun fat i én af hendes sorte fletninger og trak hendes hoved hen imod sit, mens et lystent træk spillede om hendes grove mund. "Du," hviskede hun, "det er vel derfor, du egentlig er kommet her ud! Du har vel også sådan en vil-vil-ikke-fyr! Giv ham det på noget smørrebrød eller på et stykke sukker; der er råd for alting i verden! Men pas på, du må være forsigtig; lidt gør ham fyrig, for meget – nå, så kunne Djævlen let vinde sit spil!"

Barnet sprang op som af en ond drøm. "Nej, nej! Slip mig; jeg vil ikke vide noget af eders djævelske kunster!"

Hun var allerede udenfor døren; men konen fulgte hende. "Tosse, tosse, hvor skal du hen?" råbte hun, da hun så den unge pige på den vej, som førte uden om skoven. Hun trådte hen til

hende og pegede på en indgang mellem granerne. "Gå den vej," sagde hun, "og stadig lige frem, så kommer du til kørevejen!" Hun tog Kätti ved hånden og førte hende hen til et sted, hvor man tydelig kunne se fodstien. "Nå, løb så; og hvis du skulle betænke dig, så kan du være hos mig i løbet af en halv time!"

Kätti havde næsten viljeløs ladet sig føre hen til den mørke sti mellem granerne; der var nu ikke længere plads for nogen frygt i hendes lille hoved; hunden var rigtig nok glemt; men i dens sted havde en menneskeskikkelse mere ubønhørligt end nogensinde bemægtiget sig hendes unge fantasi. Med skinsygens kvalfulde sporsans havde hun allerede tidligere fundet ud, hvad mål hendes gæsts besøg i byen havde; ved den fæle kvindes æggende ord havde pludselig al tvivl forladt hende; men samtidig med dette var der også vågnet et vildt håb, som hun forgæves søgte at forjage. Ligesom bedøvet gik hun nu hen ad den ensomme skovsti; hun så stadigt i tankerne den smudsige seddel, og hendes læber mumlede mekanisk de uforståelige ord, som hun havde læst på den.

Så stirrede hun pludselig opad, som om hun ville søge tilflugt i den rene blå æter, der stod højt over hende på himlen; hun rystede ligesom vredt sit mørke hoved, som om hun kunne kaste de uhyggelige tanker fra sig; men de trængte mere og mere uafviselige ind på hende. Uvilkårligt fløj hendes blik til alle sider, og snart gik også fødderne bort fra vejen; hendes øjne strejfede alt, hvad der var skudt op af den fugtige jordbund; hun så også paddehatte af alle slags former og farver; men de rigtige var der ikke. Og hun gik videre uden at ænse vejen, uden at se op; da standsede hun ved randen af en fugtig lysning. Hun troede først, det var en blomst, det, som skinnede så

cinnoberrødt blandt de grønne bregner; men snart så hun tydeligt, at det var en stor paddehat, som stod her tæt ved hendes fod.

En stønnende lyd brød frem over hendes læber; hun lukkede øjnene, som om hun så et fælt gøglebillede; men da hun åbnede dem igen, stod den der endnu og bød hende sit røde skum ligesom i en lille skål. Uden at ville det, havde hun bøjet sig ned over den; da råbte en stemme i hende: "Det er gift! Gift! Det er farligt!" men hendes bankende hjerte svarede: "Så meget des bedre!"

Hendes læber begyndte atter at fremstamme de meningsløse ord, og hun havde allerede udstrakt sin arm, sin finger, da bevægede paddehatten sig; et gys gik gennem skoven, og træerne bruste, som om en usynlig havde åndet på dem.

Det var kun aftenvinden, som havde rejst sig; men den unge pige var sprunget op; betaget af ensomhedens rædsel styrtede hun ustandseligt ind i skoven, uden at se sig om, uden at ænse, at der blev hængende stumper af hendes klæder på buskene, indtil hun endelig til alt held kom ud på den velbekendte kørevej.

Hun blev pludselig let om hjertet; hun åndede af fuldt bryst, som om hun var undsluppet fra den lede kvinds trolddom. Det faldt hende ikke ind, at der var en anden, som holdt hende fanget, fra hvilken hun ikke så let skulle undslippe.

Næste søndag, det var allerede hen imod aften, kom et selskab af fine folk kørende i tre vogne og holdt ved "Skovfryd og Ålyst". Hr. Zippel, hvem det ikke var blevet meddelt i forvejen, blev meget altereret, da man ved meddelte ham, at

hans hus skulle være den sidste station på deres lysttur; nu ville man ende med aftensmad og en lille dans. Doktoren derimod syntes at være underrettet om alt; han var straks til stede, hjalp gamle og unge damer ud af vognene og skændte på de unge herrer, fordi de havde opholdt sig så længe undervejs.

Kätti stod halvt i skjul på den side af huset, som vendte ud imod floden. Ubevægelig, med mørkt blik og slapt nedhængende arme hørte og iagttog hun alt, hvad der gik for sig, og da hendes fader under komplimenter havde ført gæsterne ind i huset, listede hun sig tøvende gennem haven ind i køkkenet.

Kort efter mødte hun på verandaen med dækketøj og tallerkener og begyndte at dække aftensbordet under hr. Zippels på kryds og tværs flyvende befalinger. Mens hun let og sikkert satte det ene efter det andet på dets plads, vandrede selskabet snakkende og leende omkring i haven nedenfor, og Kätti kunne ikke lade være med af og til halvt beklemt at kaste et blik derned. Hun kendte næsten alle de unge damer; med flere af dem havde hun en gang siddet på samme skolebænk, og – hun trak grublende én af sine sorte fletninger ned over brystet – ingen havde endnu hilst på hende. Men ved deres ankomst var hun jo rigtignok løbet bag om huset!

– Kun én, den smukkeste, en rank, blond pige, kendte hun ikke; der var noget fornemt i den bløde måde, hun bevægede sit hoved på, og Kätti måtte hele tiden vende sine øjne hen imod hende. Men der var endnu noget andet, hvorved den blonde dame ligesom magnetisk drog den brune piges øjne hen på sig. Det var ikke til at miskende, at hun bestandig ligesom uvilkårligt gik sammen med dr. Fedders, og netop nu gik de to

alene ad sidestien ned til floden og kunne på grund af de nedhængende buske ikke længere ses fra verandaen. Kätti så hen imod det sted, hvor de ungdommelige skikkelser var forsvundet, indtil hun fo'r sammen ved sin faders skarpe stemme og nu ivrigt fortsatte sit arbejde.

Da hun havde sat det sidste fad på bordet, så hun parret i baggrunden af den halvmørke have komme op ad den sti, som førte forbi verandaen. Den blonde pige havde hævet sin fine hvide hånd og talte livfuldt med den unge doktor. Ja, hun var den smukkeste; men – Kätti vidste ikke rigtig hvorfor – vel også den stolteste!

Og nu nærmede de to sig til verandaen, og da de langsomt gik forbi den, lod den unge dame et øjeblik sine blå øjne hvile på Kättis ansigt og spurgte derpå ligegyldigt sin ledsager: "Hvem er den unge pige?" Hun havde talt højt nok, og i spørgsmålets tone var der ingen bestræbelse for at skjule det for dets genstand.

"Det er værtens datter," svarede doktoren sagte og syntes at ville gå hurtigere forbi.

Men Kättis fine øren havde også hørt det.

Den unge dame hævede sit lyshårede hoved og sagde smilende et par ord på fransk, og Wulf Fedders svarede på samme sprog. Så var de gået forbi, og Kätti hørte dem træde ind i salen på den anden side af huset.

Haven var tom; resten af selskabet var gået frem og tilbage ved flodbredden og kom nu op ad den store stentrappe, som førte til husets opkørsel.

Den brune, fine gæstgiverdatter stod endnu stadig ubevægelig på samme plet ude på verandaen; hun vidste selv

ikke, hvad det var, hun var betagen af; men hun følte, at hendes hjerte næsten bankede smerteligt, og at hele hendes legeme bævede. Pludselig kastede hun det, hun endnu havde i hånden, fra sig og løb ned i haven. – en stund sad hun nede ved aftægtshuset på en stor kampesten, som lå under gæstens vinduer. Der var ganske ensomt her; kun floden rullede énstonende sine bølger op mod bredden, nu da aftenvinden havde rejst sig. Kätti stirrede på vandets utålmodige leg; hun havde ingen tanke, hun følte sig kun ganske foragtet og knust. Men nu hørte hun sin faders stemme oppe i huset råbe: "Kätti! Kätti!" og så utålmodigere og højere: "Rosalie!" og endnu en gang: "Rosalie!"

Hun vidste godt, at hun nu, mens gæsterne sad og spiste på verandaen, skulle spille sammen med Gniddergnadder og synge sine sange til guitaren. Men – for hin blonde pige? Hun ville hellere bide sin tunge af. Og selv for sine tidligere skolekammerater – heller ikke for dem; nej, aldrig i evighed!

Hun rejste sig forsigtigt; men hun gik ikke derop, hvor man kaldte på hende. Afsides blandt nogle gamle nøddebuske var der bygget et lavt rørtag op over jorden; her gemtes alskens skrammel fra den forrige værts tid. Her krøb Kätti sammen i den bageste krog, bag tomme tønder og bikuber. Hun hørte endnu en gang sin fader kalde; men hun ænsede det ikke; hun holdt sig for ørene med begge hænder og støttede armene på sine knæ. Dog sad hun nu ikke mere og rugede over indholdsløse tanker. "Værtens datter!" sagde hun halv højt, "kun værtens datter!" – For mange år siden havde han på samme spørgsmål givet ganske det samme svar, og den gang havde hun barnagtigt glædet sig over det; hvorfor brændte da nu det ord

som en krænkelse i hendes unge bryst? – Men det var jo heller ikke det ord alene. Hvor helt anderledes end mod hende var ikke hans adfærd mod hin blonde pige? Hun havde aldrig før tænkt på det; men nu flammede det sydende hedt op i hende: han havde slet ikke betænkt sig på at vedblive at sige du til hende, ganske ligesom hun undertiden selv bar sig ad lige overfor den stakkels Gniddergnadder!

Hun fo'r så hurtigt op, at hun stødte hovedet mod en sparre. – Var det et varsel om, at hun ikke skulle stile for højt? – Hun havde jo rigtignok ikke lært noget, hun kunne ikke tale fransk med ham, hun havde altid været doven i skolen. Men hun ejede endnu sine bøger; der var endnu tid til at indhente det forsømte; hun manglede blot et leksikon – men hun havde jo set et blandt doktorens bøger; hun ville bede ham om det straks den næste dag! Nej, ingen trolddomskunster, hvortil den lange Trine havde villet forlede hende; men lære noget, lære noget! Han skulle se, at hun ikke stod tilbage for nogensomhelst.

Hun begravede atter hovedet i sine hænder. Da hørte hun nogen oppe fra haven komme her ned ad, og snart skelnede hun en klimpren på strenge og den lille musikers ujævne trin. Han vandrede sikkert omkring med sin violin under armen for at søge efter hende. Men hun rørte sig ikke, og trinnene fjernede sig atter. En gang gav det et sæt i hende, og det var, som om hendes hjerteslag pludselig standsede – mon ikke han, han selv ville savne hende? – Men der kom ingen mere. I stedet for det hørte hun snart larm af dans, violinstrøg og munter latter.

Det var kvalfulde timer. Endelig blev det stille, og vognen kørte bort. Kätti smuttede frem fra sit skjul, lod endnu et

øjeblik den fugtige nattevind omvifte sine kinder og listede sig så skjult af mørket op på sit kammer.

Næste dag, mens den friske morgenvind endnu strøg op fra floden, kom Kätti som sædvanligt ned til aftægtshuset med doktorens frokost, som bestod af brød og mælk; men hun nølede ved døren og trak et par gange vejret dybt. Hun så noget bleg og anderledes ud end ellers; den mørkerøde sløjfe sad vel endnu i det skinnende sorte hår; men de lange fletninger var stukket sammen i en knude på baghovedet. Hun ville ikke længere stå som et barn overfor ham.

Da hun trådte ind, stod doktoren ved en udtrukken skuffe og rodede mellem sit rene tøj, men han drejede sit hoved, da han hørte døren blive lukket op, og så meget forbavset på hende. "Men Kätti! Frøken Rosalie!" udbrød han spøgende. "Du er jo ganske forvandlet. I hvilken forhekset krog skjulte du dig for os i går?"

Hun hævede hovedet, og fra de halvt tillukkede øjenlågs spalte fløj der ligesom et hadefuldt blik hen på ham. "Jeg var syg," sagde hun mørk. Men da hun så det pludselige udtryk af deltagelse i hans ansigt, åbnede hun øjnene helt og betragtede ham med barnlig hjælpeløshed.

"Du burde sove endnu," sagde han, "jeg kunne godt selv have hentet min frokost."

Hun rystede på hovedet og pegede på et lille leksikon, som lå på et sidebord mellem andre bøger. "Vil De låne mig den bog?" spurgte hun. "Må jeg tage den med hjem?"

"Den bog? Hvad vil du med den?"

"Jeg vil lære fransk."

Den unge mands ansigt røbede en flygtig forlegenhed, som ikke undgik Kättis skarpe øjne. Hun tænkte: "Hvad mon han sagde om mig i går?"

Men doktoren lo atter. "Tror du ikke, det var bedre, at du indskrænkede dig til at sy og strikke? Det forekommer mig, at du just ikke har været nogen mester deri tidligere."

Hun svarede ikke på disse ord; hun gentog kun sit spørgsmål, om han ville låne hende det leksikon.

"Ja, jeg vil, Kätti," sagde han ganske uden nogen bagtanke, "og du kan beholde det, så længe du vil."

Hun tog bogen og ville gå sin vej; men han kaldte hende tilbage. "Hør en gang," sagde han og pegede på nogle stykker lærred, som lå på bordet og øjensynligt var bestanddele af en tilskåren skjorte; "da jeg kom pludseligt afsted, var jeg nødt til at tage den skjorte med i denne tilstand; har I en tålelig sypige her i landsbyen?"

Først rystede hun på hovedet; men så svarede hun hurtigt: "Å jo, jo såmænd, det går nok; jeg ved dog én."

"Vil du være så venlig at besørge det?"

Hun pakkede lærredet sammen og gik med det og bogen. Da hun gik forbi vinduet udenfor, så han efter hende, ja han åbnede endog vinduet for at kunne se hende længere, og han vedblev med det, indtil det fine hoved med den skinnende sorte hårknude var forsvundet bag buskene derovre. "*Vraiment, une petite princesse dans son genre!*". Han gentog halvt højt disse ord, med hvilke den blonde majorsdatter den foregående dag havde stemplet den unge piges ejendommelige ynde.

Han stødte også det andet vindue op for at slippe den friske morgenluft ind. "*Dans son genre?*?" mumlede han. – "Kun *dans*

son genre?". Og han satte sig tankefuld ved bordet for at fortære den frokost, som den *petite princesse* havde bragt ham.

– – Imidlertid vandrede Kätti, efter at hun havde lagt ordbogen i et åbent vindue oppe i huset, ned ad landsbyen til, indtil hun kom til musikantens lave, stråtækte hus. Da hun trådte ind i hans stue, gled han så hurtigt som muligt ned af sit skrædderbord og stod i sine uldstrømper foran hende på lergulvet.

"Gniddergnadder!" sagde Kätti, mens den lille mand halvt forundret, halvt bekymret så på hende. "Han kan da vel sy linned, Gniddergnadder?"

Han klemte sine smalle læber sammen i uskyldig selvironi. "Ja, naturligvis, lille jomfru; en landsbyskrædder kan sy alting, skjorter og pelshuer, og hvad De ellers attrår, lille jomfru!"

Hun nikkede og lagde sit lærred på arbejdsbordet. "Så må han hjælpe mig! Sy det kan jeg nok; men jeg ved ikke rigtig, hvordan det hører sammen."

Så stod de bøjede hen over bordet og søgte at anbringe stykkerne således, som de hørte sammen. Skrædderen kom virkelig et par gange i forlegenhed; for sådan en herretingest var dog noget andet end en almindelig bondeskjorte.

Men endelig kom det i orden. "Så!" udbrød han og betragtede forundret klædningsstykkets længde og bredde. "Jeg havde næppe tiltroet hr. Zippel så statelig en figur!"

Kätti blev ildrød i hovedet. Men skrædderen mærkede det ikke, og hun selv fandt sig ikke foranlediget til at oplyse ham om, hvem arbejdsgiveren var. Hun rullede atter lærredet sammen, så omhyggeligt, som om hun skjulte en

hemmelighed; så spurgte hun i stedet for at takke ham: "Skal vi spille vor sonate en gang i aften?"

Gniddergnadder kastede et blik på sin violin, som heldigvis atter hang på væggen. "Ak ja, lille jomfru," sagde han glad, "den er af den store Mozart; det er så længe siden, vi har spillet den! – ja," vedblev han, "nu har De jo rigtignok også meget at bestille; De må sørge for den gode unge herre dernede –."

Han fulgte hende sukkende med øjnene, da hun nu forlod ham med et venligt nik. Han kunne endnu stadig ikke ganske undertrykke en misundelig fornemmelse ved tanken om, at den fornemme unge herre sådan uden nogensomhelst ulejlighed havde samlet den unge pige op på vejen. Men hans hjertes medfødte taknemmelighed sejrede. "Fy! Fy!" sagde han til selv. Så haltede han hen til væggen, tog violin og bue ned fra krogen, og snart genlød den lave stue af den Mozart'ske sonates yndigste passager i rene og klare toner.

Da klokken i kirketårnet havde slået elleve denne aften, rejste doktoren sig fra sit arbejde og satte sig på den store sten udenfor husets dør for at nyde aftenens kølighed og for endnu en stund, inden han gik i seng, at hengive sig til de lyse tanker, der så ofte findes hos den fremtidsrige ungdom. Kun et øjeblik hvilede hans øje på landskabet, som udbredte sig for ham i hensvindende omrids; hvad der ellers var skilt ad, verden i hans indre og den der udenfor, mødtes fortroligt i nattens skærmende dæmring og sammenvævedes til ét. Som talende i drømme brusede åen mod sine bredder, mens alt andet var stille, og i stjernehimlens sølvklare lys steg den blonde, blåøjede piges skikkelse op af bølgen som Anadyomene. Han så hende

tydelig for sig; kun sømmen af hendes hvide klædning hang ned i vandet; hun smilede til ham med hin bløde, fornemme hovednejen, og i sivets hvislen skelnede han tydeligt hendes røst: "*Vraiment, une petite princesse dans son genre!*". Men nu var hun ikke længere ude på vandet; hun vandrede ved hans side; de stod foran verandaens søjler; hun hviskede noget; men han forstod det ikke.

Da han uvilkårligt vendte hovedet ind imod landet, hvor bag buskene hovedbygningens gavl tegnede sig tydeligt på himlen, så han til sin forbavselse endnu et lys glimte mellem grenene, og at det lyste i det vindue, bag hvilket han vidste, at Kättis kammer lå.

Så sent havde han aldrig set lys dér. Hvad mon den underlige pige gav sig af med på denne tid? Fransk? Men hvorfor gjorde hun nu det? Som barn havde hun jo dog næret en grundig afsky for det. – Nå, lige meget; hvad vedkom det ham?

Men han så hende ganske tydeligt for sig; hun støttede træt sit hoved i hånden og bladede dog ivrigt i hans leksikon.

Han vendte sig igen til den anden side. Åen brusede endnu som før; men den blonde majorsdatter ville ikke længere stige op af dens bølger; hvor alvorligt den unge doktor end søgte at tvinge sin fantasi, uvilkårligt vendte han igen øjnene hen imod det lys, som skinnede mellem træerne; klokken slog allerede tolv, og først længere tid derefter, da det slukkedes, forlod han sin sten og gik ind i sit kammer.

– – Næste aften og aftenen derefter igen skete det samme. Den tredje dags morgen, da Kätti bragte ham hans frokost, lagde hun det færdige sytøj på bordet. Han tog det og mønstrede det nøje, mens den unge pige spændt betragtede

ham. "Det er godt," sagde han. "Ja, du skal ikke le, det forstår jeg mig på." Han var, som mange mænd, næsten pedantisk med hensyn til sin vask. "Hvad koster det?"

"Ingen ting," svarede hun.

"Ingen ting? Får sypigerne ikke betaling her?" "Der findes ingen sypiger her; jeg har selv syet det. – Men vil de ikke se disse stile igennem?" Med disse ord gav hun ham nogle blade med franske stiløvelser.

Han tog tavs imod dem og begyndte at læse, mens hun stod ved siden af ham med beklemt hjerte. En gang fo'r hun forskrækket sammen, da han tog en blyant og skrev noget mellem linjerne; endelig gav han hende det tilbage. "Det er også godt," sagde han og så på hende med sine store blå øjne, mens en lys, glad rødme farvede hendes kinder. "Men er du da ikke mere den gamle Kätti? Hvem skulle tidligere have formået at give dig interesse for syning eller bøger? Og nu? Hvordan går det til? Det er jo ligefrem et mirakel!"

Hun stirrede på ham, indtil hendes øjne fyldtes med tårer. "Jeg ved ikke," stammede hun forvirret, "men må jeg komme igen med mine stile?"

Da han havde givet hende lov til det, tog hun sin bog og forlod hurtigt værelset.

G-strengen på Gniddergnadders violin var sprunget den foregående dag; nu kom han hen imod middag tilbage fra byen, hvor han havde købt sig en ny. Skønt han var træt, drejede han dog fra vejen til landsbyen ind på den anden, som førte til "Skovfryd og Ålyst", og ville netop gå ned ad den stejle klippetrappe til floden, da han mødte Kätti.

"Hvis jeg ikke gør Dem alt for megen ulejlighed, lille jomfru," sagde han og lettede på sin store, tallerkenrunde hue, "så kunne De, siden De dog kommer ned til hr. Doktoren, bringe ham en besked, som jeg har fået til ham nede i byen!"

Kätti nikkede og ledsagede ham hen til gadehjørnet, mens han meddelte hende sit hverv. Så nikkede hun endnu en gang; men hun følte selv, at hendes hænder pludselig var blevet iskolde.

Da hun ville gå tilbage, så hun den lange Trine træde ud af et hus; den gamle havde sin krepkappe på hovedet og en smudsig pose, fuld af urter, på ryggen; således støvlede hun ned ad landsbygaden, støttet til en stor knortekæp.

Kätti gjorde en bevægelse, som om hun væmmedes; men Peter Jensen lo og sagde: "Hun har købt sig brændevin. Hun går til byen med en stok, og kommer hjem i aften med en pisk."

"Først i aften?" sagde Kätti; hun syntes pludselig at få en idé.

"Ja, eller i nat eller i morgen! Hun sover lige så godt på vejen som hjemme! Altså, lille jomfru," tilføjede han, "kl. 5 i eftermiddag, hvis De vil være så god ikke at glemme det."

"Nej, nej," svarede hun hurtigt, "gå I blot hjem og hvil Jer; jeg skal sende Jer noget godt til middag." Hun var blussende rød, mens hun nu gik hjem ad; det hverv, hun havde overtaget, syntes at have voldt hende stærk sindsbevægelse.

Men det var først om eftermiddagen kort før det nævnte klokkeslæt, at hun gik ned ad klippetrappen; det ville have været nærmere at gå gennem haven, men hun syntes med forsæt, ligesom om hun ville unde sig en lille frist endnu, at vælge den længere vej. Da hun så stod nede ved aftægtshuset, blev hun næsten bange ved at se døren åben; hun måtte også først tørre

sin ene lillefinger af med sit lommetørklæde, for hun havde bidt den til blods på vejen fra det sidste trappetrin her hen til.

Men da Wulf Fedders noget forvirret hævede sit lyshårede hoved op fra det arbejde, i hvilket han sad fordybet, så han hende pludselig stå for sig, og han udbrød, ganske som da de var børn: "Er det dig, Kätti? Har du været her længe?"

Hun rystede på hovedet; men da hun ville tale, kunne hun næppe trække vejret.

"Nå," sagde han; "hvad er der? Jeg kan nok overkomme at få tid til at høre, hvad du vil sige."

Kätti så hen imod væggen og svarede stammende: "Jeg tror dog, at den lange Trine har dræbt vor Fidelle."

"Så det tror du? Men hvad er der at gøre ved det?"

"Jeg ville gerne bede Dem om at gå med mig derover, jeg er bange for at gå alene."

"Men, Kätti, når hunden er død, kan du jo dog ikke få den igen!"

"Jeg ville bare gerne vide det," svarede hun sagte. "Vil De ikke gå med mig?"

Doktoren betænkte sig; der var, som han udtrykte sig, "en knast" i hans arbejde, og den måtte han se at få bugt med endnu samme dag; men da Kätti blev stående og i ængstelig spænding stirrede på ham med sine mørke øjne, rejste han sig og lagde sine bøger til side. "Ja, når det ikke kan være anderledes, Kätti!" sagde han. "Men hvad er der i vejen med dig i dag? Dine kinder kappes jo med din røde sløjfe!"

Han fik ikke noget svar; Kätti, var allerede udenfor.

Med et skuldertræk tog doktoren sin botanisérkasse ned fra væggen, og snart gik de ved siden af hinanden hen over

markerne ad skoven til; da de nåede derhen, hørte de netop klokken slå fem i landsbykirketårnet.

"Skal vi ikke gå lidt hurtigere?" sagde doktoren, da Kätti med vilje syntes at sinke gangen.

"Å jo, lidt hurtigere!" – – Hun gjorde det også; men snart blev hendes skridt igen tøvende som før.

Han syntes ikke at lægge mærke til, at de gik rundt omkring skovens ydre rand; for der var så meget, der voksede og blomstrede her, som vakte hans opmærksomhed, og Kätti havde stadig nye ting at vise ham eller spørge ham om. Men idet han pludselig så sig om, udbrød han: "men hvorfor går vi egentlig her? Kørevejen gennem skoven må jo være langt nærmere."

"Kørevejen?" – Kätti vendte sit hoved bort fra ham og sagde ud i luften: "Det kan gerne være, det tænkte jeg slet ikke på!"

"Men før havde du jo selv sådant et hastværk!"

"Å nej, jeg har tid nok."

"Du er en underlig pige, Kätti."

Det varede længe, før de kom til den lange Trines bolig. Den faldefærdige hytte lå allerede i granernes dybe skygge; men døren var låset af, og Wulf Fedders bankede på den med begge næver, uden at der blev lukket op. Da han søgte at se ind gennem de støvede vinduer, sprang en sort og hvid plettet kat mod ruderne derinde og stirrede på ham med sine grønne øjne. "Brr!" sagde han; "der er jo ikke andre derinde end en hund." Men i samme øjeblik trådte han et skridt tilbage og fik øje på det bræt, som stod op ad den søndre havemur, og hvorpå der også denne dag hang en del dyreskind med den lodne side indad. "Kätti! Hvor er du, Kätti?" råbte han.

Hun stod henne under en gran og syntes at se ud over mosen, som her fra den gamles hytte udstrakte sig i en uoverskuelig afstand; med den ene hånd holdt hun således i en gren, at hun hvilede med hovedet på sin arm.

Da Wulf Fedders så den ranke pigeskikkelse, der næsten ligesom svævede i himlens gyldne skær, nølede han et øjeblik, derpå nævnede han endnu en gang, men sagte, hendes navn; så vendte hun sig om og kom langsomt hen til ham.

"Er det Fidéle?" spurgte han, idet han med en afrevet gren løftede et endnu blodigt skind i vejret.

Hun ligesom tvang sig et øjeblik til at se på det og rystede så på hovedet.

Han tog nogle andre skind. "En ilder og to katte! Gud ved, hvad den gamle gør med det stads. – Ja, nu har vi jo ikke andet at gøre end at gå hjem," tilføjede han. "Her går fodstien ind mellem granerne!"

Hun studsede først og så usikkert ligeud, så gik hun rask fremad.

Da de en stund havde vandret mellem de dunkle træer, hørte de ganske tydeligt violintoner inde fra skoven.

Kätti fo'r sammen.

"Hvad er der i vejen med dig?" sagde han. "Jeg synes, du er så bange af dig i dag. De nye bøgetræer er næppe langt herfra; det er et selskab, som danser, og din Gniddergnadder spiller til det."

Hun svarede ikke, men der var en sidesti, som førte i modsat retning, og ad den gik hun hurtigt fremad, som om hun måtte flygte for hine toner. Og snart hørtes intet andet omkring hende end den ensformige susen og brusen i granernes toppe,

som bevægedes af aftenvinden. Han fulgte hende i nogen afstand, men ikke længere borte, end at han des bedre kunne betragte den gådefulde skikkelse; og hans øjne så snart intet andet end hende. En nedhængende gren fejede den røde sløjfe bort fra hendes hår; hun lagde ikke mærke til det; men han tog den op og viste hende den. "Vent lidt," sagde han; "jeg ved, hvordan den skal sidde."

Hun bøjede ydmygt sit hoved og fandt sig i, at hans ubehændige fingre famlede omkring med båndet.

"Er det rigtigt?" spurgte han sagte, og hans hånd hvilede endnu et øjeblik på hendes hår.

Hun nikkede kun; der kom ikke et pust fra hendes mund. Så gik de atter videre; trætoppene brusede ikke længere, det blev mere og mere stille omkring dem.

Nu viste der sig en lysning, i hvilken aftenhimlens guld hvilede på bælgvækster og bregner, som stod sammen her i uberørt ensomhed.

"Ved du da virkelig, hvor vi er?" sagde Wulf, da Kätti gik foran ham ind i det plantevirvar. "Jeg er til mode, som om vi aldrig skulle komme ud af denne skov!"

Et skingrende skrig var svaret.

"Kätti, kære Kätti!" I et nu var han ved siden af hende.

Ved pigens fod lå der en hugorm, på hvis ryg kainsmærket stod skrevet tydeligt i den sorte zigzaglinje. Den tallerkenagtigt sammenrullede krop syntes ligesom at være naglet fast til jorden, kun musklerne spillede i uophørlig bevægelse, og det flade hoved med de glødende øjne var rettet truende i vejret.

"Se dér, dér!" stammede Kätti og hævede besværligt, ligesom i drømme sin hånd.

Hugormen bed rasende efter hende; men Wulf Fedders havde allerede løftet hende op på sin arm og bar hende bort, videre og videre, han vidste ikke selv, hvorhen, fra granerne til bøgegruppen og fra bøgene til skovens udkant; hun havde slynget sine arme om hans hals og hvilede ligesom et barn sin kind mod hans.

Nu lod han hende blidt glide ned på jorden; men hun vedblev at trykke sig op til ham med lukkede øjne.

"Kätti," sagde han blidt; "fat dig, faren er overstået."

Hun hævede sit hoved og så på ham, som om hendes tanker var andetsteds henne.

"Har du allerede glemt hugormen?" sagde han. "Den var dog lige ved at bide dig!"

"Ja, det er sandt, hugormen!" svarede hun og trådte et skridt tilbage; men ordet syntes ikke at have nogen betydning for hende længere,

"Ikke sandt," vedblev han, "den er jo langt, langt borte fra os, og du er ikke bange for den mere?"

Hun rystede på hovedet og betragtede ham dog ængsteligt.

"Kätti!" udbrød han bedende, "sæt ikke så hjemløse øjne op!"

Og da hun vedblev at være stum, udstrakte han heftigt bevæget begge sine arme imod hende.

Et øjeblik bøjede også hun sig hen imod ham; men så trak hun sig pludselig tilbage. "Nej, nej," udbrød hun og stødte ham tilbage med sine små hænder; "jeg kan ikke, jeg har været usand!"

"Usand? Du, Kätti? Du kan jo slet ikke være usand!"

"Jo," svarede hun og nikkede et par gange ligesom for at stadfæste sin brøde; "den gamle har slet ikke dræbt vor hund,

det vidste jeg godt, for de fandt den i morges død i mergelgraven."

Wulf Fedders rystede på hovedet. "Men hvorfor er vi da gået herud?"

"Der var et selskab fra byen," svarede hun stammende, "som ville gøre holdt ved vort forlystelsessted, det skulle jeg sige Dem besked om."

"Ville du ikke det?"

"Nej, jeg ville ikke!"

"Hvorfor ikke?" spurgte han spændt.

Hun tav et øjeblik; så sendte hun ham et fast blik fra sine sorte, strålende øjne og sagde: "Fordi den blonde dame er med i det selskab."

"Nå, det var derfor; – mener du majorindens datter?" Der var pludselig en kold klang i hans tale; den blonde dame var på en gang atter til i verden.

Da Kätti ikke svarede, tav de begge og gik langsomt ved siden af hinanden hen ad vejen. Da de nærmede sig til leddet, hørte de igen violintoner fra skoven. Kättis hvide tænder borede sig ned i hendes læbe; men Wulf Fedders gik videre, som om han ikke havde hørt noget.

"Vil De ikke gå derned?" spurgte hun sagte. "De træffer endnu selskabet samlet."

Han rystede på hovedet. "En anden gang, Kätti." – Og stumme ligesom før vandrede de hen ad den næsten mørke vej. Da de havde nået landsbyen, forlod de vejen og gik langs med åens bred, ved klippetrappen, som førte op til "Skovfryd og Ålyst", blev doktoren stående. "God nat, Kätti!"

"God nat," hviskede hun; de gav ikke hinanden hånden; som en forskræmt fugl fløj hun op ad trappen, indtil han så hende forsvinde i dæmringen deroppe.

– – Samme aften sad doktoren længe på den store sten udenfor døren og så ud på åen, som flød roligt fremad i stjernernes skin; men denne aften ville ingen yndig pigeskikkelse stige op af dens bølger. Nu da virkeligheden var så nær, kunne fantasiens leg ikke trives; de ædruelige tanker havde alene magten i dette øjeblik. – –

Wulf Fedders var søn af en højere embedsmand, som en dame af fornem slægt havde ægtet, da hun havde nået en modnere alder; det gik her som i de fleste sådanne ægteskaber: da hustruen ikke kunne andet end dele sin mands borgerlige stand, så søgte hun i det mindste at holde fast ved så meget af den fordums "eksklusivitet", som hendes små hænder i det hele formåede. Den heraf gennemsivede atmosfære i huset havde ikke været uden indflydelse på sønnen, der nærede tilbørlig højagtelse for sin moder; til trods for hans gode vilje var det ham for det meste vanskeligt, ja næsten umuligt at vurdere et menneske uden hensyn til hans oprindelse eller den ham medfødte fortid. Således ville han gerne være en betydelig retslærer, en stor statsmand; men skulle han til gengæld have været søn af en staldkarl og have måttet tage et sådant barns ungdom med i købet som sin fortid, så ville han dog have betænkt sig længe.

Nu sad han dér i den ensomme nat, stille forfærdet over efter middagens begivenheder, som med påtrængende tydelighed stod ham for øje. Det var Kätti selv, som havde holdt ham tilbage fra at binde sig til hende for bestandig; og Wulf Fedders

var ikke den mand, som ikke med alle ofre ville have opfyldt en forpligtelse, han tydeligt var gået ind på. Men det farlige øjeblik var forbi og kunne aldrig vende tilbage. "Herman Tobias Zippels svigersøn!" Han rystede sig lidt, ligesom Kätti en gang havde gjort lige overfor den stakkels hjælpelærer; så rejste han sig langsomt og gik ind i sit kammer.

Et par dage efter hændtes der Kätti noget lykkeligt, som hun rigtignok for øjeblikket næppe vidste at værdsætte. I følge hendes afdøde gudmoders testamente blev der ikke blot overrakt hende en pung, som var spækket med guld- og sølv-skuepenge, men der var også udsat en ikke ubetydelig sum for hende, hvilken til hr. Zippels store indignation ikke skulle administreres af ham, hendes naturlige formynder, men derimod af en tredje mand, indtil hun selv var myndig.

Og, ret som om der ingen ende var på lykken, hjælpelæreren, der var blevet borte efter sin frugtesløse bejlen, begyndte atter at indfinde sig på "Skovfryd og Ålyst". Da han havde sikker udsigt til en god ansættelse i byen, søgte han med al slags samtale igen at nærme sig til husets datter og fik efterhånden et ganske muntert og selvtillidsfuldt væsen. Da Wulf Fedders en gang stødte sammen med ham, var det kun i første øjeblik, som om en bondelømmel ville gå ind i hans blomsterbede, og på hans læber var der allerede et overlegent ord mod det unge menneske. Men han betænkte sig; hvad kom det ham ved? Han ville jo ikke have nogen ret til denne blomst. Han gik sin vej, og Kätti så efter ham med store øjne, mens skolemesterens tale gik forbi hendes øre som intetsigende bølgebrusen.

For øvrigt ville solskinnet, som uden for vedvarende sendte sin glans ned over jorden, ikke gøre sig gældende i "Skovfryd og Ålyst". Doktoren viste sig kun sjældent i beværtningen; når han ikke sad ved sit arbejde, vandrede han alene omkring i mark og skov, eller også var han inde i byen, tit flere dage i træk. Hr. Zippel rev sig i håret mere end nogensinde før; for af hans arbejdere var mere end halvdelen rendt deres vej, enten fordi hr. Zippels ordrer forekom dem uudførlige, eller, som man mumlede hist og her, fordi lønnen ikke blev betalt tilstrækkelig nøjagtigt. Når han så sin datter, blev han meget gnaven. "Siden du af lutter egensindighed ikke vil synge mere, kommer der færre og færre gæster fra byen. Hvad skal det blive til?" – Der var en smertelig trækning i det unge ansigt; men hun vidste ikke, hvad hun skulle svare.

Der blev dog igen en dag meldt nogle gæster. Kätti havde efter ordre dækket kaffebordet på verandaen; kirkeklokken slog tre, og det unge selskab, som havde dannet sig denne sommer, måtte snart komme. Kätti kastede endnu en gang et ransagende blik på sit værk; opvartningen havde hun overgivet til den tykke kokkepige, som var i færd med at tage sin søndagsstads på. Trods faderens indtrængende opfordringer formåede hun ikke at tvinge sig til at opvarte disse gæster.

Hun lyttede, det forekom hende, at hun hørte vognrullen; men det var kun lyden af den lille spillemands velbekendte ujævne trin, idet han kom hen ad havestien. Snart viste sig da også Gniddergnadders tarvelige skikkelse på verandaens trin; skønt solen var påfaldende blid denne dag, tørrede han dog de klare perler fra sin pande med et ternet lommetørklæde.

Med kærlighedens instinkt havde han allerede for længe siden fundet ud, hvorfor hans kælebarn nu i mange dage havde været så løjerlig stum og bleg; og mens han nu så på det ophidsede unge ansigt, hvis træk i dag var ejendommelig skarpe, greb han ivrigt begge hendes hænder. "Å, lille jomfru," sagde han og hævede sine grå øjne op til hende i tilbedende forsagelse; "det skulle De ikke tage Dem alt for meget til hjerte; der findes andre, som mener det ærligt!"

Hun så sørgmodigt, men venligt på ham. "Det ved jeg nok, kære Gniddergnadder; men jeg forstår dig ikke."

"Hvis jeg bare turde tale, lille jomfru!"

"Hvorfor skulle du ikke turde tale?" – Hun lyttede endnu en gang, men kunne ikke høre noget.

Gniddergnadder tørrede igen sin pande af. "Hjælpelæreren er ingen fin herre," sagde han; "men jeg kender ham; han er et godt menneske; De ved, lille jomfru, at han også spiller rigtig pænt på orgel, og nu har han jo også fået det kønne levebrød inde i byen – hvis De ville tillade ham at spørge sig for igen!"

Kätti hørte roligt på ham. "Når alt kommer til alt, skal du nok fri for ham!" sagde hun og støttede træt det mørke hoved til én af verandasøjlerne.

Gniddergnadder blev meget forlegen. "Å, lille jomfru!" sagde han; "og hvis det var tilfældet!"

Hun svarede ikke; hun var pludselig faret op. Man hørte tydeligt flere vogne rulle hurtigt afsted på landsbygaden.

Hun trådte hurtigt hen til den lille spillemand og lagde sin hånd fast på hans arm. "Ti stille, Gniddergnadder! Sig ikke mere; jeg vil ikke høre mere om den tosse!"

Da han så sig om, var hun forsvundet; ved indkørslen hørte man de nye gæster larme, og doktoren viste sig på klippetrappen for at tage imod dem.

– – Eftermiddagen gik, og Kätti sad i sit kammer, hvis dør hun havde låset af; da der var blevet mere stille dernede, gik hun forsigtigt ned i huset. Salen var tom; på verandaen så hun to ældre damer sidde og spille piquet; men fra floden bag haven hørtes der mange muntre stemmer. Kätti stod et øjeblik med foroverbøjet hoved og tilbageholdt åndedræt, som om hun bestræbte sig for at opsnappe enkelte ord i larmen dernede; så listede hun sig ned i haven, næsten imod sin vilje.

Det unge selskab havde løsnet den største af de to både og var i færd med at indskibe sig; doktoren og den blonde dame var de sidste, og hun greb netop hans hånd for at gå ned i båden. Kätti så det fra sit skjul, og hendes øjne slugte alt, hvad de så. Hun blev stående i åndsfraværende grublen, mens båden sejlede op ad strømmen. Men det varede ikke længe, så var også hun nede ved floden, og snart fulgtes den større båd af den lille, som blev drevet frem med jævne, sagte åreslag; den unge pige, som styrede den, forstod at holde sig stadig i samme afstand fra den anden båd.

– Hvad ville hun? – Det vidste hun ikke selv; men hendes øjne var ligesom manede fast til den store båd, som under latter og sang i aftensolens glans blev roet op ad strømmen foran hende.

Længere oppe, på samme side som landsbyen, var der en temmelig stor høj, som gæsterne i "Skovfryd og Ålyst" plejede at opsøge på grund af den smukke udsigt, hvorpå de så vendte tilbage gennem mark og skov. Også i dag havde man sendt en dreng i forvejen, som senere skulle ro tilbage med de tomme

både; for på vejen derud ville de unge mænd selv ro deres damer.

Det vidste Kätti; det gik som regel således til. Endelig så hun båden lægge til ved højen og herrerne hjælpe damerne i land.

– Hun hvilede på årerne. Men hvad var der i vejen derhenne? Der måtte være indtruffet et uheld; man stimlede sammen og syntes at føre en ivrig forhandling. Så blev en af damerne – Kätti kunne ikke se, hvem – ved en herres hjælp bragt ned i båden igen; hun haltede åbenbart, hun måtte have trådt fejl med foden. Nu gik de igen alle hen til fartøjet, og der var på ny meget ivrig tale; den forulykkede dame syntes taknemmelig, men bestemt at protestere imod noget. I aftensolens flimren så Kätti alt som et skyggespil; men nu iagttog hun tydeligt, at damen, løftet op af herren, kom over i båden, og at denne derpå hurtigt bøjede sig ned efter en åre og stødte fra land, mens de andre gik hen imod højen og viftede med deres lommetørklæder.

Kätti greb med hånden hen imod sit hjerte; hun tvivlede ikke om, hvem de to var, som kom roende ned ad den ensomme å. Hendes egen båd lå tæt ved indsejlingen til den lille sivhavn; hun styrede ind i den og gled med optrukne årer gennem den smalle åbning.

Fra det indesluttede rum var det ikke muligt at se op ad floden, men på den ene side stod rørene mindre tæt, så at hun kunne få båden klemt derind og derfra få udsigt over åen. På den anden side derovre var der også en høj sivvæg, og vandvejen på det sted var så snæver, at ingen kunne komme ukendt forbi.

Den unge pige havde foldet hænderne over sine knæ og hvilede sit mørke hoved på dem; det så ud, som om hun bad; men hendes øre var rettet lyttende op ad strømmen; hendes hjerte bankede heftigt; de tanker, hun havde, gik denne ene vej. Og nu, nu endelig opfattede hendes øre i den dybe stilhed lyden af åreslag. Hun fo'r op og strakte sig med hele legemet hen i den retning, mens hun med hænderne klamrede sig fast til bådens rand. Begærligt, som lurede hun på et bytte, lyttede hun til denne støj, som kom nærmere og nærmere og lige hen imod hende. Men hun hørte intet af, hvad hun tænkte, hun skulle få at høre; intet ord, ingen lyd fra menneskelæber!

Men nu – det lød, som om årerne blev trukket op, hun hørte tydeligt vanddråberne falde; og nu – båret af strømmen gled båden brusende langs med hendes sivmur.

Kätti havde rejst sig op; hun bøjede skælvende de nærmeste siv til side; men, hvor meget hun end stirrede, synet blev det samme; Wulf Fedders styrede båden, og den blonde pige hvilede i hans arm. Men kun et øjeblik endnu, så fo'r hun brat op. "Der var nogen, som lo!" udbrød hun og så sig forskrækket om.

Doktoren lod sig ikke så let forvirre. Han omfavnede på ny sin elskede og kyssede hende. "Du drømmer," sagde han ømt; "vi er alene; hvem skulle også le ad, at du er blevet min?"

Men uset bag den mørke sivskov var der et blegnende ungt ansigt, som i dette øjeblik var sunket ned mod bådens rand. – Aftenrøden strålede på himlen og svandt, duggen forsølvede den skønne piges sorte hår, og kærlighedens stjerne funklede på den lyse, blå himmel. Da først rejste Kätti sig. Hun så længe på den rolige stjernes milde glans; så betragtede hun

opmærksomt sine hænder, sine små fødder; hun løste sit smukke hår og lod det glide gennem fingrene, så udstrakte hun pludselig sine arme og greb med begge hænder efter årerne. "Kun værtens datter!" udbrød hun. "Datteren fra 'Skovfryd og Ålyst'!" Et bittert smil fløj over hendes læber; måske lo hun atter højt; men ingen hørte det; det fartøj, som havde de to lykkelige unge mennesker om bord, var for længe siden drevet ned ad strømmen.

Samme nat havde doktoren ladet sit dagligstuevindue stå åbent, hvilket han ofte gjorde for kølighedens skyld. Da han næste morgen lod sit blik glide hen imod vindueskarmen, så han sit franske leksikon, som Kätti hin morgen havde bedt så indtrængende om. Hun havde altså bragt det tilbage i al stilhed og ville ikke benytte det mere.

Da han tøvende tog bogen, som var ganske fugtig af nattedug, faldt en seddel ud af den. Det var Kättis små bogstaver, han så på den.

"Den lille pung med guld- og sølvmønterne" – således havde den unge pige skrevet i sin uvidenhed med hensyn til lands lov og ret – "tager jeg med, og der er altså ingen, som behøver at være bekymret for min skyld. Men hvad jeg ellers har arvet, skal fader have; han skal blot give Gniddergnadder hundrede daler deraf. Jeg tør vel håbe, at De vil ordne det for mig."

Andet stod der ikke; det var underskrevet med navnet "Kätti".

Wulf Fedders stirrede forbavset på disse linjer; den latter, som den foregående dag havde forskrækket hans smukke kæreste, faldt ham pludseligt tungt på hjertet. Grublende

overvejede han, om han kunne opdage nogen brøde hos sig; men han fandt ikke nogen.

Han følte en heftig, opbrusende længsel efter den unge pige, men sagde med eftertryk til sig selv, at det kun var medlidenhed.

Et øjeblik efter gik han gennem haven op til hovedbygningen, i hvis gæsteværelse han traf hr. Zippel, som stod der med hat og stok, ligesom rustet til en rejse. "Er Kätti her?" spurgte han hurtigt.

"Kätti?" svarede hr. Zippel adspredt. "Hun er vist ikke kommet op af dunene endnu."

"Jo, jo! Hun er borte!"

"Borte?" Hr. Zippel løb ud af døren og kom igen et øjeblik efter. "Ja! Hendes seng er urørt! Men hvorfor? Hvorfor?"

"Det ved jeg ikke," svarede doktoren med en noget usikker stemme; "men læs dette!"

Hr. Zippel tog sedlen. "Hm, det er rigtigt! Det er rigtigt!" udbrød han og strøg alt sit hår op med udspilede fingre. "Igen den gamle dumhed! Men dette her med pengene, ser De, det er en ny! På dette kradseras er der såmænd ingen, der udbetaler mig en skilling. Nå, det er lige meget; lev vel, hr. doktor; jeg skal til byen!"

Doktoren holdt ham tilbage. "Hvad skal De dér? Vil De igen lade det sætte i aviserne?"

"Hvad mener De? Ja naturligvis skal det i aviserne! – Men min Kätti er dog et geni; hun har valgt den gode del; med dette publikum kan man ikke gøre noget! Tror De, at "Skovfryd og Ålyst" kan eksistere uden gæster? Eller tror De det ikke?" Han stirrede et par sekunder stift på doktoren, så udstrakte han

ligesom besværgende sin hånd imod vinduet, gennem hvilket man kunne se haveanlæggene og brudstykkerne af det nye skov- og engvands-bad. "Et eller andet dumt æsel, som kommer efter mig, vil lave guld af mine tanker, sådan er verdens gang! – nu går jeg ind på rådhuset og erklærer mig fallit!"

Han knejsede stolt og gik ud ad døren, idet han svingede sin spadserestok.

– – Nogle dage senere sad Wulf Fedders inde i byen ved siden af sin smukke blonde kæreste. Hun havde snakket længe og syntes at være ivrigere til at spørge end han til at svare.

"Nu er hun altså løbet bort for anden gang?" sagde hun.

"Ja, for anden gang."

"Og har I slet ikke fundet noget spor af hende?"

Han rystede på hovedet. "Nej, ikke videre end til flodens munding, hvor båden også fandtes."

"Du stakkel, hvor du har overanstrengt dig!"

"Nej, det er overdrivelse, Cäcilie; jeg har slet ikke været nødt til at overanstrenge mig."

Hun bøjede sit hoved og så op til ham med sine blå øjne. "Nægt det ikke! Hør! Hvis det var en anden, kunne jeg blive skinsyg!"

Han rødmede let.

"Du slemme fyr!" udbrød hun og truede spøgende ad ham med sin hvide hånd.

Wulf Fedders betragtede hende med et mørkt blik. "Skal vi ikke hellere tale om noget andet end om den stakkels pige?"

Den unge dame glattede omhyggeligt sin kjole og satte sig tilrette i sin stol. "Hun interesserede mig," sagde hun, "hvorfor, det vidste jeg ikke; men efter denne historie er jeg på det rene

med det! Hun havde sådan nogle rastløse øjne, ikke sandt? Det var et rigtigt vagabondansigt!"

Der er gået fem og tyve år siden den tid. "Skovfryd og Ålyst" blev efter hr. Zippels fallit købt af den tidligere ejer, som gav det til sin ældste søn, og med ham holdt det gamle patriarkalske bondegæstgiveri, de billige priser og gæster atter deres indtog. – Ved aftægtshuset nede ved floden ligger endnu stadig den store sten, på hvilken Wulf Fedders en gang overvandt sit anfald af ungdommeligt drømmeri.

I stedet for ham kunne man for et par år siden endnu se en lille mand, som var tinget i kost hos en af de arbejderfamilier, der boede i huset. Undertiden, på milde sommeraftener, når husets beboere var gået til ro, og floden kun gav genskin af de stille stjerner, lød de klare violintoner over skov og eng. Den, der var vågen og lyttede opmærksomt, kunne måske genkende enkelte passager af en Mozart'sk adagio, af og til kom der også en længselsfuld melodi, som døde hen og atter kom tilbage, indtil violinspillet holdt op – ofte meget sent.

Men hist ovre i byen, i det gamle landfoged-arkiv, til hvilket distrikt det fordums "Skovfryd og Ålyst" hørte, ligger blandt dokumenter vedrørende folk, der er forsvundet, et hefte med ganske falmet omslag; det indeholder regnskabet over Kättis arv, hvis renter for længe siden har fordoblet kapitalen.

Den nuværende landfoged er Wulf Fedders, som kort efter sin forlovelse ombyttede alle tanker om fremtidig berømmelse som lærd med embedsvejen, der fører sikrere til den huslige arne. En gang om året, ved revisionen af værgemåls- og kuratel-sager, går de dokumenter gennem hans hånd. Så

tænker han pludselig igen på den mørkhudede Kätti og sin ungdomstid og hine dage i "Skovfryd og Ålyst". Men han har at gøre med en hel del dokumenter, og hjemme har han en blond kone og mange børn; førend han har tilbagelagt vejen fra kontoret til sin bolig, har disse erindringer for længe siden forladt ham.

Senatorens sønner

Den nu for længe siden glemte gamle senator Christian Albrecht Jovers, hvis ligkiste, på den tid da denne vor lille fortælling tager sin begyndelse, havde stået flere år blandt sit stille selskab i familiegravstedet, havde været en af vor kystbys sidste større købmænd. Foruden sin enke, den af store og små afholdte "Fru Senator", havde han efterladt sig to sønner; den ældste af disse, som bar hans fulde navn, havde han kort før sin død optaget som firmaets kompagnon, mens han havde skaffet den et år yngre Friedrich Jovers en vinforretning i samme by, som ved ejerens død var blevet afhændet.

Den afdøde gamle herre havde haft ord for at have øvet et strengt regimente i sit hus, også overfor sine sønner, som begge var over myndighedsalderen; men ikke mindre havde han haft ord for at være en mand, som stedse havde sin stillings værdighed og sine forfædres velfortjente anseelse for øje, samt et åbent hjerte for sin fødeby og alle respektable folk i den, hvad enten de boede i de store gavlhuse ved torvet eller i hytterne i byens udkanter. Ved nytårstid måtte hans bogholder og kasserer Friedebohm altid lægge en stor dynge danske og hollandske dukater i små tutter og forsegle dem, enten det nu skulle være hædersgaver til præsterne, til kirke- og skoletjenere, eller til hans gamle tjenestefolk, som boede i byen, for at de kunne betale deres udlæg i helligdagene; og lige så sikkert var det at han, før den værste vinternød begyndte, lod slagte en fed, mæsket okse, som var blevet gået på græs på hans marskgård,

der i nærheden, og uddelte kødet til de fattige. Det var da ikke at undres over, at den gamle herres medborgere, når de en sjælden gang mødte ham i byen, altid med en slags omhyggelig højtidelighed løftede deres "tremaster" op fra parykken, og vel også så forventningsfulde hen på ham, om der skulle komme et smil omkring den strenge, tæt lukkede mund, når han hilste igen.

Familiens hus lå midt i byen, i en gade, som gik ned til havnen. På hovedbygningen var der en bred trappe, som førte op til en høj, rummelig forstue, og til venstre, ved siden af den store gadedør, var dagligstuen; i den lange bagbygning lå der to skrivestuer, kontoristernes og principalens, og ovenover dem, i øverste etage, den store festsal, som kun brugtes ved højtidelige lejligheder. Også alle andre rum og bekvemmeligheder, som en anset familie i de dage måtte have, fandtes i og ved huset, kun ét manglede: der var ingen have, kun en tålelig stor brolagt gårdsplads, som de tre salsvinduer deroppe og skrivestuevinduerne nedenunder vendte ud til. Den smule udsigt, man havde fra denne gårdsplads, var over en lav mur til den ikke bredere gårdsplads i nabohuset; men naboen var Friedrich Jovers, og over denne lave mur plejede de to brødre hver morgen at hilse på hinanden.

Familien havde dog have, en prægtig både blomster- og køkkenhave; men den lå et stykke vej fra huset, men dog så at man, som det her hed, kunne komme "bagenom" til den. For den gamle købmand, som havde så meget at varetage, må det vel have været en vederkvægelse sent om eftermiddagen at spadsere udover langs med byens vestgrænse, stundom stod han da stille for at se ned ad de grønne marskegne, eller i

fugtigt vejr, når havfladen ligesom havde hævet sig og var blevet synlig, ud over den, efter masterne på et af hans skibe, som lå for anker på reden. Han blev da altid stående en god stund, inden han vendte om og gik til byen igen; nu var det blot tyve skridt, så bøjede han ind i en bred sidegade, hvor de lave, men rene og vel vedligeholdte huse, som beboedes af arbejdere og små håndværkere, stod åbne, så at søluften og solskinnet frit kunne strømme ind. Her afbrødes den nordlige husrække af en grøn hvidtornhæk, og denne igen af en bred stakitport. Med den store nøgle, han tog op af sin lomme, lukkede den gamle herre porten op, og snart kunne man se ham inde på den snorlige, med knuste muslinger bestrøede vej, eftersom årstiden var til, bøje sit hvide hoved ned til en nys udsprungen provencerose ved siden af vejen, eller undersøge frugten på de unge, i rabatterne nylig plantede træer.

Denne brede vej med buksbomhække til begge sider var omtrent hundrede skridt lang og førte hen til en i "parykstil" bygget pavillon, og det var stedse en fest for hele gaden, når familien søndag eftermiddag kom sammen her til kaffe, og begge fløjdørene da stod vidt åbne. Den gamle Andreas, som boede tæt ved haven, havde de dage tidligt om morgenen, eller måske lørdagen, med sin rive jævnet alle huller og bundet blomster og buske pænt op. Kvinder med deres spæde børn på armen, halvvoksne drenge og piger trængte sig omkring porten, for gennem sprækkerne i den at få et lidet indblik i de patriciske sommerglæder; de stod da og beundrede det blanke sølvtøj på kaffebordet eller, dem som så bedst, den ikke dårligt malede dansende Flora på pavillonens bagvæg, og påstod at denne svævende dame var et portræt af senatorfruen i hendes

unge dage. Ungdommens fryd og glæde var en grøn papegøje fra Cuba, der ved sådanne anledninger, som mangeårig fest- og husfælle, plejede at have sin plads udenfor pavillonens dør. Der sad den på sin stang og peb snart en hjemlig negervise, snart, når alt for mange fingre og blanke øjne fra porten pegede og så på den, idet den slog med vingerne, nogle næsten forståelige ord over til gadebørnene. Så spurgte disse hinanden: "Wat seggt he? Wat seggt de papagoy?" (Hvad siger den? Hvad er det papegøjen siger?) Og altid var der en, som kunne give svar. "Wat he seggt? 'Komm 'röwer'! seggt he." (Hvad den siger? 'Kom over til os', siger den). Da lo børnene og puffede hinanden med albuerne, og når træerne hang fulde af stikkelsbær eller af æggeblommer, havde de nok ikke haft noget imod at "komme over". Men dette var næppe den gamle papegøjes mening, for når hr. Christian Albrecht, dens specielle velynder, kom hen til stangen med et stykke sukker, skreg den også: "Komm 'röwer!" Den havde skreget det samme allerede den gang, da en af deres faders gamle kaptajner kom og forærede drengene Friedrich og Christian Albrecht den fremmede fugl; og da også de da spurgte: "Wat seggt de papagoy?" havde den gamle mand let og sagt: "Ja, ja, se hebbt up't schipp em allerlej dumm tüges lehrt!" (Ja, ja, de har på skibet lært den alle slags narrestreger). Pokker ved hvad fuglen mente med sit plattyske udråb.

Imidlertid kunne det vel også hænde, at den lille venlige Fru Senator med sin kaffekop i hånden kom gående ned ad havestien for at glæde den gamle Andreas' børnebørn med en frugt eller en søndagsskilling; da pudsede kvinderne hurtigt deres småbørns næser, mens drengene blev stående og smilede polisk; for de vidste godt, at den venlige dame ikke tog det alt

for nøje med slægtskabet til Andreas. Ligedan var det, når hr. Christian Albrecht kom, for han lignede sin moder, tog livet let og var munter og gemytlig; han kendte alle drengene ved navn og fortalte dem de vidunderligste og fornøjeligste historier om papegøjen. Anderledes var det, når den gamle købmand med sin hollandske kridtpibe kom ud på stien. Da kom i en fart alle fingre bort fra sprinklerne på porten, og gamle og unge skottede til ham med tavs ærbødighed; men var det hr. Friedrich Jovers, som kom nedad vejen, så forsvandt pludselig alle børnene med råbet: "De junge herr!" til begge sider af porten bag det høje gærde; for at befatte sig med børn lå ikke for ham; men vel havde han engang dygtig skændet på en af de større drenge, da denne fra gaden af med sin flitsbue ville skyde på en irisk, som sad og sang inde i haven.

Disse familiefester var det nu forbi med. Den nordlige del af haven, som lå bag pavillonen, grænsede til den udenfor byen beliggende kirkegård, og her, i det af hans fader opførte familiegravsted, hvilede den gamle købmand og senator fra sit lange livsarbejde; med sangen: "O, du skønne jord", havde den lærde skole og borgerskolen fulgt ham til graven, for begge disse, som stadig lå i strid med hans svoger, den regerende borgmester, havde i ham, så længe han levede, haft et godt skjold og værge. Her var også for kort tid siden den venlige Fru Senator bragt til hvile, efter at hr. Christian Albrecht nylig havde ført en smuk svigerdatter, som lignede hende af væsen, ind i det gamle hus. "Nu behøver du mig ikke mere," havde hun med et smil sagt til sin berøvede søn, "i hende der har du mig jo igen, og ung og smuk tilmed!" Og så havde også hun lukket sine øjne, og mange øjne havde grædt for hende, og hendes ven, den

gamle kantor van Essen, som ærede hende så højt, havde ved hendes begravelse opvartet med sørgemusik, som han i denne anledning selv havde komponeret.

Mellem kirkegården og haven var der blot et lavt gærde, og hr. Christian Albrecht havde ellers, uden at tænke videre over det, set over det hen på den øverste del af familiegravstedet tæt derved; men nu, da hans fader lå der, kom han uvilkårligt til at ønske, at et højt plankeværk eller en mur ville tage udsigten bort. Ikke sådan at forstå, at han skyede sin faders grav; kun fra haven af ville han ikke se den; når hans hjerte drev ham derhen, ville han gå den sædvanlige vej gennem gaderne. Han havde vel også talt om dette til sin broder, men glemt det over sin unge ægteskabelige lykke; men nu, da også hans elskede moder lå der under de tunge stenheller, dukkede disse tanker op i ham igen.

Men først gjaldt det at komme overens med sin broder om forældrenes efterladenskab; det var jo endnu uvist, hvem der ville blive ejer af haven.

En søndag formiddag i november gik begge brødrene, hr. Christian Albrecht og hr. Friedrich Jovers, tavse frem og tilbage i familiehusets store, kolde festsal. Morgensolen, som for en liden stund siden havde skinnet ind ad de tre høje vinduers små ruder, var allerede gået bort igen, de store spejle mellem vinduerne så ganske mørke ud mellem de grå silkegardiner. Mændene gik sagte, som om de ikke ville vække ekkoet i det store værelse; til sidst blev de stående foran et smukt chatol med spejlopsats, hvis rigt forgyldte overdel bestod af rosenguirlander, båret af amoriner. "Hm," sagde Christian Albrecht, "da moder engang i sine sidste leveår tog sin muffe op

af skuffen der, nikkede hun til det ene spejl: 'Du skælm,' sagde hun, hvor har du gjort af det smukke ansigt, som du ellers har været så ivrig for at vise mig? Se blot nu, Christian Albrecht, hvad det er for et ansigt, som kigger ud på os der.' Den gamle muntre kone! Hun rakte mig da hånden og lo så hjerteligt."

De to brødre så på det stumme glas; intet ungt ansigt kiggede ud derfra, og heller ikke det kære gamle, som de kendte endnu bedre. Tavse vedblev de at gå; de lagde næsten med ærefrygt deres hånd snart på det ene, snart på det andet af møblerne, som stod her, som om det endnu var i deres barndom, da de blot fik lov til at komme herind ved familiefester og i julen. Ligesom dengang glitrede og blinkede den store krystalkrone der under den massive stuk-roset i gipsloftet; ligesom dengang hang der store brystbilleder af deres forældre i deres brudestads, og ved siden af dem, taget i en højere alder, deres bedsteforældre, hvis gammeldags skikkelser de havde en dunkel erindring om fra deres tidligste barndom.

"Christian Albrecht," sagde den yngre broder, og det strenge træk ved munden, som han havde efter sin fader, forsvandt et øjeblik, "her må intet tages bort."

"Det mener også jeg, Friedrich."

"Du beholder altså huset."

"Og papegøjen? Den har vi glemt."

"Den, tænker jeg, hører også med til huset."

Christian Albrecht nikkede. "Og så tager du det bedste bordsølvtøj og Sèvres-porcelænet, som står derinde i dækketøjskammeret."

Friedrich nikkede; så blev der en pause.

"Så er vi jo færdige med vor deling," tog Christian Albrecht igen ordet.

Friedrich svarede ikke; han stod foran familiebillederne, som om han måtte betragte dem rigtig nøje; han bøjede sit hoved længere og længere bagover, indtil den sorte silke-hårpung stod i en ret vinkel ud fra hans chokoladefarvede spidskjole.

"Der mangler blot haven!" sagde han endelig i en tone, som om han kun løseligt nævnede en biting.

Men hans broders ellers så rolige ansigt skiftede udtryk; det var som om han nu pludselig havde hørt noget, som han længe havde gruet for. "Haven kunne du lade mig beholde," sagde han beklemt; "udløsningssummen kan du selv bestemme."

"Synes du det, Christian Albrecht?"

"Ja, jeg synes det, Friedrich. Du siger selv, at du er en født pebersvend; men jeg og min Christine ... vort ægteskab vil blive velsignet. Her har vi blot den snævre gårdsplads; betænk, broder, hvor skal vi gå hen med børnene? Og så du selv. I pavillonen søndags-eftermiddagene! Du vil dog vel hellere se din unge svigerinde gå og ordne moders kaffebord, end din bidske enke Antje Möller."

"For dine børn," svarede Friedrich uden at se sig om, "vil min have aldrig være lukket."

"Det ved jeg, kære Friedrich; men barnehænder i min pertentlige hr. broders ranunkel- og levkøjbed!"

Friedrich gav intet svar på dette.

"Der har været en kodicil til vor faders testamente," sagde han, som om han talte til billederne eller til væggen foran ham, "og ifølge den skulle *jeg* have haven; udløsningssummen ved jeg

ikke noget om, den kan du bestemme, eller lade en anden gøre det."

Christian Albrecht greb næsten heftigt sin broders hånd.

"Du hørte det af moder, at fader engang, da hun holdt dette dokument i hånden, udtrykkelig befalede hende: Riv det itu; brødrene skal se til at komme overens i denne sag."

"Men det blev ikke revet itu."

"Det ved jeg nok; der kom i det samme en fremmed, og derfor blev det ikke gjort den gang; men senere, dagen efter fars begravelse, rev mor papiret itu, som den afdøde havde bedt hende om."

"Det var et helt år efter."

"Friedrich, Friedrich! Vil du gøre indsigelser imod, hvad vor moder gjorde?"

"det vil jeg ikke, Christian Albrecht; men mor tog fejl; hun havde ikke længere ret til at sønderrive dokumentet."

På den ældre broders ansigt stod der et øjeblik ligesom et rådløst spørgsmål; så begyndte han at gå frem og tilbage i den store sal, indtil han blev stående midt på gulvet med udstrakte arme.

"Godt," sagde han, "du vil gerne have haven, vi begge vil gerne have den! Så skal vor faders ord holdes i ære; lad os dele, hvis du vil, så at vi kan få hver vor halvdel."

"Hver vort skamferede stykke!"

"Nå, så trækker vi lod. Lad os gå ned, Christine kan holde lodsedlerne."

Friedrich havde vendt sig om imod sin broder; hans ansigt var rødt lige op over de tykke øjenbryn.

"Hvad der er min ret," sagde han heftigt, "det trækker jeg ikke lod om."

I dette øjeblik lød papegøjens negervise op til dem; en gammel tjener havde åbnet salsdøren: "Jeg skulle sige fra madamen, at der er anrettet."

"Straks, straks!" sagde Christian Albrecht. "Vi skal straks komme ned."

Tjeneren forsvandt, men herrerne kom ikke.

Et kvarter efter kom en ung kone fra dagligstuen ud i forstuen, gik hurtigt halvt op ad den brede trappe og råbte op imod salen: "Er I endnu ikke færdige? Friedrich! Christian Albrecht! Skal jeg da sætte suppen for tredje gang over ilden?"

Der kom intet svar; men lidt efter at den smukke husfrue et par gange utålmodigt havde klapret i trappetrinet med sine højhælede sko, blev salsdøren deroppe hurtigt lukket op, og Friedrich kom alene nedad trappen.

Den unge fru senatorinde – hendes mand var nylig blevet sin faders efterfølger i dette embede – så ganske forskrækket på ham.

"Friedrich!" udbrød hun, "hvorledes er det, du ser ud? Og hvad bliver der af Christian Albrecht?"

Men svogeren stormede forbi hende uden at give svar.

"Vel bekomme maden," mumlede han, var allerede nede ved gadedøren og stod med klinken i hånden.

Hun løb efter ham. "Friedrich! Friedrich! Er du rav ruskende gal? Din yndlingsret, *perdrix aux truffes*!"

Men han var allerede ude på gaden, og gennem forstuevinduet så hun ham ile hen imod sit hus.

"Nej se mig til den tværdriver!" og hun rystede på hovedet og gik tankefuld igen op ad trappen. Da hun åbnede salsdøren, så hun den unge hr. senator med begge hænder i sine kjoleskøder gå der så alvorlig og se ned for sig, som om han ville tælle sømmene i gulvet.

"Christian! Christian Albrecht!" udbrød hun, idet han standsede foran hende.

Da han hørte hendes stemme, og, idet han hævede sit hoved, så hende ind i de blå barneøjne, kom hans ansigt i de vante lyse folder igen.

"Så går vi til bords, madame!" sagde han med et smil. "Broder Friedrich må i dag spise med sin Antje Möller, det er tilpas til ham. I morgen kommer han vel igen; men jeg har dog også en vilje, og – vor faders ord må stå ved magt."

Han bød nu sin forbavsede hustru armen og førte hende ned ad trappen og til bords.

Med genkomsten havde det imidlertid lange udsigter; fjorten dage var gået, og hr. Friedrich havde endnu ikke sat sin fod ved familiehusets tærskel. Straks den første morgen efter hin mindeværdige middag havde Christian Albrecht flere gange gået ud på sin gårdsplads, for som sædvanlig over den lave mur at sige godmorgen til sin broder; men hr. Friedrich havde ikke ladet sig se; en morgen havde Christian Albrecht ganske tydeligt hørt sin broders skridt, idet han kom gående ud af døren til gården, som bagest i krogen ikke kunne ses; men da han i sin alteration havde kommet til at tage en for stor pris og begyndte at nyse højt, hørte han straks efter skridtene vende om igen og den usynlige dør slås i.

Denne tingenes tilstand gjorde Christian Albrecht ganske beklemt om hjertet; kun med et halvt øre hørte han efter, når den smukke fru senatorinde, for at opkvikke ham, i skumringen satte sig til pianoet og med sin klare stemme sang for ham de allernyeste sange: *Beschattet von der Pappelweide* og *Blühe, liebes Veilchen*.

Han havde efter først at have meddelt hende "den lille uenighed", ikke talt et ord mere til hende om sin broder; men endelig en morgen, da de sad sammen i kanapéen og drak kaffe, lagde fru senatorinden blidt sin lille hånd på sin mands. "Ser du nu," sagde hun sagte, "han kommer ikke igen; jeg sagde det straks."

"Hm, ja Christine, jeg tror det næsten selv."

"Nej, nej, Christian Albrecht, det er ganske vist, han kommer ikke igen; han kan ikke komme igen, for han er en stridbuk."

Christian Albrecht smilede, mens han dog tankefuld støttede sit hoved mod hånden. "Ja, det er sandt, det er han, og det var han allerede som liden gut: jeg og barnepigen dansede da rundt omkring ham og sang: *'Der Bock, der Bock! O Jemine, der Bock!'* indtil han til sidst tog en kegle eller en af sine byggeklodser og kastede efter os; helst kastede han sine klodser. Men Christine – når blot hjertet er godt!"

"Ja, ikke sandt?" udbrød den smukke frue og så sin mand oprømt og kærlig i øjnene, "godt hjerte har vor Friedrich, og derfor – jeg synes du skulle gå hen til ham, du er ingen stridbuk, Christian Albrecht. Du har det lettere i verden."

Senatoren klappede hende på de røde kinder. "Nej, hvilken klog hustru jeg dog har fået!" sagde han og lo.

"Å snak, Christian Albrecht, sig hellere at du vil gå til din stakkels broder."

"Stakkels, Christine? Han er da en underlig stakkel, som vil have al ret for sig alene! Men du skal få din vilje; i aften, eller måske endnu i eftermiddag ..."

"Hvorfor ikke endnu i formiddag?"

"Nå, hvis du ønsker det, endnu i formiddag."

"Og du er forsonlig, du giver efter?"

"Vil det sige, jeg skal give ham haven?"

Hun nikkede: "Ja, hvis det må til. Hellere det, end at I skulle skilles i vrede."

"Og, Christine, vore børn? Skal de løbe med hønsene herude på den snævre gårdsplads?"

"O, Christian Albrecht!" og hun faldt ham om halsen og hviskede: "Vi er så lykkelige, Christian Albrecht."

Mens kort derefter den unge købmand gik gennem forstuen til sine forretningsværelser i bagbygningen, satte hans hustru sig i dagligstuen hen ved vinduet; hun strikkede på en ganske lille hue, mens hun så over gaden hen på nabohuset, dog uden egentlig at tænke over det, for hun havde ganske andre ting at tænke på. Men nu så hun fru Antje Möller i morgenkjole og forklæde med lange skridt gå over gaden og sætte sig, sammen med nabokonen, mor Jipsen, som i det samme kom ud fra sit hus, på en af stenbænkene i bislaget.

Antje Möller var den som førte ordet; hun så meget fornøjet og triumferende ud, og flere gange gjorde hun en klodset bevægelse med sit store hoved og nikkede hen imod familiehuset. Mor Jipsen slog først sine hænder sammen med

et smæld, ligesom af forbavselse, men så nikkede hun oprømt mange gange; også hun lod til at finde det, der taltes om, højst interessant, og snart talte de begge ivrigt i munden på hinanden, og pegede og nikkede på en alt andet end ærbødig måde over mod det gamle ærværdige købmandshus.

Den unge frue ved vinduet blev dog til sidst opmærksom. De derhenne var just ikke hendes venner; den ene, det vidste hun, havde fået at høre, at hun havde frarådet hr. Friedrich Jovers at tage en sådan næsvis person i sit hus, og den anden havde hun engang ikke kunnet låne sin store tærtepande, fordi den var hos kobbersmeden for at blive loddet.

Uvilkårligt havde hun ladet sit arbejde falde; hvad kunne det vel være de kvinder der havde at drøfte?

Men deres samtale blev afbrudt. Op ad havnegaden kom den lille rapfodede advokat, hr. Siebert Sönksen, som kaldtes "den forgyldte", fordi han ved højtidelige lejligheder aldrig lod sig se uden en guldbrokades vest, der var så lang og så sid at den ingen ende tog. Hurtigt gik han hen til de to, henvendte, som det syntes, et spørgsmål til fru Antje Möller, og da hun svarede med et nik, begav han sig ilsomt tværs over gaden til hr. Friedrichs hus.

"Hm," udbrød uvilkårligt den unge frue, "den forgyldte? Hører han også med der? Hvad kan han vel have at gøre hos broder Friedrich?"

Hr. Siebert Sönksens meget fremtrædende egenskaber var bekendte nok: han jagede som en trøffelhund efter skjulte processer og gjaldt for at være en spidsfindig krabat og en højst besværlig modpart også i de simpleste retsstridigheder. For øvrigt forstod han, eftersom det var til hans egen fordel, lige så

godt at bringe et pænt forlig til veje, som at trække en chikanøs proces ud gennem alle instanser.

Fru senatorinden havde rejst sig; hun måtte jo til sin Christian Albrecht for at høre hans mening om alt dette. Men i det samme kom kokkepigen ud, og det var et gammelt inventarium fra hendes svigerforældres tid, en vigtig person, som det ikke gik an uden videre at lade gå igen. Den unge frue måtte tage sin husholdningsbog ud af chatollet; hun måtte notere og regne, og sammen med den kløgtige gamle bestemme køkkenreglementet for den dag.

I den forreste skrivestue til gården sad imidlertid gamle Friedebohm og en yngre kontorist overfor hinanden ved den store dobbeltpult. Der var meget at bestille i dag; for briggen *Elsabea Fortuna*, som den afdøde husherre havde opkaldt efter sin gamle hustru, lå færdig til at losses ude på reden.

"Mosjø Peters," sagde bogholderen til sin genbo, "vi må have endnu en lossepram; har han været hos kaptajn Richertsen?"

Men før det unge menneske kunne få tid til at svare, blev der banket på døren, og før der var sagt "kom ind," stod den forgyldte advokat henne ved pulten og lagde fortroligt sin hånd på den gamle mands arm. "Er hr. principalen i sit kabinet, kære Friedebohm?" Han talte i en så overvættes venlig toneart, at den gamle så på ham højst forbavset; for denne mand var ikke deres hus' betroede sagfører.

Derfor tænkte han på at rutsje ned fra sit høje stade, for selv at melde ham hos senatoren; men hr. Siebert Sönksen var allerede, efter i al hast at have banket på, smuttet ind i principalens privatkabinet.

"Ej, ej, ja så!" mumlede den gamle. "Sladderhankene vil dog vel ikke få ret?" Han bed sine læber sammen og så en stund ud af vinduet ned i gården, hvor den lave mur nu forekom ham at måtte betyde en indre skillemur mellem de to beslægtede huse.

Derinde i kabinettet var senatoren virkelig, efter et kort ordskifte, kommet ned fra sin taburet. "Min herre," udbrød han og stødte sin pen mod pulten, så at den blev revet op lige til fjeren, "anklage, siger De? Min faders søn vil anklage mig? Hr. Siebert Sönksen, De burde ikke befatte Dem med sådanne morsomheder."

Den forgyldte tog et papir op af sin lomme. "Min kære hr. senator, der skrides jo ikke straks *ad processum ordinarium*."

"Heller ikke, når hr. Siebert Sönksen er modpartens advokat?"

Den forgyldte smilede og lagde papiret, som han holdt i hånden, hen på pulten foran hr. Christian Albrecht. "Ifølge denne fuldmagt," sagde han fortroligt, "er jeg lige så vel legitimeret til at stifte forlig som til at rejse klage."

"Og er det så for at stifte forlig, De er kommet til mig?" sagde senatoren temmelig forundret, for han vidste ikke, at Siebert Sönksen længe havde spekulerer på, i stedet for sin gamle og, som han sagde, "fortræffelige, men noget udslidte" kollega, at blive dette ansete hus' sagfører.

Advokaten besvarede med et høfligt nik dette spørgsmål.

"Hr. Siebert Sönksen," sagde senatoren i stærk sindsbevægelse, "så kommer De altså, fordi min broder har pålagt Dem, udtrykkelig pålagt Dem dette hverv?"

Hr. Siebert studsede et øjeblik. "Ifølge fuldmagt, bedste hr. senator, som De vil have den godhed at se, ifølge formelig

underskrevet fuldmagt. Det er godt for den forønskede freds skyld, at en upartisk, sagkyndig mand ..."

Hr. Christian Albrecht afbrød ham. "Altså," sagde han og åndede lettere, "ved min broder intet om Deres besøg her i dag. Jeg takker Dem, hr. Sönksen, det glæder mig usigeligt."

Den forgyldte så lidt forbløffet på den statelige købmand, hvis ansigt blussede. "Men bedste hr. senator!"

"Nej, nej, hr. Siebert Sönksen, De kan for mig gerne føre så mange processer, som De kan overkomme; men når to brødre i mindelighed vil afgøre en sag med hinanden, da behøver hverken skriftefader eller advokat at blande sig i det."

"Men jeg tænkte dog –"

"De tænker uden tvivl anderledes, hr. Siebert Sönksen," sagde senatoren med et buk. "Kan jeg ellers være Dem til tjeneste?"

"Takker ærbødigst! Godmorgen, bedste hr. senator."

Kort derefter skred den forgyldte med et hastigt "Serviteur, mosjø Friedebohm" gennem den forreste skrivestue og standsede først ude på trappen foran gadedøren. Idet han holdt sin rørstok under armen, tog han sin horndåse op af vestelommen og tog sig eftertænksom en pris. "Underlige fyre, disse den gamle senator Christian Albrecht Jovers' sønner," mumlede han og stak for anden gang sin spidse finger ned i den fulde dåse. "Nå, lad os for det første tage til takke med processen."

Kort efter den forgyldte var også den unge købmand ilet forbi mosjø Friedebohm, som rystede på hovedet, idet hans øjne fulgte ham, og trådte nu ind i dagligstuen, hvor hans hustru sad på kanapéen og strikkede på sin barnehue.

Men han talte ikke til hende, han havde igen begge hænder i sine kjoleskøder og fo'r frem og tilbage på gulvet, indtil hans hustru rejste sig og var så heldig at få fanget ham.

"Hvorfor løber du sådan, Christian Albrecht?" sagde den unge frue og stillede sig kæk foran ham.

"Nå, Christine, hvem ville vel ikke løbe ...!"

"Nej, nej, Christian Albrecht, du skal blive stående," og hun lagde begge arme om hans hals. "Så," sagde hun, "se nu på mig og tal."

Men hr. Christian Albrecht så end ikke med et eneste blik ind i hendes smukke øjne. "Christine," sagde han og så forbi hende, "jeg kan ikke gå til broder Friedrich."

Hun slap ham ganske forskrækket. "Men du har jo lovet mig det."

"Men jeg kan ikke."

"Kan du det ikke? Hvorfor?"

"Christine," sagde han og tog begge hendes hænder, "jeg kan ikke, fordi han igen er begyndt med sine barnestreger; han har kastet mig en byggeklods i hovedet."

"Hvad vil det sige, Christian Albrecht?"

"Det vil sige, at broder Friedrich har givet den forgyldte advokat fuldmagt til proces mod mig. Han har det nu akkurat som i sin barndom, han er i sit bukkelune, og det til gavns. Og så kan han nu gerne for mig få en svingom."

Den unge frue forsøgte igen at mægle, men hr. Christian Albrecht var ubøjelig. "Nej, nej, Christine, han må denne gang få at mærke, at bukken kan stange ham selv, så tager han sig i agt en anden gang. Vi kommer, håber jeg til Gud, endnu til at leve længe sammen med broder Friedrich; betænk hvorledes det til

sidst ville gå, hvis vi altid måtte løbe, for at holde bukken nede, som sidder i ham."

Og derved blev det. Vel vil man vide, at den unge frue endnu en gang bag sin mands ryg skal have smuttet ind i svogerens hus, for med sine egne små fingre at løse knuden; men fru Antje Möller løj hende bort igen med stor frækhed, idet hun sagde hvad der ikke var sandt, at hr. Friedrich Jovers var gået til hr. Siebert Sönksen i vigtige forretninger. Og den gamle rappenskraldes øjne skal have lyst sådan af ondskab, at den unge frue ikke havde mod mere til at komme igen.

Et nyt år var begyndt, og processen mellem de to brødre var i fuld gang. Fætter stiftsprovst og onkel borgmester havde forgæves tilbudt sig som opmænd for at få sagen bilagt i mindelighed; forgæves havde sidstnævnte gjort den unge senator opmærksom på, at "i kraft af det embede, han indehavde, bortset fra familiens anseelse", var hele byens øjne fæstede på ham; for det syntes de stridende parter stiltiende at være kommet overens om, at ifald det skulle komme til forlig mellem dem, måtte dette ske uden fremmed indblanding.

Men ingen af dem gjorde noget skridt i den retning; det nødvendige forretningssamkvem fortsattes skriftligt, og en mængde breve med: "hr. broder vil være af den godhed", eller "til behagelig underretning for hr. broder" gik frem og tilbage mellem dem.

I alle kredse i den lille stad havde man talt sig træt om denne uhørte tildragelse, og når der ikke var andet at tale om, greb man med begærlighed fremdeles samme emne.

I fuld gang var samtalen, til trods for vinterkulden, henne på nabokonens bislagbænk; mor Jipsen og Antje Möller nikkede nu ikke blot med hovedet, men pegede med begge arme og drejede sig helt om imod senatorhuset. Her var jo imidlertid også foregået noget ganske aparte: der var født en søn, og hr. Friedrich Jovers skulle jo i det tilfælde have stået fadder.

Den unge fru senatorinde løb allerede rask og flink fra sit barns vugge ned ad trappen til køkkenet, og endnu raskere og flinkere fra køkkenet op ad trappen til sin vugge, da hr. Christian Albrecht en morgen, efter at han nylig fra kaffebordet var gået til sit kontor, kom ind igen i dagligstuen. "Christine," sagde han til sin endnu lidt blege hustru, "har du allerede været ude på gårdspladsen i dag? – ikke? – nå, så alterer dig blot ikke, når du kommer derud."

"For Guds skyld, der er dog vel ikke sket nogen ulykke?" udbrød den unge frue.

"Nej, nej, Christine!"

"Kanske en malheur, Christian Albrecht? Du er jo selv altereret."

Der gled et smil over hans for øvrigt usædvanlig alvorlige ansigt. "Det tror jeg ikke, Christine; men kom med og se selv." Han tog hende ved hånden og førte hende gennem forstuen ind i den store skrivestue. Den yngre kontorist var ikke til stede; gamle Friedebohm stod ved siden af sin skrivepult og tog den ene pris ester den anden.

Også fru Christine så nu ud på gården, og strøg sig så med hånden over øjnene, som om der var et spindelvæv at stryge bort. "Hvad er det dog, Friedebohm? Hvad er det folkene der

bestiller på broder Friedrichs gårdsplads? Muren er jo med et blevet næsten en fod højere."

"Fru senatorinde," sagde den gamle, "det er mester Hansens folk; se der kommer allerede en med murskeen."

"Men hvad skal alt dette betyde?"

"Nu," og mosjø Friedebohm tog igen en pris, "hr. Friedrich vil vel lade mure et par fod højere."

"Men, Christian Albrecht," og fru Christine vendte sig ivrig om til sin mand, som tavs havde stået bag hende, "sker da dette med din vilje?"

Hr. Christian Albrecht rystede på hovedet.

"Men muren, den tilhører dog vel også os: hvorledes tør Friedrich understå sig til sligt?"

"Muren står på Friedrichs grund, kære Christine."

Den lille frues øjne funklede.

"O, det er slet af ham, det havde jeg ikke troet om ham; han har et hårdt hjerte."

"Deri tager du dog temmelig fejl, lille Christine," sagde hendes mand; "det er det jo netop, at han endnu har sit bløde, gode hjerte; han skammer sig blot, ser du, og derfor vil han have dette store stengærde op mellem sig og sin broder."

Den unge frue så med ufordulgt beundring på sin mand. "Ja," sagde hun næsten undselig og lagde sin hånd i hans, "men hvor vil han så ikke komme til at skamme sig, hvis han skulle vinde processen?"

"Da," sagde senatoren, "da kommer min broder til mig, for da er bukken tæmmet. Har jeg ikke ret, papa Friedebohm?" tilføjede han i en munter tone.

"Jo vist, Gud styrer hjerterne," sagde den gamle mand, idet han stak sin dåse i lommen og igen tog pennen fat; "men hos salig hr. senatoren indtraf aldrig noget sådant tilfælde i forretningen."

To dage efter var muren skudt betydelig op, og fremdeles arbejdedes der på den. Fra skrivestuen havde man aldrig set noget sådant, og den unge kontorist kunne ikke lade være nu og da med åben mund at se ud på arbejderne.

"Mosjø Peters," sagde gamle Friedebohm, "det var bedre han så i sit balanceregnskab; det passer sig ikke for ham at gøre sig nogen som helst overflødige tanker om det nye værk derude." Og det unge menneske blev blussende rød og dyppede hurtigt sin pen i blækhuset.

Men heller ikke mosjø Friedebohm selv kunne lade være nu og da at se op fra sit arbejde og ud; de to murere derude, især den gamle med det utilladeligt lange skæg, fik han for hver time mere og mere imod. "Den obsternasige assyrer," brummede han hen for sig, "har kanske været med at mure på Babels tårn; men heller ikke denne gang vil han nå til himmels."

Da hr. Christian Albrecht en stund derefter kom derind fra sit kabinet, så han sin bogholder besvære sig med at skære en pen, som kom længere og længere op til hans næse. "Vil det ikke gå med de gamle øjne, papa Friedebohm?" sagde han venligt.

Men mosjø Friedebohm gjorde et betydningsfuldt skuldertræk hen imod muren derude. "Hr. Christian Albrecht, vi har justement ikke nogensinde haft overflod på lys her."

Senatoren kastede et blik ud på den høje mur, som de to arbejdere fremdeles murede på, idet de sang lystigt. "Ja, ja,

Friedebohm," udbrød han heftigt, "De har ret. For pokker, dette går dog over –"

"Over bønnestængerne," ville han have sagt, for på den tid gik intet over dem: men han tav pludselig, idet han så på den unge mosjø Peters, som igen sad med åben mund ved sin pult, og efter at have givet en forretningsordre gik han ind i sit kabinet.

To timers tid senere stak fru Christine sit smukke hoved ind ad døren. "Tør man komme ind?" spurgte hun.

"Kom kun," sagde hr. Christian Albrecht fra sin skrivestol. "Hvad har du på hjertet?"

"Å, jeg ville blot," hun stod midt på gulvet og så op imod det af røg sværtede tag – "men Christian Albrecht, her er jo et ægyptisk mørke. De skønne spindelvæv, som Wiebeke aldrig vil røre ved; men nu kan dine edderkopper roligt blive ved at væve. Og, ved du, den næsvise tøs – men jeg har også givet hende dygtig skænd – hun har taget sig til at måle muren med sit kosteskaft, akkurat elleve fod efter min alen, siger hun. Men se, Christian Albrecht, nu bliver den ikke højere: der lægger de de runde sten på, øverst oppe."

Hr. Christian Albrecht sad endnu på fin høje skrivestol med sin pen i hånden. "Ved du, Christine," sagde han, idet han så alvorligt hen for sig, "min hr. broders buk bliver mig dog vel strid; det er nu nødvendigt at stange igen, og det har jeg bestemt mig til at gøre." Og da hun ville afbryde: "Nej, nej, kom ikke med indvendinger, Christine, nu vil jeg også for en gangs skyld have min vilje."

Hun tog ham ved frakkekraven, trak ham med let hånd ned fra hans trone og tæt hen til sig. "O ve," sagde hun og så ham alvorligt ind i øjnene, "der har jeg, når det kommer til stykket,

ægtet en mand, som jeg først i dag lærer at kende. Ud med sproget, Christian Albrecht, du har dog vel ikke også sådan en –"

"Hvem ved," sagde Christian Albrecht og lo, "i den bageste staldkrog kan der vel stå sådan en tøjret også hos mig, og nu skal den frem i dagens lys trods alle kloge fruentimmer og mit allerklogeste til!"

"Så, Christian Albrecht? Og hvorledes" – hun betænkte sig lidt – "på hvilken måde vil du bære dig ad med at stange igen?"

"Sæt dig, Christine," sagde senatoren, idet han løftede sin yndige lille hustru op på sin skrivetrone, "og lad os tale rent ud. I den sag derude på gården vil jeg stå på min ret og ikke opgive en tøddel af den. Men dertil behøves ingen procederen; for det står alt sammen tydeligt og klart i den gamle købekontrakt, som endnu er i behold."

"Og så, Christian Albrecht?"

"Og så, Christine, skal vel ejeren af Friedrichs hus opføre muren mellem begge huse og holde den i stand, men ejeren af vort hus skal udrede halvparten af omkostningerne."

"Virkelig? Til en højde af elleve fod?"

"Javist, om det så var en Jerikomur. Det er min sag; når jeg vil betale ham, må han holde sig i skindet og give kvittance for det."

"Og vil du virkelig sende Friedrich halvparten af omkostningerne sådan i klingende mønt?"

"Ja, det vil jeg, Christine; ganske vist, det vil jeg."

Hun så et øjeblik eftertænksomt på ham. "Så, altså på den måde var det, Christian Albrecht," sagde hun langsomt.

Men før hun kunne få ordnet sine tanker med hensyn til dette kritiske tilfælde, kom der bud fra køkkenet. Kokkekonen var kommet, og stegespiddet skulle stilles op, for i morgen skulle der være stor fest i huset. Fru Christine huskede nu pludselig, hvorfor det var, hun var kommet hid, ind i sin mands allerhelligste, fik sin blå husholdningspung fyldt til randen, og gik derfra med sit unge hoved fuldt af husholdningssorger.

I huset tæt derved skulle hr. Jovers i dag spise alene med sin dydsirede husholderske, for hans unge lübecker-vintapper var på en forretningsrejse i udlandet. Men først gik han, som han var vant til, uden for gadedøren og så fra det øverste trappetrin en stund på vejret og til højre ned ad gaden på den del af havnen, som der kunne ses.

Da han kom ind igen i sin dagligstue, stod husholdersken der bag sin stol, med servietten fæstet foran og iført sin kalemankes søndagshabit.

"Er der bryllup i byen, fru Möller?" sagde han. "Skibene flager jo."

Han satte sig, og den gamle tog plads overfor ham; sit spørgsmål havde han formodentlig glemt, for han havde for længe siden holdt op med at vente svar på sine spørgsmål.

Men fru Antje Möller, som ikke vovede at svare på visse af sin herres spørgsmål, ville ikke lade denne lejlighed gå ubenyttet hen. "Bryllup?" sagde hun med skarp stemme, og af en trækning ved hendes smalle læber kunne det ses, at hun ville skaffe sin harme luft. "Nej, det er ikke noget bryllup, det er bare en barnedåb."

"En barnedåb, og skibene flager?" sagde hr. Friedrich ligegyldig. "Jeg vidste dog ikke, at der hos byens honoratiores ..."

Men Antje Möller formåede ikke at lade ham tale ud.

"Jo, hr. Jovers, det er rigtignok hos byens honoratiores, hos de allerførste honoratiores; men en skam er det, en stor skam, siger jeg!"

Hr. Jovers blev dog opmærksom. "Hvad vil De sige med det?" sagde han kort.

"Med det, hr. Jovers, vil jeg sige, at Deres eneste broder, hr. senator Christian Albrecht Jovers, i dag har sin første søn til dåben; og De kan endnu spørge hvorfor skibene flager!"

Hr. Friedrich sagde intet; men Antje Möller så godt, at hans hånd skælvede, mens han tavs spiste de sidste skefulde af sin suppe.

Den gamles bistre øjne begyndte pludselig at få et lidende udtryk. "Hr. Jovers," sagde hun og sukkede, "Deres salig hr. bedstefader og min faders onkel, de var vel gode venner! Det ved De jo også, hr. Jovers."

"I alle tilfælde har de tit nok fortalt mig det."

"Nå, hr. Jovers, salig senatoren vidste det jo også."

"Ja, ja, Möller, og gamle Friedebohm også! For i min bedstefaders bøger står der lige til hans salige ende en årlig udgiftspost: 10 pund tobak og et klædningsstykke til den fattige Krischan Möller."

Fru Antje sank noget; men da hun havde skåret stegen for, som imidlertid var kommet ind, optog hun igen tråden. "Ja, hr. Jovers, de var skolekammerater, og det glemte ingen af dem. Til hver onsdag var hr. Christian Möller budt til kaffe til hr. senator Christian Jovers; om sommeren drak de den i den smukke

havepavillon, som Deres hr. bedstefader dengang nylig havde ladet bygge. Ikke sandt, hr. Jovers, det må have været morsomt at se dem, de gamle herrer, sidde der og passiare så gemytligt med deres hollandske kridtpiber udenfor de åbne havedøre! – Hvis de dengang kunne have forudset," vedblev fru Antje, mens hun sad der uden at røre ved sin steg, "at den nuværende senator Jovers, eller lad os sige det rent ud, den nuværende fru senatorinde ville begynde en sådan proces om denne smukke lysthave, hvad ville de to brave venner vel have sagt til det?"

"Ved ikke, Möller," sagde hr. Friedrich, som havde siddet i sine egne tanker; "måske ville min bedstefader have ærgret sig sådan, at han en gang for alle havde strøget den løbende post: 10 pd. tobak og et klædningsstykke."

Fru Antje bed sig i læberne, så sagde hun med en andægtig mine: "Hvor vel har ikke Vorherre maget det, at de kære gamle nu hviler i deres grave."

"Såre vel," sagde hr. Friedrich, idet han rejste sig fra bordet; "lad så de to gamle hvile der, og sørg for at De ikke går sulten fra bordet, for de kunne da komme til at hvile før tiden hos Deres faders onkel. Men hent først min overfrakke derude i skabet."

Da det var besørget, gik hr. Friedrich ud uden at sige hvorhen eller hvornår han kom hjem igen; fru Antje lagde da først hans serviet sammen, – for den ellers så akkurate herre havde ladet den ligge som en tørreklud på bordet, – og gav sig så, fuld af indædt harme, i færd med sin steg.

Samme aften, da kirkeuret havde slået otte, stod Friedrich Jovers ude på gårdspladsen med ryggen op imod væggen på en bagbygning og så ufravendt op til familiehusets stærkt oplyste salsvinduer, hvis nederste ruder den nye mur ragede op over.

I al hemmelighed, især for at fru Antje Möller ikke skulle se det, havde han, efter at han var kommet hjem, sneget sig ud her. Hvorfor, vidste han vel næppe selv, thi for hver gang han hørte glassene klirre, for hver skål som udbragtes deroppe, bed han sine tænder fastere sammen. Og dog blev han stående som naglet til pletten, så ud i lysskæret fra de glitrende krystalkroner og lyttede, når der ellers var en pause, efter den gamle papegøjes skrig, for denne vidste han vel i dag måtte være til stede ved festbordet.

Da kom der hen til det vindue, hvorfra lysskæret faldt netop derhen, hvor Friedrich stod, en fin kvindeskikkelse. Han kunne ikke skelne ansigtstrækkene, men han så tydeligt, at det var en kvindes hoved, og for bedre at kunne se ud, trykkede hun sin pande mod ruden. Men heller ikke med det lod hun sig nøje; en arm straktes op som for at nå den øverste vindueskrog, og nu, mens der igen klinkedes med glassene i salen og papegøjen skreg, stødte den vinduet sagte op.

Friedrich genkendte sin svigerinde. Hun lænede sig ud, hun lagde hånden på sin mund, som om hun ville råbe noget over til ham; og nu hørte han det tydeligt, om det end lød som en sagte hvisken, det var hans navn hun udtalte. Og da han blev stående som en stenstøtte ved sin mur, lød det endnu en gang, og nu, som om hun ville vinke til ham, hævede hun langsomt sin hånd og pegede så igen hen imod den store festsal. Hvad mente hun? Ville hun endnu indbyde ham til dåbsgildet? Han vidste, hun kunne have sådanne indfald; han vidste også, at hvis han nu fulgte hende, ville han bringe sin broder den bedste festglæde! Men – haven! Ifølge visse antydninger af hr. Siebert Sönksen kunne han om ganske kort tid vente en ugunstig kendelse af

magistraten. Nej, nej, han måtte gå til anden instans, processen måtte vindes der, den forgyldtes vidtløftige akter havde jo fra først af blot været beregnet på denne højere visdom.

Friedrich Jovers ville have sin ret. Fru Christine havde selv sagt det, han kunne ikke andet, han var en stridbuk; han rørte sig ikke, bukken holdt ham med begge horn fast op imod væggen.

Han vidste jo rigtignok ikke, at Christian Albrecht havde stået fadder i hans sted og trøstigt opkaldt barnet efter sin broder og oldefader. Men derhenne blev nu vinduet langsomt lukket.

Nogle dage efter stod den firskårne murermester Hinrich Hansen, glatraget, med sin tremaster i hånden, i senator Christian Albrecht Jovers' kabinet.

"Altså," sagde denne, "var I kommet overens om to hundrede og fyrretyve rigsdaler for arbejdet derude, og denne sum har han allerede fået?"

Mester Hansen sagde ja.

"Men ved han vel," tog senatoren atter til orde, "at min broder har givet ham halvparten af dette for meget?"

Den gamle håndværksmand ville bruse op; dette var at angribe hans laugs- og borgerære.

"Vær rolig, mester," sagde hr. Christian Albrecht og lagde sin hånd på hans arm, "hans arbejde er også denne gang upåklageligt; men han ved dog vel hvad en huskontrakt betyder?" Og dermed skubbede han det falmede dokument hen til ham, som lå opslået på pulten.

Murermesteren tog sine messingbriller op og studerede længe og omhyggeligt med bistand af sin pegefinger den paragraf, som var blevet ham betegnet; endelig lagde han sine briller sammen igen og puttede dem i futteralet.

"Nå?" sagde Christian Albrecht.

Mesteren gav intet svar; han fo'r med sine fingre rundt i vestelommen efter et stykke skråtobak, som han under vanskelige omstændigheder plejede at opkvikke sin forstand med.

"Ikke sandt, mester," sagde senatoren, "der står det klart og tydeligt?"

"Kan vel være, husbond," fremstammede nu endelig mesteren; "men jeg har dog fået den hele sum rigtigt udbetalt."

Det brød senatoren sig ikke om. "Det er sandt, mester; men den ene halvpart var jo ikke hr. Friedrich Jovers, men *jeg* ham skyldig. Det er akkurat et hundrede og tyve rigsdaler. Her er de, optalt i krone- og markstykker, og nu må han gå til hr. Friedrich Jovers og give ham igen, hvad han har fået for meget af ham."

Mester Hansen betænkte sig endnu; i hans hoved dukkede der vel en forestilling op om en noget snurrig omvej, men inden han kunne få klaret sine langsommelige tanker, var pengene kommet i hans lomme og han selv ud af døren.

Christian Albrecht gned fornøjet sine hænder. "Hvad vil vel broder Friedrich sige til det? Men finde sig i det må han; her står det," og han pikkede med fingrene tre gange tillidsfuldt på den gamle huskontrakt.

Da bankedes der på døren. Hans sagførers betjent rakte ham et brev.

Da overbringeren var gået, og Christian Albrecht havde læst brevet, var det fornyede udtryk i hans ansigt med ét ligesom blæst bort. "Mosjø Peters," sagde han forknyt, idet han åbnede døren til den store skrivestue, "bed fru senatorinden komme ind til mig et øjeblik."

Fru senatorinden lod ikke vente på sig. "Her har du mig, Christian Albrecht," udbrød hun glad; "men" – og hun gik hen til ham og så ham ind i øjnene, "fejler der dig noget? Der er dog vel ikke sket nogen ulykke?"

"Jo, der er sket en ulykke, lille Christine; se der – læs det brev."

Hendes øjne fløj over papiret. "Men, Christian Albrecht, du har jo vundet processen!"

"Ja, det er sandt, Christine, jeg har vundet den."

"Og det kalder du en ulykke? Så har du jo nu alt i din hånd."

"Havde jeg i min hånd, må du sige. Fem minutter før jeg modtog det brev, sendte jeg mester Hansen med halvparten af de ulyksalige murpenge til broder Friedrich."

Fru Christine slog sine hænder sammen. "Det vil blive en dejlig historie!" – og hun truede ad ham med fingeren – "jeg kunne have sagt dig det forud."

Og det blev en dejlig historie; for i nabohuset stod nu mester Hansen inde hos hr. Friedrich Jovers.

Idet han kom ind i gangen, havde den forgyldte advokat rendt imod ham, og derpå, som i blind forretningsiver, ilet forbi ham. Inde i stuen sad husherren med et dokument i sin nedhængende hånd, og dette begyndte med mange snirkler og endte med det store magistratssegl. Han syntes at tænke over dets netop læste indhold og ikke at have hørt, hvad mester

Hansen sagde; men da denne nu lod to tunge pengeruller fra sin hånd falde ned på bordet, så han op. "Penge? Hvad skal det betyde?" udbrød han. "Hvad siger han, mester Hansen?"

Denne gentog endnu en gang, hvad han havde at sige, og nu hørte og forstod hr. Friedrich det hele. "Så?" sagde han tilsyneladende rolig, idet han rejste sig, men hans ansigt blev rødt lige op under det mørke pandehår. "Det har han altså ladet sig bruge til?" Så greb han pludselig de to pengetutter og gjorde en armbevægelse, som nær havde bragt den firskårne murermester til at sætte sig til modværge.

Men hr. Friedrich betænkte sig. "Sid ned!" sagde han kort, og gik så hurtigt ud af stuen, over gangen og ud i gården.

Den unge vintapper, som havde noget at bestille udenfor den åbne kælderdør, der førte ned til lagerrummet, så med forbavselse sin principal snart, idet han strakte hovedet frem, skride op og ned ad gårdspladsens murstenstrappe, så det drønede, snart igen stå stille en liden stund og med næsten sky blikke se op til den høje mur.

Dette varede omtrent et kvarter; endelig gik hr. Friedrich, som om han havde fattet en beslutning, hurtigt ind i huset igen. Inde i hans værelse sad håndværksmanden på sin plads.

"Mester," sagde han, men det var som om de få ord næsten berøvede ham åndedrættet, "har han folk i beredskab? Fem eller seks, og endnu i dag, eller i hvert fald i morgen?"

Murermesteren havde rejst sig og tænkte sig om. "Jo, hr. Jovers, det kan nok være. Med stadsvægten er vi snart færdige; en fem-seks mand kunne vi vel afse."

"Godt, mester," og hr. Friedrich greb endnu en gang, og ikke mindre heftigt end før, de to pengetutter på bordet, "så bygger

han min gårdsmur endnu så meget højere som disse penge strækker til."

Håndværksmanden syntes næppe at mærke, at han imidlertid havde fået pengetutterne i sin hånd.

"Har han forstået mig?" vedblev hr. Friedrich, da den anden intet svar gav.

"Ja vel, herre, det er let at forstå; men –" og han regnede nogle øjeblikke efter – "det vil jo blive seks-syv fod mur til."

"For mig gerne," sagde hr. Friedrich mørkt, "sørg blot for, at den ikke bliver for en eneste skilling lavere og heller ikke for en eneste højere, end han har penge til der i hånden."

"Hm," sagde den gamle mand og så på den yngre med et blik, som om der nu pludselig gik et lys op for ham, "når De vil have det så, hr. Jovers; det bliver Deres sag."

Hr. Jovers vendte sig bort. "Så, nu er vi færdige med hinanden," sagde han hurtigt. "Begynd blot straks i morgen, så jeg snarest muligt kan blive det rabalder kvit."

Da mester Hansen var gået, kastede han sig ned på en stol ved vinduet og så ud på den tomme gade. Tænke ville han ikke.

Og allerede dagen efter, mens onkel borgmester og fætter stiftsprovst endnu en gang forgæves gjorde sig ulejlighed med at stifte fred, muredes der lystigt væk mellem de to brødres gårdspladser, og den obsternasige assyrer sang alle de viser, han havde bragt med hjem fra sine rejser på kryds og tværs i udlandet. I senatorens hus blev skrivestuerne mørkere og mørkere for hvert nyt stenlag, og gamle Friedebohm greb sig til sin forskrækkelse mere end en gang i at stå ledig ved vinduet, og med en forglemt pris mellem fingrene og se på denne, som han ved sig selv kaldte det, babyloniske adfærd.

På den anden side gik Friedrich Jovers, når han, for at komme til sine forretningslokaler, måtte over gården, med hurtige skridt og uden at se op, der forbi. Så, efter nogle dage, hørte mureriet og sangen op, håndværkerne var gået deres vej, det nye værk var færdigt.

I stedet for dette hørte Friedrich Jovers den neste formiddag en lyd, der som ved et trylleslag fremmanede for hans sjæl de sjældneste, men største glæder fra hans barndomsår; han havde åbnet gårdsdøren og kaldt på en af sine folk, som var beskæftiget derude; da blev han stående og lyttede. Han kendte det så nøje; han så det for sig, hvorledes der nu ovre på familiehusets gårdsplads bankedes støvet af de store rejsekapper; ja, han så sig selv som dreng i sine søndagsklæder ved sin moders hånd stå og se på det, og hørte hendes stemmes glade klang, som hun ved en sådan anledning frydede sine børns hjerter med.

Han fo'r voldsomt sammen, da den mand, han havde kaldt på, nu kom hen til ham, og uvilkårlig undslap der ham det spørgsmål, hvad det var for en rejse, man havde for derovre.

Men før manden kunne få lukket sin mund op, kom svaret fra køkkenet tæt ved; fru Antje Möller havde naturligvis længe vidst god besked; en lykke at hun endelig kunne få lov til at fortælle! Den unge fru senatorinde skulle med sin arveprins på besøg hos sine forældre, skønt barnet hver dag kunne få en tand, og Pancratius og Servatius endnu ikke engang var forbi; og den gode hr. senator måtte også med på rejsen, for hvad brød vel fru senatorinden sig om, at der netop var kommet en stor ladning Østersø-rug ind på reden! "Hr. Jovers," endte fru Antje sin tale, da arbejdsmanden var gået, og pegede med tommelfingeren

over mod gården, "enten De vil tro det eller ikke – hun der har ikke kunnet holde det ud, at hun nu ikke længere kan kigge os i pot og pande der ovre fra."

Der kom et barsk træk ved hr. Friedrichs mund, men han så blot et øjeblik stift på den gamle rappenskralde.

"Det er altså Deres mening, Möller?" sagde han tørt, og da hun havde nikket med sit store hoved, tilføjede han: "Vær så af den godhed for fremtiden at beholde deslige meninger for Dem selv."

Da han havde sagt dette, gik han, og der stod fru Antje med hænderne foldede over sit vældige bryst, en tid lang og stirrede stift frem for sig, i den retning, hvor hendes herre var forsvundet. Så travede hun pludselig afsted ind i køkkenet igen, og rørte, mens hun holdt heftige monologer, i gryden over trefoden, så at den kogende suppe sprøjtede til alle sider ud i den blussende ild.

Det var godt at mærke, at muren derude, skønt den ingen behagelige følelser vakte hos hr. Friedrich Jovers, dog nu i sin nyeste skikkelse øvede en hemmelighedsfuld tiltrækningskraft over ham. Rigtignok havde han altid undgået at se op på det nye værk; men nu, da det var aften, kunne han heller ikke lade være med det. Han havde fundet på, at hans unge vintapper, som var gået hjem til sædvanlig tid, måske kunne have glemt at fylde de nye fade, som lå i kælderen bag gårdspladsen; men dette glemte han, straks han kom ud på gården.

På den dunkle forårshimmel deroppe stod nymånen og spredte sit lyse blålige skær over murens øvre rand og på familiehusets tag. Friedrich stod nu på det sted, hvorfra han

den anden aften havde været et stumt vidne til familiefestligheden; han stod der lige så stum og ubevægelig; men i hans ansigt var der nu et umiskendeligt udtryk af bestyrtelse.

Hvor meget han end anstrengte sine øjne, det blev ikke anderledes: Bag den nye muropsats var den gamle familiesals vinduer forsvundet helt op til den øverste rand.

Det var sent om aftenen, alt var stille både her og der; kun et vindue, som stod åbent i hovedbygningen på den anden side, hørtes nu og da at knirke, når der kom et vindpust.

Friedrich vendte sig om for at gå ind i sit hus igen, da lød pludselig der ovrefra den gamle Cuba-papegøjes stemme: "Kom over til os!" og lidt efter endnu en gang: "Kom over til os!" Som et indtrængende råb, næsten hjerteskærende, klang det i den stille nat; så lidt efter lød der en skingrende latter. Friedrich kendte det så godt; den forkælede fugl plejede at le således, når det var lykkedes den særdeles godt at gengive de udenadlærte ord. Men hvad der ellers ligegyldig var gledet hans øre forbi som et afrettet dyrs ubehjælpelige lyde, det gjorde nu på den ensomme mand et indtryk som en skadefro dæmons drillende spot.

"Kom over til os!" Uvilkårligt gentog han disse ord; over den mur, han selv havde ladet bygge, kunne han ikke komme.

Endnu længe blev han stående der i dybe tanker, uden at nogen usædvanlig lyd nåede hans øre; han længtes næsten efter endnu en gang at høre fuglens skrig, men da alt var og blev stille, gik han ind og til sengs.

Men han hørte klokken slå den ene time efter den anden; først langt om længe faldt han i en urolig søvn. Han drømte at

han så sine forældre stå der i en grå tåge, og da han gik hen til dem, så han at deres øjne var lukkede; han ville bede dem dog se på ham, da var den høje mur kommet op foran ham, og bag denne satte den gamle Cuba-fugl i med sin skingrende latter, der gav genlyd som om ekkoet kastedes tilbage fra hundrede mure.

En vognს raslen, idet den kørte tæt forbi hans vinduer, vækkede ham. Det var tidlig morgen; på det tykke guldlommeur, som han tog fra sit natbord, så han at klokken var lidt over fem. Hurtigt stod han op, trak gardinet fra et lille karnapvindue og så ned på gaden. Mod øst lå husenes skygge endnu på de fugtige stene og højt op ad bygningerne overfor; udenfor trappen til hans broders hus holdt en forspændt rejsevogn; den gamle tjener satte kufferter op i bagrummet og bandt kasser og æsker fast under vognsædet. Lidt efter så han sin broder og fru Christine komme ud i rejseklæder; så kom der en ligeledes rejseklædt pige med en bylt, der så ud til blot at bestå af tørklæder, som den unge fru senatorinde havde meget at pusle og at rette ved; hr. Friedrich formodede ikke uden grund, at den måtte indeholde hans unge nevø, som han endnu ikke kendte.

Endelig var alt på vognen; gamle Friedebohm oppe på det øverste trappetrin så ud til med hoved og hænder for sidste gang at forsikre at han skulle passe godt på; nu smældede kusken med pisken, og snart var gaden tom, og Friedrich hørte endnu blot en svag rumlen, idet vognen kørte ud af den øvre port oppe i byen.

Han holdt det heller ikke selv ud længere inde; hurtigt klædte han sig på og gik ud i den friske morgenluft. Han tog vejen bag

byen, gennem den stille gade, hvor porten til familiehaven var. Nu gik han langsomt, med sin rørstok under armen, derover på den brede kirkegårdsvej og så over den gamle hvidtjørnhæk hen på haven, som han nu i et halvt år havde skyet. Træer og buske stod lysegrønne, og på de unge æbletræer, som hans fader havde plantet, var de første lyserøde blomster sprunget ud. Nu opdagede han også med forundring, at haven var ordnet og holdt i god stand, og – skuffede hans øre ham? – han hørte en lyd, som om der arbejdedes med en rive og bedet derpå jævnedes med en spade; men pavillonen og de høje buske omkring den spærrede ham udsigten.

Han blev stående og lyttede, mens denne arbejdslyd fortsatte. Da begyndte det at koge i ham; hvem turde understå sig til at arbejde i den omstridte have?

"Hejda!" råbte han. "Hvad har man for derinde?" Arbejdet hørte op, og nogle øjeblikke efter kom gamle Andreas med en spade på skulderen frem bag pavillonen.

"Er det ham, Andreas?" busede hr. Friedrich ud. "Hvad har han her at bestille? Har min broder måske givet ham ordre til at arbejde her?"

Den gamle skubbede sin puddelhue fra det ene øre til det andet. Dette spørgsmål kom ham så uventet; han havde jo af den gamle herre fået nøglen til haveporten og i over et kvart århundrede ene og alene efter den almanak, han havde i sit hoved, gravet bedene om, sået ærter og bønner efter sin egen videnskab, og bundet og beskåret træer og buske.

"Fået ordre til?" sagde han endelig. "Nej, herre, ordre har egentlig ingen givet mig; men hvis det ikke alt sammen skal blive et vildnis, så var det nu på højeste tid."

"Hvad kommer det ham ved," udbrød hr. Friedrich, "om her bliver et vildnis?"

Den gamle havde stødt sin spade i jorden. "Hvad det kommer mig ved?" gentog han forfjamsket og så på sin gamle herres søn.

"Ja ham!" vedblev denne; "for hvem tænker han vel skal betale hans arbejde her?"

"Nå, herre, det kan jo alt sammen skrives."

"Så skriv det i skorstenen," sagde Friedrich barsk, "og spild ikke den tid, som han kunne anvende bedre."

Andreas tørrede med sin hånd sveden af sin pande.

"Hvis det er Deres alvor, hr. Jovers!" sagde han, "så kan jeg jo blot arbejde her efter fyraften; men det" – og han løftede spaden og pegede med den over på kirkegården – "det gør jeg blot for mit gamle herskabs skyld."

Friedrich sagde intet; gamle Andreas fjernede sig med sin spade, og snart hørtes igen den ensformige lyd af gravning i den stille morgen.

Den anden blev endnu en stund stående på samme plet, som om han måtte tælle den gamle arbejders spadestik; så vendte han sig om og gik længere ind på kirkegården, til sine forældres grav. Her sad han længe på gravstenene og så ud over den grønne marsk til den stribe af havet, hvor masterne af det gode skib, han så godt kendte, *Elsabea Fortuna*, sås i det fjerne.

Da kirkeuret i byen slog syv, stod han igen ved det gamle havegærde. Graveren, som gik forbi, og hvis hilsen han ikke lod til at bemærke, så med forundring, at Friedrich Jovers med sin stok huggede ubarmhjertigt løs på nogle af de gamle buske, mens der dog, som om han havde fattet en god beslutning, spillede et glad smil omkring hans læber.

Pludselig tog han sig sammen og gik fra kirkegården ind i byen; dog ikke til sit hus, men op ad den lange Østergade, hvor murermester Hinrich Hansen boede.

Otte dage senere, en solklar eftermiddag, holdt senatorens rejsevogn igen foran hans gadedør; de rejsende med barn og barnepige var kommet hjem igen. Da den sovende arving lykkelig og vel var bragt ned af vognen og op i barneværelset, ilede den unge frue gennem alle værelser, ligesom for i sin glæde på ny at tage dem i besiddelse, og da hun overalt, takket være den gamle kokkepige fra svigerforældrenes tid, havde fundet alt i den mest mønsterværdige orden, gik hun langsomt ned ad gangen, som forbi køkkenet førte til gårdsdøren. Hendes ansigt var med et blevet alvorligt, og det varede en stund inden hun lukkede døren op og gik ud.

Men lige så langsomt som hun var gået ud, lige så hurtigt kom hun nu ind igen; hun fløj næsten forbi køkkenet til gadedøren; hendes øjne strålede: "Christian, Christian Albrecht!" råbte hun. "Hvor er du henne? Kom dog, kom straks!"

Da kom han med lyst ansigt ud fra sin skrivestue.

"Kom!" sagde hun endnu en gang og greb hans hånd.

"Et under, Christian Albrecht, virkelig et under! Ligesom eventyret om fiskeren og hans hustru. En sort jydepotte, et hus, et palads, uafladelig højere og højere, og så en skønne morgen – Mantje, Mantje Timpe Te! – der sidder hun igen i sin sorte stue." Og hun så med strålende øjne på sin mand.

Også hans venlige øjne lyste af glæde. "Jeg har set det," sagde han, "men det er intet under, det er meget bedre end et under."

Og da de nu arm i arm kom ud på gårdspladsen, der igen var blevet lys og fri som før, da så de, at den høje mur havde fået sit gamle lavmål igen, og bag det lave grænseskel stod Friedrich Jovers og strakte tavs sin hånd ud imod sin broder.

"Friedrich!"

"Christian Albrecht!"

Deres hænder lå i hinanden; men nu hævede Friedrich sit hoved, som om han lyttede over mod familiehuset.

"Hvad lytter du efter, broder?" sagde senatoren.

Endnu et øjeblik blev den anden stående i sin lyttende stilling; så gled der et smil over hans alvorlige ansigt. "Jeg syntes, broder, at vor gamle papegøje kaldte på mig; men det gjorde den allerede forleden aften."

Og da han havde sagt dette, lagde han sin ene hånd på murens øvre rand, og med et spring var han ovre.

"Å Friedrich!" udbrød fru Christine, idet hun hurtigt veg et skridt tilbage; "jeg har endnu aldrig set dig springe." Og så stod hendes øjne fulde af tårer.

Han greb begge hendes hænder. "Christine," sagde han, "dette spring var blot et symbol; for fremtiden skal jeg smukt holde mig til jorden."

Senatoren så glad op i det nu fri luftrum.

"Kære broder," sagde han med et fint smil, "den hele mur var jo egentlig blot et symbol, når undtages, at den jo stod der lyslevende, og at gamle Friedebohm af den grund ikke mere kunne skære sine penne –"

Friedrich afbrød: "Vær af den godhed at tage jeres hatte på igen og følg mig på en lille spadseretur."

"Som du vil, Friedrich," sagde fru Christine, "ganske som du vil." Og da hendes Christian Albrecht var enig med hende, gik de sammen gennem fædrenehuset, og Friedrich førte dem den bekendte vej bag byen, langs med den grønne marsk, og igen ind i byen.

De havde for længe siden set, at han førte dem til den omstridte have; men de sagde intet, de gik tavse og i glad forventning ved siden af ham.

Ved indgangen modtog gamle Andreas dem, med have riven i hånden og et skælmsk grin i sit ansigt; alt var i den skønneste orden, og på de unge æbletræer var alle blomster sprunget ud.

Friedrich ilede afsted, op ad den muslingebestrøede vej til pavillonen, forbi denne og hen imod kirkegården. Da de kom ud fra buskene her, udstødte fru Christine et lidet skrig, som kvinder med sådan ynde kan det, af glad forbavselse; for i stedet for den gamle forkrøblede hæk, der havde tjent som grænseskel mod kirkegården, hævede der sig nu en høj mur, sådan som Christian Albrecht altid havde ønsket sig den her.

"Nå, det må jeg sige," udbrød den smukke frue, "der står den, også kærligheden kan –"

Men Friedrich tog hende ordet ud af munden. "Fru søster mener," sagde han høfligt, "mester Hansens folk kan, om ikke flytte bjerge, så dog ganske godt en mur; hvad mig selv angår, så har jeg gjort regning på min hr. broders velvillige samtykke. Og, Christian Albrecht," vedblev han i en hjertelig tone, idet han vendte sig om imod sin broder, "hermed, hvis du synes det, er vor proces til ende; vor magistrats dom er faldet ud til gunst for dig; mine indsigelser har jeg taget tilbage. Gør nu du resten og bestem som den ældste, hvad der skal ske med haven. Med

delingen skal jeg nu være fornøjet, sådan som du bestemmer den."

Christian Albrecht havde hørt på dette som en, der selv har noget at tænke på. "Er det dit alvor, Friedrich?" sagde han og så sin broder lige i øjnene; "dit velbetænkte alvor?"

"Mit ramme, velbetænkte alvor," sagde Friedrich uden at betænke sig.

"Nå," udbrød Christian Albrecht glad, "så deler vi slet ikke, broder Friedrich. *Jovers-haven* har den heddet fra bedstefaders tid, så skal den ikke nu hedde Christian Albrechts- eller Friedrichs-haven."

Et øjeblik trak Friedrichs mørke bryn sig sammen, som om han måtte vredes over en voldsdåd af sin broder; men så lysnede pludselig hans ansigt, en så hurtig overgang havde Christian Albrecht kun en gang før set i sin faders ansigt. Hurtigt greb han sin broders hånd: "Top, Christian Albrecht! Men hvor er det muligt, at dette ikke engang faldt nogen af os ind?"

Christian Albrecht smilede. "Jeg tror, Friedrich, at vi den gang begge talte noget højt; da kunne vi ikke høre vore egne hjerters mening."

Fru Christine, som med stille glæde havde hørt på brødrenes samtale, tog nu sit ur op, som hun endnu efter rejsen havde hængende i en stor bæltekrog: "Spisetid, mine herrer! Ja, Friedrich, du spiser vel med os i aften? Gamle Margrethe har nok sørget for god mad. Men det er sandt – dine *perdrix aux truffes* er du en gang for alle løbet fra."

Det var i slutningen af juli. Fru Antje Möller sad henne på bænken hos naboen, mor Jipsen og fortalte denne for fjerde eller femte gang, at det nu ikke kunne nytte at være husholderske længere hos hr. Friedrich Jovers, for hende der – og hun nikkede ikke ligefrem blidt over mod det gamle købmandshus – havde nu også fået ham i sin snare; hun, Antje Möller, havde da også sagt hr. Friedrich dette rent ud og med det samme sagt op til Michaelis, og mor Jipsen sagde i dag, som hun havde sagt hver gang, at alt dette havde hun for længe siden forudset.

Nede i rådhusvinkælderen sad denne varme eftermiddag den forgyldte advokat og udtalte sig vidt og bredt for stadssekretæren, som fra de øvre rådhusværelser var kommet herned for at få sig en kølig drik, om hvor ganske til ingen nytte han nu desværre havde skrevet sine klage- og replikakters skarpsindige deduktioner, som – ganske *sub rosa*, – dog var gået over den hæderlige magistrats horisont; og den altid høflige stadssekretær slog ham venligt på skulderen og sagde med et smil: "Til ingen nytte, hr. Siebert Sönksen? Dog vel ikke så ganske til ingen nytte – da måtte vi ikke kende de herrer Jovers!" Og den forgyldte smilede også og greb fornøjet sit glas rødvin.

Ude i haverne var det stikkelsbærtid, og i *Jovers-haven* var der i dag desuden stort familie-kaffebord. Onkel borgmester og fætter stiftsprovst med deres fruer var der; og gamle Friedebohm og gamle Andreas var der, enhver på den plads, som passede for ham, og den gamle papegøje sad på sin høje stang uden for pavillonen, og mosjø Peters i sin nyeste habit med en liden piskeparyk var der også; endog den lille arveprins

kunne man have fundet i sin barnevogn, på et stille, skyggefuldt sted, rigtignok i dyb søvn og i den tro barnepiges varetægt. Inde i pavillonen, hvis døre stod vidt åbne, gik fru Christine og ordnede kaffebordet, hvor sølvtøjet glitrede og skinnede, mens alt hvad der i den lille gade fandtes af kvinder og lystig ungdom var stimlet sammen udenfor stakitporten. Kvinderne talte sammen om den gode gamle fru senatorinde, og så nikkede de over mod pavillonens indre væg, hvor den utrættelige Flora med sine blomsterkranse endnu blev ved at danse, og drengene, som lidt efter lidt havde erobret den bedste plads foran porten, pegede med udstrakte arme på de store røde stikkelsbær, som buskene hang så fulde af i alle rabatter. Imidlertid hørte man dem nævne den unge senators navn; de syntes at vente på ham, som jo også efter den gode gamle fru senatorindes død havde den samme milde hånd. "Da kommt he! Kiek mal, da kommt he!" (Der kommer han! Se engang, der kommer han!) råbte nogle af dem, som med deres skarpe øjne havde set et glimt af hans ferskenfarvede kjole; men de blev pludselig stille, da de ved hans side også så hr. Friedrich Jovers, som de var så bange for, komme ud fra en af de skyggefulde sidegange.

De to brødre gik tavse ved siden af hinanden; men deres ansigt lyste af fryd og glæde efter den fortrolige samtale, de havde haft med hinanden i den stille sidegang. Heller ikke nu gik de hen til selskabet, men skred i tavs forståelse ned ad den brede muslingebestrøede vej.

Bag deres ryg var imidlertid mosjø Peters gået hen til papegøjestangen og gav sig nu, i mangel af anden underholdning, beskedent hviskende i snak med den fjedrede gæst; han vovede endog at holde et stykke sukker hen til Pape.

Men det grønne utyske syntes ingen sans at have for denne opmærksomhed; i stedet for i sukkeret hakkede den i mosjø Peters' finger, og udstødte så skingrende, som om den nu ville sige det en gang for alle, sit: "Komm 'röwer!"

Da fuglens skrig nåede de to brødres øre, fløj der over Friedrichs ansigt en skygge, ligesom fra den nat, som han i dag for første gang havde talt til sin broder om. Senatoren greb hans hånd og sagde sagte: "Kære Friedrich, det har jo nu ingen betydning mere; du er nu en gang for alle kommet over til os." Da Friedrich lænede sit hoved for at se på sin broder, fik han øje på flokken af drenge uden for porten, og den mørke mine veg for et næsten skælmsk smil. "Ingen betydning mere?" gentog han. "Tror du, det kun er mig alene, som forstår papegøjesproget?" Og uden at vente på svar råbte han med høj, stærk stemme: "*Hollah, jungens, wat seggt de papagoy?*" (Holla, drenge, hvad siger papegøjen?)

Da hørtes først en lidt forknyt stemme, så den ene efter den anden og flere og flere: "Komm 'röwer! Komm 'röwer! seggt de papagoy." (Kom over til os, siger papegøjen.)

Og hr. Friedrich løftede sin arm og vinkede lystigt: "Nu da, alle mand, kom så over til os!" og lige så lystigt pegede hans hånd på de dryssende fulde stikkelsbærbuske.

Først så drengene bare på hinanden og hviskede; de kunne ikke tænke at den slemme hr. Friedrich Jovers pludselig var blevet så rar. Men da så begge herrerne Jovers brød ud i en hjertelig latter, kunne de ikke holde sig i skindet længere, alle ville først frem, og snart sprang og faldt og slog den hele flok kolbøtter gennem porten ind i haven, og under hver

stikkelsbærbusk sad en dreng med smilende ansigt og tog utrætteligt for sig.

"Christian Albrecht," sagde Friedrich, idet han lagde sin arm omkring sin broders skulder, "tænk, når dine knægte engang ligger således rundt om her i buskene."

Da lød der bag dem, fra den øvre del af havevejen, et højt, jublende "Bravissimo!" og da de vendte sig om og så derhen, da stod der, i pavillonens åbne dør, midt imellem alle gæsterne, den unge, smukke fru senatorinde, og højt på sine arme holdt hun hen imod brødrene sit barn, som nys var vågnet og nu med store øjne så ud i den brogede verden.

Hans og Heinz Kirch

På en høj strand ved Østersøen ligger tæt ved landet en lille købstad, hvis skrøbelige tårn har skuet ud over havet allerede i over et halvt årtusinde. Et par kabellængder fra land strækker sig en smal ø, som de kalder "Barderen", hvorfra der om foråret lyder uafladelige skrig af strand- og vandfugle over til købstaden. I klart vejr skimtes der også på øen rødbrune tage og spidsen af et tårn og når aftenens tusmørke har udslukt billedet, ser man lys fra to fyrtårne, og de kaster et skær ud over det mørke hav over mod den modsatte strandbred. En fremmed, som spadserer gennem købstadens ujævne gader, hvor hist og her en dårlig brolægning fører op til de små huse, vil vist næppe kunne værge sig mod et indtryk af afsluttet ensomhed.

Men i den lille by lever dygtige mennesker, gamle borgerfamilier, uafhængige af de omkringliggende grundejeres penge og indflydelse.

Til de stræbsomme folk i byen hørte Hans Adam Kirch. Ved utrættelig flid og sparsommelighed havde han arbejdet sig op til at blive skibsreder; ganske vist var det kun en lille jagt, hans midler havde strakt til, men han sejlede rastløst med sin jagt på Østersøen til langt ud på vinteren, når allerede alle andre skippere sad hjemme i deres kakkelovnskrog, og han sejlede ikke blot med fragtgods for andre, men han bragte også snart for egen regning omegnens frembringelser, korn og mælk, til de større og mindre kyststationer; først når isen truede med at

lægge til, bandt han også sit skib til pælen og sad under søndagsgudstjenesten oppe i skipperstolen, som enhver borger havde ret til, når han havde taget styrmandseksamen og selv ejede et skib. Men længe før foråret begyndelse var han på sit skib igen; på alle Østersø-stationer kendte man den lille, magre mand i den blå, medtagne skipperjakke med den krogede ryg og det foroverbøjede hoved med det uredte hår: han blev overalt opholdt og tiltalt, men han gav kun korte svar, han havde ingen tid; man så ham ile gennem gaderne i et og samme trav, som om han løb op ad falderebstrappen. Og denne rastløshed bar sine frugter; det varede ikke længe, førend han til det hus, han havde arvet efter faderen, købte et stykke engjord, som var tilstrækkeligt til sommer- og vinterfodring for to køer, for mens fartøjet var tilvands, skulle de forøge velstanden på landjorden. En hustru havde Hans Kirch taget i al stilhed for et par år siden; til høkerhandelen, som han hidtil havde passet, kom nu også en mælkehandel; et par svin kunne nu også købes, for at skibet kunne forsynes med proviant på sine handelsrejser, og da konen, som han havde opsøgt i en fattig skolemesterfamilie, kun kendte hans vilje og desuden, af frygt for mandens bekendte hidsighed, sparede alt det, hun kunne, så plejede denne, hver gang han kom hjem, også at finde en pæn bunke småpenge i sit hus.

I dette ægteskab fødtes der efter et par års forløb en dreng, og han blev opdraget med den samme sparsommelighed. – Igen en skilling givet ud til ingen nytte! – Dette bevingede ord løb en gang igennem byen: Hans Adam havde revet sin kone det i næsen, da hun en søgnedag havde købt en sirupskage til barnet. Trods denne knebenhed, som var i nært slægtskab med

gerrighed, var og blev kaptajnen en pålidelig forretningsmand, som viste enhver utilladelig fordel fra sig, ikke blot på grund af en medfødt retskaffenhed, men lige så meget af ærgerrighed.

Da drengen Heinz, som var faderens øjesten, havde nået sit sjette år, tog denne ham for første gang med på rejse som "legefugl", som han udtrykte sig. Moderen fulgte dem bekymret med øjnene; men drengen glædede sig over sin blanke hat og løb jublende ombord; han glædede sig allerede nu til at blive skipper ligesom sin fader, og besluttede i sit stille sind at tage rigtig godt fat. De var løbet ud af havnen tidligt om morgenen; nu skinnede middagssolen på den blå Østersø, mens en mild sommervind kun langsomt drev skibet frem. Efter at de havde spist, før kaptajnen gik ned i kahytten for at få sig en lur, betroede han Heinz til skibsdrengen, som var ved at splejse tovværk oppe på dækket: drengen fik også et par tovender, som han ivrigt søgte at flette ind i hinanden.

Efter hen ved en times forløb kom Hans Kirch op af sin kahyt og råbte endnu halvt søvnig: "Heinz! Kom her; vi vil drikke kaffe!" Men der kom hverken nogen dreng eller noget svar på dette råb; i stedet hørtes der fra bovsprydet en barnestemmes sang.

Hans Kirch blev bleg som døden, for han havde opdaget sit barn der henne, næsten ude på den yderste spids. Drengen sad på læsiden og lænede sig mageligt mod det svagt oppustede sejl, som om han hvilede ud efter sit arbejde. Da han opdagede sin fader, nikkede han venligt til ham; så sang han ubekymret videre, mens vandet brusede om boven; hans store barneøjne funklede, hans sortbrune hår flagrede i den milde luftning.

Men Hans Kirch stod ubevægelig, lammet af rådvildhed og angst: kun han vidste, hvor let sejlene kunne flagre i den svage luftstrømning og slynge hans barn ned i dybet lige for hans øjne. Han ville råbe, men udråbet kvaltes mellem hans tænder; børn må man jo ikke gå i rette med lige så lidt som med søvngængere; så ville han sætte båden ud og ro den hen til skibets bov, men også det forkastede han. Da kom afgørelsen fra drengen selv; han var træt af at synge; han ville hen til sin fader og vise ham sit tov. Han begav sig forsigtigt tilbage langs den nederste rand af sejlet, der endnu som før flagrede for vinden; en måge skreg højt oppe i luften; han så i vejret og klavrede så roligt videre.

I næste øjeblik sprang drengen fornøjet ned på dækket; nu løb han med udbredte arme hen mod sin fader. Tænderne klaprede endnu i munden på manden, som var vant til fare: Heinz, Heinz, det må du ikke gøre igen! – Han pressede krampagtigt drengen til sig, men angsten som nu var overstået, begyndte allerede at vige pladsen for vreden mod dens ophavsmand. Han løftede sin hånd, som om han ville lade den falde ned på drengen, der så forbavset og bange op på ham.

Denne gang skulle det ikke komme så vidt; kaptajnens vrede gik ud over skibsdrengen; den lille Heinz måtte med forfærdede miner se på, hvorledes hans ven Jürgen, han vidste ikke hvorfor, blev revset af hans fader på den grusomste måde.

Da Hans Kirch næste forår igen ville tage Heinz med om bord på skibet, havde drengen gemt sig, og da han omsider blev fundet, måtte han med magt bringes ombord; denne gang sad han heller ikke længere syngende under klyversejlet; han var bange for sin fader, men trodsede ham dog samtidig. Dennes

ømhed kom også mindre frem, jo mere drengens egen vilje voksede; han indbildte sig nemlig selv at han i sønnen kun elskede arvingen til sine egne højtflyvende planer.

Da Heinz var fyldt sit tolvte år, fik han en søster, hvilket faderen betragtede som en begivenhed, der ikke stod til at ændre. Heinz var skudt i vejret og blevet en vild krabat, men på skolen havde han dog kun få over sig. – "Han har evner!" mente den unge lærer; "han vil en gang kunne blive en pryd for prædikestolen her."

Men Hans Kirch sagde leende: "Snak, skolemester! Det er ikke for pengenes skyld, men man kan straks se, at De ikke er hjemme her i bygden. Her går folk til søen."

Han gik alligevel selvsamme dag over til sin nabo præsten, hvis have strakte sig helt ned til vejen lige ved hans grund. Præsten modtog den indtrædende noget stift: "Hr. Kirch," sagde han, førend denne endnu formåede at tage ordet, "Deres søn Heinz har igen slået staldruderne ind i gavlbygningen!"

"Har han det?" svarede Hans Kirch, "så må jeg lade dem sætte ind, og Heinz får en dragt prygl; for det legetøj er for dyrt."

Mens den anden nikkende gav sit bifald tilkende, begyndte Hans at rykke ud med, hvad der havde ført ham derhen; præsten skulle lade hans søn tage del i den undervisning, som han plejede at give nogle kostgængere og rigmænds sønner for at bøde lidt på sine knappe indtægter. Da præsten efter nogle spørgsmål erklærede sig rede til dette, gjorde Hans Kirch endnu et forsøg på at sætte betalingen ned, men da præsten lod, som om han ikke hørte det, gentog han det ikke; for Heinz skulle lære mere, end der var anledning til i skolen.

Præsten var ikke blevet velsignet med nogen søn; han havde kun to døtre: de var nogle år yngre end Heinz og så ikke ilde ud, men Heinz brød sig ikke om dem, og man kunne fristes til at tro, at han fulgte den regel, at en ordentlig dreng ikke måtte give sig af med pigebørn, hvis den lille Wieb ikke havde været i huset lige overfor præstegårdshaven. Hendes moder, som var gift med en matros, var vaskekone. Hun holdt sit barn renere, end det desværre var tilfældet med hendes rygte. – "Din moder er et rigtigt amfibie," havde en stor dreng skreget pigen lige i ansigtet, just som læreren i skolen holdt foredrag om disse dyr. "Nej, fy, hvorfor?" spurgte den lille Wieb. – "Hvorfor? fordi hun har en mand på vandet og en på landjorden." Sammenligningen haltede, men drengen havde dog fået sin onde lyst styret.

Præstedøtrene vedligeholdt alligevel en slags legekammeratskab med matrosbarnet, ganske vist mest om hverdagen, og når borgmesterens døtre ikke var hos dem.

Mellem Wieb og Heinz udviklede sig snart et underligt venskabsforhold.

En eftermiddag, da Hans Kirch var borte med sit skib, dristede de to sig til at sejle over til øen, hvor der i den store landsby boede en slægtning af Wieb. Der holdt man netop det store Mikkelsdags-marked, og efter at de havde fået en kop kaffe, løb de ind mellem boderne og menneskestimlen, hvor Heinz forstod at skaffe plads for dem begge ved hjælp af nogle dygtige albuestød. De havde allerede kørt i karrusel, spist hjerter og stået stille ved adskillige lirekasser, da Wiebs blå øjne fæstede sig på en sølvring, som lå i en guldsmedebod. Håbløs drejede hun sine skillinger mellem fingrene, men Heinz, som dagen i forvejen havde solgt alle sine små kaniner, havde

endnu, trods dagens ødselhed, otte skilling igen, og for dem og for hendes var de så heldige at købe ringen. Men nu var begges lommer tomme, og de begav sig hjemover. Mens Heinz brugte sine årer med kraftige slag, så de endnu mange gange tilbage, og deres hjerter svulmede, når de i aftenens tiltagende mørke så lysskæret fra de mange karussellamper svæve over den usynlige by. Men Wieb havde sin sølvring, som hun nu ikke mere tog af sin finger.

Imidlertid havde kaptajn Kirch solgt sin jagt. Med en prægtig skonnert, som var bygget på det hjemlige værft bragte han for fremmed og mere og mere for egen regning korn til England og som fragt tilbage tog han kul med. Til korn var der så nu også kommet kulhandel, og den måtte konen passe foruden huset. Forresten syntes han ikke at bryde sig stort om sin Heinz, så snart han ved sin hjemkomst på det korte spørgsmål: "Har drengen skøttet sig godt?" havde fået et bekræftende svar af moderen; kun ved kvartalets slutning plejede han at besøge rektoren og præsten for at få at vide, hvorledes det gik. Så hed det sig altid, at det kun var legeværk for ham at lære, han havde blot alt for megen overflødig tid til overs, for han var en vild krabat, ingen dreng var ham for stor og ingen bakke for høj for ham.

Efter en sådan udtalelse viste der sig mange gange, efter hvad rektoren sagde, et rigtig upassende og næsten tilfreds smil på Hans Adams ansigt, når han trykkede hans hånd til afsked.

Efter sin konfirmation måtte Heinz foretage et par farter på sin faders skib som skibsdreng; han blev holdt strengt, men han føjede sig, og efter den første tilbagekomst klappede kaptajn

Kirch ham på skulderen, mens han lod sin kone få part i sin tilfredshed ved så småt at nikke til hende. Den anden rejse foregik med en sætteskipper, for den voksende handel hjemme krævede forretningsmandens personlige nærværelse. Efter to farter til på større skibe vendte Heinz så tilbage til forældrenes hjem som matros. Han var nu sytten år. Den blå sømandslue uden skygge med den brogede kant og de flagrende bånd passede så godt til hans friske brune ansigt, at selv præstens døtre kiggede efter ham ved hegnet, når de hørte ham lege med hans søster ved siden af i forældrenes have. Selv kaptajn Kirch kunne om søndagen under gudstjenesten fra sin skipperstol ikke lade være at skæve ned i kirken, hvor hans smukke dreng sad hos moderen. Nu skulle han igen en rejse med hamburger-skibet *Hammonia* ind i de kinesiske farvande, hvorfra han ikke ville vende tilbage førend om et år, og i dag var det den sidste dag i forældrenes hus.

Moderen havde denne gang ikke uden tårer pakket sin søns kiste og efter tilbagekomsten fra kirken lagde hun desuden sin egen salmebog oven på. Faderen havde, selv i de sidste dage, ikke talt stort med sin søn, undtagen det nødvendige, men da han den aften mødte ham ude i den mørke forstue, greb han hans hånd og trykkede den høfligt: "Jeg ligger ikke på den lade side her, Heinz; for dig, kun for dig. Og kom lykkelig hjem igen!" – Han stødte ordene hastigt frem; så slap han sin søns hånd og skyndte sig hurtigt ud i gården.

Heinz stirrede en stund overrasket efter ham; men hans tanker var andetsteds. Han havde set Wieb igen dagen i forvejen, men der havde kun været lejlighed til et par flygtige

ord; nu ville han tage afsked med hende, endnu en gang som før sejle ud med hende.

Det var en dejlig kølig juniaften. Tavs førte han Wieb til en båd, løsnede tovet og båden gled ud på den store månebelyste vandflade.

Hun sad overfor ham på bænken ved agterspejlet, men de sejlede nu omkring "Barderen", hvor nogle måger skrigende fo'r op af søvne; der var endnu stadig ikke vekslet noget videre ord imellem dem. Der var så meget som Heinz i denne sidste time havde villet sige Wieb, men nu var munden som lukket på ham. Og jo længere de sejlede ud, jo hurtigere den korte aftentid henrandt, desto mere stille og beklemt sad også den unge pige. Så kom han pludselig i stærk bevægelse og båden rystede under hans åreslag, så at hun brat vendte hovedet om, og hendes blik mødte hans. Men også det var hurtigt forbi, og det var noget som vrede, der kom over ham; han vidste ikke, om det var mod sig selv eller mod hende, fordi hun sad så fremmed overfor ham, så at alle de ord, der fo'r igennem hans hoved ikke ville passe på hende.

"Wieb," sagde han omsider, og det klang næsten bedende, "Wieb, i dag er det nu før lang tid sidste gang."

"Ja, Heinz," – og hun nikkede og slog øjnene ned, – "jeg ved det godt." – Det var, som om hun endnu ville sige noget andet, men hun sagde det ikke, det tunge tørklæde var gledet ned fra hendes skuldre; da hun igen havde taget det op og nu holdt det sammen over brystet med sin hånd, savnede han den lille ring på hendes finger, som han en gang havde hjulpet hende med at købe. – "Din ring, Wieb!" råbte han uvilkårligt, "hvor har du gjort af din ring!"

Hun sad endnu et øjeblik ubevægelig. Så rejste hun sig og trådte over den næste bænk hen til ham. I den gyngende båd måtte hun lægge den ene hånd på hans skulder; den anden stak hun ned i udskæringen på sin kjole og trak en snor frem, som ringen var bundet til. Med standsende åndedrag trak hun luen af sin vens brune lokker og lagde snoren omkring hans hals. – "Heinz, tag den, Heinz!" – Hendes blå øjne hvilede med sin glans i hans, så randt hendes tårer ned over hans ansigt, og begge de to unge mennesker faldt hinanden om halsen.

– – Det måtte allerede være sent, da de kom tilbage med båden; de havde ikke hørt noget ur slå; men alle lys i byen syntes slukkede.

Sønnen så forbitrelse lyse af sin faders øjne, da han dukkede op for ham. – "Tag dig i agt!" sagde faderen til ham og bankede på sin søns hoved med den tunge nøgle. – "Bank ikke en gang til så sent på din faders dør! Den kunne blive lukket for dig."

Heinz rejste sig i sin fulde højde; blodet steg ham til hovedet; men faderen slyngede armene omkring hans hals, så at det heftige svar udeblev, der allerede svævede på hans læber. – "God nat, fader!" sagde han. Han trykkede tavs moderens hånd, vendte sig bort og gik op ad trappen til sit kammer.

Næste dag var han borte; moderen gik stilfærdig om i huset, som pludselig var blevet så tomt for hende; Wieb bar tungsindig på sin unge kærlighed; kun Hans Kirchs drømme og forhåbninger så frejdigt fremtiden i møde.

Efter seks uger kom der brev fra Heinz; det bragte gode efterretninger; på grund af en rask optræden i rette øjeblik havde kaptajnen frivilligt forhøjet hans hyre. Moderen trådte

ind, just som hendes mand puttede brevet i lommen. – "Jeg må vel læse det?" spurgte hun frygtsomt. – "Er det gode efterretninger?"

"Ja vist," sagde Hans Kirch; "nå, ikke stort andet end hilsen til dig og hans søster."

Men dagen efter begyndte han at foretage allehånde ture rundt i byen; man så ham efterhånden gå ind i de store huse med brede bislag og under lindetræers mørke skygge. Hvem kunne vide, hvor snart drengen ville have sin styrmandseksamen; så gjaldt det også for ham at rykke endnu et trin højere op.

Han havde allerede i nogle år siddet i byrådet; nu var der en rådsherrestol ledig, som skulle besættes af rådets øvrige medlemmer.

Men hans forhåbninger blev skuffet; på den ledige stol sad efter nogle dages forløb hans hidtilværende kollega, en tyk bagermester, som han ganske vist hverken kunne måle sig med i rigdom eller fedme. Han kom netop gnaven ud fra et møde i byrådet, da et ældre, men mandhaftigt fruentimmer kom over torvet lige hen imod ham.

"Det gik galt, Hans!" råbte hun til ham allerede på afstand.

Hans løftede hovedet. – "Det behøver du ikke at skrige over gaden, Julie."

"Hvorfor ikke? Du er en gnier, Hans, og du er for klog for dem der oppe i rådet, og det er du også for mig, ellers sad du ikke for så brillant køb i mine forældres hus!"

Den gode kone kunne ikke forvinde, at en lysthavende i sin tid havde budt hendes broder en højere pris end den, han havde

overtaget huset for ved testamentets opgørelse. Men Hans var allerede vant til denne bebrejdelse og tog sig ikke af den.

Med en hurtig bevægelse løftede han hovedet. – "Julie, ved du" – han kom som tilfældigt med det spørgsmål – "om din nabo Smyser stadig vil sælge sit store pakhus?"

"Du gjorde bedst i selv at spørge ham."

"Ja vist, du har ret."

Han nikkede kort og havde allerede taget et par skridt ind den gade, hvori Frits Smyser boede, da søsteren endnu en gang søgte at holde ham tilbage. – "Hans!" råbte hun, "vent et øjeblik! Din Heinz ..."

Hans standsede pludselig ved dette navn. – "Hvad vil du, Julie?" spurgte han hurtigt. "Hvad vil du sige om ham?"

"Ikke meget, Hans; men du ved vist ikke, hvad din udspekulerede knægt havde for her den sidste aften?"

"Nå," busede han ud, "sig det bare straks, Julie; der stikker nok ikke nogen lovtale bag ved det!"

"Å, det er, som man ta'r det, Hans! Der var rigtig nok ikke tid til at sige farvel til mig, hans gamle faster; men hvorfor skulle han ikke unde sig den fornøjelse at sejle ud med Wieb, den lille matrostøs, fra klokken ni til elleve? Det har vist været en kold fornøjelse der ude i sundet."

Hans Adam skælvede; han trak sin overlæbe i vejret, og man så alle hans tænder. – "Kom ikke med sludder!" sagde han, "sig hellere, hvorfra du ved det?"

"Hvorfra? Det ved hele og allerbedst Christian Jensen, i hvis båd lystturen gik for sig! Men du er et brushoved, Hans, som man let kan komme galt afsted med; og hvem ved desuden, om den skønne svigerdatter ikke er efter dit hoved? Forresten" – og

hun tog broderen i frakkekraven og trak ham tæt hen til sig – "for det gode familieskabs skyld er det dog bedst, at du ikke er nået op på rådsherrestolen."

Da hun på den måde med held havde anbragt, hvad hun ville, gik hun sin vej. Hans Kirch stod endnu som fastnaglet til den samme plet.

Noget efter sad han hjemme og skrev et brev til sin søn, hvori han i forstærket grad hengav sig til den forbitrelse, som moderen havde afværget den sidste aften, sønnen havde været hjemme.

Måneder var henrundne; de steder, hvorfra Heinz efter aftale skulle have skrevet, måtte være passeret for længe siden, men han skrev ikke; så kom der efterretninger fra skibet, men ikke fra ham. Hans tog sig det ikke så overdrevent nær. – "Han kommer nok," sagde han ved sig selv; "han ved nok, hvad som venter ham her hjemme."

Bekymringerne, som han efterhånden heller ikke kunne holde borte, svandt, da der kom meddelelse om *Hammonia*s tilbagekomst. Hans gik urolig omkring i huset og gården og konen og datteren hørte ham ofte tale heftigt med sig selv, for drengen måtte jo nu komme selv, og han havde foresat sig, at han ville tage ham ordentlig i skole. Men en uge henrandt, den anden var også snart til ende og Heinz var ikke kommet. Efter at have indhentet oplysninger fik de omsider at vide, at han ved tilbagekomsten havde taget ny hyre; men hvorhen, det kunne ikke opdages. – "Han vil trodse mig!" tænkte Hans. "Nå, lad os se, hvem der holder længst ud!"

Sommer og høst henrandt, og jo mere tid der forløb, desto dybere rødder slog harmen i faderens hjerte: hans søns navn blev ikke mere nævnt i hans eget hus, og andre undgik også at spørge om Heinz.

Det blev allerede på ny forår, da han en morgenstund så præsten stå med piben i munden ude ved havens hegn. Hans Kirch havde forretninger længere oppe i gaden og ville gå forbi med en tavs hilsen, men præsten råbte over til ham med hele sin præstelige overlegenhed og værdighed: "Nå, Kirch, er der endnu ikke kommet efterretninger fra Heinz?"

Hans fo'r sammen, men han standsede; det spørgsmål var ikke budt ham i lang tid. – "Lad os tale om noget andet, pastor," sagde han kort og hurtigt.

Men præsten fandt sig ikke foranlediget til efterkomme denne bøn.

"Min gode Kirch, det andet år er nu næsten omme; De burde dog en gang igen bekymre Dem om Deres søn!"

"Jeg mente, pastor, at det var omvendt efter det fjerde bud!"

Præsten tog piben ud af munden: "Men ikke efter det bud, hvori efter Herrens ord alle de andre er indeholdt, og hvad er Dem vel nærmere end Deres eget kød og blod?"

"Det ved jeg ikke," sagde Hans Kirch, "jeg holder mig til det fjerde."

Der var noget i hans stemme, som gjorde det rådeligt for præsten ikke at fortsætte i den tone. – "Nå, nå," sagde han beroligende, "han kommer nok igen, og når han kommer, er han vist ikke tomhændet, han slægter nok Dem på, nabo!"

Det var dagen efter, at det gamle postbud travede ned den samme gade. Han gik hurtigt og holdt et tykt brev i hånden, som han havde taget frem af sin lædertaske; en ung blond pige på omtrent seksten år gik ved hans side. – "Fra en god bekendt, siger du? Nej, nar mig ikke længere, gamle Morten! Sig mig endelig, hvem det er fra?"

"Hvordan kan jeg vide det?" sagde den gamle og lod brevet vifte frem og tilbage før hendes øjne. "Jeg ved bare, hvem jeg skal bringe det til."

"Til hvem da, Morten?"

Han stod et øjeblik og holdt brevets adresse hen for hendes øjne. Over den unge piges læber kom en lyd, som ikke blev til ord.

"Fra Heinz!" Og hendes unge ansigt strålede af glæde.

Den gamle så venligt på hende. – "Fra Heinz?" gentog han skælmsk. "Nej, lille Wieb, det kan man ikke læse på udskriften."

Hun sagde ingenting, men blev ved at gå ved siden af ham, selv nu, da han gik hen imod Kirchs hus.

"Nå?" udbrød han, "du tror vel, at jeg også har et til dig i tasken?"

Da standsede hun pludselig, og mens hun sørgmodigt rystede på hovedet, gik buddet med det tykke brev.

Nede i dagligstuen sad Hans Kirch ved sin pult med to opslåede handelsbøger foran sig; han var sysselsat med sin tabskonto, som denne gang viste sig at være usædvanlig stor, da Morten trådte ind og rakte ham brevet.

Han betragtede næsten forbitret udskriften med sit skarpe blik, som endnu ikke trængte til briller. – "Fra Heinz," sagde

han, efter at han opmærksomt havde taget alle stempler i øjesyn, "det var da også på tiden!"

Den gamle Morten ventede forgæves på at se et udtryk af glæde i faderens øjne, han kunne ikke blive herre over sin hånds rysten, da han nu greb efter en saks for at åbne brevet. Men nu standsede Morten ham og sagde: "Kirch, jeg må bede om tredive skilling!"

"Hvortil?" Han kastede saksen bort. "Jeg skylder ikke posten noget!"

"De ser, at brevet ikke er betalt."

Det havde han ikke set; Hans bed tænderne sammen: Tredive skilling; hvorfor ikke også skrive dem til tabene? Men – det var jo ikke den bagatel; nej – men præsten havde jo nylig sagt, at han ikke ville vende tilbage med tomme hænder! Hans lo forbitret ved sig selv – ikke en gang portoen havde han kunnet betale.

Hans sad tavs og strunk ved sin pult; kun i hjernen rasede hans tanker. Hans skib, hans lager, alt, som han i så mange år med besvær havde skrabet sammen, viste sig for ham. Og alt det skulle han esterlade til denne ... Han tænkte ikke sætningen til ende; hans hoved brændte; det susede for hans øren. – "Pjalt!" skreg han pludselig, "således kommer du ikke ind i din faders hus!"

Brevet blev slynget hen foran det forskrækkede buds fødder. – "Tag det!" skreg han, "jeg køber det ikke; det er for dyrt for mig" – Og Hans greb pennen og bladede i sine kontobøger.

Den godmodige gamle tog brevet op og forsøgte beskedent at overtale Hans Kirch; men husets herre drev ham bort.

Da han fortsatte sin vej mod byens sydkant, kom Wieb netop derfra; hun havde besørget et ærinde for sin moder i et brænderi i udkanten af byen. Hendes moder havde giftet sig med "sin mand på landet" efter sin første mands død og oprettet et matrosværtshus nede ved havnen. Der blev ikke sagt meget godt om denne ny beværtning, men gode kunder havde den.

"Morten!" udbrød Wieb, da hun så, at postbuddet endnu havde brevet i hånden, "har du endnu brevet? Var hans fader ikke hjemme?"

Morten satte et forbitret ansigt op. – "Nej, barn, hans fader var vist ikke hjemme; den gamle Hans Kirch var der; men for ham var brevet for dyrt."

Den unge pige så forskrækket på ham. – "For dyrt, Morten?"

"Ja vist; hvad synes du; det kunne ikke fås under tredive skilling."

Efter disse ord puttede Morten brevet i sin lædertaske og trådte ind i det næste hus med et andet, som han samtidig havde taget frem.

Wieb blev stående ude på gaden. Hun så endnu et øjeblik på døren, som havde lukket sig efter den gamle mand; så fik hun pludselig et indfald, lod hånden fare ned i lommen og raslede i den som med en lille sølvmønt. Ja, Wieb havde virkelig penge i lommen; hun talte dem endog, og det var en hel håndfuld, som hun havde taget ind, da hun om formiddagen stod bag disken. Vel tilhørte de ikke hende; det vidste hun meget godt, men hvad brød hun sig om det, selv om hendes moder ville prygle hende for det. – "Morten!" sagde hun hurtigt, da denne nu atter trådte

ud af huset, og strakte en hånd fyldt med små mønter hen imod ham; "der er pengene, Morten; giv mig brevet."

"Barn!" sagde han, idet han greb hendes hånd, og venligt så hende ind i de bekymrede øjne: "Dersom det stod til mig, så ville vi afslutte den handel, men selv postmesteren tør ikke sælge dig noget brev." – Han vendte sig bort fra hende og gik videre.

Så blev hun tilbage; hun lod hånden fare hen over panden under sit gyldent blonde hår, som om hun måtte betænke sig; så lod hun pengene falde ned i sin lomme og gik langsomt hen imod havnepladsen. Enhver, der mødte hende, så forundret efter hende, for hun græd højt.

Siden den tid var der hengået femten år. Den lille by syntes næsten uforandret; men dette var dog ikke tilfældet med det Kirch'ske hus. Heinz var ikke vendt hjem igen, han var forsvundet; der stod bare tilbage, at han også blev erklæret for død af retten; blandt de yngre mennesker var der ikke mange, som vidste, at der nogensinde havde været en søn af den gamle Kirch. Rigtig nok var der blevet talt tilstrækkeligt om far og søn, dengang da den gamle Morten på sine vandringer fortalte historien om brevet; og ikke bare om det, men om moderen, som man aldrig talte om, var der blevet sagt, at hun, da historien kom hende for øre første gang, havde sat sig op mod sin mand. – "Hans! Hans!" – således havde hun tiltalt ham uden at bryde sig om tjenestepigen, som havde luret ved køkkendøren, "du havde ikke ret til at gøre de uden mig! Nu kan vi bare bede til, at brevet ikke må vende tilbage til den, som har skrevet det; men Gud vil jo ikke kunne læsse en så tung brøde

på dig." – Og Hans kunne ikke svare et eneste ord, mens hun uden tårer stirrede på ham med sine store øjne. Hvor hun kunne, lod hun anstille undersøgelser om sin søn; de omkostninger, som forvoldtes derved afholdt hun uden frygt af de mindre kasser, som hun bestyrede; skønt det ikke varede længe inden Hans fik nys om det, fandt han sig roligt i det. Han selv gjorde intet i den retning; han havde sat sig i hovedet, at sønnen måtte banke anderledes eller aldrig tiere på forældrenes dør.

Og sønnen havde aldrig senere banket på. Hans Adams hår var meget hurtigt blevet gråt; men den tavse sorg havde gnavet for stærkt på moderens hjerte, og da datteren var voksen sank hun sammen. Kun ét var forblevet stærkt i hendes indre: hendes faste tro på, at hendes Heinz engang ville vende tilbage; men også denne tro gemte hun i sit indre. Først da hendes liv hurtigt nærmede sig sin ende, kom det over hendes læber efter en heftig sygdom. – "Lina!" sagde hun hemmelighedsfuldt, og hendes matte øjne lyste pludselig med et sælsomt forklaret udtryk: "Jeg ved det, jeg vil få ham at se endnu en gang! Han kommer engang, når vi slet ikke tænker på det!"

"Tror du, moder?" spurgte datteren næsten forskrækket.

"Mit barn, jeg tror ikke; jeg ved det bestemt."

Så nikkede hun smilende til hende, og lidt efter lå hun mellem sin sengs hvide lin, som få dage efter skulle omhylle hendes døde legeme.

I denne sidste tid havde Hans Kirch næsten ikke et eneste øjeblik forladt sin hustru; men selv nu blev sønnen navn ikke nævnt mellem forældrene indbyrdes; kun da den døendes næsten udslukte øjne spiledes op og stirrede ud i det tomme

kammer, havde Hans Kirch grebet hendes hånd, som om han gav et løfte; så havde hendes øjne lukket sig til livets sidste hvile.

Men hvor var, hvad bestilte Heinz Kirch i den stund, da hans moder døde?

Et par år senere var den spidse gavl på det Kirch'ske hus brækket af, og i stedet for var der bygget en hel etage oven på, og ikke længe efter flyttede en ung familie ind i værelserne ovenpå; for datteren havde ægtet en velhavende borgermandssøn fra nabobyen, og denne var trådt ind i hendes faders forretning. Hans Kirch nøjedes med rummene i den gamle stueetage; kontorværelset ved siden af dagligstuen udgjorde tillige hans dagligstue. Bag ved, ud til gården, lå sovekammeret; således sad han midt i forretningen uden at behøve at gå meget op af trappen og kunne endnu holde trådene i sin hånd, skønt alderen gjorde sig gældende.

Han gik ofte med hænderne på ryggen, snart nede ved havnen, snart inde i parken, mens han ellers med foragt havde set ned på alle spadseregængere. Når tusmørket brød frem, kunne man også ofte se ham sidde ude på den høje dæmning og stirre ud over havet; han syntes ikke at lægge mærke til de få mennesker, som gik forbi.

Således var tiden henrunden, da Hans Kirch en solklar formiddag i september måned stod udenfor sin dør med sin krogede ryg, sit ludende hoved og som sædvanlig med begge hænder i lommen. En mængde mennesker var stimlet sammen på torvet; nu banede et højt bedaget fruentimmer sig vej gennem mængden; hun var vistnok halvblind, for hun følte sig frem med en krykkestok, men hun kom lige fuldt meget hurtigt

hen imod det Kirch'ske hus. – "Julie!" brummede Hans. "Hvad vil du, Julie?"

Siden broderen for nogle år siden havde nægtet hende et større lån til et indkøb, var der kun sjældent vekslet ord og hilsen mellem dem, men nu stod hun foran ham; allerede i nogen frastand havde hun vinket til ham med sin krykke. Hans første indskydelse var at vende sig og gå ind i sit hus, men han blev alligevel. – "Hvad vil du, Julie?" spurgte han. "Hvorfor stimler folk sammen på torvet?"

"Hvorfor de stimler sammen? Ja, låner du mig nu de hundrede kroner, når jeg fortæller dig det?"

Han vendte sig nu virkelig om for at gå ind i huset.

"Nå, bliv bare!" råbte hun. "Du skal få det at vide for ingenting; din Heinz er kommet tilbage!"

Den gamle fo'r sammen. – "Hvor? Hvad?" sagde han stønnende og lod hovedet fare rundt til alle sider.

"Hvor?" gentog hun og slog broderen på den krogede ryg. "Kom til dig selv, Hans! Her er han ikke endnu; men i Hamburg i logishuset i Johannesgade!"

Hans Kirch stønnede. – "Kællingesnak!" mumlede han. "Borte i sytten år; han kommer ikke igen – han kommer ikke igen."

Men søsteren slap ham ikke. – "Ingen kællingesnak, Hans! Frits Reimers, der har ligget i samme logi som ham, har skrevet det hjem."

"Ja, men Frits Reimers har løjet før, Julie!"

Søsteren slog armene sammen over brystet. – "Skælver du allerede for din pengepose?" udbrød hun hånligt. "Men nu kan

du få ham, hvad dag du vil; noget stort bliver han vel næppe, men du må tage ham for, hvad du selv har gjort ham til!"

Men broderen tog hende i armen; han trak sine læber tilbage, så man kunne se alle hans endnu stærke tænder. – "Nero, Nero!" skreg han med hæs stemme ind i den åbentstående gadedør, mens man samtidig straks kunne høre den store hund rejse sig derinde. – "Fordømte kælling, jeg skal pudse hunden på dig til du går din vej!"

Hun var allerede på gode veje til at give ham svar, da en ældre mand, som kom fra torvet, nærmede sig de to søskende. Det var kræmmeren fra hjørnet overfor. – "Kom, nabo," sagde denne, idet han greb Hans Adams hånd, "vi vil gå ind; det er ikke noget at tale om på gaden!"

Madam Julie nikkede et par gang med sit tykke hoved. "Det synes jeg også, Rikkerts," sagde hun og humpede ned ad gaden på sin krykke. "De kan bedre fortælle ham det; sin søster ord tror han jo ikke på. Men hvis det skulle knibe med rejsepenge til Hamburg, Hans?"

Hun fik ikke noget svar; Rikkerts trådte allerede ind i Kirchs værelse med Kirch. "De ved det altså, nabo!" sagde han, "det har sin rigtighed; jeg har selv læst brevet fra Frits Reimers."

Hans Kirch havde sat sig i sin lænestol og stirrede hen for sig med hænderne på knæene.

"Fra Frits Reimers?" spurgte han. "Men Frits Reimers er en fyr, som man ikke kan stole på!"

"Det er sandt, nabo, men denne gang har han også skrevet hjem om sin egen letsindighed. De sad sammen i logihuset, han og to andre. Reimers begyndte da at synge den dumme nidvise, hvori de har forvandlet den store fisk på vort rådhus til

en ussel rødspætte; men så rejste en fyr sig ved den anden bordende – han kaldte sig Jon Smidt – og slog i bordet og sagde: Skam få den fugl, som tilsmudser sin egen rede!"

"Det var rigtigt!" sagde Hans Kirch. "Han skulle have slået hjernen ind i hovedet på sig!"

"Det gjorde han ikke, men da Reimers råbte til ham, hvad det kom ham ved, da –"

Hans Kirch greb den anden i armen. "Da?" gentog han.

"Ja nabo," og den talendes stemme lød sagtere, "da sagde Jon Smidt, at han hed egentlig Heinz Kirch. I ved nok, nabo, at vore drenge tit giver hinanden andre navne derude, Smidt eller Meyer, eller som det nu falder, tilmed når det ikke er rigtigt med deres skiften af hyre. Og jeg har jo for resten kun været her i seksten år; men efter hvad der siges, skal han have en svær lighed med Heinz."

Hans Kirch nikkede. Der blev ganske stille i værelset; den gamle skipper ligesom følte en kold hånd, som ventede et tryk af ham igen. Kræmmeren brød først tavsheden. "Hvornår rejser De?" spurgte han.

"I eftermiddag," sagde Hans Kirch og søgte at rette sig så meget som muligt.

"De vil gøre vel i at forsyne Dem rigeligt med penge; for Deres søns påklædning skal ikke være i den bedste stand."

Hans Kirch fo'r sammen. "Ak ja; i eftermiddag allerede."

Der var en, som havde hørt denne samtale; den unge kone, som ville ind til sin fader, havde, da døren stod på klem, hørt broderens navn og var blevet stående. Nu fløj hun atter op ad trappen, uden at træde ind hos faderen, og fortalte det til sin

mand, som sad ved vinduet og røg en cigar. "Heinz lever, han vil snart være hos os!" råbte hun ham jublende i møde. Og hun fortalte ham, hvad hun havde hørt udenfor døren. "Kristian!" vedblev hun derpå, "det er min eneste broder, hvad siger du til det!"

Den unge mand lagde hånden på hendes hoved. "Tilgiv mig, Lina; det kom så uventet. Din broder har jo endnu slet ikke været til for mig; nu vil jo så meget blive anderledes." Og forsigtigt og fornuftigt, som det sømmer sig en mand, der vejer sine ord, begyndte han at forklare hende, hvorledes deres fremtidige liv ville blive mindre godt på grund af broderens uventede tilbagekomst. Lina lyttede opmærksomt. Men da hendes mand nu tav, rystede hun smilende på hovedet: "Nu skal du først lære at kende ham, Heinz har aldrig været egennyttig."

"Ja, Lina, vi må finde os i det; så meget desto bedre, hvis han vender tilbage således, som du i sin tid har kendt ham."

Den unge kone slog armen om sin mands hals, "O, du er rar, Kristian! I vil sikkert blive venner!"

Nogle dage efter var fru Lina beskæftiget med at indrette kammeret ovenpå til broderen; men hun følte sig ikke lettet den dag. Det brev, hvori faderen havde bebudet sin egen og sønnens ankomst, indeholdt ikke et ord om et fornøjet gensyn mellem dem, derimod fremgik det af indholdet at den genfundne i begyndelsen havde søgt at skjule sig for faderen under sit påtagne navn og kun modstræbende ville følge denne til hjemmet.

Da det unge ægtepar trådte ud til vognen den søndag aften, da de kom, så de ved lysskæret, som faldt fra den åbne gang, en

mand stige ned hvis vejrbidte ansigt med det rødlige fuldskæg og det kortklippede brune hår næsten syntes at tyde på en mand i fyrrerne; et ar, som strakte sig over panden og øjet, kunne imidlertid muligvis bidrage til, at han syntes ældre, end han virkelig var. Efter ham steg Hans Kirch langsomt ned fra vognen. "Nå, Heinz," sagde han og pegede efter hinanden på dem, han nævnte, "det er din søster Lina, og det er hendes mand Kristian Martens; I må se, I kan komme ud af det sammen."

Heinz rakte nu disse hånden efter hinanden og trykkede den svagt. Han gjorde det med en ubehjælpsom forlegenhed, hvad enten det nu kom af, at han følte sig trykket ved sin hjemkomst, eller han følte, at søster og svoger hilste ham med en vis tilbageholdenhed; for de havde unægtelig dannet sig et andet billede af den hjemvendende.

Efter at de alle sammen var trådt ind i huset, ledsagede Lina sin broder op ad trappen til hans kammer. Det var ikke længere det samme, hvori han i sin tid havde sovet som dreng; alt oven på var jo blevet nyt, men han syntes ikke at lægge mærke til det. Den unge kone lagde hans tøj, som hun havde slæbt med op, på gulvet. "Her er din seng," sagde hun, idet hun tog det hvide tæppe af og lagde det sammen; "Heinz, broder, du vil komme til at sove rigtig godt her."

Han havde taget frakken af, smøget sine ærmer op og var trådt hen til servanten. Nu drejede han hurtigt hovedet, og hans brune funklende øjne hvilede på hende. "Tak, søster," sagde han. Så dukkede han hovedet ned og sprøjtede vandet omkring, som folk vist plejer, der er vant til at vaske sig i det fri. Søsteren mønstrede broderens tøj og var snart på det rene med,

at alt var købt fra nyt; så faldt hendes øjne på mandens brune, senede arme, der viste endnu flere ar end ansigtet. "Stakkels Heinz," sagde hun, "de arme har måttet arbejde strengt!"

Ved aftensbordet ville samtalen ikke komme rigtig i gang. Heinz gav kun korte almindelige svar, når han blev spurgt. Men for at det ikke skulle blive alt for stille den første aften, begyndte søsteren fru Lina at diske op med de få minder fra broderens ungdomsår, som hun dels selv kunne huske, dels havde hørt moderen fortælle.

Heinz hørte roligt efter. "Og så," vedblev hun, "den gang du havde ætset det store anker med dit navn ind på armen! Jeg husker godt, hvor du skreg, da du kom så forbrændt hjem Men" – og hun studsede et øjeblik – "var det ikke på den venstre underarm?" Heinz nikkede bekræftende. "Men Heinz," vedblev hun, "det er der jo ikke, jeg troede, sådan noget aldrig kunne forsvinde!"

"Det må det, søster; der findes sådanne forbandede sygdomme derude; man må såmænd være glad over at slippe helskindet fra dem."

Hans Kirch hørte kun med et halvt øre, hvad der blev sagt; han nød i tavshed sit aftensmåltid endnu mere sammensunken og tankefuld end ellers; men en gang imellem mønstrede han den hjemvendte med et skarpt blik.

– Men også i de følgende dage vedvarede dette ordknappe samvær. Heinz erkyndigede sig hverken om tidligere bekendte eller talte om, hvad han nu skulle tage sig for. Hans Adam spurgte sig selv, om sønnen ventede det første ord fra ham, eller om han overhovedet ikke tænkte på den dag i morgen. "Ak

ja," mumlede han og rokkede stærkt med sit grå hoved, "han har jo været vant til det således i sytten år."

Men Heinz syntes heller ikke at føle sig hjemme. Når han en kort tid havde røget sin cigar hos søsteren, så droges han atter bort, ned til havnen. Mens han en gang sad nede i kontoret, havde Hans Kirch slået den ene forretningsbog efter den anden op for ham, for at han kunne gøre sig bekendt med husets stilling, men han havde hver gang lagt den fra sig igen, som om de var noget fremmed, efter at have bladet i dem.

Men i en henseende syntes han til den unge ægtemands beroligelse at svare til den beskrivelse, fru Lina havde givet af sin broder: den hjemvendte syntes ikke at tænke på at gøre sine rettigheder som søn gældende.

Så kom søndag formiddag, og de unge ægtefolk lavede sig som sædvanlig til at gå i kirke; også Heinz havde erklæret sig rede. Hans Kirch havde aftenen i forvejen været ualmindelig tavs, og datteren som kendte ham ud og ind havde flere gange stirret bekymret på faderen. Nu følte hun sig ligesom beroliget, da hun både havde hørt ham åbne og lukke det store skab i forstuen, hvor han plejede at tage sin søndagsfrakke.

Men da de tre kirkegængere lidt efter trådte ind i værelset nedenunder, stod Hans Kirch med hænderne på ryggen i sin daglige frakke henne ved vinduet og stirre ud af det; hat og søndagsfrakke lå uordentligt henkastede på en stol ved pulten.

"Fader, det er vist på tiden!" sagde Lina frygtsomt.

Hans Adam havde vendt sig om. "Gå bare!" sagde han tørt, og datteren så, hvorledes hans læber dirrede, da de lukkede sig over de stærke tænder.

"Hvad, vil du ikke være med os, fader?"

"Ikke i dag, Lina!"

"Ikke i dag, da Heinz nu er hos os igen?"

"Nej, Lina," – han sagde de ord sagte, – "ikke i dag, jeg holder ikke af at sidde alene i skipperstolen; når gamle matroser i fem og tredive års alderen endnu lader fremmede kaptajner fare på sin faders skibe, så har jeg ikke lyst til at sidde alene i kirkestolen, hvor bare skipperkaptajner kan komme."

Han tav og vendte sig om. "Når det ikke er andet, fader," sagde Heinz og lagde salmebogen væk, "så kan den gamle matros blive hjemme; han har så mangen søndag bare hørt stormen suse i tovene."

Men nu greb søsteren begges hænder. "Heinz, fader! Lad det nu hvile! Hør i fællesskab Guds ord!" Og det lykkedes hende virkelig at berolige den heftige gamle mand, hvad hun selv ikke havde ventet, så de fulgtes til kirken.

– – En samtale mellem far og søn fandt hverken sted efter kirkegangen eller om eftermiddagen. Om aftenen tog Lina sin broder med ind i sovekammeret: "Nå, Heinz, har du talt med fader?"

Han rystede på hovedet: "Hvad skal jeg tale med ham om, søster?"

"Det ved du godt, Heinz, han vil have dig hos sig oppe i kirken. Sig til ham, at du vil tage din styrmandseksamen; hvorfor har du ikke sagt det for længe siden?"

Et foragteligt smil fortrak hans ansigt. "Er det en nødvendighed med den gamle skipperstol!" udbrød han. "Jeg gamle menneske endnu på skolebænken! Jeg skulle mene, jeg har styret mangen gammel bark uden det!"

Hun så frygtsomt på ham. Broderen, som hun begyndte at vænne sig til, forekom hende på en gang fremmed, ja uhyggelig. "Styret?" gentog hun sagte; "hvor har du styret hen, Heinz? Du er ikke nået langt."

Han skævede en stund til siden ned på jorden; så rakte han hende hånden. "Kan nok være, søster," sagde han roligt; "men – jeg kan endnu ikke være som I, jeg må stadig først betænke mig, førend jeg ved, hvor jeg skal træde: I kender det ikke, ingen af jer, søster! Et halvt menneskeliv – ja, tænk, endnu mere end et halvt menneskeliv intet ærligt tag over hovedet; kun det vilde hav eller vilde folk eller begge dele i forening! I kender det ikke, skrigene og ederne, mine egne iblandt, ak ja, søster, også mine egne; de suser endnu stadig for mine øren; lad det først blive mere roligt, eller – ellers går det ikke!"

Søsteren tog ham om halsen. "Ja, Heinz, ja, vi vil have tålmodighed; å, hvor det er godt, at du nu er hos os!"

Pludselig, Gud ved hvordan, dukkede et rygte op og vandrede fra hus til hus: Den hjemkomne var slet ikke Heinz Kirch, det var Hasselfrits, en dreng fra fattighuset, som var taget til søs samtidig med Heinz og ligesom denne ikke havde ladet høre fra sig siden. Og efter at rygtet en kort tid havde listet sig omkring, var det også trængt ind i det Kirch'ske hus. Hasselfrits havde brune øjne og brunt hår ligesom Heinz og havde ligesom denne været en vild krabat; man havde endog i sin tid fundet lighed imellem dem. "Hvis det nu ikke var min broder!" tænkte fru Lina, og en stærk rødme dækkede hendes ansigt; hun havde jo taget dette menneske om halsen, hun havde kysset ham – Lina undgik pludselig at røre ved ham; men i smug og desto

hyppigere fæstedes hendes øjne på hendes gæsts hårde træk, mens samtidig hendes indre blik gjorde sig umage for at genkende hendes broders ansigt under fortidens skygger. Da så også den unge ægtemand formanede til forsigtighed, randt det på en gang Lina i hu, hvor ligegyldig hendes broder for nylig havde været ved moderens grav; som om han kedede sig, havde han med begge arme lænet sig ud over gitterværkets jernstænger og samtidig stirret over mod de andre grave – næsten som om han længtes efter slutningen som ved Fadervor efter prækenen.

Begge ægtefolk fandt nu også broderens manerer mere ubehøvlede end hidtil og ærgrede sig, hver gang han kastede sig ned på en stol og tilsmudsede Linas pæne gulv. Heinz Kirch, det sagde alle, og det udtryk havde Lina også bevaret af ham, havde jo været et fint ungt menneske. Da de så begge meddelte faderen deres skrupler, var det heller ikke noget nyt for ham, men han havde tiet og tav også nu; pressede kun læberne fastere mod hinanden.

– – Om aftenen var der bal i Harmonien. Heinz ville blive hjemme, han passede ikke der; og de unge ægtefolk, som også kun havde talt til ham om det, var enige; for de havde ikke uret i, at Heinz for øjeblikket ikke ret godt kunne komme i det selskab. Lina ville ligeledes blive hjemme, men hun måtte give efter for de indtrængende bønner fra sin mand, der havde købt en ny pynt til hende. Også Hans Kirch gik til sit parti seksogtres; en indre uro jog ham ud af huset.

Således blev Heinz da alene tilbage. Da alle var borte, stod han med hænderne i lommen ved vinduet i sit mørke sovekammer der vendte ud mod havet mod nordøst. Det var

uroligt vejr. Han stirrede længe ud på havet; efterhånden som hans øjne havde vænnet sig til mørket, bemærkede han også ovre på øen en klar dunst; den kunne ikke komme fra fyrtårnet; men der lå den store landsby, hvor der i dag var marked, hvilket han havde hørt nogen ytre sig om. Han åbnede vinduet og lænede sig ud; gennem vandets brusen bildte han sig næsten ind at kunne høre dansemusikken i det fjerne; og nu smækkede han hastigt vinduet i, som om han pludselig var blevet betaget, rev sin lue ned af knagen og sprang ned i forstuen. Men da han lige så hurtigt gik hen imod gadedøren, spurgte pigen ham, om hun skulle vente med at lukke, til han kom hjem igen; han rystede bare på hovedet, mens han forlod huset.

Lidt efter, da pigen gjorde i stand i sovekamrene, betrådte hun også det kammer, som gæsten nylig havde forladt; hun have sat lampen i vinduet uden for og ville blot skyndsomt sætte vandflasken ind, men da månen just strålede og udgød sit lys over rummet, trådte hun hen til vinduet og stirrede ud over de ligesom med sølvhvidt skum kronede bølger; men hun så ikke længe på dem; hendes unge skarpe øje havde opdaget en båd, som af en enkelt mand blev drevet hen mod øen gennem de frådende bølger.

Hvis Hans Kirch og de unge ægtefolk var gået i Harmonien for at få nærmere oplysninger der om det uhyggelige rygte, så måtte de føle sig skuffede; ingen kom med den mindste antydning i så henseende; det var, som om der aldrig havde eksisteret nogen Heinz Kirch.

Først næste morgen fik de at vide, at han var gået ud lige efter dem og endnu ikke kommet tilbage; da pigen blev udspurgt, meddelte hun sine gisninger, som nok ikke ramte så

langt fra målet. Da så den forsvundne omsider vendte hjem lige før middag med stærkt rødblussende ansigt, vendte Hans Kirch, som han mødte i forstuen, ham ryggen og gik hurtigt ind i sin stue. Fru Lina, som han traf på trappen, så bebrejdende og spørgende på ham; hun stod et øjeblik, som om hun ville tale; men – hvem var den mand? – Hun betænkte sig og gik tavs forbi ham.

Efter at måltidet var endt i tavshed, satte Heinz sig i sofahjørnet oppe i det unge ægtepars dagligstue. Lina gik ud og ind; hans hoved var sunket ned, og han sov. Da han vågnede efter en rum tids forløb, var søsteren borte; i stedet for så han faderens grå hoved bøjet over sig; den vågnende indbildte sig, at han endnu mærkede, hvorledes den gamle stirrede på ham med sit skarpe blik. En stund stirrede de begge på hinanden; så rejste den yngre sig op og sagde: "Lad bare være, fader; jeg ved nok, at I gerne ville, jeg skulde være Hasselfrits, og jeg ville gerne gøre jer den tjeneste, hvis jeg kunne skabe mig selv om."

Hans Kirch var trådt tilbage. "Hvem har fortalt dig det?" sagde han; "du kan ikke påstå, at jeg har sagt noget sådant om dig."

"Men dit ansigt siger mig det, og vor unge kone, hun trækker sin hånd tilbage for mig, som om hun skulle røre ved en slange. Jeg vidste først ikke, hvad der var i vejen, men i nat, da tudede uglerne det ind gennem vinduet under dansen derovre."

Hans Kirch svarede intet; men den anden havde rejst sig og så ud på gaden, hvor stormen susede, og regnen strømmede ned. "Men en ting vil jeg dog endnu sige dig," begyndte han på ny, idet han skummelt vendte sig mod den gamle. "Hvorfor tilføjede du mig den gang, da jeg var ung, den krænkelse med

brevet? For jeg havde vist ellers bragt mit gamle ansigt med hjem igen."

Hans Kirch fo'r sammen. Siden hans hustrus død havde ingen berørt dette punkt; han selv havde begravet det dybt i sit indre. Han lod fingrene fare ned i sin vestelomme og bed en ende af den sorte rulle skråtobak, som han trak frem fra den. "Et brev?" sagde han så; "min søn Heinz holdt ellers ikke meget af at skrive breve."

"Det er muligt, fader; men en gang – en gang havde han dog skrevet; han leverede brevet på postkontoret i Rio, og senere, efter lang tids forløb – Fanden må have haft en finger med i spillet – i Sant' Jago, denne feberby, hed det, da brevene blev uddelt til landskabet: – Her er også noget til dig. – Og da sønnen skælvende af glæde strakte sin hånd ud og ville til at sluge udskriften på brevet med øjnene, da var det virkelig også et brev, som kom hjemme fra, og der var også en håndskrift fra hjemmet udenpå; men – det var hans eget brev, som uåbnet vendte tilbage til ham efter et halvt års forløb."

Det så næsten ud som om den gamles øjne blev fugtige; men da han lagde mærke til sønnens trodsige blik, forsvandt det atter. "Der har vel heller ikke stået synderlig godt i det!" sagde han brummende.

Da lo den yngre bittert, og straks efter kom en fremmed ed, som den gamle ikke forstod. "Det kan du have ret i, det var ikke gået ganske regulært til; den unge mand ville også den gang gerne have bøjet knæ for sin fader, men der lå tusinde mil imellem dem; og desuden havde han haft feber, og han havde først nylig rejst sig fra sit usle leje på lazarettet! Og så senere – hvad tror De vel, Hans Kirch – den, som er forstødt af sin fader

spørger ved næste hyre ikke om, hvad ladningen består af, om det er kaffesække eller sorte fugle, der imidlertid egentlig er sorte mennesker, når der bare vanker dubloner; og han spørger heller ikke om, hvor Fanden henter dem, og hvor der så igen er ny at få!"

Den stemme, hvormed disse ord blev udtalt, klang så vild og fremmed, at Hans Kirch uvilkårligt spurgte sig selv: "Er det din Heinz, som kantoren altid stillede i første række ved amen-sangen, eller er det alligevel knægten fra fattiggården, som kun tænker på din pung?" Hans blik fæstede sig atter prøvende på den andens ansigt; arret over panden og øjet flammede blodrødt. "Hvor har du fået det fra?" sagde han. "Har du været i fægtning med sørøvere?"

Den yngre slog en vild latter op. "Sørøvere?" udbrød han. "Tænk bare, der er også skikkelige folk mellem dem! Men lad det være nok; det ville blive en for vidtløftig historie, hvis jeg skulle fortælle om alle dem, jeg har været sammen med!"

Den gamle så forskrækket på ham. "Hvad siger du?" spurgte han så sagte, som om ingen måtte høre det.

Men før der kunne følge et svar, hørtes tunge trin ude på trappen; døren åbnedes, og tante Julie trådte ind i værelset, fulgt af fru Lina. Mens hun standsede forpustet og støttede sig til sin krykkestok med begge hænder, var Heinz tavs gået forbi hende ud af døren.

"Er han borte?" sagde hun, idet hun pegede bag ved sig med sin stok.

"Hvem skal være borte?" spurgte Hans Kirch og så just ikke synderlig venligt på søsteren.

"Nå, ham, som du haft på kost her i fjorten dage."

"Hvad vil du nu igen, Julie? Du plejer ellers ikke at falde med døren ind i huset."

"Ak ja, Hans," og hun gav den unge kone tegn til at bringe hende en stol; "du har heller ikke fortjent det af mig; du indbilder dig nu, at du igen har fanget din fugl, men se til, om det er den rette!"

"Kommer du også med det snak? Hvorfor skulle det ikke være den rette?" Han sagde dette i en vred tone, men dog, som han havde lyst til at høre mere.

"Hvorfor, Hans? Da han onsdag eftermiddag sad hos mig med Lina – vi var allerede ved den tredje kop kaffe, og han havde endnu ikke en eneste gang sagt 'tante' til mig. – Hvorfor? spurgte jeg, siger du slet ikke tante til mig? Og da jeg så trak ham nærmere til mig og med hånden og mine usle øjne følte på hans ansigt – nå, Hans, næsen kan jo dog ikke være vokset fra øst til vest!"

Broderen sad med bøjet hoved; han havde aldrig skænket det en tanke, hvorledes Heinz' næse var. "Men," sagde han, "brevet fra den gang, det fik han dog selv tilbage i Sant' Jago."

"Den brevhistorie, Hans," sagde den tykke kone leende, "den er rigeligt blevet varmet op i de sidste fjorten dage; han kunne få en suppeskefuld af den hos enhver tiggerunge. Lad dig ikke tage ved næsen."

Hans Adam havde løftet sit grå hoved; men han sagde intet, han lyttede næsten grådigt til alt, hvad søsteren sagde.

Lidt efter gik Hans Kirch op ad gaden til sit magasin; han havde foldet hænderne bag ryggen. Hovedet hang endnu længere ned mod brystet end sædvanlig. Lina havde også forladt huset og var gået efter faderen; da hun trådte ind i

magasinets nederste halvmørke rum, så hun ham stå midt i det, som om han først måtte tænke over, hvorfor han egentlig var gået derhen. Den støj, som forårsagedes ved korntærskningen var vel skyld i, at han overhørte datterens komme, for han stødte hende næsten tilbage, da han nu pludselig så hende foran sig. "Lina! Hvad vil du her?"

Den unge kone skælvede og tørrede sit ansigt med sit lommetørklæde. "Intet, fader," sagde hun, "men Christian er nede ved havnen, og så holdt jeg ikke af at være alene hjemme med ham – det fremmede menneske! Jeg er bange, det er skrækkeligt, fader!"

Hans Kirch havde under disse ord atter bøjet sit hoved; nu løftede han sine øjne som fra en afgrund og stirrede længe og ubevægelig på sin datter. "Ak ja, Lina!" sagde han så hurtigt, "Gud være lovet, at det er en fremmed!"

Derpå vendte han sig hurtigt om, og datteren hørte, hvorledes han skyndte sig op ad trapperne til loftet.

En mørk aften fulgte på denne dag. Ingen stjerne var synlig, tåge lejrede sig over havet. I havnen var der usædvanlig fuldt med skibe, med jagter og skonnerter; men der var også et par fregatter og desuden damperen, som plejede at lægge til her hver uge. Alt lå allerede i dyb stilhed og der færdedes kun en enkelt mand på havnepladsen ved bolværket; der lod til at gå og drive rundt uden nogen bestemt hensigt. Nu blev han stående foran et af de to barkskibe, på hvis dæk en gut endnu syslede med gangspillet; han råbte "god aften!" over til ham og spurgte halvvejs som i tanker om skibets havn og ladning. Idet det første blev nævnt, dukkede et hoved op af kahytten, syntes en

stund at mønstre den person, som stod på strandbredden, spyttede så langt ud i vandet og dukkede atter ned under dækket. Skib og skipper var ikke herfra; manden på strandbredden slentrede videre; fra øen trængte kun et svagt skær fra fyrtårnet gennem tågen. Da han kom til det sted, hvor husenes række var nærmere vandet, trængte en mængde forvirrede stemmer sig mod hans øre og fik ham til at stå stille. Fra et af husene faldt et rødligt skær ud i natten; han kendte det godt, skønt hans fod endnu ikke var trådt over tærsklen der. Lyset kom fra havnekroens lygte. Huset havde ikke noget godt rygte; kun fremmede matroser og sønner af sætteskippere kom der; det havde han allerede hørt. Og nu hørtes der på ny støj, kun med den forskel, at der også var iblandet en hvinende kvindestemme. Et skummelt smil fo'r hen over mandens ansigt; ved skæret af den røde lygte og den vilde støj bag vinduerne med gardinerne trukket for blev der nok kaldt lidt af hvert til live i hans erindring, hvad der ikke altid gør godt, når det kommer igen. Desuagtet skred han hen imod det og just som han hørte borgerklokken ringe i byen, trådte han ind i den lave, men rummelige gæstestue.

Ved et langt bord sad en del gamle og unge søfolk; en del af dem, som værten syntes at have sluttet sig til, spillede med snavsede kort; et fruentimmer, ude over ungdommens blomst, med et blegt, forvågent ansigt og et lidende træk omkring den endnu smukke mund, trådte ind med en del dampende glas og fordelte dem tavs mellem gæsterne. Da hun kom til en mand, hvis små øjne stirrede frem fra det grov, knoklede ansigt, skød hun med tydeligt hastværk glasset hen foran ham; men mennesket lo og søgte at holde fast i hendes kjole: "Nå, madam,

har I endnu stadig ikke betænkt jer? Men jeg kender kvindfolkenes geografi; sort eller vidt, det er samme surdej!"

"Lad mig være," sagde konen, "betal og lad mig være."

Men den anden var ikke af samme mening; han greb hende og drog hende så brat hen til sig, at glasset væltede, og dets indhold strømmede ud over dem begge. "Se bare!" udbrød han uden at bryde sig om det og nikkede med sit rødhårede hoved til en fyr, som sad lige over for ham, og hvis hørgule hår faldt ned på et blegt, af drik oppustet ansigt. "Se bare, Jokum med sit gamle kalvehoved har ikke noget imod det! Drik ud, Jokum, jeg giver dig et nyt!"

Det menneske, han havde talt til, lo og skyllede sit glas ned i et drag for at få det fyldt igen.

Et øjeblik hvilede kvindens hænder, hvormed hun havde søgt at slippe ud af hans voldsomme favntag; hendes blik faldt på den blege drukkenbolt, og det var, som om afsky og foragt en stund bragte hende til at glemme alt andet.

Men hendes plageånd drog hende nu fastere til sig: "Ser du, kone! Jeg indbildte mig dog, at det bytte ikke var så galt! Men det er måske slet ikke ham! Tag dig i agt for, at jeg ikke sladrer!" Og da hun nu atter satte sig til modværge, nikkede han til en køn, brunlokket fyr, som sad ved den nederste bordende. "Hejda, du der, tror du ikke, jeg ved, hvem der i går kom ud fra den røde lygte to timer efter os for at krybe i seng!"

Den stakkels kvinde blev blussende rød; hun satte sig ikke mere til modværge; hun så sig blot om og søgte efter hjælp. Men ikke en hånd rørte sig; den unge fyr lo bare og så ned i glasset foran sig.

Fra en tom krog i stuen havde den mand, som kom først, set på alt dette med et ligegyldigt blik, og da han nu løftede hånden og slog i bordpladen, syntes dette også mere at være af gammel vane, for ikke at være slet og ret tilskuer. "Giv mig også et glas!" råbte han, og det klang næsten, som om han ønskede strid.

Alle var sprunget op fra deres pladser. "Hvem er det? Han vil vist smage vor kniv? Kast ham ud! Hvad vil den karl?"

"Bare et glas!" sagde den anden roligt. "Lad jer ikke forstyrre! Jeg skulle mene, der her er plads for alle!"

De blev da ved deres bord; men konen havde derved fået lejlighed til at slippe løs og trådte nu hen til den nye gæsts bord. "Hvad skal det være?" spurgte hun høfligt; men da han gav hende besked, syntes hun næppe at høre det; han så forundret, at hendes blik var stift og ligesom fraværende fæstet på ham, og hun blev stående foran ham.

"Kender De mig?" spurgte han og kastede med en hurtig bevægelse sit hoved tilbage, så at lyset fra loftslampen faldt på hans ansigt.

Kvinden trak vejret dybt, og glassene, som hun holdt i hånden, klirrede mod hinanden. "Undskyld," sagde hun ængsteligt, "De skal straks blive betjent."

Han så efter hende, idet hun gik ud gennem en sidedør; tonen i de få ord, som hun havde sagt til ham, havde været en ganske anden end den, han før havde hørt hende bruge; han løftede langsomt armen og støttede sit hoved til den; det var, som om han med alle sine sanser tænkte ud i det fjerne. De måtte til sidst forekomme ham påfaldende, at han ikke var blevet betjent, men han tænkte ikke på det. Mens kortene skiftede med terningerne ved det andet bord, rejste han sig

pludselig. Hvis de øvrige gæsters opmærksomhed havde været fæstet på ham, i stedet for på nye spil, ville han sikkert ikke have undgået deres hån, for den høje, kraftige mand rystede tydeligt, da han nu stod og støttede sig til bordet med hænderne.

Men det varede kun et øjeblik; så forlod han værelset gennem den samme dør, opvartningspigen var gået ud igennem. En mørk gang ført ham ind i et stort køkken, som kun var svagt oplyst ved en lampe, der hang på væggen. Han var trådt hurtigt ind; hans blik fo'r lynsnart gennem det foran ham liggende uhyggelige rum; og der stod hun, som han søgte, hun lænede sig mod skorstenen som afmægtig, stadig med de tomme glas i hånden. Endnu et øjeblik, så trådte han hen til hende: "Wieb!" udbrød han, "Wieb, kære Wieb!"

Det var en hård mandfolkestemme, som udtalte disse ord og nu forstummede.

Men over kvindens falmede ansigt fløj ligesom et rosenskær, og samtidig med, at glassene klirrende faldt på gulvet, kom der et skrig fra hendes bryst: "Heinz," udbrød hun, "og de sagde, at det ikke var dig."

Et skummelt smil krusede mandens læber. "Ja, Wieb, det vidste jeg; jeg burde ikke være kommet. Jeg ville heller ikke gense dig, intet høre om dig. Men – i går aftes – der var atter marked – da stjal jeg mig igen derover i en båd, ligesom da jeg var dreng; udenfor enhver bod, på enhver dansebod søgte jeg dig; å, Wieb, jeg tænkte bare på dig!"

"O, Heinz, Heinz, det er dig, men jeg, jeg er ikke mere den samme!"

"Nej, Wieb, det er heller ikke længere de uskyldige hænder, hvormed jeg den gang stjal de røde æbler til dig; det tager på en,

sytten år mellem de folk!" Så bøjede han sig over hende og greb den ene af hendes hænder; hun fandt sig roligt i det.

"Wieb!" sagde han, "vi vil søge at genfinde hinanden, du og jeg." Hun sagde intet, men han følte en bevægelse i hendes hånd, som om den skælvede smerteligt i hans.

Fra gæstestuen hørtes forvirret støj; glas klirrede, af og til hørtes et næveslag. "Wieb," hviskede han atter, "skal vi ikke rejse langt bort?"

Hun havde ladet hovedet synke ned mod stenskorstenen og stønnede smerteligt. Da hørtes slæbende trin ude i gangen, og da Heinz vendte sig om, stod en beruset mand i døren; det var det samme menneske med de sløve, simple træk, som han allerede før havde bemærket mellem de andre søfolk. Han holdt sig til dørstolpen, og hans øjne syntes at stirre ind i det halvmørke rum, uden at se. "Hvor bliver groggen af," lallede han. "Seks nye glas! Rap dig nu!"

Den berusede havde atter fjernet sig; de hørte døren til gæstestuen smælde i efter ham.

"Hvem var det?" spurgte Heinz.

Wieb rejste sig med besvær. "Min mand," sagde hun. "Han farer som matros på England; jeg tjener her hos min stedfader som opvartningspige." Så gav hun sig til at lave den varme drik, som det var hende befalet.

Heinz sagde intet til dette, men han lod sin hånd fare til det behårede bryst, og det var, som om han med magt rev noget fra sin hals. "Ser du," sagde han tonløst og holdt en lille ring i vejret, hvorfra enderne af en sønderreven snor hang ned; "der er ringen fra vor barndom! Hvis den havde været af guld, var den ikke blevet så længe hos mig. Jo dog – jeg ved ikke, om det for

din skyld! Det var måske overtro, fordi det var det sidste stykke hjemmefra." – Så hørte Wieb en fin metalklang på stengulvet; hun behøvede ikke at se sig om efter, hvad det var. Hvad skulle han vel nu med ringen?

Så gik han ud i gæstestuen og forlangte et glas grog; han drak det ene glas efter det andet, selv efter at de andre gæster var gået; kun som gennem en tåge skimtede han stundom ansigtet af den smukke kvinde, han havde mistet; så gik også han for den næste formiddag at vågne med tungt hoved.

I den Kirch'ske familie var det allerede ikke nogen hemmelighed, i hvilket hus Heinz denne gang havde tilbragt natten. Middagsmåltidet blev som dagen i forvejen nydt i tavshed; om eftermiddagen sad Hans Kirch på sit kontor og regnede. Mellem skibene i havnen lå vel også hans, og kullene, som det havde bragt fra England, blev losset, ved hvilken lejlighed Hans ellers aldrig plejede at svigte. Men denne gang havde han sendt sin datters mand; han havde selv noget vigtigere at tage vare på; han regnede, han ville vide, hvad denne søn, som han havde været så ubetænksom at hente tilbage, eller – hvis det ikke var hans søn – hvad dette menneske endnu ville koste ham. Han dyppede hurtigt sin pen og skrev sine tal ned. Hvad enten det var hans søn eller ej, så var det nu hans faste beslutning, at det måtte have en ende. Men – og hans pen standsede et øjeblik – det ville jo vanskeligt lade sig gøre med så lidt; og – hvis det alligevel var hans søn – så burde han heller ikke forlange, at hans søn skulle gå med lidt. Han havde endog tænkt på én gang for alle at udbetale ham den del af arven, der tilkom ham. – Så kastede han pennen bort og den

lyd, som forstummede ved hans tænder, klang næsten som en latter: men det var jo ikke hans Heinz.

Kirch strakte hånden ud efter en lædertaske, som lå ved siden af ham; han åbnede den langsomt og tog et antal sedler frem af ringe værdi. Efter at han havde bredt dem ud foran sig og så lagt en del, og efter nogen tøven endnu en del af dem i lædertasken igen, puttede han de øvrige i en konvolut; det var den sum, som tilkom Heinz.

– – Da Heinz omtrent en time efter vendte tilbage fra en tur gennem byen og gik op ad trappen til lejligheden ovenpå, trådte Hans Adam ud af sit værelse og fulgte ham så hurtigt, at de næsten samtidig trådte ind i sønnens kammer. Pigen, der syslede uden for kammeret kunne nu høre en heftig samtale indenfor den lukkede dør. Men det var kun den gamles stemme, hun hørte, og den blev bestandig mere højrøstet og truende, skønt der ikke påfulgte noget svar fra den anden side; men hun anstrengte sig forgæves for at forstå noget af indholdet. Så blev endelig alt stille; men pigen, som blev ramt af kammerdøren, der blev stødt op, sprang til side med et skrig; hun så sin frygtede herre stavre ned ad trapperne med pjusket hår og vildt stirrende øjne; hun hørte, hvorledes kontordøren blev revet op og på ny smældet i.

Straks efter trådte Heinz også ud af sit kammer; da han mødte søsteren nede i gangen, greb han voldsomt begge hendes hænder og trykkede dem så heftigt, at hun forundret så op på ham; men da hun ville tale til ham, var han allerede ude på gaden. Han kom heller ikke hjem til aftensmåltidet; men da borgerklokken ringede, kom han atter op ad trappen og gik ind på sit kammer.

– – Den næste morgen tidlig stod Heinz fuldstændig påklædt oven på foran det åbne vindue; den skarpe luft strøg hen over ham, men det syntes at gøre ham godt; næsten med andagt stirrede han på alt det, som lå udbredt neden under ham. Men han stod ikke længe således; lidt efter trådte han hen til bordet, hvorpå kuverten med de så modstræbende aftalte penge endnu lå på samme sted, hvor Hans Kirch aftenen i forvejen havde lagt dem.

Et bittert smil krusede hans læber, mens han tog indholdet frem og derpå, efter at have taget nogle af de mindste sedler til sig, igen lagde det øvrige tilbage på sin plads. Med en blyant, som han fandt på bordet, noterede han den lille sum, som han havde taget frem, under den større, der stod skrevet på konvolutten; så tog han endnu en gang blyanten, efter at han allerede havde lagt den bort og skrev neden under: "Tak for almissen og farvel for altid."

Han tog sagte sit tøj op fra gulvet for ikke at vække det slumrende hus; endnu sagtere lukkede han gadedøren op, da han var kommet ned, og forlod nu huset.

I en sidegade holdt en ung dreng med et enspænderkøretøj; i det satte han sig op og kørte ud af byen. Da de var kommet op på toppen af højdedraget, hvorfra man for sidste gang kan se byen, vendte han sig om og svingede sin hue tre gange.

Men i det Kirch'ske hus var der dog en, som foruden ham havde været vågen. Hans Kirch havde allerede før daggry siddet oprejst i sin seng og lyttet, endelig hørte han tydeligt, hvorledes nøglen i gadedøren blev drejet om i låsen. Han ville springe op, men nej, det ville han jo ikke; han blev siddende, støttende sig

til albuerne, mens han ude på gaden hørte kraftige mandige fodtrin, som lidt efter lidt tabte sig i det fjerne.

Da det øvrige hus efterhånden kom i bevægelse, stod han op og satte sig ved sin morgenmad, der hver morgen blev sat ind på kontoret til ham. Så tog han sin hat – som gammel sømand havde han ikke indtil nu brugt stok – og gik, uden at have set sine husfæller, ned til havnen, hvor han allerede fandt sin svigersøn i færd med at losse. Han anså det ikke for nødvendigt at meddele denne noget om de sidste begivenheder, men han sendte ham hen til kulskuret og gav ham kommissioner i byen, mens han selv blev der på pladsen. Ordknap og arrig uddelte han sine ordrer; det var vanskeligt at gøre ham noget tilpas den dag, og de, der talte til ham, fik som oftest intet svar.

Kort før middag var han atter på sit værelse. Nærmest uvilkårligt havde han låset døren af efter sig; men han havde næppe sat sig til rette i sin lænestol, førend Lina udenfor indstændigt bad om lov til at komme ind. Han rejste sig fortrædelig og lukkede op. "Hvad vil du?" spurgte han, da datteren trådte ind til ham.

"Skænd ikke på mig, fader," sagde hun bedende, "men Heinz er borte og hans tøj med; han kommer nok aldrig igen!"

Han vendte hovedet til siden. "Det ved jeg, Lina! Derfor behøver du virkelig ikke at græde dine øjne røde."

"Du ved det, fader?" gentog hun og så som forstenet på ham.

Hans Kirch fo'r forbitret op: "Hvorfor står du og ser på mig? Den komedie er forbi; vi har i går opgjort vort regnskab."

Men Lina rystede blot alvorligt på hovedet. "Det fandt jeg oppe på hans kammer," sagde hun og rakte ham kuverten med de korte afskedsord og indholdet, der kun var formindsket i en

ubetydelig grad. "O fader! Det var dog ham! Det har dog været ham!"

Hans Kirch tog den; han læste også, hvad der stod skrevet på den; han ville være rolig, men hans hænder rystede, for sedlerne faldt ud af konvolutten og ned på gulvet.

Just som han havde fået dem samlet op igen ved Linas hjælp, blev der banket på døren, og uden at afvente svar trådte en bleg kvinde ind; hun stirrede skiftevis på fader og datter med et bekymret udtryk i øjnene.

"Wieb!" udbrød Lina og trådte et skridt tilbage.

Wieb gispede efter vejret. "Tilgiv mig!" mumlede hun. "Jeg måtte; Deres Heinz er borte; De ved det måske ikke; men vognmanden sagde det; han kommer ikke igen, aldrig!"

"Hvad vedkommer det dig?" faldt Hans Kirch hende i talen.

"Hør mig!" vedblev hun. "Af barmhjertighed mod Deres eget barn! De tror, at det ikke har været ham; men jeg ved at det ikke har været nogen anden! Den," – og hun trak snoren med den lille ring op af sin lomme, – "nu er det jo lige meget, om jeg siger det – den gav jeg ham, da vi endnu halvvejs var børn; for jeg ville, at han ikke skulle glemme mig! Han har også bragt den hjem igen og kastede den i går i støvet lige for mine øjne. – Hans Kirch," udbrød hun og greb begge den gamle mands hænder og trykkede dem. "Deres Heinz, hører De ikke! Han går til grunde, han kommer ingensinde igen! Måske – o Gud, vær barmhjertig mod os alle! Der er måske tid endnu!" Og hun kastede sig på knæ ved siden af ham.

Lina knælede nu også ned ved hans side; hun undså sig ikke længere ved at slutte sig til den stakkels Wieb. "Fader," sagde hun. "Du skal denne gang ikke rejse alene; jeg rejser med dig;

nu må han jo være i Hamburg; o, jeg skal ikke hvile, før jeg har fundet ham, førend vi på ny holder ham her i vore arme! Så vil vi gøre det bedre, vi vil have tålmodighed med ham; det havde vi ikke, fader; og sig blot ikke, at du ikke lider med os. Dit blege ansigt kan dog ikke lyve! Sig blot et ord, fader; sig til mig, at jeg skal bestille vognen; jeg skal straks selv løbe; vi har jo ingen tid mere at spilde!" – Og hun lagde sit ved sin faders bryst og brast i en lydelig gråd.

Wieb havde rejst sig og havde beskedent stillet sig ved døren; hendes øjne så bekymret på dem begge.

Men Hans Kirch sad som et billede på døden; han kunne ikke slippe den vrede, der havde ophobet sig i hans indre i en årrække; for først nu, efter dette gensyn med den hjemvendte, var der ikke mere noget håb for ham i hans alderdom. "Gå!" sagde han omsider, og hans stemme klang lige så hård som tidligere; "lad den person, som for nylig har sovet under mit tag, have haft det ene eller det andet navn: min Heinz forlod mig allerede for sytten år siden."

For fremmede øjne kunne det vel stadig se ud, som om Hans Kirch endnu på sædvanlig vis varetog sine mange forskellige forretninger; men i virkeligheden havde han mere og mere ladet styret gå over i firmaets yngre kompagnons hænder. Siden den første skarpe forårsluft på ny trængte ind over byen, kunne man ofte se ham sidde på bænken udenfor sit hus, som gammel skipper bar han ingen hoveddækning, uagtet hans hår nu næsten var hvidt.

– Den ene dag gik efter den anden i den samme jævne gang. – Ovenpå blev der født et barn; bedstefaderen spurgte, om det

var en dreng; det var en pige, og han talte så ikke mere om det.

En aften, da det allerede var blevet efterår, det var akkurat et år efter sønnens afrejse, var Hans Kirch som sædvanlig på slaget ti trådt ind i sit sovekammer, der vendte ud til gården. Det var stormenes tid, og derfra kunne man høre hele vejrets magt; snart hylede det i de øverste luftlag, snart fo'r det ned og rasede mod de små vinduesruder. Hans Kirch havde taget sit sølvlommeur frem, for som hver aften at trække det op; men han stod endnu stedse med nøglen i hånden og lyttede ud i den vilde nat.

Bjælkerne og spærværket i det nye tag knagede, som om det skulle gå ud af fugerne; hans egne tanker fo'r omkring der ude med stormen. "Syd-sydvest!" mumlede han ved sig selv, mens han puttede urnøglen i lommen og hængte uret uoptrukket på krogen over sit leje. – De, der nu var ude på havet, havde ingen tid til at sove; men han havde jo ikke været på søen i lang tid; han ville sove, som han allerede havde gjort det under mangen en storm før.

Men i dag måtte der desuden være noget andet i vejen. Timer var allerede henrundne, og han lå endnu stadig vågen på sine puder. Han havde en følelse af, at han kunne lytte flere hundrede mil, langt ud mod en klippefuld kyst i Middelhavet, som han i sin tid havde faret på i sin ungdom som matros; og da hans øjne omsider lukkedes, rev han dem straks efter op på ny med magt, for han havde ganske tydeligt set et skib, et stort skib med brækkede master, der slyngedes op og ned af de tårnhøje bølger. Han bestræbte sig for at vågne, men hans øjne trykkedes atter i, og atter genkendte han skibet; mellem bovsprydet og forstavnen så han tydeligt galionen, en hvid

mægtig Fortuna, snart forsvinde i bølgerne, snart dukke stolt op på ny, som om den ville holde skib og landskab oven vande. Så hørte han pludselig et brag; han fo'r brat i vejret og fandt sig selv siddende oprejst i sin seng.

Alt omkring ham var tyst og stille, han hørte intet: han ville samle sine tanker og komme til klarhed over, om det ikke havde stormet voldsomt lige for nylig; da havde han en følelse af, at han ikke var alene i sit kammer; han støttede begge sine hænder til sengekanten og spilede øjnene vidt op. Og – der var det; dér i krogen stod han Heinz; ansigtet så han ikke, for hovedet var bøjet, og håret, der dryppede af vand, han ned over panden; men han kendte ham alligevel; på hvad, det vidste han ikke, og han spurgte heller ikke sig selv om det. Vandet dryppede desuden ned fra klæderne og de nedhængende arme; stadig mere strømmede ned og dannede en bred strøm over mod hans leje.

Hans Kirch ville råbe, men han sad som lammet og støttede sig til albuerne; omsider trængte et lydeligt skrig frem fra hans bryst; og straks efter hørte han tillige de unge mennesker støje i sovekammeret oven over, og han hørte også, hvorledes stormen med voldsomhed ruskede i huset.

Da hans svigersøn lidt efter trådte ind med lys, fandt han ham sunket sammen i sine puder. "Vi hørte Dem råbe?" spurgte han. "Hvad er der i vejen, fader?"

Den gamle så stift over mod krogen. "Han er død," sagde han, "langt herfra."

"Hvem er død? Hvem mener De? Mener De Heinz?"

Den gamle nikkede. "Vandet," sagde han, "gå bort derfra; du står jo midt i vandet!"

Den yngre lyste hen over gulvet. "Her er ikke noget vand, fader. De har kun haft en ond drøm."

"Du er ikke sømand, Christian, det kender du ikke noget til!" sagde den gamle heftigt; "men jeg ved det, således kommer vore døde."

"Skal jeg lade Lina komme op?" spurgte Christian på ny.

"Nej, nej; hun skal blive hos sit barn; gå blot, lad mig være alene!"

Svigersønnen gik med lyset, og Hans Kirch sad atter i mørke oprejst i sin seng; han strakte skælvende hænderne ud mod den krog, hvor hans Heinz endnu for nylig havde stået; han ville se ham endnu en gang, men han stirrede forgæves ud i det uigennemtrængelige mørke.

– – Det var allerede op på formiddagen, da fru Lina, som hun trådte ind i stuen underneden, fandt sin faders morgenmad urørt; da hun så gik ind i sovekammeret, lå han endnu i sengen; han kunne ikke stå op, for et slagtilfælde havde ramt ham, ganske vist kun på den ene side og uden at hindre ham i talens brug.

Det var ikke så slemt, det ville nok gå over, mente lægen, der blev tilkaldt. Men Hans Kirch hørte næppe, hvad han sagde; hans tanker dvælede mere ved den forløbne nats begivenheder end ved hans sygdom. Heinz havde meldt sig; han var død; og den døde havde alle de rettigheder, som han endnu for nylig ikke havde villet tilstå den levende. Da fru Lina søgte at få de tanker ud af hovedet på ham, påberåbte han sig på ny justitsråden, der jo i år og dag var kommet i så mangt et sømandshus.

Justitsråden søgte at berolige ham. "Ja," tilføjede han, "vi læger kender tilstande, hvor drømme selv ved højlys dag piner hjernen og viser sig lyslevende for menneskene."

Efter nogle ugers forløb kunne den syge forlade sengen og lidt efter lidt også værelset, ja endog huset: men ligesom sin søster var han nødt til at bruge en krykke, hvad han hidtil havde set ned på. Af hans tidligere hidsighed syntes der kun at være bleven en klynkevorn utålmodighed tilbage; men når det så en gang kom over ham som før, så sank han bagefter udmattet sammen.

Da det blev sommer, længtes han efter at komme udenfor byen, og fru Lina ledsagede ham flere gange på den høje strandbred omkring bugten, hvorfra han kunne se ikke blot øerne, men mod øst tillige det åbne hav. Da bredden på flere steder skrånede dybt og stejlt ned mod stranden, turde de ikke lade ham være alene og fik jævnligt, når datteren ikke havde tid, en arbejdsmand eller en anden pålidelig person til at følge ham.

Høsten var fulgt efter sommeren, og det var ved den tid, da det for anden gang blev et år, siden Heinz holdt sit korte indtog i forældrenes hjem. Hans Kirch sad på en sandet pynt ved stejle bred og lod eftermiddagssolen skinne på sit hvide hoved, mens han holdt hænderne foldede foran sig på sin stok, og hans øjne stirrede ud over det spejlblanke hav. Ved siden af ham stod en kvinde, tilsyneladende lige så ligegyldig, med den gamle mands hat i sin nedhængende hånd. Hun kunne omtrent være en fyrre år gammel; men kun et skarptseende øje ville i dette ansigt kunne finde spor af fordums skønhed. Hun syntes ikke at høre noget af, hvad den gamle sømand sagde ved sig selv uden at

røre sig. Det var også kun en hvisken, som blev betroet til den tomme luft; men efterhånden talte han højere: "Heinz, Heinz!" udbrød han. "Hvor er Heinz Kirch blevet af?" Så bevægede han atter langsomt sit hoved: "Det er også lige meget, for der er ingen, som kender ham mere."

Da sukkede kvinden ved hans side, så at han vendte sig om. Da hun bøjede sit blege ansigt ind imod hans, søgte han at gribe hendes hånd. "Nej, nej, Wied; du – du kendte ham; derfor" – og han nikkede venligt til hende – "bliver du også hos mig, så længe jeg lever; og siden – det har jeg sørget for i mit testamente; det er bare godt at din døgenigt af en mand har drukket sig ihjel."

Da hun ikke svarede, vendte han atter sit hoved bort, og hans øjne fulgte en måge, der frø stranden fløj ud over vandet. "Og der," begyndte han på ny og hans stemme klang nu ganske livlig, mens han pegede med sin krykkestok ud på vandet; "der sejlede han engang rundt med dig?" – Og da hun tavs nikkede ned til ham, lo han sagte ved sig selv. Men kort efter henfaldt han atter til sin enetale, mens hans øjne stirrede fremad ud i det store, tomme rum.

Men den gamle mands kraft var udtømt; stokken faldt ud af hans hånd og rullede foran ham ned af skråningen, og han ville selv være styrtet efter, hvis kvinden ikke hurtigt havde bøjet sig ned og grebet ham i sine arme.

Hun knælede ned ved siden af ham, blid og ubevægelig, og lagde det hvide hoved til rette ved sin arm; for Hans Kirch var slumret ind. – Aftenrøden lagde sig over havet; en svag blæst havde rejst sig, og nedenfor brusede bølgerne stadig mere larmende mod strandbredden. Hun holdt sig endnu stedse i sin

lidet bekvemme stilling; først da stjernerne allerede skinnede, slog han øjnene op mod hende. "Han er død," sagde han, "nu ved jeg det sikkert; men – i evigheden, der skal jeg nok genfinde min Heinz."

"Ja," sagde hun sagte, "i evigheden."

Han rejste sig, forsigtigt støttet af hende, og da hun havde lagt hans arm omkring sin hals og sin arm omkring hans hofte, gik de langsomt tilbage mod byen. Jo længere de kom, desto tungere blev hendes byrde; en gang imellem måtte de stå stille, så stirrede Hans Kirch mod stjernerne, der i sin tid så mangen efterårsnat havde skinnet for ham ombord på hans flinke jagt, og sagde: "Det går nok igen," og de gik langsomt videre. Men det var ikke blot fra stjernerne, men tillige fra den stakkels kvindes blå øjne, at der lyste en mild stråle; ikke længere den, der i tid en vårnat havde draget et vildt drengehoved til hendes unge barm, men en stråle af hin albarmhjertige kvindekærlighed, der i sig indeslutter al livsens trøst.

Endnu i de følgende år, for det meste på en stille eftermiddag, og når solen var ved at gå ned, kunne man se Hans Kirch på strandvejen med sin uadskillelige ledsagerske; ved efterårstide kunne han ikke holde sig hjemme, selv når det blæste en nordøst. – Så stedtes han til jorden på sin fødebys kirkegård ved siden af sin stilfærdige hustru.

Den af ham grundlagte forretning er i de bedste hænder; man taler allerede om den rige Christian Martens; der er for længst født en arving og han løber allerede i skole med tornyster på ryggen; – men hvor er Heinz Kirch blevet af?

Bødker Basch

I Søndergade i min fødeby Husum, lige overfor det lille stræde, som fører ned til St. Jørgens kirkegård og over denne langs Stiftelsen til Nørregade, lå fra begyndelsen af det 17. århundrede et lille hus, over hvis gadedør var anbragt et i sandsten udhugget billede: en mand i et lille skib, hen til hvilket døden var svømmet gennem høje bølger og allerede drog manden ned til sig i havet; nedenunder stod: "Til lands og vands". Det hed sig, at en stenhugger i sin tid havde bygget huset og forfærdiget dette epitafium til minde om sin fader, der som småskipper havde sejlet imellem øerne og ved den lejlighed var omkommet i en storm.

I det tredje årti af vort århundrede, efter at den daværende gamle ejerinde var død, så man ofte en undersætsig mand, om hverdagen med et skødskind, om søndagen i lang, blå klædesfrakke og kravestøvler, stå stille foran det og efterhånden træde hen under det lille lindetræ, hvis lang- og smalklippede krone udbredte sig imellem billedet og gavlvinduet. Efter at hans matblå øjne atter en dag havde fæstet sig ved stenbilledet, greb han fat i dørhåndtaget, for at træde ind i huset; men det var lukket; gennem dørvinduets små ruder så han igennem en lang gang og en åben dør for enden af den ind i et stort tomt værelse, som fra gårdsiden belystes af middagssolen. Langsomt forlod manden stedet og gik ned ad Søndergade til Torvet, hvor han steg op ad stentrappen til rådstuen,

Denne lille mand var bødker Daniel Basch, en grublende natur, men alligevel ingen dårlig håndværker. Fire uger efter havde han købt det lille hus og holdt sit indtog i det med en gammel svend og en endnu ældre søster; snart hang brogede sirtses gardiner foran vinduet i det underste værelse, og mellem geranium- og resedapotterne, som stod i vindueskarmen, kiggede gamle jomfru Salomes godmodige ansigt ud på gaden, når de mange böndervogne kom til byen på torvedagene; men i peselen – som bagstuen kaldes i de gamle huse – var bødkerværkstedet, og ude fra gården lød det dag for dag: "Bånd hold fast, hold fast!" og hamrene slog til og de tomme tønder gav lyd.

Således kunne vel i hen ved fem år den gamle søster i sit sovekammer ovenpå have udhvilet sig efter dagens arbejde og i gavlvinduet have opelsket sine aflæggere til blomstervinduet nedenunder, da hun en dag sagde til sin broder: "Daniel, du er kun halvtreds; men jeg, den ældste, bliver snart halvfjerds; jeg kan ikke længere slæbe de tunge vandspande, og heller ikke holde ud at skrælle de mange kartofler."

Daniel Basch, som stod i skødskind foran hende, blev helt bestyrtet. "Hm," sagde han, "hvad mener du? En pige? Vist er det, du ser noget skrøbelig ud!" Og han betragtede det rare rynkede ansigt; men samtidig regnede han i stilhed efter, om håndværket kastede så meget af sig, at han kunne tage en pige til hjælp for den gamle.

"Nej, Daniel," sagde søsteren leende, "lad kun være at kalkulere: gamle Frauke Michels i St. Jørgen er død, hendes kammer er ledigt, og herrerne lader mig vel nok komme derind, når jeg beder om det; vi er jo borgerbørn her fra byen."

Daniel nikkede; klosteret var kun ved et kort stræde skilt fra hans hus, de levede godt der, bedre end i almindelige borgerhuse; han trykkede gamle Salomes hånd: "Stop, søster!" udbrød han. "Sig ikke mere! Sig ikke mere! Jeg har et ærinde at besørge;" – en stråle som af håbet om en utrolig lykke tindrede i hans matblå øjne – "å, vær så god at give mig min klædesfrakke og kravestøvlerne!" Han tog hånden op til hagen; han havde ladet skægget stå i tre dage – han nikkede igen, mester Daniel vidste, hvad han ville. Nu hjalp hans søster ham i den lange, blå stadsfrakke; støvlerne havde han allerede taget på; nu manglede han blot den høje silkehat og bambusstokken; så skråede han først over gaden til barberen, og da han glatraget kom ud derfra, gik han med noget langsommere skridt gennem kræmmergaden ned til skibsbroen og ind til gamle havnemester Peters, med hvis yngre broder han i sin tid, som skik var, havde gået i nederste klasse i den lærde skole. Da han trådte ind i stuen – eftermiddagssolen skinnede derind, og kanariefuglen, som stod i vindueskarmen imellem blomsterne, sang just af alle kræfter – rejste tre jomfruer sig med deres sytøj fra stolene; det var havnemesterens døtre: Mine, Stine og Line, på 40, 39 og 37 år; det var rare piger alle sammen; men den brunette Line var dog den bedste; blid, husholderisk og forstandig; desuden lidt skælmsk. Og mester Daniel så på hende, og den brune smilede rigtig kønt ved det: "Mamsell Line," sagde Daniel, "jeg ville gerne tale et ord med Deres fader?" og Line blev blussende rød og skyndte sig ud for at lede sin fader op.

En time efter, i bødkerhuset havde svenden allerede to gange spurgt jomfru Salome efter mesteren, trådte denne ind ad

gadedøren, just som jomfru Salome kom fra køkkenet ud i forstuen. Han pegede tavs på dagligstuen. Da de var derinde, tog den lille mester sin høje hat af: "Så, søster," sagde han, "nu kan du tale!"

Men søsteren så helt forbavset på ham: "Hvad er det, Daniel?" spurgte hun; "på hvert hår hænger en sveddråbe, og vi er midt i november; og dine øjne – hvad er du så glad over? Har vi vundet den store gevinst?"

"Ja, Salome, noget af den art; eller måske jeg vinder den senere, for jeg skulle mene, at Line Peters er et sikkert nummer!"

"Hvad har du at skaffe med Line Peters, Daniel?"

"Kald først på svenden!" sagde Daniel.

Og da svenden var kommet, blev det åbenbaret i familien: Mester Daniel og Line Peters ville blive et ægtepar; og de to gamle søskende faldt hinanden om halsen og græd af glæde over den unge brudgom. "Og tal nu videre, Salome!" sagde denne.

"Jeg har jo ikke mere at sige, Daniel," svarede den gamle leende, "jeg vil ind i Stiftelsen; sæt dig nu hen og skriv en ansøgning for mig til forstanderen! Nu er du i gode hænder!"

– – Og inden jul sad den gamle søster i Frauke Michels stue i St. Jørgen, og Line Peters som husfrue bag urtepotterne i bødkerhuset. Men det første mester Daniel gjorde som ung ægtemand i hvedebrødsdagene, var, at han med en spand fuld af mørtel og murskeen i hånden steg op ad en stige til dødsbilledet over gadedøren og bredte et lag mørtel over det. "Det passer ikke længere!" sagde han til sig selv; "nej, det passer ikke længere!" og dermed gjorde han det sidste strøg henover

det. Så steg han ned ad stigen; og otte dage efter, da mørtelen var godt tør, måtte svenden hente gamle maler Hermes, som gjorde de nysselige nelliker og forglemmigejer til stambøger; nu steg denne op ad stigen og malede den skønneste provinsrose med to grønne blade på den grå flade. "Godt," sagde mester Daniel, som i sit skødskind stod ved siden af stigen og så til; "nu bare en lille knop, men ikke for stor!" Og da også dette var besørget, så gik han ind i huset og hentede sin kønne lille kone. "Vil du bare se!" sagde han og pegede på det nye kunstværk, "og ved du, hvad rosen hedder?" Det vidste den unge kone ikke; så sagde han: "Rosen hedder Line Basch!" – "Å snak!" udbrød hun og løb helt rød ind i huset igen, og mester Daniel glædede sig og ilede efter hende.

Og det varede ikke meget længe, før mester Daniel foruden rosen også havde rosenknoppen under sit tag, og det var en lille dreng, som blev større og større, og af hvem der efterhånden udviklede sig en pokkers knægt. Han havde endnu ikke fejret sin sjette fødselsdag, da Frits Basch allerede var kendt i hele gaden; hvor gerne hans moder end ville opdrage ham på højtysk, så talte han dog helst platt, især med dyrene, som han hilste alle sammen i de smukke gamle vers. Fandt han om sommeren en af de smukke brogede havesnegle, så han på den med sine store brune øjne og sang:

Tinkeltut
Kom herut,
Stäk de Fi-fat Hörens ut!

Men stak sneglen så de fine følehorn ud, så knipsede han på dem med sine små fingre og udbrød: "Lad dig ikke narre, tossehoved; bliv du hjemme!" og kastede dyret ind i hækken. Når så en gul eller broget sommerfugl høj gennem haven, løb han bagefter:

"Sommervagel sett di!
Näes un Ohren blött di!"

Og jo længere han måtte løbe bagefter sommerfuglen, desto højere og ærgerligere blev hans sang; men blev han alt for højrøstet, så kom moderen tit farende ned i haven: "For guds skyld, Frits, hvad er der i vejen?" Så lod han armene hænge og så halvt undseligt, halvt skælmsk op på hende: "Det fæ ville ikke engang sætte sig!" og dermed pegede han på sommerfuglen, som just fløj over i naboens have. Moderen tog leende sin dreng i hans brune toupé og kyssede ham; så løb hun med ham hen til pilegærdet nede i haven og snittede et par grene af med køkkenkniven, som hun havde beholdt i hånden, da hun løb ud: "Der har du et andet spilleværk! Lav dig nu en pilefløjte!" Hun gjorde endda pilestykket tilrette for ham, og nu sad Frits igen på bænken under det store pæretræ og bankede med knivskaftet på træstumpen, for at kunne trække den indre hvide stok ud af barken og sang:

"Fabian, Sebastian!
Laat de Saft ut Holt 'rut gaan!"

og det blev han ved med, indtil fløjten var færdig.

Men han lavede også selv vers: En søndag eftermiddag kom gamle jomfru Basch på besøg til kaffe, og på hendes grå hår sad en skinnende hvid kappe med blegrøde taftes-bånd. De stak

drengen sådan i øjnene, at han hele tiden sad og så på kappen. "Sig da goddag til tante Salome!" formanede fru Line ham. " Dag, tante!" sagde han og havde ikke øjnene fra den hvide kappe med de røde bånd, ikke engang da han siden sad på en skammel henne i krogen, mens fader og moder og tanten fornøjede sig ved kaffebordet. Men snart begyndte han at mumle, og hans livlige øjne lo ligesom over en gavtyvestreg. "Hvad går der af drengen?" sagde den gamle.

"Hvad er det, min dreng?" spurgte fru Line, henvendt til ham.

"Må jeg sige det," svarede Frits.

"Hvorfor ikke, mit barn?" sagde tanten, "jeg giver dig lov."

Nu så drengen så gavtyveagtig polisk på den gamle og sagde:

Ros' in Snee! Ros' in Snee!
Dat is Tante Salome!

"Se så!" udbrød mester Daniel, "der fik du den!"

Men den gamle truede halvt ærgerlig med fingeren ad drengen: "Det er dog en næsvis knægt, jeres Frits!" sagde hun så og stak sin næse ned i kaffekoppen.

"Hm!" sagde mester Daniel og tog sig med hånden op i sit allerede stærkt gråsprængte hår. Men da Frits var løbet ud på gaden til sine kammerater, så han igen op. "Line! Mutter!" sagde han.

"Hvad vil du, Daniel?"

"Akkurat ligesom jeg," svarede Daniel og rystede tilfreds smilende på hovedet.

"Hvad er det, der er akkurat ligesom du?" spurgte fru Line.

"Hvad det er? – det med drengen: Jeg sad også engang i hans alder sådan på en skammel – det er endda den selvsamme – så kom en gammel, tyk kone fra Ostenfeld ind i stuen til fader, og

da det var sognefogedens kone, så sagde han: 'Dreng, rejs dig op og sig pænt goddag!' Men hendes røde og gule og blå gallauniform og den hvide lap på hovedet faldt mig sådan i øjnene, og jeg kunne ikke blive enig med mig selv, om hun dog ikke var en tyrk – indtil jeg endelig, inden jeg endnu havde fået et ord fremført, fik en krabat kindhest af min hidsige fader."

Tante Salome nikkede, hun kendte historien; Line Basch lo: "Jeg troede, at du også havde lavet vers, Daniel!"

Den gamle rystede på hovedet: "Nej, lille Line, det er just sagen: Jeg får min kindhest og falder ned af skamlen; Frits laver sit vers og løber ud ad døren." Daniel så rigtig venligt på sin hustru: "Et godt hoved!" sagde han skælmsk. Og fru Line nikkede.

Der var lykke nok i mester Daniels hus; men enhver, der har levet sin tid, ved nok, at lykken, endnu mere end livet, har snare vinger.

Det var ved forårstid og i haven grønnedes stikkelsbærbuskene, og storkene kom efter den lange vintertid tilbage fra syden for at flytte ind i deres gamle reder på byens skorstene eller hist og her bygge sig en ny. Frits lå på knæ foran sit bed i haven og plantede sine primuler og violer allerede for tredje gang et nyt sted, da en skygge fløj hen over ham, og da han kiggede op, så han en stor stork flyve hen til hans faders tag og plante sine lange ben der.

"Hej du!" råbte han:

Adebare Esther,
Bring mi 'n lütje Schwester!

Og storken kastede hovedet tilbage og klaprede skingrende ud i den klare forårsluft; det lange, røde næb skinnede i solen.

Så smed Frits sin lille spade og klappede muntert i hænderne og råbte:

Adebar, swart un witt,
Bring mi ock en Kringel mit!

Opfyldelsen var nærmere, end han tænkte; men storken kom flyvende, ikke med et svøb men med et sort flor, og af kringler var der fuldtop i huset, men det var begravelseskringler, og Frits sad på loftstrappen og spiste dem, mens tårerne strømmede ned ad hans kinder. Den lille søster havde rigtignok været der, en lille rød en, som Frits kun vovede at betragte på afstand; moderen så så bleg ud, hun rakte ham sin hånd fra sengen og spurgte: "Kan du lide hende, Frits?" Men Frits rystede tavs på hovedet, så løb han fra den beklumrede stue ud i den friske majluft.

Tre dage efter stod han og hans fader ved en kiste; i den lå hans blege moder, den gode, livlige fru Line; hun rørte sig slet ikke, og hendes øjne var helt lukkede, i hendes venstre arm lå et meget lille barn, det var også ligblegt. Ligesom foran et fremmed, uhyggeligt under stod drengen med tilbageholdt åndedrag, han var først nylig fyldt seks år.

Tante Salome, som stod hos dem, trykkede sin broders hånd: "Ja, Daniel," sagde hun, "barnet har taget din hustru med!"

Daniel nikkede tavs og stirrede, som om han ikke var en tanke mægtig, på sin døde. Men drengens hjerne var skræmmet op ved den gamles ord. "Taget med, fatter?" spurgte han dæmpet. "Hvorfor? Hvordan det?"

Mester Daniel så på sin søn, der betragtede ham med afventende øjne. "Det ved kun Vorherre!" sagde han, og hans læber dirrede, "måske ... det stakkels lille væsen, det har sagtens ikke alene kunnet finde vej ind i den store, mørke evighed." Så tog han pludselig drengen på armen og lagde den anden hånd på den dødes kolde pande: "Frits – hun kommer aldrig igen – glem hende ikke!"

– – Næste aften var moder og barn begravet; tante Salome blev et par dage, indtil der var antaget en kone, som kom et par timer hver dag for at gøre husgerning. Den gamle svend, som engang i sin ungdom havde været skibskok, påtog sig den smule madlavning, som de havde nødig, og tante Salome vente tilbage til sin stiftelse.

Således fortsattes den lille husholdning nødtørftigt, men der var ikke sådan en livlig gang i det, som før; fru lines friske stemme manglede. – Når Frits sad i sin pogeskole og konen også kl. ni om formiddagen var gået, lå det lange forhus ligesom uddødt; der rørte sig intet derinde, især ved frokosttid, når arbejdet i peselen og gården hvilede og mester og svend sad på snittebænken eller på små tønder tavse overfor hinanden og spiste deres smørrebrød. Det var, som om de begge lyttede efter stilheden, der herskede foran i det døde hus. Løsnede der sig så en stump kalk fra væggen derinde, kunne der nok for et øjeblik flyve ligesom et lysskær over mesterens ansigt; tyktes han dog, at han havde hørt sin Lines lette fodtrin, men han viskede det snart igen bort med sin barkede hånd. En dag havde naboens kat listet sig ind i det halvmørke køkken, som vendte ud til en snæver gang; men hvor let på tå den end gik, så trængte dog en støj derfra ud i værkstedet, ildtangen var faldet ned fra

skorstenen. Mester Daniel lod hammeren hvile: hvor ofte var den ikke også gledet ud af fru Lines rappe hånd. Hvor ofte havde han så ikke taget den op for hende, selv om han også skulle løbe ind fra værkstedet! Nu løb han også ud i køkkenet; det var for ham ligesom et helligt spøgeri. Men da katten var sprunget forbi ham i den åbne dør og han sagte havde lagt ildtangen på plads igen, satte han sig på den tomme køkkenstol og stirrede snart på skorstenen, snart på køkkenskabet, mellem hvilke hun før travlt havde bevæget sig frem og tilbage; men alt var og blev stille, kun et spurvepar, som udenfor forfulgte hinanden, rutsjede ned ad de små vinduesruder og fløj så skrigende videre.

Da mester Daniel havde været borte en halv time, gik svenden ind i køkkenet, og lagde sagte hånden på hans skulder: "Mester!"

"Ja, ja, Martin." – Så gik de sammen ud i værkstedet, og mester Daniel tog igen sit værktøj og gav sig tavs i lag med arbejdet.

Først når efter klokken elleve klokken på gadedøren ringede og Frits, der kom fra skole, fo'r gennem den snævre forstue, ind i peselen, kom der igen liv i huset og i den gamle mester. Svenden stod så ved skorstenen og tilberedte det lille måltid, men fader og søn gik ud i haven og hen til Fritses bede. Når så en knop på en blomst var udsprunget, så gravede han den ubarmhjertigt op, og ved fyraften gik han og hans fader hen på kirkegården og plantede den på moderens grav. "Hun ser den jo, fader?" spurgte han så. Den gamle nikkede. "Det vil vi håbe, mit kære barn."

Men verden var så fuld af andre ting, og mange af dem var så fornøjelige: Hunde og katte, marmorsten og hasselnødder, blommer og kirsebær; drengen kunne da ikke altid tænke på sin døde moder. Engang i skumringen, da han og hans fader sad i haven under pæretræet, sagde han, efter at de i lang tid ikke havde talt: "Fader!"

"Hvad vil du, Frits?"

"Jeg tror," sagde han sagte – for det var frugten af hans lange eftertanke – "jeg tror, at det alligevel er godt, at moder er fulgt med søster op i himlen!"

"Hvordan det, Frits?" spurgte mester Daniel.

"Jo, fader, hun var jo så lille, så lille; hun ville være blevet bange for Vorherre!"

"Nej, barn, for Vorherre bliver ingen bange, uden slette mennesker. Jeg mener nu, Frits, at det havde været bedre, om vi havde beholdt hende, så vidste du også, hvor bløde en moders hænder er!"

Men Frits sprang op fra bænken og stillede sig rank og med knyttede hænder foran faderen: "Jo, fader," udbrød han, "det havde nok været bedre; men jeg trænger ikke mere til en moder, jeg er en dreng."

Og mester Daniel så meget ængstelig på sin søn, der allerede så tidligt ville stå på sine egne ben.

Efterhånden var tiden forløbet og Frits gik i sit trettende år. Han var en ganske køn dreng, bar en kort, blå klædestrøje, manchesters benklæder og en stor rund kasket, sådan som det dengang var mode blandt drenge, og vandrede hver for- og eftermiddag, ligesom i sin tid hans fader, med en pakke bøger

hen i den nederste klasse i latinskolen. I geografi og regning var han snart en mester; også i de andre fag kunne han lære bravt, det vil sige, når han ville; men han ville ikke altid, og i latin ville han ikke have noget at gøre med *mensa* og *amo*. "Hvad skal jeg med latin!" sagde han. "Når jeg er konfirmeret, kommer jeg på faders værksted, og bødkeriet går også på tysk, men allerbedst på plattysk!"

Men det var ikke den eneste grund: han havde, ligesom sine kammerater, en drengeagtig mangel på respekt for den gamle collaborator, som dog i hele byen gjaldt for en grumme lærd mand; men denne skønne lærdom gik de dumme drenge forbi, og i alt, hvad der vedrørte det friske liv, hvori de var mestre, var han alle sine levedage vedblevet at være et barn.

Når om morgenen ved hans indtræden drengene med alleslags løjer var krøbet eller sprunget på plads, plejede den noget gnavne herre at strække sin magre hals frem og idet han holdt bogen i den ene hånd, med den anden og sit skaldede hoved efterabe deres spring: "Ei, I knægte," kunne han så sige, "I er jo så lystige som galgenfugle! Hvem vil I nu plukke i dag?"

"Gid pokker havde dig!" mumlede Frits oppe på sin plads og: "Gid pokker havde dig! Gid pokker havde dig!" løb det straks nedefter bænken.

"Hvad tillod I jer at bemærke?" spurgte den noget tunghøre gamle.

Og de råbte alle sammen: "Vi sagde godmorgen til Dem, hr. collaborator!"

"Nå," svarede han, "hvis eders munterhed hidrører fra en god samvittighed, så sig mig engang, Frits Basch, hvad hedder *gerundium* af *pulso*, jeg slår."

Men selv om også Frits snart sakkede agterud i latinen, så var han dog i alt andet den første blandt sine kammerater. Behøvedes der lidt kontanter til en morskab eller en gavtyvestreg, så kaldte han sine fortrolige ind i det mørke rum, som lå mellem deres ovenpå beliggende klasse og taget. "Har I penge?" spurgte han en eftermiddag, "det gælder om syv skilling, jeg har to!"

"Næ," sagde Hans Reimer, den tykke slagtersøn, som aldrig ville ud med noget, "jeg har ingenting, i går købte jeg mig et marsvin."

"Hvem købte du det af?"

"Her, af Claus Schuster."

"Godt! – Claus, hvor mange penge har du igen?"

"Tre skilling!" sagde Claus lidt trykket, idet han samlede pengene op af lommen.

"Det bliver fem!" udbrød Frits, "hvem har resten?" Men der kom allerede tre drengehænder, som hver rakte ham en søsling, og så kunne historien gå for sig. Frits var deres betroede mand; de vidste, at for de søslinge eller skillinger, som de gav ham, kunne de være sikre på en morskab eller uglspilstreg.

Denne skillings-indsamling havde kun været forspillet til en drengestreg imod collaboratoren; ved den lejlighed var der blevet klingret med små bjælder og affyret en lille kanon. Alt var gået meget præcis, men denne morskab havde pådraget den gamle en galdefeber! Timerne i latin blev udsat og Frits og hans medskyldige måtte sidde over hver eftermiddag i en hel uge; hele byen talte om historien.

"Frits," sagde mester Daniel til sin elskede og ellers så beundrede søn, "hvordan kunne I dog bære jer sådan ad imod

den lærde mand, af hvem I kan lære så meget!"

Men Frits lo overlegent og rystede langsomt på hovedet: "Lære, fader? – nej, ikke lære."

"Hvad siger du, Frits? Ikke lære? Hvorfor ikke?"

"Jo, fader" – og drengen stak begge hænder i bukselommerne – "fordi han er så dum i alt andet!"

Mesteren holdt Frits for munden: "Dreng, lad dog ikke naboerne høre det!" De gik just sammen langsmed havegærdet, og ved siden af var skrædderen i færd med at hyppe sine kartofler.

Frits var sprunget til side: "Fader," udbrød han, "tag grøn havre og en boghvedeplante og hold det op for næsen af hr. collaboratoren! Jeg vil vædde mine tre kaniner om, at han siger: 'Dette er roefrø, og på hint vil der vokse nyttige kartofler!'"

"Men, Frits, det er jo forfærdeligt!" sagde mester Daniel og skubbede sin blå strikkede lue fra det ene øre til det andet, "og derfor vil I aflive den stakkels mand! Hvad kommer havre og boghvede de lærde folk ved? Det er jo for bønder!"

Frits studsede: "Aflive, fader?"

"Ja vist; det må sagtens ikke stå rigtig godt til; for i går sendte de bud efter den anden doktor. Tænk blot, hvis hans stakkels kone og hans lille Magdalene, som du så tit har talt til mig om, nu skulle miste deres fader for jeres dumme løjers skyld! – Frits, du har da også engang haft en moder ..." Men så klikkede stemmen for gamle Daniel. "Og din gamle fader ..." begyndte han igen: "Husk vel på det, Frits!" og dermed gik han ind i huset igen. Frits blev alene tilbage i haven.

Da svenden en hel time efter gik nedad hovedgangen, løb Frits endnu frem og tilbage der, samlede småsten op og kastede

dem op i luften, den ene efter den anden, så det hvinede efter.

"Halløj, Frits!" udbrød Martin. "Hvem er du så vred på?"

"På mig selv og hele verden!" brummede Frits og kastede en ny sten op i luften.

"Slå bare ikke folk ihjel!" sagde svenden og gik sin vej.

Men før aftensmaden måtte han ud i byen; for Frits var intetsteds at finde. Endelig nede i havnen så han en dreng sidde oppe i mastetoppen på en skonnert. "Er det vores Frits?" spurgte han kaptajnen, der stod ved bolværket; Frits var nemlig gode venner med alle skippere og kunne godt gøre tjeneste som letmatros.

Kaptajnen nikkede: "Jo, vel; han har nu i over en halv time siddet og kigget på solnedgangen!"

Men nu måtte Frits ned og følge med Martin hjem til aftensbordet, hvor han rigtignok ikke spiste meget mere end en kartoffel og halen af en sild.

"Lad ham sidde!" hviskede mesteren til sin svend. "Han betænker sig."

Lige så tavs gik Frits næste morgen i skole. Formiddagen gik, det var allerede middag, og han var endnu ikke kommet hjem; mester og svend sad allerede ved deres grød, da først gade- og derefter stuedøren blev revet op og Frits kom farende ind. "Fader!" udbrød han – og hans øjne strålede af lykke og glæde – "fader, i dag har han det meget bedre! Og nu skal han også få det godt hos os!"

"Hvem?" udbrød mester Daniel. "Collaboratoren?"

Og Frits nikkede vigtig: "Det kan du stole på, fader; vi har dannet en sammensværgelse!"

Så lagde Daniel Basch skeen fra sig og drog med magt sin dreng ind til sit bryst: "Min Frits, min søn! Moders gode dreng!"

Men Frits havde revet sig løs, løb ind i forstuen og kom tilbage med et smukt fuglebur, hvori der på pinden sad en rødbrystet fugl med sort kalot, "Se, fader!" udbrød han og holdt buret i vejret, "den har jeg fået af borgmesterens Julius; den fløjter *Ueb' immer Treu' und Redlichkeit*, men kun den første halvdel, og derfor har Julius' moder sagt, at hun ikke kunne udholde den halve ærlighed i sit hoved."

"Sig mig engang, Frits," sagde svenden, "hvad er det egentlig for en fugl?"

"Det er en dompap!" svarede Frits stolt, "den har kostet borgmesterens fem daler."

Daniel havde imidlertid med lykkelige øjne skiftevis set på drengen og på fuglen.

"Frits," sagde han, "vi vil beholde den til erindring om denne dag."

Således var alt godt igen; men snart skete der noget mærkeligt i skolen. Da den gamle collaborator igen begyndte at undervise og Frits Basch tillige blev en helt i latinen, kunne han åbenbart ikke længere undvære drengenes vante, kåde drillerier; han savnede noget, der hørte med til hans liv; han begyndte nu selv at drille og blev bleg og ussel ved denne fred, som alligevel, efter højtidelig aftale, ikke blev brudt, så længe Frits herskede i klassen.

Men dompappen ville ikke fløjte; den hang oppe i gavlværelset, hvor Frits, siden han var blevet latinskolediscipel, sov og arbejdede; når det om middagen blev for varmt – det var

nemlig ved midsommerstid, hængte han også buret udenfor ved siden af vinduet, hvor den smalle lindetræsskygge dækkede det. Men heller ikke her ville fuglen begynde på sin sang, men udstødte kun engang imellem en melodisk kvidren. "Den kan ingenting," sagde svenden, "de har narret dig, Frits!"

"Tålmodighed, Martin!" udbrød så Frits, "sådan en fornem fugl må først blive vant til et bødkerhus!"

Og ganske rigtigt, da Frits et par dage efter kom fra skole og, som altid nu, gik sagte og lyttende op ad trappen, så måtte han pludselig stå stille.

"Ueb' immer Treu' und Redlichkeit!"

Virkelig! Det var fuglen, der fløjtede! Og engang til:

"Ueb' immer Treu' und Redlichkeit!"

Melodien var aldeles korrekt, og Frits nynnede ordene med, men fuglen kom ikke videre. Frits stod længe ubevægelig; men da den tog fat for tredje gang, løb han ned i værkstedet for at hente sin fader, og begge stod bag kammerdøren, og dompappen, der var i godt humør, fløjtede tre gange efter hinanden sit stykke for dem, og eftersom den ikke kunne mere, så gentog den det også for tredje og fjerde gang. Da hverken den gamle eller den unge havde hørt noget lignende, så henrykkede det dem, som om det var et rent mirakel. Til sidst kom også svenden og stod så stille som en mus, mod øret op til døren: "Frits," hviskede han, "sådan en fugl! Jeg har aldrig i mine levedage hørt sådan en fugl!" Men da Frits, ligesom dompappen begyndte igen, sagte åbnede kammerdøren, brød fuglen hurtigt af; "Fiuh!" sagde den, så hvæssede den sit sorte næb og krøb sammen.

Dens tilhørere var alligevel opfyldt af beundring. "Frits," sagde mester Daniel sukkende, idet han heftigt trykkede sønnens hånd, "om din moder havde oplevet det!"

Tiden gik; efterhånden forstyrrede husbeboernes nærværelse fuglen mindre og mindre, ligesom de også blev vant til dens kunststykke, men Frits vedblev troligt at passe den; om vinteren – for i gavlværelset fandtes ingen kakkelovn – hang den ved vinduet nede i dagligstuen ovenover den stol, hvor i sin tid tante Salome og siden, kun alt for kort, den gode fru Line havde haft sin plads, og mange børn, som ville gå forbi, blev stående og hørte på den vidunderlige fugl.

Således var der gået et par år; Frits var nu en kraftig dreng med sikre og kække øjne og havde allerede i længere tid arbejdet som lærling i faderens værksted; han havde godt håndelag for økse og træhammer, kun tog han undertiden lidt for kraftigt fat, og da tante Salome, hvilket på grund af tiltagende alderdomssvaghed kun skete en à to gange om sommeren, en formiddag kom ud i værkstedet, sagde hun: "Du gør spektakel for tre, Frits! Er arbejdet også derefter?"

"Enten noget eller ingenting, tante!" udbrød drengen og hamrede sådan løs på båndene, at de splintredes.

"Ih du forbarmende!" udbrød den gamle, "du har en dyr læredreng, Daniel!"

Men mester Daniel lo, han kendte sin Frits; på en eller anden måde måtte ilden i drengen give sig luft, og det kom ikke an på et tøndebånd; for han vidste: Frits var en vovehals, faren var for ham det samme som rønnebær for kramsfuglen og desto mere, jo kraftigere han blev. Han havde gjort sig gode venner med degnen, som tillige var ringer, blot fordi de tre store klokker i

kirketårnet udøvede en hemmelighedsfuld tiltrækningskraft på ham. Når der skulle ringes med dem alle tre over et fornemt lig, så var han allerede i forvejen oppe på det tredjeøverste tårnloft, og ved den første klokketone klatrede han opad tværtræerne på den bjælke, som i stedet for stige derfra førte forbi den største klokke, og mens den brølende svang sig forbi ham, søgte han, klamret til sin bjælke, at opfange dens dåbsindskrift og sang den højt efter en vild melodi ud i den gjaldende treklang:

"Sum regina Poli, virgo Maria Tonantis!"

indtil han helt fortumlet klatrede ned igen.

Trak det op til en storm, og fløj så en båd gennem det skummende vand fra havnen ud i Wattenhavet, så sad bestemt ingen anden end Frits Basch i den, og ganske alene; man behøvede blot at spørge en af skipperne i havnen.

"Hvem ellers!" lød svaret. "Den pokkers knægt, når han spørger om en båd, så har han allerede gjort den los; han giver sig sagtens selv forlov!"

Kom han så hjem, gennemblødt, med forpjusket hår, kunne mesteren jo nok se bekymret på ham. "Frits, Frits!" sagde han engang, "hvis du nu ikke kom hjem igen fra sådan en tur!"

Men Frits tog lystigt sin hammer og en tønde og tog uden videre igen fat på sit afbrudte arbejde. "Fader," sagde han trohjertet, "jeg tager i dag en time senere fyraften, men du skulle bare have set den unge sælhund, som jeg sejlede om kap med; det var i dag rigtig et vejr for os!"

"Ja, ja," sagde der gamle. "For en sælhund, men det er du jo ikke!"

Drengen lod hånden med hammeren hænge, og han sagde stolt: "Nå, hvad det angår, så kan jeg svømme lige så godt, som

en sælhund!" Gamle mester Daniel rystede sukkende på hovedet, og slagene på tønderne lød atter gennem værkstedet.

Tre år efter Frits' konfirmation var der blevet rigtig stille i mester Daniels hus; for Frits arbejdede nu som svend på et stort bødkerværksted i Hamborg; kun en gang om måneden kom der brev fra ham. Men mester Daniel og hans Martin kunne også nu med største lethed overkomme arbejdet derhjemme; for nede i byen var der blevet anlagt et stort nymodens bryggeri med egen bødker, og Daniels vigtigste kunde, det gamle Petersen'ske bryggeri lige overfor, som ikke leverede andet end det traditionelle godt- og skillingsøl til byen og omegnen, havde derved mistet en stor del af sin afsætning. Tante Salome forlod heller ikke mere sin stiftelse; hun var blevet for svag til det. Mester Daniel stod tit tankefuld under lindetræet udenfor huset og så op på billedet over døren; det var nu dygtigt medtaget af vind og vejr; sørgmodig rystede han på hovedet: hans rose lå jo for længst i graven, og knoppen var draget ud som en stor, udlært knægt.

"Passer ikke længere!" mumlede han ved sig selv og gik igen ind i værkstedet. Undertiden gik han også ud i haven, som om han der kunne hente sig nyt liv, men når han kom til sin drengs blomsterbede, som nu lå helt overgroede med ukrudt, så stod han længe, rev en og anden gang en håndfuld brændenælder op, men derfor blev det ikke bedre.

Men det skulle blive endnu mere stille omkring ham. En stor epidemi – en tyfus, sagde lægerne – udbrød i byen. De første, som blev båret ud på kirkegården, var collaboratoren og hans endnu temmelig unge hustru; hans to børn, lille Magdalene og

hendes lidt ældre broder, en ondskabsfuld, skeløjet knægt, kom til deres bedstemoder, en gammel, lam præsteenke, hvis historier om glasbjerge og forheksede prinser rigtignok faldt mere i Lenes smag, end hendes gnavne faders antikke leveregler. Men til uheld for mester Daniel var kort efter også hans gamle brygger Petersen død, og enken havde ikke mod til at fortsætte forretningen. Således blev der mindre arbejde og fortjeneste, og gamle Martin måtte på sin mesters indstændige opfordring søge plads i det nye bryggeri, hvor bødkeren trængte til en svend.

Alt dette havde Daniel just skrevet til sin søn, derefter gik han gennem de tomme stuer i sit lille hus, stillede i værkstedet staver og bunde op mod væggene og stod til sidst ved det ene vindue i dagligstuen og stirrede med forvirrede tanker ud i den klare februardag. Han så ikke folk, som af og til gik forbi; han holdt sin blå lue i hånden og tog sig fra tid til anden op i håret. Ja, nu ville han blive ganske alene i huset; han havde været en ordentlig husholder, renten af et par opsparede kapitaler og fortjenesten fra hans lille kundekreds ville være tilstrækkeligt for ham! Han begyndte at regne, om og om igen, men facit var et og det samme. Han blev hed om ørene, han havde tænkt sig, at det ville beløbe sig til mere, og når han endda ville have lidt i baghånden til nød og sygdom? ... Så faldt der som en lysstråle ind i hans hoveds mørke kammer; han havde jo et helt tomt hus; hvad skulle han med dagligstuen og kammeret, som lå bagved den! Han kunne jo leje dem ud til en stille, gammel person, så havde han tilstrækkeligt! Selv kunne han jo flytte ovenpå, ind i Frits' gavlværelse; der skulle kun opsættes en lille kogekakkelovn, så kunne han selv lave sin middagsmad!

En slags alvorlig tilfredshed greb mester Daniel, og han hørte også, at dompappen henne i det andet vindue fløjtede:

"Ueb' immer Treu' und
Redlichkeit,
Bis an dein ..."

"Fiuh!" sagde fuglen, og den gamle mand nikkede. Ja, så meget havde Frits fået lært den; og nu begyndte fuglen sit stykke forfra. Da Daniel igen så ud ad vinduet, i hvilket der i mange tider ikke havde blomstret roser og geranier, så han udenfor en rosenknop, en otte eller ni års pige med et mildt ansigt og et par blå øjne, med hvilke hun, andægtig lyttende, så op til fuglen; hun stod nemlig med en ældre dreng lige udenfor vinduet. Men drengen skelede og så styg og hæslig ud og syntes imidlertid at tælle sine marmorkugler efter i lommen. Så tog pigen sin lille røde hånd ud af muffen og, idet hun trak ham hen til sig, pegede hun på fugleburet. Men mester Daniel, som børnene ikke syntes at lægge mærke til, blev helt forskrækket; for ligesom en kat, der springer efter et bytte, sprang drengen i vejret med et skrig, som om han ville snappe den smukke fugl. Uvilkårligt bankede mesteren på ruden og truede med knyttet hånd; så vrængede drengen ad ham og løb sin vej; men den lille pige blev stående, som om hun af angst ikke kunne røre sig af pletten.

Et smil gled hen over den gode mesters ansigt, og han vinkede ad barnet, at det skulle komme indenfor; men da hun ikke rørte en fod, gik han ud til hende på gaden: "Kom med ind i stuen!" sagde han og greb hendes hånd; "så kan du se fuglen nærved!"

Da de var kommet indenfor, tog han buret ned fra væggen og stillede det på bordet foran hende; men dompappen hvæssede kun næbbet og så på hende med sine sorte øjne.

Hun trak vejret dybt: "Hvad er det for en fugl?" spurgte hun sagte.

"Det er en dompap!" svarede mesteren.

"En dompap?" og hun holdt længe den lille pegefinger for læberne. "Er den da forhekset?"

"Hvad for noget? Forhekset?" spurgte den gamle, og hun nikkede med sine store øjne.

"Men hvorfor skulle den være forhekset?" gentog han.

"Den fløjter jo ligesom en dreng."

"Vent lidt," sagde mesteren, for hvem dette spørgsmål kom ligesom fra en anden verden, "nej, det er den rigtignok ikke! Folk siger rigtignok, at den er en dum fugl, men barn, den er voldsomt klog, og derfor kan den også fløjte."

"Nå, derfor?" gentog barnet; og begge faldt nu i dybe tanker over dette vidunderlige tilfælde. "Sig mig engang," sagde så mester Daniel, efter at han en stund havde betragtet det fine lille ansigt, "er du ikke lille Magdalena, som min Frits så tit har talt om."

Hun så spørgende på ham: "Vi er collaboratorens børn," sagde hun; "men fader og moder er døde."

"Ja, ja, jeg ved det; stakkels børn!" sagde han og strøg med sin hårde hånd de guldblonde lokker bort fra hendes lille ansigt, som ved de sidste ord havde fortrukket sig til gråd. "Var det da din broder, du fulgtes med?"

Hun nikkede. "Vi er begge hos bedstemoder; men hun kan ikke komme op af sin lænestol!"

"Det er ikke heldigt for din broder!" sagde mesteren i en lidt streng tone. "Hvad hedder han?"

"Tiberius."

"Hvad for noget?" spurgte han og barnet gentog ordet.

Den gamle rystede på hovedet. "Er det da et kristennavn? Har vores præst døbt ham således?"

"Det ved jeg ikke," sagde den lille halvt tankeløs, da dompappen pludselig igen begyndte på sin melodi, og hun havde ikke øjne og øren for andet. Da den havde hørt op, så hun med sine strålende øjne på mesteren: "Nu må jeg hjem," sagde hun sagte; "jeg siger så mange tak!"

Han tog begge hendes små hænder og så kærligt på hende: "Vil du ikke nok komme igen en anden gang?"

Og efter en lille betænkningstid nikkede hun så betydningsfuldt, som om det skulle være en ed. Så fulgte han hende til døren og så efter hende, hvor sindigt hun gik nedad gaden. Da han derpå kom ind i sin stue igen, var det for ham, som om der imidlertid var slukket et lys derinde. Men dompappen begyndte igen på sin melodi. "Frits! Min Frits!" udbrød den gamle og lænede sig skælvende op til dørkarmen.

Da maj måned var kommet, sad lejeren allerede nede i dagligstuen, et pynteligt fruentimmer på hen ved halvtredsindstyve år. Hun hed Rikke Therebinte og levede af renterne af en arv og en lille pension, som en tyveårig kammerjomfruvirksomhed hos en grevelig godsejerinde havde indbragt hende; når der var baller og andre festiviteter i byen, gjorde hun endnu kammerjomfrutjeneste hos embedsmændenes eller de fornemme borgeres døtre og havde

derved en køn biindtægt. Hun var lille og mager, og når hun gik ud ad en dør et par trappetrin ned, så var det, som om en fugl hoppede ud; "hun er et hoppende skelet" havde en lille ondskabsfuld pige engang sagt om hende. Hun havde kun en lillebitte stumpnæse, men en vidtløftig pande, hvorfor hun også, når man roste en ung piges skønhed for hende, sjældent, skønt noget tøvende, undlod at bemærke: "Ja, køn, rigtig køn! Men panden, er den ikke lidt ubetydelig?" Så lo man for det meste ad hende, og hun lo selv med; for misundelse og ondskab lå ikke bagved, hun ville blot bringe sig selv lidt i erindring, hvad skønhed angik. Hendes værts lave pande plejede hun altid at betragte fuld af virkelig medlidenhed og talte aldrig om den til andre.

Oppe i gavlværelset hang dompappen i vinduet, og henne i krogen stod kakkelovnen, i hvilken mester Daniel kogte sine kartofler og hver søndag sit stykke kød; han havde indrettet sin enlige husholdning. Når han om formiddagen havde arbejdet et par timer i bødkerværkstedet eller arbejdet i sin have, som han senere næsten helt beplantede med kartofler, så sad han deroppe med armene støttet på bordet og læste i sin fødebys krønike af Lasz eller i gamle *pastor primarius* Melchior Kraffts *Husumer Kirke- og Skolehistorie*. De gamle læderbind havde han arvet efter sin fader, men de havde i mange år ligget i chatollet sammen med hans regnskabsbøger; nu så de på ham, ligesom hans egen gamle tid, og når han læste om, hvordan i forrige tider *pastores* var kommet til byen fra øst og vest, fra Pommern og fra Sachsen og hvordan deres liv var gledet hen, da så han stundom halvt forvirret op og undrede sig over, at han og dompappen levede endnu.

Blev det søndag, tog han altid en nybleget skjorte på; så tænkte han på sin propre hustru: "Line – Line Basch!" sagde han og nikkede med sit grå hoved. "Du ser det jo!" Og mens han langsomt iførte sig sin søndagsdragt, var det, som om han endnu ligesom i gamle dage gjorde det i hendes påsyn.

Så gik han i kirke for at høre Guds ord af den gamle præst, som han som dreng havde siddet på skolebænk med i Quarta; fra kirken gik han tilbage og forbi sit hus over kirkegården hen til Stiftelsen. Men hans gamle søster var blevet sløv. "Hvad skriver Frits?" var altid hendes første spørgsmål, på hvilket han kun sjældent havde noget at svare; så spurgte hun endvidere: "Hvad sagde så den gamle provst?" Han fortalte hende indholdet af prækenen, så godt han kunne huske det; men når han var færdig med det, så var den snart halvfemsindstyveåriges hoved sunket ned på brystet og hendes sjæl svævede i det tusmørke, på hvilket natten følger. Han sad endnu en stund og så på de gamle søsterhænder, som havde hjulpet ham fra hans barndom af; og når den sovende ikke rørte sig mere, nikkede han tavs til hende og gik langsomt hjem.

Det var de to eneste steder, hvor Daniel Basch gik hen i sine søndagsklæder.

I hans have skød efterhånden kartoflerne op og dannede snart en ensartet grøn flade, hvoraf kun det store pæretræ ragede op og i middagssolen kastede sin brede skygge. Ved denne tid, men også sent på eftermiddagen, når aftenrøden allerede stod på himlen, så naboerne over deres havegærder ofte den gamle mester sidde på bænken, som endnu løb omkring træet; den noget krogede ryg lænet op til stammen, hænderne foldede i skødet, ligesom en, hvis dagværk er til ende;

og da i juni kartoffelbuskene dækkedes med fine blå og hvide blomster, sad han ligesom i et blomsterhav. En lille plet, lige under træet, var heller ikke helt beplantet med kartofler; her havde Frits haft sin have, og i foråret havde mester Daniel luget alt ukrudtet bort og i stedet for sået røde havevalmuer. Han vidste sagtens ikke, at den er glemslens blomst; den var for ham snarere det modsatte; for Frits og hans moder havde i sin tid holdt så meget af den. Og da kartoflerne stod med lysegrønne æbler og mørke blade, så åbnede valmuen sine knopper og vuggede de skinnende røde blade i den lumre sommerluftning.

Den gamle mand, der sad på bænken ved siden af dem, syntes rigtignok ikke at passe til denne sommerpragt; skægget lod ikke til at være barberet i otte dage, og de dybtliggende, matblå øjne så ligesom udover verden og livet. Han havde just, måske for tiende gang, læst det brev, han holdt i hånden; det var fra Frits; Frits var rejst til Californien.

Guldfeberen var på den tid langt fra forbi; den lokkede endnu mange over til minerne og mange i døden, hos mangen en skød spirerne i hans natur til drukkenskab, spil og røveri, som måske ellers ville have sovet for bestandig, op i frodig vækst og kvalte ham. Rigtignok var Frits ikke taget derover som guldgraver, men sammen med en hamborger kollega som fastansat bødker ved et derværende eksportslagteri, men ordet "Californien" klang alligevel som guld og eventyr, og det havde først lydt for hans øren, da han mellem linjerne i faderens breve troede at læse dennes truende forarmelse. Han havde sit faste arbejde; men når der gaves en lejlighed, hvorfor skulle han så ikke benytte den og berede faderen en sorgfri alderdom!

Mester Daniel sukkede ikke; han lod kun hovedet hænge og gned sig med hånden over skægstubbene, men han så ikke de røde blomster ved siden af sig og hørte ikke irisken, som sang i træet over hans hoved, ikke engang de lette skridt, som nu kom ind fra vejen og op ad havegangen. Først da en lille hånd lagde sig på hans, så han op. "Magdalena, barn, er det dig!" sagde han.

Hun nikkede. "Jeg ville så gerne høre fuglen synge engang til!" Men hun så næsten forskrækket på ham.

"Ja, ja" – sagde han ligesom til sig selv – "dompappen, den er der endnu." Så gik han med den lille pige ind i huset.

Det var allerede i slutningen af november; mester Daniel sad om eftermiddagen i sit gavlværelse og der brændte en hyggelig ild i kakkelovnen; der lugtede oven i købet af kaffe, som sagtens stod derinde; han ville også i dag gå til barberen, da skægget igen var blevet for langt, og derefter hen i Stiftelsen til sin søster; i dag ville hun bestemt ikke falde i søvn; for det første brev fra Californien var kommet. "Det er ingen kunst at tjene penge her," skrev Frits, "men man må holde godt fast på dem, hvis de ikke skal løbe som sand gennem fingrene; om to år, fader, så banker jeg på din dør, så arbejde vi igen sammen."

Dompappen hoppede muntert i sit bur, et lykkeligt smil gled henover den gamles ansigt, og han ville just tage sin kaffe ud af kakkelovnen, da han hørte nogen hoppe op ad trappen, en spids finger bankede på kammerdøren, og da den gik op, viste mamsell Rikke Therebinte sig i den. "Å, lille mamsell!" udbrød den gamle.

Og Rikke nejede; hun havde taget sin skildpaddeskam, en foræring fra grevinden, på og sine filerede handsker. "Jeg må vel gratulere?" sagde hun.

"Til hvad?" spurgte den gamle polisk, "De synes vel, at her lugter af fødselsdag?"

"Å, hr. Basch! Jeg mener, at to enlige husbeboere skulle dele glæde og sorg med hinanden, og i formiddags – ja, ja, jeg attraperede postbuddet – er der da vel kommet glæde tilhuse hos Dem; så ville jeg også gerne udbede mig min part af den!"

Han truede med fingeren ad hende: "Kvindfolk! Kvindfolk!" sagde han skælmsk. "Men, mellem os sagt, lille mamsell, jeg kan godt lide, at I fruentimmer er lidt nysgerrige!" Han sukkede, men han smilede tillige: "Det var min salig Lene også!" hviskede han til hende.

Og mens Rikke undselig strøg sig med hånden over den betydelige pande, løb mester Daniel hen til et vægskab og hentede kopper og teskeer; så tog han den varme kaffe ud af kakkelovnen og skænkede for sin husbeboer: "Og her er sukker!" sagde han, "værsgod, lille mamsell. Ja, ja, De har ret, i dag er det en glædesdag; jeg har fået brev fra min Frits!" Og uden at røre sin kaffe, tog han det åbne brev, der lå på bordet – men han måtte le, han havde glemt at tage sine briller på. Men nu gjorde han det og begyndte at læse brevet, mens mamsell Therebinte sirligt tog sin kop fra munden og satte den på underkoppen.

Men da han kom til det sted, hvor Frits satte en frist af to år for sin hjemkomst, da syntes pludselig deltagelsen at udslukkes på den lyttendes ansigt, mens hun sad der med foldede hænder.

Hun rømmede sig lidt, og mester Daniel så på hende: "Er De ikke vel, lille mamselle?" spurgte han muntert, "De ser på

engang så bedrøvet ud!"

Og mamsell Rikke så næsten bønligt på ham: "Ak, kære mester," hviskede hun, "så bliver jeg sagtens nødt til at forlade min lille stue og Deres hus!" og hun sukkede, så at der blev helt stille i kammeret.

Mester Daniel blev næsten bestyrtet, således havde han ikke opfattet sagen, men han fattede sig, der var jo svendens lille sovekammer; han tog hendes hånd: "Nej, nej, kære mamsell, Frits vil ikke fortrænge Dem; han er et beskedent menneske, sin kære moders gode søn! De skal også have Deres glæde af ham; så bliver der igen liv og lystighed her i huset, og i haven vokser der ærter og snittebønner og blomster, han sår også majs – ganske ligesom dengang hans moder levede!"

Så smilede mamsellen igen, og de drak deres kaffe og læste brevet til ende; og da den gamle dame anbefalede sig, udbad hun sig og fik også tilladelse til næste forår at anlægge to suppeurte-bede til fælles brug i haven.

Så gik mester Daniel til barberen skrås overfor, dernæst glatraget hen i Stiftelsen til sin gamle søster, og mens han læste brevet for hende og endnu længe efter, holdt hun sig lysvågen; hun sad i sin lænestol og han lige ved siden af hende, og de gamle søskende holdt i tavs glæde hinanden i hænderne, kun engang imellem sagde hun: "Den dreng! Den dreng! Han kan noget, og sågar i Amerika!"

Da Daniel om aftenen kom hjem, tog han den beslutning at fløjte mere af sangen for dompappen. Hvor ville Frits blive forundret, når han om to år hørte den synge således!

Det var en glædesdag i mester Daniels liv, men den gentog sig ikke; vinteren kom, men intet brev fra Frits, og jo længere

tid der gik hen, desto svagere blev skæret af hin glædesflamme og desto mørkere blev der omkring den gamle mester.

Et par år efter, ved den tid, da krokus blomstrede i slotshaven, kom et tarveligt ligtog ud fra St. Jørgens Stiftelse; en lille krans af primulaer og kristtorn lå på kisten, en gammel mand gik nærmest ved den; hans gang var noget usikker og udtrykket i hans ansigt med de snehvide øjenbryn var dybt bevæget. Dette skyldtes sagtens ikke den døde, som han fulgte til graven; for mens hendes bevidsthed efterhånden formørkedes var hun nået til livets grænse; men den gamle mand havde dog på den anden side havet en søn, hans eneste barn, og han havde ikke længe hørt fra ham; men den døde havde været den sidste, som midt i sine drømme havde spurgt efter ham.

Den gamle mand var Daniel Basch, som begravede sin søster Salome; den lille krans havde hans lejer, den gode Rikke, bundet. "Det er et privilegium for os gamle jomfruer," havde hun sagt, "uden krans ikke til dans!"

Toget gik skridt for skridt ned ad gaden hen til den anden kirkegård i byens nordvestlige ende, hvor Daniels familiegravsted lå. Da han der trådte hen til den åbne grav, så han den ene side af en halvrådden kiste rage frem af jorden; hans hænder dirrede, som om han måtte gribe efter noget; han kendte kisten og var næsten til mode som ved et uhyggeligt møde. Så blev den nye kiste sænket ned, og jorden faldt på kistelåget; Daniel nikkede endnu engang ned i graven, og, mens den gamle præst bad "fadervor", mumlede han ved sig selv: "Ske din vilje, som i himlen så og på jorden."

Først da han ligesom bedøvet gik hjem, blev han grebet af en heftig sorg over sin gamle søster, så han kun med magt kunne holde tårerne tilbage; han var nu helt forladt.

Da han gik op på sit gavlværelse, stod han stille midt på trappen: han hørte fuglen fløjte inde i kammeret. Det havde han rigtignok hørt de tusinde gange; men i dag lød det så friskt, aldeles som forårsjubel; mesteren gik op ad de sidste trin og brummede melodien til ordene. Men hvad var det? Mesteren havde, tvivlende om resultatet, i de sidste uger helt opgivet undervisningen; eleven havde slet ingen fremskridt gjort, og nu – nu sang den det hele: det den kunne, da Frits kom med den, hvad Frits havde lært den og hvad til sidst mesteren selv havde fløjtet for den. Den uventede glæde må sagtens have gjort den gamle fortumlet; for han vendte sig om, greb fat i rækværket, og idet han bøjede sig forover, råbte han højt ned: "Frits! Frits! Nu fløjter den også den anden linje!"

Så blev dagligstuedøren hurtigt åbnet, og mamsell Rikke kom hoppende ud i gangen. "Hvem? Hvad er det, der fløjter, mester Daniel?" udbrød hun ængstelig.

"Dompappen! Dompappen!" lød det oppefra.

"Å, De og Deres gamle dompap!" udbrød mamsell Rikke og hoppede ind i sit kammer igen. "Et besynderligt menneske!" sagde hun til sig selv og rystede sine tynde lokker; "han har lige begravet sin søster, og så skriger han op om sin gamle dompap!"

Den gamle mand deroppe havde også besindet sig, fuglen havde nok lært sin lektie; men hvor var den, han havde kaldt på?

Det var ved denne tid, at sønnen af en værtshusholder, "amerikaneren", som de siden kaldte ham, da han drev om i byen uden at bestille noget, kom hjem fra Californien. Han var drikfældig og storpralende og var også parat til at anvende slående argumenter, så at folk opmærksomt hørte på ham, når han i fragtmandsknejpen opvartede med sine historier og tog sine guldbrokker op af lommen. Han havde vasket guld sammen med grever og sigøjnere, tyrker og hedninger, fortalte han en aften, rigtignok også sammen med Frits Basch. – Men han var jo i San Francisco i et slagteri, ytrede en af stamgæsterne. –Amerikaneren lo: "Han er færdig med sit slagteri; bræddeskurene er brændt; *the hounds* har taget pengene."

"*Hounds* – hvad er *hounds* for noget?"

"Hunde! Gavtyve! Røvere," udbrød amerikaneren. "Det kender I ikke noget til her! Et glas til, Harke! Smager billigt her hos Jer!"

Den unge opvartningsjomfru var blevet stående, med hånden på en kande: "Vær så venlig at sige mig, hvad tager Frits Basch sig da nu for? Vi gik til præsten sammen."

"Frits Basch?" svarede guldgraveren og så sig frækt om ved bordet: "Kalkulerer, at han gør det ikke mere!"

"Hvad siger De! Hvad er det med Frits Basch?" udbrød gæsterne; den raske dreng var i alles minde.

Amerikaneren tømte først sit glas. "Det har I intet begreb om her," sagde han så, "det var nede i syden, i Oregon; en ny guldmine! Det har I intet begreb om: de kom løbende fra Asien, Afrika, Europa; støvet, dyndet, snøften og larmen af mennesker og kreaturer, de råbte og skreg i hundrede tungemål, langt

værre, end dengang de byggede Babelstårnet: en irlænder blev gal, en franskmand ville overdøve dem alle sammen, indtil han til sidst kun kunne fløjte; men guld! guld var der nok af! – Harke, et glas til!" afbrød fortælleren.

"Men Frits! Hvad var det med ham? Var han også med?" råbte de andre.

"Med? – Om han var med! Han gravede og vaskede for to! Han havde allerede en hel pung fuld af guld, som han altid bar fastbundet i bukselommen."

"Hvorfor fulgte han da ikke med hjem? Blev I uvenner?"

Amerikaneren rystede på hovedet: "Der var vrøvl nok; men ikke imellem os. I minerne, om aftenen i teltene, vi spillede næsten hele natten; I har vel nok hørt tale om det leben. Men Frits ville ikke, og når de plagede ham, så sagde han: 'Spil! Jeg gør det ikke, jeg må bringe min fader en blød pude til hans gamle hoved; har intet guld til jeres kort!' – Men de fik opsnuset, at han havde lommerne fulde; så opstod der klammeri, og en nat – det har I intet begreb om – så kom knivene frem, og en af dem fo'r ned i hans ryg mellem skulderbladene."

Den blonde opvartningsjomfru udstødte et skrig. "Stakkels gamle Daniel!" udbrød en anden, "det var da vel ikke dødeligt?"

"Heller ikke til at leve af!" sagde amerikaneren; "jeg har ikke set ham siden; og hvis hans lig ikke tilfældigt lå i vejen for en ny *claim*, så har gribbene og rotterne nok begravet ham!"

– – Et par dage efter sad fortælleren også ved siden af mester Daniel på bænken under mamsell Rikkes vindue, og folk, som gik ned ad gaden eller sad udenfor deres døre, kunne høre ham tale. "Nå, *good bye*, mester;" sagde han endelig, lettede på hatten

og slentrede ligegyldig afsted, med hænderne i bukselommerne.

Den gamle sad længe og stirrede efter ham; da han ville stå op, sank han ned på bænken igen; han gjorde et nyt forsøg, og nu gik det: han famlede sig frem langs væggen gennem gangen og ligeså op ad trappen; da han var kommet ind i sit kammer, låsede han døren af efter sig. De, som kom forbi nede på gaden, så solen skinne henover det klippede lindetræ, ind ad det åbne vindue og hørte dompappen synge sin bekendte sang.

Men et par uger efter gik der det rygte i byen, at gamle Daniel Basch var blevet noget løjerlig; amerikaneren havde også fortalt ham historien om sønnen, og sorgen havde slået sig på hans hjerne. – Også hjemme hos mig kom det på tale; da hans broder i mange år havde tjent hos min bedstemoder, så hørte vi til hans trofaste kunder. Min hustrus bestillinger var, efter hendes udsagn, hidtil blevet udført prompte og omhyggeligt; kun for øjeblikket havde vi måttet vente længe på et badekar til vort syge barn. "Gå engang selv hen til den gamle," sagde hun til mig, "du går jo så tit der forbi!"

Da jeg kom i tanker om det og næste eftermiddag nærmede mig hans hus, så jeg der en stige anbragt over gadedøren; men den, som stod på den, var skjult af lindetræets løv. Da jeg trådte nærmere, genkendte jeg vor gamle mester i egen person; han havde i den ene hånd en mejsel, i don anden en hammer og var beskæftiget med at fjerne den kalk, som i sin tid var strøget over dørbilledet; Dødens hjerneskal kiggede allerede frem af kalkpudsen.

Da den gamle kendte mig på min hilsen, som jeg råbte op til ham, steg han hurtigt ned ad stigen og førte mig gennem den

snævre gang ind i værkstedet. "Den er færdig, helt færdig, hr. landfoged!" sagde han og så på mig med et par forskrækkeligt hule øjne; "Deres gode frue må endelig ikke være vred på mig! Jeg havde glemt det; helt glemt det – de sidste uger!" Han greb hen i et hjørne og viste mig det færdige kar. "De sidste uger!" gentog han dæmpet.

Jeg greb hans hånd og mærkede, hvordan den skælvede i min. "Jeg ved det, mester," sagde jeg, "de har bragt Jer stor sorg."

Så hørte jeg dompappen fløjte, som jeg hidtil kun kendte af omtale; den hang i sit bur nu her i værkstedet i et lille ovenvindue; fra gården nikkede en blomstrende hyld ind til den.

Den lille kunstners foredrag forekom mig så nydeligt, ja – hvad der imidlertid sagtens kun var en følge af min stemning – så fuld af følelse, at jeg lyttede tavs. "Der har I en rar husfælle!" sagde jeg.

Den gamle bøjede det hvide hoved: "Den sidste," mumlede han; "og det er kun en lille fugl!"

"Den sidste? Jeg troede, at der også boede en livlig, gammel jomfru hos Jer!"

Mester Daniel nikkede: "Jo vel, herre; hun har blot ikke kendt de andre; den" – og han kastede et kærligt blik på fuglen – "den stammer endnu fra min Frits!"

Jeg havde lyst til at sige: "Hæng ikke sådan med hovedet, gamle! Hvem ved, Frits kan alligevel en skønne dag komme farende ind ad døren, og så bliver der igen ungt og livligt i jeres hus!" Jeg havde nemlig ingen tiltro til den forfaldne skryder, som havde bragt hin efterretning over havet; men alligevel – det kunne godt ligne Frits, og enden var ligesom et stykke af en avis

derovre fra; tavs gav jeg den gamle mand hånden: "Min hustru sender bud efter karret," sagde jeg, "Vorherre trøste eder, mester Daniel; verden er jo så rig."

Men da jeg kastede et blik på den nedbøjede mand, som endnu stadig stirrede på fugleburet, som om det var alt, hvad han havde tilbage, så skammede jeg mig i min dumme klogskab og ville tavs gå min vej.

Men i gadedøren havde han indhentet mig; han holdt luen i hånden: "Undskyld! Undskyld, herre!" gentog han et par gange med et kejtet buk.

Jeg var kun kommet et par huse derfra, da jeg allerede igen ned fra stigen hørte hammerens slag på mejslen; den gamle arbejdede igen på at få sin død frem for dagens lys.

– – – Folk sagde, at mester Daniel var blevet løjerlig, og det var måske også tilfældet; den smule arbejde, han endnu havde at udføre, lykkedes ham ganske vist ligesom før; men håndværket, eller hvad der fra tidligere tid havde siddet i hans hoved, var efterhånden gået ned i hans hånd, og den var skrøbelig. For øvrigt havde han lagt sine gamle bøger ned i skuffen igen: hvorfor skulle han læse om verdens sager, nu da hans kære ikke længere havde del i dem! For ham var der nu noget andet: Hver aften, når mørket begyndte at falde på eller månen skinnede ned fra himlen, så forlod Daniel sit hus, gik ind ad Søndergade, over torvet og bagom slottet, gennem lindealleerne og den såkaldte "Dødegang" hen på kirkegården. Han havde ingen blomster eller kranse med; men under det lille lindetræ, som voksede på Lines og Salomes grav, havde han ladet anbringe en lille bænk; der sad han og stirrede, så længe

der endnu var et glimt af det at se, mod vest ud imod havet og tænkte på evigheden, som nu lå foran ham.

Men han blev undertiden siddende der, efter at det var blevet helt mørkt.

Da han en aften først efter kl. 11 lukkede sin gadedør op, kom mamsell Rikke ham i møde med et tændt lys i hånden; hun havde siddet så længe oppe og læst i Schillers "Røverne": "Men gud, hr. Basch, hvor kommer De fra? Jeg troede, at De lå oppe i Deres seng; ellers havde jeg ikke læst den gruelige historie så sent på aftenen!" Pludselig hoppede hun op og tog et hvidt blad af en ligkrans ud af hans hår. "Det er jo fra kirkegården!" skreg hun. "Hvad bestiller De på kirkegården?"

Den gamle nikkede: "Jo, jo, lille mamsell!" og der kom en besynderlig glans i hans øjne:

"Min salig moder var i dag også hos os, i hendes kalemankes nattrøje, men hun havde jord i hendes hvide hår; blot min Frits – – men rejsen var sagtens for lang," tilføjede han sagte og ligesom undskyldende.

"Hr. Basch," udbrød mamsell Rikke og viftede afværgende med sit lommetørklæde, "De gør én angst og bange! Kom; jeg skal lyse Dem op på Deres kammer og i en fart koge en kop kamillete, for at De kan komme på andre tanker!"

Og den gamle lod sig følge op og drak tålmodigt kamillete.

"I gode engle!" udbrød mamsell Rikke, da hun var kommet ned i sin stue, "han er helt løjerlig; men med sådan en pande – hvad kunne man så vente andet?"

– – Fra den tid af holdt mamsell Therebinte et vågent øje med mesterens hus; for, som hun sagde, "slette mennesker kunne jo ved højlys dag stjæle taget af huset lige for næsen af ham!" –

Men også haven tog hun sig af og passede ivrigt på, at ikke naboernes katte eller høns lagde sig til borgeleje i hendes urtebede; især gjorde en fremmed dreng, som hun flere gange havde set liste sig gennem haven hen imod huset, hende urolig; men så snart han fik øje på hende, var han i en fart løbet ind gennem naboens have, så at hun ikke havde fået andet at se af ham end en hørgul, strittende paryk. Da hun og Magdalene en eftermiddag gik ud i haven, gav det pludselig et sæt i den lille pige. "Hvad er det, lille Lene?" spurgte mamsell Therebinte.

"Ingenting," sagde Lene; men det raslede dernede mellem buskene og hendes øjne stirrede ængsteligt i den retning.

"Var den dreng der, som jeg har talt om?" spurgte Rikke.

"Nej, jeg ved det ikke."

"Hm, hm!" sagde mamsellen, og dermed var samtalen forbi; men Lene måtte hjem og syntes glad over at slippe fra den gamle.

Et par dage efter havde drengen igen ladet sig se, og denne gang havde han vendt ansigtet om imod mamsell Rikke; men hun kendte ham ikke: han skelede og havde en kort, tyk næse. "Fy," sagde hun, "en styg dreng! Hvad vil han? Stjæle? Hvad vil han stjæle? Men sådan ser gavtyve ud!"

I det første øjeblik ville hun løbe ind i værkstedet til mesteren; men hun betænkte sig; ham kunne det ikke nytte at tale med. Det gav et lille sæt i hende; så gik hun ind i huset, stængede bagdøren med lås og slå og satte sig ind i sin stue og grubliserede ved sit strikketøj. Så meget var vist, og hun nikkede bekræftende, nu påhvilede hele ansvaret hende.

I den dengang meget varme august måned var der stor stads i byen; jeg husker ikke længere, om kongen var der, eller hvad grunden var; men om aftenen skulle der være bal på rådhuset, og lige siden middag havde Rikke Therebinte faret om fra hus til hus for at hjælpe de unge damer med deres stads. Mester Daniel havde om eftermiddagen repareret en lille spand; den var gammel og faldet i staver; mesteren havde i sin tid lavet den til sin Frits; nu ville han forære Lene den, næste gang hun besøgte ham. Han var blevet varm af det og han måtte desuden hele tiden tørre de småbitte "kolerafluer" af ansigtet, som på den tid var sande plageånder. Men efterhånden forsvandt dyrene med tusmørket og et gult aftenskær faldt skråt fra vest ind på de hvidtede vægge i værkstedet. Mesteren lod arbejdet glide ud af hænderne; han sad på snittebænken og så på sin fugl, som hang i ovenvinduet og sad duknakket og havde pustet sig op. "Pappe! Lille Pappe!" udbrød den gamle kærligt; men fuglen rørte sig ikke: så rejste han sig op, flyttede hastigt en træstol hen til vinduet og stod op på den.

Under loftet, i hvis nærhed buret hang, var en hede, som i en bagerovn. Den gamle stødte med rystende hånd vinduet op og satte krogen på; derefter så han igen ængstelig på sin fugl. "Må ikke blive syg, Pappe!" hviskede han til den. "Frits er død og Daniel en gammel mand!" Han tog fuglens drikkeglas; det var hedt som en suppegryde. Hurtigt stod han ned fra stolen, travede med glasset ud til brønden i gården og fyldte det med frisk vand, som han drog op helt nede fra bunden. Da han var kommet ind i værkstedet igen og havde hængt glasset i ståltrådsringen udenpå buret, stod han længe med hænderne på ryggen og så med spændt opmærksomhed på fuglen, som

tegnede sig tydeligt af mod aftenskæret udenfor. "Drik nu, lille Pappe, drik!" sagde han. "Skal ikke ske en anden gang; det gamle, skøre hoved! Vi to må holde ud sammen; så drik nu, lille Pappe!"

Og fuglen spredte virkelig vingerne ud og stak hovedet frem, som om den nu vågnede; og til sin beroligelse så Daniel den hoppe hen til glasset og drikke det friske vand i tørstige drag.

Mørket faldt mere og mere på; mesteren tog skødskindet af og sin frakke på og gjorde sig færdig til sin aftentur på kirkegården. Just som han ville ud af huset, kom han i tanker om gårddøren; han løb tilbage og stængede den; for han vidste, at mamsell Therebinte i dag gjorde kammerjomfru-tjeneste ude i byen; så lukkede han også gadedøren og gik i den usædvanlig mørke aften hen til sine afdøde.

Han blev længe på kirkegården; for i dag fejrede han sin Lines fødselsdag. De, som havde været der foruden ham, var blevet jaget hjem af uvejret, som trak op i vest over søen. Han sad alene i mørket på den lille bænk og tænkte sikkert på, hvordan han og hun, som nu blev til støv under ham, for mange år siden havde siddet hånd i hånd under pæretræet i den dengang så vel vedligeholdte have. Tordenen, som allerede længe havde rumlet, blev stærkere, af og til lod et lyn korsene og urnerne omkring ham et øjeblik træde frem af mørket og det susede i asketræerne på kirkegården. Da nu lynet med et drønende brag slog ned et stykke fra ham, rejste han sig uvilkårligt. Han stod endnu et øjeblik og bøjede sit øre ned imod graven; men de døde sov trygt; så begav han sig den lange vej hjem. Da han fra Nørregade gik over klosterkirkegården, oplyste et lyn et øjeblik de to takkede gavle og sidemuren af den

lange klosterbygning og i den det vindue, bag hvilket han så mange gange havde siddet hos sin søster Salome; nu var der ingen, som hørte ham til, og han begyndte at sætte i småtrav; han blev grebet af en pludselig længsel efter sin ensomme bolig; han måtte også lukke det åbne vindue i værkstedet, for at regnen, der nu faldt i store dråber, ikke skulle slå ind i fugleburet og på hans dompap.

Mamsell Rikke lå allerede i sin jomfruseng bag de blomstrede omhæng, da mesteren trådte ind i huset, og hun hørte ham skynde sig ud i værkstedet. "Gud ske lov," sagde hun og gemte sig under dynen, "at vi har den gamle mand hjemme!" For udenfor slog regnen i strømme mod vinduerne. "Nu går han om lidt op ad trappen, og så er der ro i huset!"

Men det varede en stund; så hørte hun, at der ude i værkstedet blev rumsteret med spanter og bunde, der stod i mængde op til væggene, som om nogen i hastig søgen kastede alt imellem hinanden; imidlertid plaskede regnen ned fra taget og renderne ud på gaden. Hun havde rejst sig op i sengen; for hun ville ikke sove, før hendes gamle vært var gået til ro. "Nå, gud ske lov!" sagde hun, da hun hørte ham gå fra værkstedet ud i gangen. – Men hvad var det? Han gik ikke hen til trappen; gårddøren blev lukket op: han gik ud i det herrens vejr!

Hun sad endnu en stund; men regnen faldt nu så jævnt, så søvndyssende; mamsell Rikke var sunket tilbage; hendes åndedrag forkyndte tydeligt den trygge søvn.

– – kun den brystsyge nabo skrædder, hvis sovekammer vendte ud til haven, havde lige inden han gik i seng slukket lyset, og han og hans kone lå endnu vågen; først for en halv time siden havde han stukket nålen i puden.

"Host da ikke sådan, Jan Peters!" sagde hans velnærede ægtehalvdel, som lå ved siden af ham.

"Ja, ja, Trine; med dine lunger ville jeg heller ikke gøre det. Hør blot, hvordan det skyller ned."

I dette øjeblik hørte de begge bagdøren i bødkerhuset blive lukket op og bekendte skridt trave gennem gangen, der førte ud i haven. "Du milde Jesu!" udbrød konen; "jeg tror såmænd, at gamle Basch går ud at spadsere!"

"Lad ham om det!" sagde skrædderen og hostede igen.

"Nej, nej, hvad skal det betyde?" og konen sprang ud af sengen, gik hen til vinduet og søgte at gennemtrænge mørket. "Jeg tror," sagde hun, "at han vader dernede i sine kartofler, som også for længe siden skulle være i kælderen! Hvad vil han dog i kartoflerne?"

Manden henne i sengen svarede ikke; men i samme øjeblik lød gennem uvejrets rasen et par ord ind til dem fra nabohaven: "Lille Pappe, gode lille Pappe!" blev der kaldt; men så, efter at den mere voldsomt nedstyrtende regn havde overdøvet enhver lyd, lød der et klageskrig, som fik den trætte skrædder til at fare op i sengen.

"Tys!" udbrød konen og trykkede ansigtet endnu tættere op til ruden.

"Trine!" begyndte manden igen; "det var gamle Basch! Skal vi ikke komme ham til hjælp? Hvis det var mig, der var derude, ville det blive min død."

Hun svarede længe ikke, for efter at der var råbt et par gange blev det stille. "Lad ham bare!" sagde hun; "gale mennesker kan tåle mere end du; hvorfor løber han også ved nattetid ud i haven med sin fugl?"

Dermed var hun igen krøbet ned under dynen; kirkeuret slog elleve; og lidt efter snorkede skrædderfolkene.

– – Men dagen efter rygtedes det i nabolaget, at gamle Basch's fugl den foregående aften var fløjet bort; nu var han i regn og mørke løbet rundt i sine kartofler og havde søgt under enhver busk; og det var en morskab for hele byen, da stodderkongen om eftermiddagen vandrede gennem gaderne og, idet han slog med sin nøgle på det store messingbækken, udråbte, at bødker Daniel Basch's kunstfærdige dompap var fløjet bort, og den, som bragte fuglen tilbage, skulle få en god dusør! – "Nå," udbrød naboerne leende; "det har mamsell Therebinte besørget; det koster hende et par skilling, men hvad, måske vil hun gifte sig med den gamle!"

Og de havde ret i, at mamsell Rikke havde besørget efterlysningen; men fuglen kom ikke igen. "Ja, ja," sagde den tykke stodderkonge, da Rikke bebrejdede ham det, idet hun betalte ham hans gebyr; "hvis det havde været en kat, eller bare en kanin, så ville jeg ikke sige noget til det; men sådanne fugle med hale og vinger, dem kan man egentlig slet ikke efterlyse." Og mens mamsell Rikke viklede sig ind i et tankespind over dette uventede svar, gik udråberen fornøjet ud ad døren.

Endnu engang krøb hun og den gamle rundt i huset og haven; men der var ikke andet end det tomme bur, der med sin åbne lille dør syntes at gøre hele værkstedet øde. Da Rikke efter al den frugtesløse søgen ville styrke den gamle mands kræfter med sin grevindes veronika-dråber, rystede han langsomt på det hvide hoved: "Nej mange tak, gode lille mamsell; det er ikke anderledes; de jordiske glæder er forbi." Og han så ud ad

vinduet op mod den blå himmel, som om han der søgte efter porten ind til evigheden.

Det er vel de overraskende og hurtigt på hinanden følgende begivenheder, som jeg nu må fortælle, der har bevaret den jævne mand i vor erindring og foranledigede mig til at efterspore hans livs tildragelser, af hvilke jeg har kunnet optegne enkelte.

– – Det var en septemberdag hen ad aften, og aftensolen skinnede høstlig mild på de brune tegltage, da en flok på hen ved tyve, mest større drenge hurtigt, men i højtidelig stilhed bevægede sig fra vor mesters hus op ad gaden, som her mod øst fører ud ad byen. Kun sjældent blev der hvisket et ord, i jævnt luntetrav gik det afsted; man hørte ikke andet end lyden af støvlerne eller trætøflerne, som slog imod stenbroen. Af og til kom en dreng løbende ud fra et hus og sluttede sig til toget, idet han ivrigt men hviskende spurgte om anledningen.

"Hvad er der på færde? Hvor skal I hen?" spurgte netop en lille tyk knægt.

Og den adspurgte hviskede ham ind i øret: "Ud til Brudehullet! Han vil drukne sig!"

"Å snak! Drukne sig! Hvem vil drukne sig?"

Og den anden pegede på gamle mester Basch, som i knæbenklæder og tøfler, med skødskind og blå lue, med blegt ansigt og hule øjne travede afsted midt imellem dem.

"Pokker heller!" sagde den nye dreng. "Han ser hele tiden lige ud. Hvorfor vil han drukne sig?"

"Så ti dog stille!" hviskede den anden; "fordi han ikke vil leve længere."

"Hvem har sagt det?"

"Han selv."

"Pokker heller!" udbrød den nye dreng igen; "blot vi havde vore to svømmere med!"

"De er langt i forvejen."

De to svømmere var et par ældre, kraftige drenge, Hans Jochims og Harke Mommesen, svømmekunstnerne blandt dem, som badede ude ved slusen; de havde skilt sig fra toget og var løbet i forvejen; de mente nemlig i dag at forøge deres berømmelse betydeligt.

Flokken, som uafbrudt bevægede sig afsted, var endelig kommet udenfor byen, hvor husene hører op og stengærdet med de store hvidtjørn strækker sig til venstre og marskengene ligger til højre ned imod indløbet til havnen. Det gik nu hurtigere fremad; de var snart henne ved stedet! Ingen af drengene havde talt et ord til den gamle mester, han intet til dem; ingen vidste bagefter, hvorledes det gik til, at de ledsagede ham på hans vej til døden; lige så lidt faldt det dem ind, at de burde holde den forstyrrede tilbage; selv svømmerne, som var løbet i forvejen, tænkte kun på, hvordan de skulle udføre deres heltedåd. De mødte rigtignok ældre folk, hos hvem de kunne have søgt råd og bistand; men ethvert spørgsmål, som af forbigående rettedes til drengene, blev af disse besvaret med en tavs rysten på hovedet eller urokkelig tavshed. De ville ikke lade sig forstyrre; den alle mennesker medfødte attrå efter selv engang at opleve det sidste, gyselige lige i nærheden, drev dem afsted.

Og den gamle mand lod til at have hastværk; han løb hurtigere og hurtigere, ligesom i gamle dage, når han løb fra

værkstedet over i køkkenet til sin Line; han ville også til hende, ikke alene til hendes grav; han ville hen til en port, gennem hvilken han kunne slippe bort fra verden; til hende, til Frits, blot ikke leve længere i den tomme verden!

Toget vendte sig nu til højre op imod en bred dæmning; et par hundrede skridt længere henne, hvor en højtliggende chaussé førte forbi enden af denne, lå dybt nede i hjørnet Brudehullet, et af disse sorte vandhuller, som ifølge sagnet er bundløse. Drengenes øjne tindrede mere og mere, jo nærmere de så spejlet skinne i den rødlige aftensol; og mange hænder straktes ud og pegede på to bunker tøj, som lå der henne på skrænten. "Svømmerne! Svømmerne!" lød det fra flokken. Men da de kom endnu nærmere, og fra dæmningen kunne overse vandet med dets bræmme af høje siv, lå alt dernede spejlglat og dødsstille; de strakte hals; men de så ikke noget til dem, der var løbet i forvejen.

Pludselig lød der et gennemtrængende rædselsskrig fra flokken; for mens drengene spejdede efter deres kammerater, havde mester Daniel taget tilløb; de så noget, som de ikke kunne genkende, fare gennem luften ned i dybet og straks efter vandet dernede slå op i plaskende bølger.

Øjeblikket var forbi, der blev stille; drengene stod skælvende oppe på dæmningen og begyndte at råbe om hjælp. Men den var allerede tilstede, og fra dette øjeblik af tog mester Daniels skæbne en anden vending; for ungdommen tog sig af ham: fra de tætte siv overfor kom to nøgne, muskelstærke drenge svømmende ud, og da den gamle mands skikkelse atter dukkede op af dybet, fo'r de til og løftede ham med et behændigt kast op på deres skuldre. "Hurra!" råbte drengene,

som stod oppe på dæmningen og nok engang "hurra!" og desto kraftigere, jo nærmere deres to "svømmere", ligesom to unge tritoner, med kraftige svømmetag bragte den forulykkede i land.

At mester Daniel var sprunget i dybet under et hurra fra drengene, er en løgn, som skadefro mennesker bagefter har opfundet. Ungdommen er kun sjældent ond, og den gamle mand med sin smukke fugl havde jo aldrig gjort drengene fortræd. Men et halvt hundrede arme var rede til at tage imod ham inde ved bredden, hvorefter hans to redningsmænd stolte gik hen til deres tøj; et par af drengene løb hen til bomhuset, som lå tæt ved dæmningen, og den godmodige kone, som var alene hjemme, stod allerede i døren, gennem hvilken hele flokken nu strømmede ind med mesteren, som de bar i deres midte. "Han lever endnu! Han lever endnu!" råbte de til konen, og de ungdommelige ansigter blussede derved af livs- og kærlighedsglæde.

Pludselig opdagede de midt i trængslen en mager kvindeskikkelse; hun havde en stråhat på hovedet, to lange, tynde lokker dinglede som ængstede slanger sammen under hendes hage. "Rikke! Mamsell Therebinte!" lød det fra flokken. Og hende var det; hun havde været ude i byen i forretninger og ved sin hjemkomst hørt det forfærdelige; så havde hun pakket et stort stykke linned ind i papir og var næsten uden bevidsthed løbet bagefter med denne pakke, som hun kastede fra sig på det heldigt nåede bord. "Å, alle I søde engle," fremstammede hun og sank ned på en stol; "hvor er han henne, drenge, hvor har I gjort af gamle mester Daniel Basch?"

Alle drengene så hen på hende og råbte igen: "Han lever jo! Han lever, mamsell!"

Så fo'r Rikke Therebinte ligesom en stålfjeder op fra stolen. "Han lever?" udbrød hun.

"Ja vel lever han! Vend jer blot om, så kan I selv se det!"

Men Rikke vendte sig ikke om; ligesom i dødsangst fløj hun hen til sin pakke, bemægtigede sig den og var i et nu ude ad døren. "Jeg løber hen til fysikus, til fysikus!" råbte hun tilbage; så løb hun som en brushane ad dæmningen ind til byen. Men bommandens gode kone tog af sin mands linned og gav den forulykkede det på.

Den lille mamselles påfaldende adfærd havde rigtignok sin grund; næste dag blev der nemlig fortalt, at hun i sin pakke havde haft mesterens ligskjorte, der var syet for fyrretyve år siden, men som den gamle den foregående dag havde givet hende, for at hun, da den var gul og krøllet, kunne lade den gå i vask sammen med hendes lintøj. Hun havde nu alligevel skammet sig ved at pakke skjorten ud til den levende.

– Men da månen var stået op og byens huse kastede dybe skygger ned over gaden, blev der båret en lang bærekurv ind i mester Daniels hus; ikke andre end fysikus fulgte med; mamsell Rikke havde stået i gadedøren og ventet på de kommende.

Mester Daniel var faldet i en svær sygdom; i flere dage lå han hen uden bevidsthed; den gode mamsell Rikke og en gammel daglejerkone sad skiftevis dag og nat ved hans seng. Den første dag syntes den gamles tilstand at virke næsten forvirrende på den lille dame: "Mester! Mester Basch! Vær dog fornuftig! De må være fornuftig!" havde hun sagt, til ham, idet hun ængstelig

hoppede frem og tilbage og trak ham i skjorteærmet; men det havde ikke hjulpet; den gamle fysikus havde tillige pålagt hende den største ro, og hun gjorde altid, hvad lægen sagde.

Ved den tid kom jeg hen ad aften hjem fra en tre dages forretningsrejse og var stået af vognen oppe på Søndergade, fordi jeg skulle meddele en dér boende resultatet af min rejse. Da jeg siden, efter fyraften, gik nedad gaden ind ad byen til, så jeg den magre nabo skrædder stå udenfor mester Daniels dør, som om han med særlig tilfredshed lyttede efter, hvad der foregik inde i huset.

"Nå, mester," sagde jeg og standsede, "er der igen noget glædeligt at lytte efter i stakkels mester Daniels hus?"

Han vendte sig om imod mig og tog hånden op til sit grå, støvede hår, ligesom til hilsen: "Ja vel, ja vel, hr. landfoged!" sagde han derpå; "vil De bare høre, hvor flinkt det går fra hånden. Han er endnu ved arbejdet, han vil snart have ryddet op; send De bare nyt arbejde! Og værktøjet, alt sammen skinnende blankt, alt sammen amerikansk! Det arbejder ligesom af sig selv, og især med sådan en karl!"

Skrædderen hostede, ligesom til bekræftelse, og trak sin grønne frakke sammen over det flade bryst. "Det var en pokkers rask dreng!" vedblev han; "og De skal få at se, herre, der er blevet en satans karl, en ordentlig bødker ud af ham!"

Jeg så på ham; jeg forstod ikke hans tale; jeg hørte nok en dæmpet lyd som af en resolut arbejdende håndværker, men lyden kom ikke inde fra værkstedet, men ligesom fra en lille stald ude i gården.

"Ja," sagde skrædderen; "der har han indrettet sig, for ikke at forstyrre den gamle."

"Kære mester," sagde jeg, "tøv lidt! Hvem er den satans karl, der arbejder så amerikansk ovre i stalden?"

Skrædderen spilede de matte øjne op, så at hans bryn fo'r en hel tomme i vejret og betragtede mig fra top til tå: "Kære herre," sagde han overbærende, "jeg kan se, at De har været bortrejst, ellers måtte De vide det: Drengen Frits Basch er i forgårs kommet hjem fra Californien, og det er en karl som en kyklop!"

Jeg så noget forundret på den begejstrede mand: "Han er altså ikke blevet stukket ihjel i minerne?"

"Jo vel, herre, han havde ganske rigtigt kniven siddende mellem skulderbladene; men han havde også bedre venner end den hare, amerikaneren; de slæbte ham ind i deres telt; der lå han længe."

"Og hans fader, gamle Daniel," spurgte jeg, "glæden har da vel lige straks gjort ham rask?"

Men skrædderen fægtede med sine opløftede hænder i luften og tegnede så med fingrene et par nuller foran sin pande: "Tosset! Han er endnu helt tosset; han ved af ingenting."

"Gud bedre det!" sagde jeg, og udtalte det gamle ord ligesom en bøn; jeg kunne ikke tænke mig, at sønnen blot var kommet hjem, for at se faderen dø ved sin forseelse. "Gud bedre det!" gentog jeg.

Skrædderen nikkede! "Ja, ja; men fysikus mente, at når Vorherre blot ville hjælpe lidt til, skulle han nok få ham rask igen."

Arbejdslarmen fra gårdspladsen, som havde ledsaget vor samtale, var pludselig ophørt; det blev efterhånden mørkt. "God nat, mester," sagde jeg; "Vorherre hjælper nok."

Det, skrædderen havde fortalt, blev snart bekræftet fra alle sider. Frits Basch var virkelig kommet hjem, taget fra Hamborg med et her hjemmehørende fartøj: en rask fyr, lidt højere end faderen, med et brunt skæg over de trodsige læber og et par øjne med et udtryk, som om de ville hente fuglene ned fra luften; de unge piger og karle skulle tage sig i agt for ham! Ligesom i en rus var han løbet gennem huset ud i haven, og da han ikke havde truffet et menneske, ind i huset igen; da mamsell Rikke her kom ned ad trappen, var han åndeløs fulgt med hende op i gavlværelset; for på vejen fra havnen til sit hjem havde han af en tidligere kammerat hørt, hvad der var hændet faderen. Tavs var han knælet ned foran mester Daniels seng, i flere timer havde han holdt den retskafne hånd i sin, klappet og kysset den; i flere timer havde han stirret på sin fader, som om han tryglede om blot et eneste, lyst blik; men mesteren havde i sin omtågede tilstand kaldt på sin afdøde søn.

Næste dag havde den unge mand pakket sin kiste ud, set efter i værkstedet, om der var noget arbejde, der skulle gøres færdigt og derpå indrettet sig en arbejdsplads i stalden.

Således var der gået et par dage; han havde arbejdet, så længe solen skinnede, og om natten siddet ved sin faders seng; han stod nu om eftermiddagen, ørkesløs med hammeren i hånden mellem sit arbejde i stalden og så gennem den åbne dør op mod den mørkeblå efterårshimmel; han var alligevel noget træt. Pludselig, gennem kvidderen af mejserne, der fløj omkring i haven, hørte han lette skridt komme op ad vejen langs med gærdet. Han lyttede; skridtene blev mere tøvende, jo mere de nærmede sig huset. Han ville allerede nysgerrig gå ud i gården, da en lille pige på ca. tretten år med milde, blå øjne kom til syne

i den åbne dør; i hånden bar hun en kantet genstand, som var dækket med et blåt silkeklæde; men hun så undselig, næsten forskrækket på ham.

"Træd nærmere, *little mistress*," sagde han smilende.

"Er De hr. Frits Basch?" spurgte hun sagte, idet hun tøvende satte den ene fod på tærsklen.

Han nikkede: "Har nu allerede været det i tyve år!"

Hun så igen tvivlende på ham.

"Men hvem er du, *little fair*?" spurgte han: "Har du noget arbejde til mig?"

"Kender De mig ikke længer?" sagde hun. "Jeg er den afdøde collaborators datter."

"Magdalena! Lille Magdalena!"

Den lille pige nikkede; "ja," sagde hun, "jeg var meget lille, dengang de store drenge kastede snebolde på mig og skældte mig ud for 'kolibri'; men De kom mig til hjælp, og drengene løb deres vej."

"Jeg husker mere endnu," sagde han tankefuld, "jeg løftede dig også engang op af en snedrive, de havde kastet dig i, så kun dit lille ansigt kiggede frem."

Den lille pige slog øjnene ned; men så nikkede hun igen hastigt med sit blonde hoved.

Frits stod med hænderne på hyggen; en varm stråle fra hans unge, brune øjne faldt på barnet. Så tog hun silketørklædet af buret, som var skjult under det; og en rødbrystet dompap flagrede om i det og udstødte nogle af sine vilde toner. "Å, hr. Frits," udbrød den lille pige, "vær nu også i dag så venlig og hør på mig, for det er Deres faders fugl!"

"Vores? Vores dompap?" udbrød han; og hans øjne blev fugtige. "Pappe, min Pappe, du lever endnu!" Men pludselig syntes andre tanker at opstå hos ham. For denne fugls skyld havde hans fader søgt døden ... Han bed sig i læberne. "Hvordan kommer du til den fugl?" udbrød han heftigt.

Så faldt det frygtsomme barn på knæ for ham: "Jeg ville bringe den tilbage; jeg tænkte, det kunne hjælpe til at gøre den gode mester rask igen!"

"Bringe den tilbage? Det er altså dig, der har taget den? Ved du ikke, at min fader har villet tage livet af sig for dens skyld?"

Hun så forvirret på ham; først nikkede hun, så rystede hun heftigt på hovedet: "Vi opdagede det først i dag," fremstammede hun endelig; "så bad jeg bedstemoder, om jeg måtte gå hen med den; han har haft den gemt oppe på loftet i skuret!"

Den skræk, han havde indjaget den lille pige, syntes pludselig at gøre den unge mand ondt; det var et alt for uskyldigt ansigt, der så op til ham. "Kom!" sagde han og rejste hende op; "du skal ikke være så bange; jeg mener det ikke så slemt. Sig mig blot, hvem der har taget fuglen? Eller er den blevet fanget ude i det frie?"

Hun rystede atter på sit blonde hoved: "Nej," sagde hun sørgmodigt, "min broder Tiberius har taget fuglen i det åbne vindue."

"Så?" sagde han: "han skeler, jeg kender ham godt."

"Å, gør ham ikke noget, hr. Frits!" udbrød hun og løftede hænderne tryglende op imod ham, "han har allerede fået sin straf; bedstemoder har meldt det til hans lærere! Og sig det heller ikke til mamsell Rikke, sig det ikke til noget menneske!"

Han stod og så ligesom beundrende på hende: Den vordende jomfrus træk var pludselig kommet til syne i det barnlige ansigt.

"Magdalena," sagde han forvirret, "tilgiv mig! Du skal have tak; jeg vil gøre alt, hvad du ønsker; fuglen vil nok gøre gamle mester Daniel rask igen; jeg ved fra mamsell Rikke, at han holder meget af dig; og – kom igen en anden gang, Magdalena!"

Hun stod ligesom overgydt med purpur og så tavs mod jorden.

Han tav ligeledes; så åbnede hun munden.

"Ville du sige noget?" spurgte han.

Men hun rystede på hovedet og sagde blot: "Når mesteren igen lukker sine gode øjne op, må I gerne sige det til ham!"

Så gik hun. Men da han allerede havde hørt havelågen ud til vejen falde til, så han det blå silkeklæde ligge på en tønde. Han tog det og ville allerede løbe efter hende og give hende det; men han lagde det fra sig igen: "Nej," sagde han, og et smil fløj over hans læber; "hun må selv hente det!"

Så hørte han fuglen flagre i sit bur: "Kom, lille Pappe!" udbrød han muntert, idet han gik med buret hen til gårddøren; "hjemme er dog bedst! Og prøv nu på, om du kan gøre det bedre end doktoren!"

Fuglen havde allerede hængt en hel dag oppe i gavlværelset; Rikke havde gjort den unge mand spørgsmål nok; men han havde skælmsk smilende forsikret hende om, at en engel havde bragt den. Den havde endnu ikke fløjtet og mester Daniel sov omtrent uafbrudt.

Frits havde et par gauge været ude i byen, først hos borgmester Lüders, der den gang regerede som en streng

enehersker, men også altid var rede til at bistå alle dygtige beboere med råd og dåd; derfra var han gået til oldermanden for sit lav. Da han fuld af håb vendte tilbage fra sin gang, hørte han allerede nede på gaden dompappens usædvanlig klare slag, ligesom det først nu var gået op for fuglen, at den befandt sig hjemme og hos sine venner. Frits blev bange for, at den høje sang kunne forstyrre den syge og gik hurtigt hen imod trappen. Mamsell Rikke stak hovedet ud ad køkkendøren: "Han sover!" hviskede hun og pegede mod oven; men Frits nikkede kun og skyndte sig op ad trappen for at få fuglen til at være stille.

Men da han lukkede døren op, så han sin fader sidde oprejst på albuerne i sengen, som om han lyttede ivrigt; et udtryk af lyksalighed var udbredt over hans indfaldne ansigt. Fuglen havde ikke ladet sig forstyrre, dens slag lød højt gennem kammeret.

Frits trådte varsomt hen til fodenden af sengen; så vendte mester Daniel hovedet om, og med skræk så sønnen hans øjne blive stirrende, som om sygdommen vendte tilbage med forøget styrke. Men frygten var overflødig; kun et øjeblik, så var det forbi; ligesom tøvende viste der sig et smil på de blege læber, og den gamle mands øjne blev fugtige. "Frits! Min Frits!" udbrød han med skælvende røst, og han strakte armene ud imod sønnen og trykkede ham til sit bryst. Og han skød ham igen fra sig og betragtede den unge mands mandige ansigt og strøg med rystende hånd over skægget på hans læbe; så så han igen på dompappen, som blev ved med at synge. Men den endnu svage kraft trættedes; han syntes på engang ikke at kunne finde sig tilrette; hans fugl sang, hans søn lå i hans arme: "Frits, min Frits," spurgte han sagte, "hvor er vi henne?"

Så kunne sønnen ikke længere holde tårerne tilbage: "Hjemme! Hjemme, fatter! Og jeg er hos dig, og vores gamle fugl synger dertil."

"Min Frits, min søn, moders gode dreng!" fremstammede den gamle; så sank han tilbage på puden, og Vorherre sendte ham helbredelsens blide slummer.

– – Næste søndag viste den ene den anden en bekendtgørelse i ugebladet, og de kyndige blev enige om, at borgmesteren igen stak bagved, men bekendtgørelsen lød således:

> "Jeg tillader mig herved at underrette mine ærede kunder om, at med bistand af min lykkelig hjemvendte søn Frits som udlært og vel erfaren bødkersvend vil bestillinger af enhver art atter blive udført prompte og omhyggeligt hos mig.
>
> *Daniel Basch,*
> bødkermester."

Der kom arbejde nok; for hele den lille bys deltagelse havde vendt sig imod de to; nabo skrædder skånede heller ikke sine svage lunger for at udbasunere den unge bødkers dygtighed; og snart ville enhver have en balje eller i alt fald en spand, der var lavet af den amerikanske søn; og da arbejdet, efter et par ugers forløb, også ved hjælp af mesteren, som nu var blevet rask, overalt blev leveret efter ønske, så blev mangen en flygtig bestiller til en fast kunde.

Ikke længe efter, så arbejdede også en kraftig lærling i værkstedet og tog rask fat; det var Hans Jochims, den ældste af de to "svømmere". Efter fyraften kom Martin, den gamle svend,

også tit på besøg; han ville høre om Fritses eventyr; og efter nytår, da de sidste vintergækker lige var afblomstrede, så gik Frits med Hans og Martin om aftenen ned i haven; de gravede efterhånden jorden om og lagde ærter og såede gulerødder og roer og persille, og mester Daniel stod hos og lo, da turen til sidst kom til den tyrkiske hvede [Note 1)]. Og da nu alt var færdigt, blev mamsell Rikke og svenden søndagen efter inviteret til middag; og i det bedste godtøl drak de på en rig høst i fremtiden.

Jeg må ikke glemme, hvad der foregik mellem fader og søn, et par dage efter deres første møde. Mamsell Therebinte – hun fortalte det siden til fysikus – sad oppe i gavlværelset ved vinduet og strikkede, mens Frits sad ved faderens seng og fortalte sine californiske hændelser; den gamle, hvis bedring skred rask frem, var allerede stærk nok til at kunne høre på det uden skade; han sad overende med armene på overdynen. Men da sønnen fortalte, at han, efter at være kommet på benene efter det omtalte knivstik, hvorved hans opgravede guld forsvandt som ved et trylleri, havde fået en plads som bødker hos en stor vinavler i nærheden af minerne, og derpå tilføjede: "Men det ved du jo, fader; jeg skrev jo dengang et langt brev til dig;" så havde den gamle gjort store øjne og det forekom sønnen, som om faderen så ivrigt spørgende på ham.

"Ja, fader," sagde han hurtigt; "nu ved jeg godt, at det var en stor dumhed; men sådan bliver man ude i det fremmede: jeg var nu af den mening, at jeg måtte ikke skrive igen – blot tjene penge, og når det var tilstrækkeligt, så bringe mig selv med hjem. Og det gik langsomt, fader, og det forslog heller ikke

stort; men – det er nok surt fortjente penge, men jeg har ærligt slidt for dem."

Den gamle havde fattet sig; han trykkede sønnens hånd: "Du og pengene tilsammen," sagde han, "det er nok". Men klangen i hans stemme var så mat, som om der bagved skjulte sig en stor og dulgt sorg; og en tanke fo'r som dødsangst gennem den unge mands hjerne: "Fa'er," udbrød han; han beherskede sig, for at han ikke skulle råbe det ud – "du har ikke fået brevet!"

Det var et øjeblik, som om fader og søn ikke vovede at se på hinanden. Endelig sagde den gamle langsomt: "Siden du spørger mig om det, min søn – jeg har ikke fået dit brev."

"Og i al den tid har du ikke hørt andet fra mig, end hvad den døgenigt, amerikaneren, har smurt op af løgne her i byen?"

"Nej, ikke det ringeste; han har selv fortalt mig det."

En forfærdelig smerte syntes at ryste det unge legeme: "Å, fader! Å, fader!" fremstammede han.

Men mester Daniel tog sit barns hoved mellem begge sine rystende hænder: "Min Frits," sagde han kærligt, "nu ved jeg jo, at du ikke havde glemt, mig; det andet – det gør nu ikke ondt mere!"

Så mødtes en ung og en gammel hånd, og der behøvedes ikke flere ord; den unge mands hoved hvilede med lukkede øjne ved siden af den gamles på puden, uden at tænke på den lille skikkelse, som sad henne ved vinduet og strikkede nervøst, indtil endelig hans hjerte bankede i et roligere tempo. Så kyssede han sin fader og gik ned til sit arbejde.

År og dag efter, da jeg en eftermiddag traf sammen med fysikus på keglebanen, kom talen også på den gode mester

Daniel. "Å, han har det bedre, end han nogensinde har haft det!" sagde den gamle herre, idet han så efter sin, som altid behændigt kastede kugle. "Det, som folk kaldte løjerligt hos ham, det har hans sygdom taget helt bort; men besynderligt nok, en ting til!"

"Én ting til?" spurgte jeg; "da vel ikke til fortræd?"

"Nej," sagde fysikus: "jeg mener, vistnok til held for ham: Vorherre må være ham god; for historien derude ved Brudehullet er fuldstændigt udslettet af hans erindring."

"Men den ene af svømmerne er jo på hans værksted!"

"Kun sønnen ved, hvad han kan takke ham for."

Jeg nikkede: "Gid det må vare ved!"

"Amen!" sagde den gamle doktor og greb efter sin anden kugle.

Endnu engang, første gang efter hans sygdom og tillige for sidste gang, så jeg mester Daniel; Frits var dengang for nylig blevet mester. Det var ud på sommeren efter fyraften, da jeg, kommende fra den nærmeste landsby, gik nedad Søndergade; på bænken udenfor bødkerhuset sad den gamle med sit nu snehvide hoved og havde, da det endnu var meget lummert, taget sin blå lue af og holdt den i de foldede hænder. Ved siden af ham sad med sommerhat på en køn blond, endnu ganske ung pige; jeg tvivlede ikke om, at det var collaboratorens Lene. De to syntes at høre på en munter historie, som mester Frits, der i skødskind og skjorteærmer stod lænet op til lindetræet, fortalte dem; især syntes den unge blonde, at dømme efter hendes nydelige smil, at høre lutter gyldne ord. Fra haverne, gennem smøgerne mellem husene trængte allerede duften af efterårs-resedaer.

Jeg kunne ikke andet end træde nærmere hen til det fredelige trekløver. En lille pause fulgte efter min hilsen, som tillige gjaldt den bag vinduet siddende mamselle Therebinte; men efter at der var blevet gjort plads til mig mellem den gamle mester og den unge pige, fik også jeg min part af de lystige, californiske gavtyvehistorier. Vi lo alle sammen; og idet jeg så ham ind i det venlige, gamle ansigt, sagde jeg:

"Sandelig, mester, nu er det, som jeg hele tiden har tænkt mig det; I har nu alt igen og mere til, end I før har haft: her Jeres søn, den nye mester, der Jeres dompap, som sagtens nu har mistet sin stemme og spiser nådsensbrød; desuden frøken Therebinte, og" – jeg havde rejst mig og gjorde min kompliment for Magdalena – "fremfor alt den unge veninde her – men nu skulle I også stryge Døden på jeres gamle husmærke over og igen lade en frisk, rød rose male på det!"

Men der blev stille efter min livlige opfordring; kun den gamle, hvis hvide hår bevægedes af aftenvinden, nikkede venligt hen for sig: "Tålmodighed lidt endnu!" sagde han uden at se op; "De glemte én; hun er ikke kommet igen; hun venter, indtil jeg kommer til hende. – Sidenhen, så kan Frits lade den friske rose male; min, kære herre, er ikke længere af denne verden."

Jeg så meget godt, hvordan den unge pige ved disse ord blev rød og sænkede hovedet, og tillige det blik fuldt af varm tillid, som den unge mester sendte hende. Men den gamle havde ligesom jeg pludselig rejst sig og gik, som om han ville overlade verden til de unge, efter en tavs hilsen med rystende gang ind i det allerede mørke hus.

Han levede omtrent et år efter den tid; en morgen, dagen før Frits og Magdalena skulle have bryllup, fandt de ham med foldede hænder blidt slumret ind i sin seng.

Det er, hvad jeg havde at fortælle om bødker Basch.

Note 1: **Tyrkisk hvede:** Dvs. majs. *Red.anm.*

Om "Dårekisten og andre fortællinger"

Forfatter: Theodor Storm (1817-1888).
Org.udgaver mm.:

I slottet: Originaludgave *Im Schloß*, i *Die Gartenlaube. Illustriertes Familienblatt,* Berlin 1862. Denne udgave efter: *I Slottet*, i *Ude og Hjemme* 5. årgang, København 1881-82. Oversætteren er ikke oplyst.

Dårekisten: Originaludgave *Waldwinkel* i *Deutsche Rundschau*, Berlin, oktober 1874. Denne udgave efter: *Dårekisten*, i *Ude og Hjemme*, 7. årgang, København 1883-84. Oversætter: Johannes Magnussen (1848-1906).

Viola tricolor: Originaludgave *Viola tricolor*, i *Westermann's Illustrierte Deutsche Monatshefte* nr. 35, Braunschweig 1874. Denne udgave efter: *Viola Tricolor* i *Ude og Hjemme*, 3. årgang, København 1879-80. Oversætter: Viggo Petersen (1849-1924).

Psyche: Originaludgave *Psyche*, i *Deutsche Rundschau*, Berlin 1875. Denne udgave efter: *Hvorledes kunstneren fik sin hustru*, i *Danmark, Ugeblad for underholdende og belærende Læsning*, 3. årgang, København 1879. Oversætteren er ikke oplyst.

Skovfryd og Ålyst: Originaludgave *Zur 'Wald- und Wasserfreude'*, i *Deutsche Rundschau* nr. 18, Berlin 1879.

Denne udgave efter: *Skovfryd og Ålyst*, i *Ude og hjemme* 6. årgang, København 1882-83. Oversætter: Johannes Magnussen (1848-1906).

Senatorens sønner: Originaludgave *Die Söhne des Senators* i *Deutsche Rundschau*, Berlin 1880. Denne udgave efter: *Senatorens Sønner*, i *Brogede Blade. Udvalgte Stykker af Skilling-Magazinet* 1857-1881. Udgivet af H. Lassen, Kristiania 1882. Oversætteren er ikke oplyst.

Hans og Heinz Kirch: Originaludgave *Hans und Heinz Kirch*, i *Westermann's Illustrierte Deutsche Monatshefte* 53, Braunschweig 1882. Denne udgave efter: *Hans og Henrik Kirk*, i *Til Nytte og Underholdning*, udklipsføljeton i *Verdens Gang*, Kristiania 1885. Oversætteren er ikke oplyst.

Bødker Basch: Originaludgave *Aus engen Wänden (Bötjer Basch)*, i *Deutsche Rundschau*, Berlin 1886. Denne udgave efter *Bødker Basch*, i *Aaret Rundt. Maanedsskrift for Hjemmet*, redigeret af Al. Schumacher, København 1891. Oversætteren er ikke oplyst.

Redigeret af: Kim N. Jensen.

Forside: Efter maleri af Carl Ludwig Jessen (1833-1917): Junges Mädchen (1859).

ISBN 978-87-7628-033-8

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-238-8 (Ølstykke 2012)

www.ebib1800.dk